

Pomáhat a chránit

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

Úřad služby kriminální policie a vyšetřování

JID: PCR99ETRpo43210211

PPR-158-9/ČJ-2023-990392

Praha 6. října 2023

Počet listů: 129

Přílohy: 3/25

Analýza
odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu
a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení
provozu elektronických komunikací Policií ČR
za rok 2022

Zpracovatel: PP ČR ÚSKPV

Strojnická 27, pošt. schr. 62/KPV
170 89 Praha 7

Tel.: +420 974 813 800
Email: uskp.v.podatelna.net@pcr.cz
ID DS: gs9ai55

POUZE PRO VNITŘNÍ POTŘEBU

OBSAH

1	ÚVOD	4
2	METODIKA ZPRACOVÁNÍ ANALÝZY.....	6
2.1	Vyhodnocení odposlechů dle § 88 tr. ř. a sledování osob a věcí dle § 158d tr. ř. – princip a postup sběru dat.....	7
3	ROZBOR SOUČASNÉHO STAVU	9
3.1	Odposlech a záznam telekomunikačního provozu, provozní a lokalizační údaje ..	9
3.1.1	Právní a interní úprava platná v roce 2022	12
3.1.2	Výpisy o uskutečněném telekomunikačním provozu.....	23
3.2	Sledování osob a věcí.....	29
3.2.1	Právní a interní úprava platná v roce 2022	31
4	STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ	34
4.1	Vyhodnocení trestné činnosti a trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na území České republiky	34
4.1.1	Statistické vyhodnocení využívání úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. v rámci trestních spisů.....	39
4.2	Využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu	44
4.2.1	Počty odposlouchávaných linek a osob	44
4.2.2	Odposlechy se souhlasem osoby a s příkazem soudce	48
4.2.3	Spisy s odposlechy členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání)	49
4.2.4	Využívání odposlechů na jednotlivé druhy trestné činnosti	50
4.2.5	Vyhodnocení odposlechů v souvislosti s organizovanou skupinou	57
4.2.6	Vyhodnocení efektivity odposlechů v rámci trestního řízení.....	60
4.2.7	Informování odposlouchávaných osob Policií ČR o odposlechu dle § 88/8, 9 tr. ř.....	68
4.2.8	Vývojové trendy v nasazování odposlechů	69
4.3	Využívání sledování osob a věcí.....	80
4.3.1	Počty sledování osob a věcí	80
4.3.2	Sledování osob a věcí se souhlasem osoby, s povolením státního zástupce a s povolením soudce	83
4.3.3	Spisy se sledováním osob a věcí členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání).....	84
4.3.4	Využívání sledování osob a věcí na jednotlivé druhy trestné činnosti.....	85
4.3.5	Vyhodnocení sledování osob a věcí v souvislosti s organizovanou skupinou.....	91
4.3.6	Vyhodnocení efektivity sledování osob a věcí v rámci trestního řízení	94
4.3.7	Vývojové trendy v nasazování sledování osob a věcí.....	101
4.4	Spisy s úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2022 a způsoby jejich vyřízení	108
4.4.1	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2022	108
4.4.2	Způsob vyřízení spisů s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončených v roce 2022.....	111
4.4.3	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2022 a vyřízené v prověřování	114
4.4.4	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2022 a vyřízené ve vyšetřování.....	118

4.4.5	Efektivita spisů s použitými úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř., ukončených v roce 2022	121
4.4.6	Efektivita spisů s použitými úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř., ukončených v letech 2007 až 2022	122
4.5	Využívání výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a tr. ř. ...	123
4.5.1	Počty výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu	123
4.6	Rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR.....	125
5	Závěr	127
	Seznam příloh	129

1 ÚVOD

Na základě § 98 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, byla Policejním prezidiem ČR zpracována „**Analýza odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2022**“ (dále jen „Analýza“). Nad rámec zákonné povinnosti obsahuje Analýza také údaje o využívání výpisů o telekomunikačním provozu Policií ČR dle § 88a trestního řádu (dále jen tr. ř.).

Cílem Analýzy bylo poskytnout věcné statistické vyhodnocení použití předmětných úkonů Policií ČR za rok 2022, které nabízí srovnání s výstupy Analýz z předešlých období. Dalším záměrem bylo podat informace o výchozí normativní úpravě v oblasti využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí, včetně popisu jejího využívání. Přiměřeným způsobem byl popsán průběh sběru dat pro Analýzu. K vyhodnocení úkonů vyžádaných dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř. jsou využita data, jejichž sběr je u Policie ČR zajišťován prostřednictvím analyticko statistického informačního systému MU II (dále jen „systém MU II“).

Postup zpracování Analýzy vychází z věcného zadání a v čase zpracování Analýzy účinných legislativních a právních podmínek. V Analýze je popsán způsob sběru dat k jednotlivým úkonům a princip fungování systému MU II. Analýza je také prostředkem ke zmapování stávajícího stavu v oblasti nasazování uvedených úkonů v rámci trestního řízení a nástrojem pro odhalení případných nedostatků, to vše s cílem zajistit odpovídající ochranu a bezpečnost získaných informací a osobních údajů, prostřednictvím nastavení odpovídajících vnitřních i vnějších kontrolních mechanismů.

Institut odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí je významným nástrojem boje proti nejzávažnějším formám trestné činnosti, jako jsou například organizovaný zločin, drogová kriminalita, závažná násilná trestná činnost a korupce. Na straně druhé tyto instrumenty představují zásadní zásah do základních lidských práv a svobod, proto musí být důkladně zvažováno, zda jsou pro takový závažný zásah splněny zákonem stanovené podmínky, zda je zásah nezbytný a zda je respektována zásada přiměřenosti.

Popis postupu Policie ČR při vyžadování odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí, včetně právní úpravy a popsání podmínek, za kterých může Policie ČR dané úkony nasazovat, slouží ke komplexnímu náhledu do dané problematiky. Oblast ochrany a bezpečnosti informací při využívání úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí souvisí s kontrolními mechanismy preventivního charakteru, které jsou uplatňovány proti případnému neoprávněnému nasazení těchto úkonů a proti únikům dat, včetně osobních údajů, které byly nasazením úkonů získány. V Analýze jsou principy kontrolních mechanismů popsány jak z hlediska jednotlivých fází použití těchto úkonů, tj. vícestupňová kontrola v rámci služebního postupu při dodržení principu subordinace, tak i z hlediska charakteru kontrolních opatření, a to organizačních a technických.

Statistické vyhodnocení obsahuje přehled využívání odposlechů a sledování osob a věcí příslušnými útvary Policie ČR, přičemž se nejedná pouze o statistiku úkonů (počty úkonů, osob, spisů na příslušných útvarech atd.), ale jsou zohledněny

i vazby na druh trestné činnosti, trestnou činnost s prvkem organizovanosti, efektivitu samotných úkonů i spisů s úkony apod.

Rozbor efektivit nasazených úkonů je posuzován ze dvou hledisek. Prvním je vyhodnocení účinnosti konkrétních úkonů ukončených v roce 2022, bez ohledu na skutečnost, zda bylo skončeno i trestní řízení v dané věci. Druhým aspektem je rozbor způsobu vyřízení trestních spisů ukončených v roce 2022, ve kterých byly během vlastního šetření nasazeny předmětné úkony, bez ohledu na rok, ve kterém byly tyto úkony ukončeny. Tato dvě rozdílná pojetí efektivit úkonů a efektivit spisů s úkony, při nichž je vycházeno z různých souhrnů vstupních dat, se jeví být poněkud nesourodými kapitolami, avšak za daných podmínek a možností pro sběr informací o efektivitě úkonů jsou tím nejobjektivnějším řešením.

Kromě této Analýzy, zpracované Policejním prezidiem ČR, vypracovává Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR (dále jen „ÚZČ“) periodicky „Zprávu o použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí dle trestního řádu“. Jedná se o zprávu určenou pro kontrolní orgán Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve smyslu § 98 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Zpráva je vypracovávána pololetně a Ministerstvu vnitra je postupována jako dokument podléhající ochraně podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

2 METODIKA ZPRACOVÁNÍ ANALÝZY

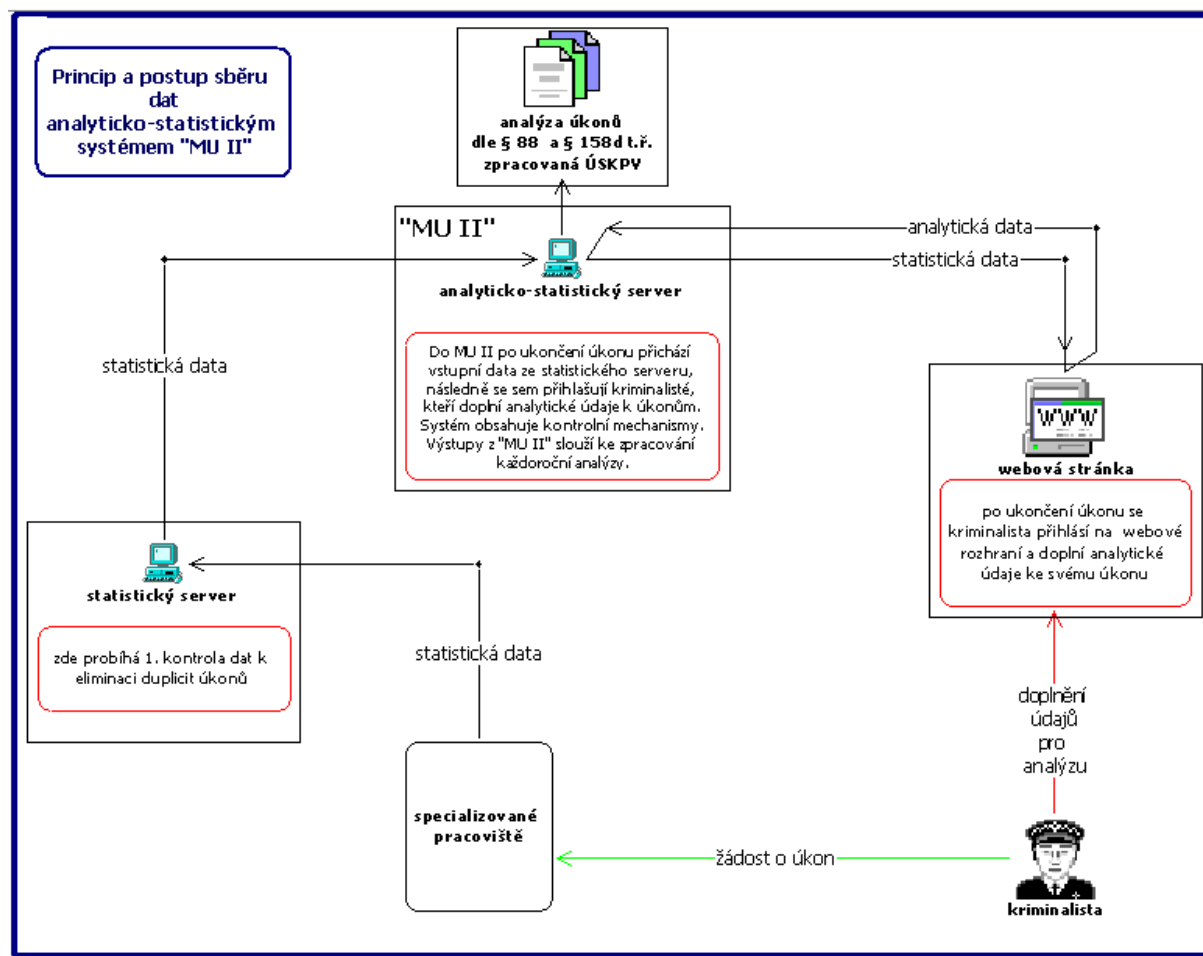
Zdrojem pro zpracování Analýzy za rok 2022 byly souhrnné výstupy z Analýzy za rok 2021 a připomínky, které k tomuto materiálu uplatnili zástupci odboru bezpečnostní politiky MV ČR.

Stěžejními zdroji informací pro zpracování textových kapitol byly zákonodárné a vnitřní normy, které upravují danou problematiku.

Ve statistické části Analýzy byla data vyhodnocována standardními statistickými výpočty, které se prováděly v dostupném softwarovém prostředí. V oblastech, kde to bylo možné, byla provedena komparace výstupů s lety předešlými. V Analýze jsou vyhodnoceny pouze úkony vyžádané Policií ČR.

2.1 Vyhodnocení odposlechů dle § 88 tr. ř. a sledování osob a věcí dle § 158d tr. ř. – princip a postup sběru dat

Za účelem sběru dat o úkonech odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí je v rámci Policie ČR využíván systém MU II, který provozuje Policie ČR na centrální úrovni a na základě příslušného právního předpisu. Systém MU II vyplňuje příslušník Policie ČR (dále jen „policista“) zařazený u útvarů Policie ČR služby kriminální policie a vyšetřování v reálném čase, tzn. v daném časovém horizontu po skončení úkonu.

Policista požádá o úkony specializovaná pracoviště, která předají odpovídající údaje do databáze statistiky úkonů. Z této databáze jsou po ukončení úkonu vybraná data – bez osobních údajů – předána do databáze úkonů na analyticko statistický server. Policista po ukončení úkonu prostřednictvím webové stránky v databázi analyticko statistického serveru doplní chybějící informace a posoudí efektivitu vyžádaného úkonu. Z výstupních dat systému MU II analytici Policejního prezidia ČR vyhodnotí statistická data za účelem jejich rozboru a následného zpracování Analýzy.

Smyslem provozování systému MU II Policií ČR je sběr specifických údajů, za účelem jejich analytického a kontrolního využití. Při jeho vývoji bylo účelem dosáhnout co nejmenší administrativní a časové zátěže kriminalistů při plnění systému MU II. Ze statistického hlediska slouží systém MU II k získání údajů o počtech využitých úkonů v rámci jednotlivých útvarů Policie ČR. Jako analytický nástroj je

systém MU II zdrojem informací především pro charakterizování struktury trestné činnosti, ke které jsou úkony využívány a pro vyhodnocení efektivity nasazených úkonů. Součástí systému MU II jsou také kontrolní mechanismy, prostřednictvím kterých probíhá sledování opodstatněnosti využívání odposlechů a operativně pátracího prostředku – sledování osob a věcí.

Sběr dat o úkonech dle § 88a tr.ř., při kterých byly vyžádány údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, probíhá na ÚZČ, který jako určené specializované pracoviště Policie ČR zabezpečuje jejich získávání od příslušných provozovatelů telekomunikačních sítí.

ÚZČ pololetně zpracovává materiál *„Zpráva o použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí dle trestního řádu“*. Je důležité upozornit na skutečnost, že nelze porovnávat výstupy ÚZČ o počtech odposlechů a sledování osob a věcí s údaji, které jsou obsaženy v Analýze zpracovávané úřadem služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR. Vykazovaná čísla se nemohou shodovat z důvodu rozdílné metodiky zpracování těchto materiálů. ÚZČ předkládá kontrolnímu orgánu kompletní výpisy akcí, které jsou zaznamenány v příslušných informačních systémech ÚZČ a odráží se ve spisovém materiálu vedeném ke každému úkonu příslušným specializovaným pracovištěm, což je rozhodující pro případnou fyzickou kontrolu odposlechů a sledování osob a věcí příslušným kontrolním orgánem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Oproti tomu do Analýzy jsou započítávána jen tzv. „čistá data“, tzn., že duplicitní úkony, kdy se na jednom úkonu podílí více policejních součástí, jsou odstraňovány.

Částečné umělé navyšování vykazovaných úkonů odposlechů i sledování osob a věcí může nastat v případech, kdy doba platnosti úkonů je státním zástupcem, resp. soudcem prodloužena, avšak příslušné povolení, resp. příkaz je na specializované pracoviště doručeno až po ukončení platnosti úkonu. „Prodloužený“ úkon je potom do systému MU II zadán jako úkon nový.

3 ROZBOR SOUČASNÉHO STAVU

3.1 Odposlech a záznam telekomunikačního provozu, provozní a lokalizační údaje

V roce 2022 byla problematika týkající se provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu upravena následujícími předpisy:

- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),
- Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích),
- Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti,
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR,
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů,
- Nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací,
- Nařízení vlády č. 240/2008 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 523/2005 Sb., o bezpečnosti informačních a komunikačních systémů a dalších elektronických zařízení nakládajících s utajovanými informacemi a o certifikaci stínících komor,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 415/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 363/2011 Sb., o personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti,
- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby,
- Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 357/2012 Sb., o uchovávání, předávání a likvidaci provozních a lokalizačních údajů,

- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 336/2005 Sb. o formě a rozsahu informací poskytovaných z databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby a o technických a provozních podmínkách a bodech pro připojení koncového telekomunikačního zařízení pro odposlech a záznam zpráv,
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 42/2012 o provádění ochrany utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti,
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 12/2019 spisový řád,
- Nařízení Ministerstva vnitra a společný služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu a státního tajemníka v Ministerstvu vnitra č. 2/2018 o vnitřní kontrole a supervizi (vnitřní kontrolní řád).

Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád) – stav k 31. 12. 2022

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

§ 88

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, křivé obvinění podle § 345 odst. 3 až 5 trestního zákoníku, křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek podle § 346 odst. 3 až 5 trestního zákoníku, křivé tlumočení podle § 347 odst. 3 až 5 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení Policie České republiky. Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu mezi obhájcem a obviněným je nepřípustné. Zjistí-li policejní orgán při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam odposlechu bezodkladně zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít. Protokol o zničení záznamu založí do spisu.

(2) Nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce; v odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání tohoto příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. V přípravném řízení opis příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce bezodkladně zašle státnímu zástupci.

(3) Policejní orgán je povinen průběžně vyhodnocovat, zda i nadále trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Pokud důvody pominuly, je povinen odposlech a záznam telekomunikačního provozu ihned ukončit, a to i před skončením doby uvedené v odstavci 2. Tuto skutečnost bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydal, a v přípravném řízení rovněž státnímu zástupci a soudci.

(4) Na základě vyhodnocení dosavadního průběhu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může soudce soudu vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce krajského soudu dobu trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu prodloužit, a to i opakovaně, vždy na dobu nejdéle čtyř měsíců.

(5) Bez příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může orgán činný v trestním řízení nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu, nebo jej provést i sám, je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), svěření dítěte do moci jiného (§ 169 trestního zákoníku), omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákoníku), vydírání (§ 175 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížená duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku), násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352 trestního zákoníku), nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pokud s tím uživatel odposlouchávané stanice souhlasí.

(6) Má-li být záznam telekomunikačního provozu užit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s uvedením údajů o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o orgánu, který záznam pořídil. Ostatní záznamy je povinen policejní orgán označit, spolehlivě uschovat tak, aby byla zajištěna ochrana před neoprávněným zneužitím záznamů, a v protokolu založeném do spisu poznamenat, kde jsou uloženy. V jiné trestní věci, než je ta, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz užit tehdy, pokud je v této věci vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v odstavci 1, nebo souhlasí-li s tím uživatel odposlouchávané stanice.

(7) Pokud při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, je policejní orgán po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce povinen záznamy bezodkladně zničit po třech letech od pravomocného skončení věci. Byl-li policejní orgán vyrozuměn o podání mimořádného opravného prostředku v uvedené lhůtě, zničí záznamy o odposlechu po rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, případně až po novém pravomocném skončení věci. Protokol o zničení záznamu o odposlechu zašle policejní orgán státnímu zástupci, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předsedovi senátu prvního stupně, k založení do spisu.

(8) Státní zástupce nebo policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předseda senátu soudu prvního stupně po pravomocném skončení věci, informuje o nařízeném odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu osobu uvedenou v odstavci 2, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, délku trvání odposlechu a datum jeho ukončení. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě šesti měsíců ode dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Předseda senátu soudu prvního stupně podá informaci bezodkladně po pravomocném skončení věci, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).

(9) Informaci podle odstavce 8 předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán nepodá v řízení o zločinu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), v řízení o trestném činu účasti na teroristické skupině (§ 312a trestního zákoníku) nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, již má být informace sdělena, vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel trestního řízení, včetně řízení uvedeného v odstavci 6, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života, zdraví, práv a svobod osob.

3.1.1 Právní a interní úprava platná v roce 2022

Příslušné policejní orgány postupují v oblasti odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu v souladu s výše uvedenou právní úpravou a právními normami a interními předpisy, platnými v roce 2022:

- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 215/2021, o zpracování osobních údajů,
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 186/2011, o vyžadování odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu,
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 31/2012, o analyticko statistickém informačním systému MU II,
- Pokyn policejního prezidenta č. 103/2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení,
- Pokyn policejního prezidenta č. 235/2014, o využívání datové sítě intranet Ministerstva vnitra Hermes,
- Pokyn policejního prezidenta č. 170/2015, spisový řád,
- Pokyn policejního prezidenta č. 44/2018, o vnitřní kontrole, získávání údajů, referenčním průzkumu a vyřizování podání (vnitřní kontrolní řád).

3.1.1.1 Oprávněný subjekt

Dle závazného pokynu policejního prezidenta č. 186/2011, o vyžadování odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu, je oprávněným subjektem policejní orgán¹, a oprávněným žadatelem:

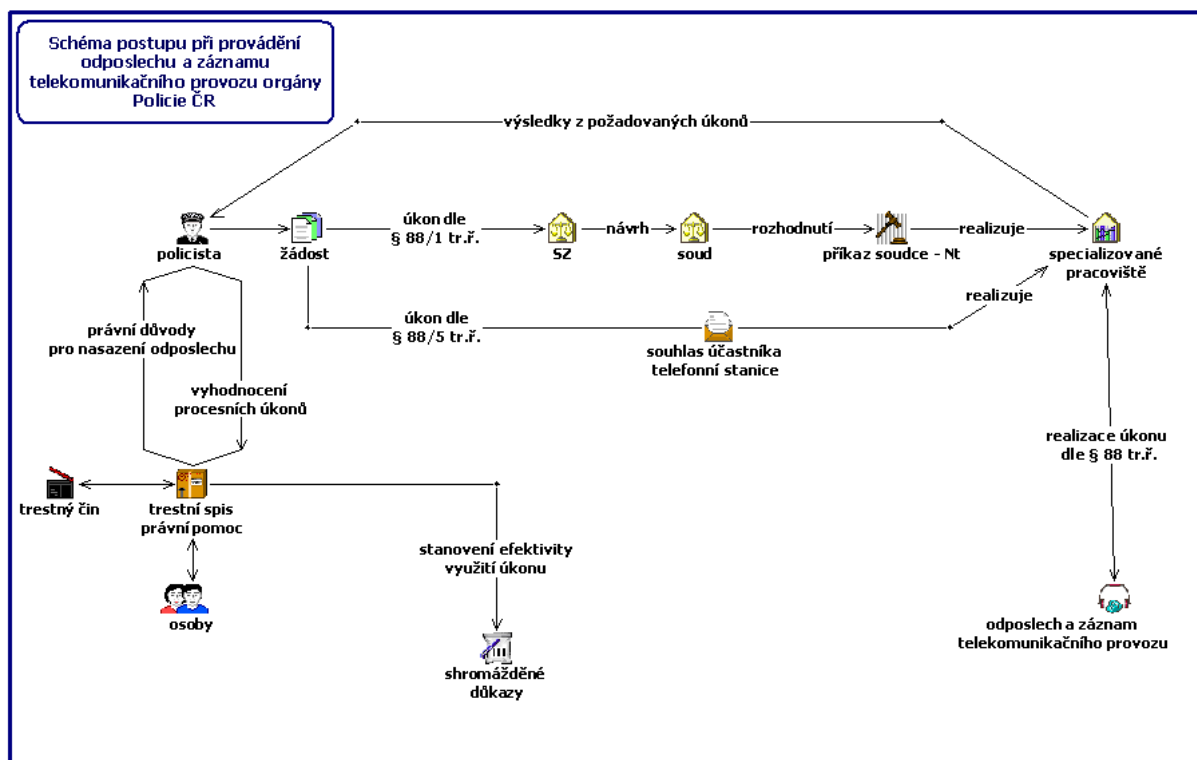
- úkonů dle § 88 tr. ř. policista, zařazený ve službě kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“) a pověřený prováděním úkonů v trestním řízení, v jehož rámci je úkon vyžadován;
- úkonů dle § 88a tr. ř. policista pověřený prováděním úkonů v trestním řízení, v jehož rámci je úkon vyžadován.

¹ § 12 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).

3.1.1.2 Postup při realizaci odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, křivé obvinění podle § 345 odst. 3 až 5 trestního zákoníku, křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek podle § 346 odst. 3 až 5 trestního zákoníku, křivé tlumočení podle § 347 odst. 3 až 5 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo.

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení ÚZČ (specializované pracoviště). Výsledkem je zvukový záznam rozhovoru účastníků odposlouchávané stanice, pořízený automatickým záznamovým zařízením bez přímé účasti konkrétní osoby, zaznamenaný na nepřepisovatelném přenosném datovém médiu (zvukový nosič), který obsahuje veškerou komunikaci vedenou prostřednictvím odposlouchávané stanice za rozhodné období (viz obrázek „Schéma postupu při provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu orgány Policie ČR“).

Provedení úkonu musí oprávněný subjekt vyžadovat výhradně u specializovaného pracoviště. Při vyžadování úkonu je oprávněný žadatel povinen žádost před jejím schválením projednat s určeným policistou, který je vedoucím policistou specializovaného pracoviště nebo jím pověřeným policistou, který projednává a přijímá žádost o odposlech nebo výpis. Určený policista žádost posoudí a rozhodne, zda je úkon v požadovaném rozsahu a termínu proveditelný. Při rozhodování přihlédne zejména k technickým, operativním a kapacitním možnostem specializovaného pracoviště. V žádosti musí být přesně formulován požadavek, zejména jednoznačně identifikován účel úkonu, objekt úkonu, jeho uživatel a účastník, pokud je možné zjistit jejich totožnost. Žádost se vyhotovuje v příslušném počtu výtisků pro potřebu specializovaného pracoviště a oprávněného žadatele.

Vedoucí policista, který žádost schvaluje, odpovídá za její řádné vyplnění, odůvodnění a soulad s právními předpisy. Písemnost obsahující žádost se označí příslušným stupněm utajení a vztahuje se k číslu jednacímú trestního spisu nebo k číslu jednacímú vyžádané mezinárodní právní pomoci.

Bez příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může orgán činný v trestním řízení nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu, nebo jej provést i sám, je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), svěření dítěte do moci jiného (§ 169 trestního zákoníku), omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákoníku), vydírání (§ 175 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížená duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku), násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352 trestního zákoníku), nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pokud s tím uživatel odposlouchávané stanice souhlasí. Policejní orgán nařídí odposlech vlastním písemným příkazem, který vydá na základě spolehlivě zjištěného skutkového stavu a který před jeho vydáním opatří písemným souhlasem uživatele odposlouchávané stanice. Písemný příkaz založí do originálu i do stejnopisu trestního spisu. Vlastní příkaz odůvodní obdobně jako návrh na vydání rozhodnutí o odposlechu státnímu zástupci podle odstavce 2, musí v něm být uvedena doba, po kterou má být odposlech prováděn, a kdy a kým byl souhlas k odposlechu na tuto dobu dán.

Nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce. V odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. V přípravném řízení opis příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce bezodkladně zašle státnímu zástupci.

Příkaz soudce nebo vlastní příkaz spolu se souhlasem uživatele předá policejní orgán se žádostí o provedení příslušnému pracovišti specializovaného útvaru, kde projedná způsob zpracování a předání záznamů. V žádosti uvede číslo jednací

trestního spisu, ke kterému má být odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn (výjimku tvoří mezinárodní právní pomoci).

Policejní orgán je povinen průběžně vyhodnocovat, zda i nadále trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Pokud důvody pominuly, je policejní orgán povinen odposlech a záznam telekomunikačního provozu ihned ukončit, a to i před skončením doby uvedené v § 88 odst. 2 tr. ř. Policejní orgán tuto skutečnost bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydal, a v přípravném řízení rovněž státnímu zástupci a soudci. O předčasném ukončení odposlechu je policejní orgán povinen bez odkladu informovat také uživatele, který dal souhlas k odposlechu.

Oprávněný žadatel je povinen po ukončení odposlechu vyzvednout pořízené archivní záznamy na specializovaném pracovišti nejpozději 21 dnů po ukončení úkonu a je povinen vyplnit požadované údaje o provedeném úkonu do systému MU II.

Pokud při odposlechu a záznamu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, je policejní orgán po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce, povinen všechny záznamy bezodkladně předepsaným způsobem zničit po třech letech od pravomocného skončení věci. Současně požádá ÚZČ, aby obdobně zničil i záznamy dosud nepředané a protokol o jejich zničení mu zaslal. Byl-li policejní orgán vyrozuměn o podání mimořádného opravného prostředku v uvedené lhůtě, zničí záznamy o odposlechu po rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, případně až po novém pravomocném skončení věci. Protokol o zničení záznamu o odposlechu zašle policejní orgán státnímu zástupci, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předsedovi senátu prvního stupně k založení do spisu.

Archivní záznam, tzn. informace získaná odposlechem, u které je možné garantovat úplnost a autentičnost, může být použita v trestním řízení jako důkaz. V takovém případě na základě písemné žádosti a podle instrukcí oprávněného žadatele, vytvoří specializované pracoviště z archivních záznamů výběr, který uloží na nepřepisovatelné médium a vybaví jej příslušným protokolem.

Protokol musí obsahovat údaje o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o orgánu, který záznam pořídil. Ostatní záznamy je povinen policejní orgán označit, spolehlivě uschovat tak, aby byla zajištěna ochrana před neoprávněným zneužitím záznamů, a v protokolu založeném do spisu poznamenat, kde jsou uloženy. V jiné trestní věci, než je ta, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz užít tehdy, pokud je v této věci vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v § 88 odst. 1 tr. ř., nebo souhlasí-li s tím uživatel odposlouchávané stanice.

Nařídí-li předseda senátu nebo soudce, k objasnění věcí důležitých pro trestní řízení, zjistit údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu (§ 88a tr. ř.) nebo vydá-li k poskytnutí těchto údajů souhlas uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat, zajistí policejní orgán jejich vyžádání prostřednictvím specializovaného pracoviště.

Je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení potřeba zjistit od poskytovatele služeb elektronických komunikací jiné informace související s poskytováním těchto služeb, než údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, zajistí policejní orgán jejich vyžádání prostřednictvím specializovaného pracoviště.

3.1.1.3 Ochrana informací a osobních údajů při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

Ochranu soukromí v českém právním řádu garantuje Listina základních práv a svobod, přičemž relevantní jsou zejména čl. 10 zakotvující právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života, čl. 12 garantující nedotknutelnost obydlí a čl. 13 zajišťující soukromí jako důvěrnost komunikace. Při jakémkoliv zásahu do lidských práv musí být zvažován princip přiměřenosti.

Policisté a zaměstnanci Policie ČR zařazení v oprávněném subjektu i ve specializovaném pracovišti, odpovídají za ochranu informací získaných prováděním úkonem a dalších souvisejících informací před vyzrazením a zneužitím. Při zpracování informací a při obsluze i správě koncového bodu (tj. počítač určený pro příjem dat z odposlechu) je nutné, aby postupovali v souladu s právními předpisy a interními akty řízení upravujícími ochranu osobních údajů a v souladu s právními předpisy a interními akty řízení upravujícími ochranu utajovaných informací.

Při doručení žádosti a příkazu určený policista specializovaného pracoviště stanoví způsob provedení a zajištění odposlechu. Oprávněný žadatel ve spolupráci s určeným policistou určí, kdo a jakým způsobem je oprávněn od specializovaného pracoviště přebírat. Uvedené skutečnosti potvrdí svým podpisem v pověření.

Oprávněný subjekt se podílí na přípravě, provádění i ukončení odposlechu a zajišťování podmínek nezbytně nutných pro jeho provádění. Na vyžádání specializovaného pracoviště policejní orgán zpracuje písemný plán zajištění odposlechu s určením osob odpovědných za plnění jeho jednotlivých fází a je povinen spolupracovat se specializovaným pracovištěm při všech mimořádných situacích.

Oprávněný žadatel a specializované pracoviště se vzájemně informují o všech změnách situace souvisejících s odposlechem, zejména pominou-li důvody jeho provádění. V případě změny údajů uvedených v příkazu nebo v písemném souhlasu uživatele je oprávněný žadatel povinen bezodkladně požádat soudce nebo uživatele, který souhlas udělil, o opravu a doplnění.

Další technická a organizační opatření:

- editovat požadavek lze pouze z pracoviště ÚZČ, na kterém je veden spisový materiál ke konkrétnímu odposlechu,
- přistupovat do systému může pouze oprávněná osoba po své individuální identifikaci („zalogování“),
- „logy“ všech přístupů jsou archivovány a centrálně dostupné v technologii ÚZČ,
- aktivaci odposlechu vůči telekomunikačním operátorům provádí oddělení ÚZČ - Centrum informačních systémů, toto pracoviště nemá možnost požadavek editovat a nemá přístup k záznamům,
- informace o provádění každého odposlechu je z technologických důvodů přítomna ve všech částech systému (na všech pracovištích ÚZČ), jednotlivé části technologie mají různé správce, kteří by se automaticky dozvěděli o nekorektním nasazení odposlechu,
- záznamy jsou zpracovány automaticky na tom pracovišti, na které jsou směřovány technologií operátora,
- operátoři jsou povinni uchovávat veškeré údaje o aktivaci a deaktivaci odposlechu pro potřeby kontrolního orgánu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Centrum informačních systémů ÚZČ:

- přijímá požadavky výhradně z pracovišť ÚZČ a posílá je dále příslušnému operátorovi,
- nemá přímý kontakt s jinými součástmi Policie ČR nebo jinými oprávněnými subjekty dle ustanovení § 12 tr. ř.,
- dohlíží na řádný průběh aktivace a deaktivace žádaných čísel,
- nemá oprávnění samostatně editovat požadavky,
- nemá přístup k výstupním informacím,
- zprostředkovává další informace od telekomunikačních operátorů (§ 88a tr. ř., §§ 66, 68, 71 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR),
- všichni pracovníci ÚZČ jsou určeni ke styku s utajovanými informacemi podle zákona č. 412/2005 Sb.,
- pracovníci ÚZČ, kteří mají přístup k technologii zabezpečující odposlechy, mají povinnost zachování naprosté mlčenlivosti zdůrazněnou i ve svých pracovních náplních,
- při jakékoli manipulaci s písemnostmi, jež se týkají odposlechů, jsou důsledně dodržována pravidla administrativní bezpečnosti podle zákona č. 412/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky Národního bezpečnostního úřadu č. 529/2005 Sb.

Se záznamy na přenosném paměťovém médiu je důsledně nakládáno v souladu se spisovým řádem Ministerstva vnitra ČR jako s evidovanými přílohami písemností.

V podmínkách Policie ČR je zařízení pro pořizování záznamu telekomunikačního provozu konstruováno tak, aby z praktického hlediska bylo nemožné realizovat odposlech bez splnění zákonem stanovených podmínek. Je toho docíleno tím, že systém pro pořizování záznamů obsahuje prvky jasně definované osobní odpovědnosti za vkládané nebo doplňované údaje a historie všech zásahů je archivována. Kromě toho musí mít každý takový úkon odraz ve spisovém materiálu, který je veden k trestní věci, nejen na ÚŽČ, ale i na příslušném pracovišti SKPV, státním zastupitelství a soudu.

K zajištění ochrany a bezpečnosti informací při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu napomáhá i skutečnost, že pořízené záznamy existují ve dvojí podobě. V původním formátu se všechny zaznamenané hovory uchovávají v datovém úložišti technologie do doby ukončení odposlechu konkrétního zájmového čísla. Potom jsou záznamy automaticky vypáleny na „archivní CD“. Jedná se o nepřepisovatelný nosič se speciálním potiskem, označený pro pozdější identifikaci kontrolním součtem. Tato CD jsou protokolárně předána vyžadujícímu oprávněnému subjektu k založení do spisu. Je-li později rozhodnuto o použití záznamu nebo jeho části v řízení před soudem, pořídí příslušné pracoviště ÚŽČ kopii vybraných pasáží z „archivních“ nosičů na jiné, stejně zabezpečené CD a spolu s protokolem podle trestního řádu jej předá orgánu činnému v trestním řízení. Ve všech fázích tohoto procesu je jasně definována odpovědnost za manipulaci s tímto druhem záznamů při současném zachování jejich kompletnosti a prokazatelné autenticity.

Technicko-organizační opatření vedoucí k zásadnímu zvýšení individuální odpovědnosti za jakoukoli manipulaci se záznamy pro operativní použití:

- 1) záznamy nejsou odeslány na komunikační počítač pracoviště SKPV, ale ukládají se na databázovém serveru v zašifrovaném tvaru,
- 2) přístup k záznamům a jakákoli manipulace s nimi je možná pouze prostřednictvím hardwarového klíče s naprogramovanými přístupovými právy ke konkrétnímu odposlechu; každý pracovník SKPV se jednoznačně identifikuje svým vlastním klíčem a je osobně odpovědný za jeho používání,
- 3) veškerá manipulace s jakýmkoli záznamem je evidována a kdykoli kontrolovatelná,
- 4) záznamy jsou srozumitelně reprodukovatelné pouze speciálním softwarovým nástrojem, který je možné použít rovněž pouze prostřednictvím hardwarového klíče,
- 5) v případě, že je nezbytné pořídit z jakéhokoli důvodu kopii záznamu, je zřejmé, kdo konkrétně kopii vytvořil a je na něm, jak doloží důvod tohoto kroku a způsob, kterým kopii zabezpečil proti zneužití,
- 6) takto vytvořená kopie je srozumitelně reprodukovatelná pouze přímo z CD, na kterém byla předána; každá eventuální další kopie ponese identifikační znaky té původní,
- 7) v případě jakéhokoli zásahu do struktury dat uložených na předané kopii (zašifrovaný záznam, speciální přehrávací software a identifikační kódy) se záznam stane nesrozumitelným.

Uvedený přehled technických a organizačních opatření spolu s úpravou interních aktů řízení a odpovídajícím proškolením oprávněných policistů vytváří podmínky pro stanovení vymahatelné individuální osobní zodpovědnosti za ochranu dat z odposlechů.

Policie ČR opakovaně vyhodnocuje míru bezpečnosti ochrany údajů z odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a na základě získané zpětné vazby zavádí další opatření za účelem zvýšení bezpečnosti ochrany údajů.

V případech, kdy jsou nadále pro potřeby dozorových státních zástupců zvukové záznamy přepisovány do písemné podoby, přičemž z dikce zákona vyplývá, že podstatnou náležitostí protokolu o záznamu telekomunikačního provozu není přepis jednotlivých hovorů na provedeném záznamu, ale že postačuje uvedení údajů o čase jednotlivých hovorů, číslech a osobách uživatelů uživatelských stanic, tedy o osobách volajících a volaných, je nutné vnímat riziko úniku informací z odposlechů v souvislosti s širokým okruhem osob, které mají ve smyslu § 65 odst. 1 tr. ř. právo nahlížet do trestních spisů. Častým následkem je pak nemožnost jednoznačně identifikovat a postihnout původce úniku. Účastníci trestního řízení si mohou být jisti, že v okamžiku, kdy byla v souladu se zákonem pořízena a předána kopie trestního spisu nebo jeho části, se odpovědnost za ochranu zde obsažených údajů rozmělnila. Odpovědnost za případný únik osobních údajů pak má konkrétní osoba, které údaje unikly, nikoliv Policie ČR.

Odpovědnost za provedení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je svěřena zákonem Policii ČR. Přitom je nutné vycházet z presumpce správnosti postupu státního orgánu, pokud nebude zásadním a hodnověrným způsobem prokázán opak. Je třeba též vycházet ze současné úrovně technických možností při monitorování a záznamu telekomunikačního provozu, jakož i při nakládání s přenositelnými zvukovými médii jako nosiči dat a jejich dalším používáním. Proto přenášení či komprimace datových souborů nelze považovat za nezákonnou manipulaci, která by zkreslovala, měnila či jiným způsobem ovlivňovala význam záznamu telekomunikačního provozu pro dokazování v trestním řízení. Mimo to, technická a organizační opatření Policie ČR nezákonné pozměňování, doplňování či úpravu záznamů de facto neumožňují.

Legislativní opatření přijatá Policií ČR v oblasti ochrany osobních údajů a informací získaných z odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu jsou uvedena v následující kapitole věnované kontrolním mechanismům.

3.1.1.4 Kontrolní mechanismy

Při využívání úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu dle § 88 tr. ř. je uplatňován třístupňový kontrolní systém, který vylučuje – bez selhání lidského faktoru v některé z jeho fází – aby byl realizován úkon, který by:

- a) nebyl posouzen služebními funkcionáři Policie ČR z hlediska jeho opodstatněnosti pro probíhající trestní řízení,
- b) nebyl následně posouzen justičními orgány ze stejného hlediska, a to s plným respektováním zásad zdrženlivosti a přiměřenosti,

c) nebyl kontrolovatelný Stálou komisí Poslanecké sněmovny pro kontrolu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, použití sledování osob a věcí a rušení provozu elektronických komunikací.

Kontrolní mechanismy realizované justičními a parlamentními orgány lze označit jako kontrolní mechanismy vnější, kontrolní činnost v rámci Policie ČR pak jako kontrolní mechanismy vnitřní. Vnitřní kontrolní mechanismy lze rozdělit na kontrolní mechanismy technického charakteru (popsány výše v kapitole Ochrana informací a osobních údajů při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu) a organizačního charakteru.

Vnitřní kontrolní mechanismy organizačního charakteru spočívají především v uplatňování principu podřízenosti a nadřízenosti, a předkládání a schvalování písemností vyhotovených v souvislosti s odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu v rámci příslušného organizačního článku Policie ČR.

Interní kontrolní mechanismy organizačního charakteru představují proces zpracování žádosti o povolení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu před jejím předložením státnímu zástupci, jehož nedílnou součástí je její schválení vedoucím funkcionářem. Princip podřízenosti a předkládání žádostí ke schválení cestou přímého nadřízeného (vedoucího organizačního článku konkrétního útvaru Policie ČR služby kriminální policie a vyšetřování) je zakotven v interních aktech řízení a odpovídá hierarchické struktuře a působnosti dané organizačním řádem útvaru. Organizační řád stanoví pravomoc a odpovědnost vedoucích funkcionářů a zároveň rozlišuje jednotlivé úrovně řízení a rozsah svěřené působnosti. Nejedná se o formalitu, tento postup je uplatňován po celou dobu realizace úkonu i při vyhodnocování po jeho ukončení.

Kontrola v rámci Policie ČR je prováděná specializovaným kontrolním orgánem a upravena zejména pokynem policejního prezidenta č. 44/2018, o vnitřní kontrole, získávání údajů, referenčním průzkumu a vyřizování podání (vnitřní kontrolní řád). Tento závazný pokyn definuje subjekty Policie ČR, které jsou pověřeny v rámci Policie ČR provádět kontrolní činnost.

Dalším kontrolním prvkem je, že manipulace s písemnostmi a záznamy vzniklými v souvislosti s odposlechem telekomunikačního provozu je prováděna vždy v souladu s interními akty řízení, vycházejícími z právních předpisů, které upravují nejen spisovou službu, ale i ochranu utajovaných informací, osobních údajů atd.

Zpracovávání osobních údajů Policií ČR v roce 2022 regulovaly dva základní zákony - zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, sloužící k zajištění Listinou základních lidských práv a svobod určené právo na ochranu občana před neoprávněným zasahováním do jeho soukromého a osobního života a neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním osobních údajů, a zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (ve vztahu speciality k zákonu o zpracování osobních údajů - existuje-li v těchto zákonech rozdílná právní úprava ve stejné věci, použije se přednostně ustanovení speciálního zákona).

Náležitosti spisové služby se projevují i v rámci trestního řízení, kde se vedle norem trestního práva (trestní zákoník a trestní řád) uplatňují další právní předpisy a interní akty řízení, zejména Pokyn policejního prezidenta č. 103/2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení, a Pokyn policejního prezidenta č. 170/2015, kterým se vydává spisový řád Policie ČR, který upravuje postup při výkonu spisové služby u Policie ČR, aby nemohlo dojít

k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, ztrátě příp. zničení, a k neoprávněnému nakládání se získanými informacemi. Nakládání s údaji získanými z odposlechů je nutno považovat za zpracování osobních údajů, zpracovatel (i příjemce) musí postupovat v souladu s obecnou právní úpravou na tomto úseku, zejména se zákonem č. 110/2019 Sb., a dále s příslušnými ustanoveními zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (hlava desátá – „Práce s informacemi“). Ochrana informací, se kterými se policista seznámil při plnění úkolů Policie ČR (tím i zpracovávaných osobních údajů), je zaručena povinností policistů zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů Policie ČR nebo v souvislosti s nimi, a které v zájmu zabezpečení úkolů Policie ČR nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami (vyplývá z § 115 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR). Tato povinnost trvá i po skončení služebního poměru. Dále je povinnost mlčenlivosti vymezena jako základní povinnost příslušníka v § 45 odst. 1 písm. c) a § 214 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Pokud jde o zaměstnance, vyplývá mlčenlivost z ustanovení § 303 odst. 2 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

K informacím obsahujícím osobní údaje, které jsou součástí skupiny informací o probíhajícím trestním řízení, má přístup určený počet osob. To platí i pro trestní řízení zahrnující odposlech a záznam telekomunikačního provozu. V rámci Policie ČR je vždy několik fyzických osob, které jsou oprávněny zpracovávat informace, včetně osobních údajů (např. policejní orgán, osoby plnící úkoly na specializovaném pracovišti, nadřízení služební funkcionáři oprávněného žadatele. Vedoucí pracovníci plní zejména úlohu schvalovací (směrem k podřízeným), úlohu navrhovací (směrem ke státním zastupitelstvím) a úlohu kontrolní (směrem k vykonaným postupům). S vlastním obsahem pořízených datových souborů se v Policii ČR seznamuje pouze oprávněný žadatel nebo osoba k tomu určená a schválená služebním funkcionářem.

V rámci Policie ČR mohou úkony odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu použít jen oprávněné policejní orgány, úřední osoby zařazené v policejním orgánu musí být zároveň držiteli „osvědčení fyzické osoby“ (dále jen „osvědčení“) s právem seznamovat se s utajovanými informacemi ve stupni „Vyhrazené“, popř. vyšším (v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti).

Do systému kontroly oblasti odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu v rámci rezortu Policie ČR spadá i činnost dalších subjektů mimo Policii ČR, kterou lze označit jako vnější kontrolní mechanismy. V první řadě se jedná o funkci státních zastupitelství, která vykonávají dozor v trestní věci. Ve vztahu k policejnímu orgánu je státní zástupce v rámci své dozorové funkce mimo jiné oprávněn dávat policejnímu orgánu závazné pokyny k vyšetřování trestných činů, vyžadovat od policejního orgánu spisy, dokumenty, materiály a zprávy za účelem prověrky, zda policejní orgán včas zahajuje trestní stíhání a řádně v něm postupuje, vracet věc policejnímu orgánu se svými pokyny k doplnění, rušit nezákonná nebo neodůvodněná rozhodnutí a opatření policejního orgánu, odejmout kteroukoliv věc policejnímu orgánu a učinit opatření, aby věc byla příkazána jinému policejnímu orgánu a dočasně odložit zahájení trestního stíhání. Policejní orgán je pak povinen umožnit státnímu zástupci, aby mohl osobně a soustavně sledovat postup trestního řízení a být osobně přítomen kterémukoliv procesnímu úkonu. Policejní orgán plní pokyny státního zástupce, které, jsou-li v písemné podobě, jsou ukládány do spisu. O ústních pokynech jsou zpracovány úřední záznamy a po předložení nejbližšímu nadřízenému jsou uloženy ve spisovém

materiálu. Státní zástupce a policejní orgán jsou povinni organizovat svou činnost tak, aby účinně přispívali k včasnosti a důvodnosti trestního stíhání.

K vnějším kontrolním mechanismům patří také funkce soudce, který v přípravném řízení na návrh státního zástupce nařizuje odposlech a záznam telekomunikačního provozu. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce. V odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání tohoto příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. V přípravném řízení opis příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce bezodkladně zašle státnímu zástupci.

V zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, je problematika kontroly použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, použití sledování osob a věcí, rušení provozu elektronických komunikací zařazena do § 98. V odst. 1 je stanovena pro výkon kontroly Poslanecká sněmovna, která k tomuto účelu zřizuje kontrolní orgán, který se skládá z poslanců určených Poslaneckou sněmovnou. V odst. 2 je vymezen postup při provádění kontroly podle odst. 1 a povinnost ministra vnitra předkládat kontrolnímu orgánu nejméně dvakrát ročně zprávu o použití prostředků podle odst. 1 a dále též na jeho žádost informace o použití těchto prostředků. V odst. 3 je stanoveno, že ministr vnitra jednou ročně předkládá vládě, příslušnému výboru Poslanecké sněmovny a kontrolnímu orgánu analýzu použití úkonů podle odst. 1.

Dalším subjektem, který může provést kontrolu ochrany informací z odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, je Úřad na ochranu osobních údajů, který je nezávislým orgánem a mimo jiné funkce provádí i dozor nad dodržováním stanovených povinností při zpracování osobních údajů. Působnost Úřadu na ochranu osobních údajů je vymezena v zákoně č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, při výkonu správních činností postupuje podle zákona č. 110/2019 Sb. a podle obecného procesního předpisu – zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

3.1.2 Výpisy o uskutečněném telekomunikačním provozu

Podmínky pro získání provozních a lokalizačních údajů upravuje ustanovení § 88a tr. ř. Orgány činné v trestním řízení, které požadují od příslušného podnikatele informace o provozních a lokalizačních údajích, musí postupovat v souladu s tímto ustanovením. Přesný rozsah uchovávaných údajů stanovuje vyhláška.

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) – stav k 31. 12. 2022

§ 88a

(1) Je-li třeba pro účely trestního řízení vedeného pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky, pro trestný čin porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182 trestního zákoníku), pro trestný čin podvodu (§ 209 trestního zákoníku), pro trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací (§ 230 trestního zákoníku), pro trestný čin opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat (§ 231 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pro trestný čin šíření poplašné zprávy (§ 357 trestního zákoníku), pro trestný čin podněcování k trestnému činu (§ 364 trestního zákoníku), pro trestný čin schvalování trestného činu (§ 365 trestního zákoníku), nebo pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, zjistit údaje o telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo, nařídí v řízení před soudem jejich vydání soudce senátu a v přípravném řízení nařídí jejich vydání státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu soudce na návrh státního zástupce. Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. Vztahuje-li se žádost ke konkrétnímu uživateli, musí být v příkazu uvedena jeho totožnost, je-li známa.

(2) Státní zástupce nebo policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předseda senátu soudu prvního stupně po pravomocném skončení věci informuje o nařízeném zjišťování údajů o telekomunikačním provozu osobu uživatele uvedenou v odstavci 1, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu, a údaj o období, jehož se tento příkaz týkal. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě šesti měsíců ode dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu. Informaci podá předseda senátu soudu prvního stupně bezodkladně po pravomocném skončení věci, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, podá informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, podá informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).

(3) Informaci podle odstavce 2 předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán nepodá v řízení o zločinu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), v řízení o trestném činu účasti na teroristické skupině (§ 312a trestního zákoníku) nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, již má být informace sdělena, vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel tohoto nebo jiného trestního řízení, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života, zdraví, práv nebo svobod osob.

(4) Příkazu podle odstavce 1 není třeba, pokud k poskytnutí údajů dá souhlas uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat.

Odhalování trestné činnosti a ochrana bezpečnosti obyvatel České republiky před pachateli trestných činů se děje ve veřejném zájmu. Důležitou informací v trestním řízení mohou být právě provozní a lokalizační údaje získané v souladu s ustanovením § 88a tr. ř.

Uchovávaná data jsou přesně vyjmenována v prováděcí vyhlášce č. 357/2012 Sb., o uchovávání, předávání a likvidaci provozních a lokalizačních údajů. Podnikatelé podnikající dle zákona o elektronických komunikacích uchovávají pro potřeby Policie ČR jen údaje obsažené ve vyhlášce. Sdělit tyto údaje mohou pouze v souladu s podmínkami určenými v ustanovení § 88a tr. ř.

Provozní a lokalizační údaje pomáhají při objasňování celé řady trestných činů. Do struktury trestných činů patří zejména násilná, mravnostní a majetková trestná činnost, typicky podvody. Hojně přispívají k objasňování drogové trestné činnosti, zejména při odhalování sítí varen a distribuce drog. Tento prostředek je nezastupitelným prvkem zejména s ohledem na stále sofistikovanější způsoby páčání některých druhů trestné činnosti a na fakt, že stále větší objem kriminality se postupně odehrává buď zčásti, nebo zcela v tzv. kyberprostoru.

Provozní a lokalizační údaje hrají nezastupitelnou roli rovněž při pátrání po mezinárodně hledaných pachatelích trestné činnosti, zejména s ohledem na krátkodobý výskyt těchto osob na území České republiky.

3.1.2.1 Příklady efektivního využití výpisů telekomunikačního provozu dle § 88a tr. ř.

Z podkladů útvarů SKPV byly vybrány exemplární kazuistiky trestné činnosti, které ilustrují variabilitu použití těchto úkonů a současně specifikují opodstatněnost použití úkonů s následným pozitivním dopadem na odhalování, vyšetřování, stíhání, či případné odvrácení hrozby dokonání trestného činu nebo pokračování v páčání trestné činnosti (bez jejichž použití by bylo šetření značně ztíženo, případně znemožněno). Vybrané případy byly z důvodu ochrany osobních údajů anonymizovány.

Trestný čin vraždy dle § 140 tr. zákoníku

S úmyslem získat nezákonným způsobem historickou vilu v hodnotě cca 50 000 000 Kč vylákal jeden ze spolupachatelů majitelku vily a jejího přítele na schůzku, kde oba zavraždil. Těla obětí následně odvezl jejich vozidlem na most vedoucí přes blízkou vodní nádrž, do které je shodil.

Díky údajům o uskutečněném telekomunikačním provozu poškozených, zajištěných v souladu s § 88a tr. řádu, byl zjištěn poslední pohyb poškozených a lokalita, kde se s pachatelem setkali. Tímto postupem se podařilo ztotožnit i místo vraždy. Přítomnost pachatele na místě, kde se s poškozenými setkal, i na místě činu, byla zadokumentována opět díky výpisům z telekomunikačního provozu. Zajištění a vyhodnocení potřebných telekomunikačních dat tak bylo jedním ze zásadních důkazů, prokazujících vinu pachatelů tohoto zvlášť závažného trestného činu.

Trestný čin vraždy podle § 140 tr. zákoníku

Po předchozí domluvě odvezl pachatel poškozenou v časných ranních hodinách svým osobním motorovým vozidlem z místa jejího trvalého bydliště k nedaleké obci, kde za účelem sexuálního uspokojení zastavil v ovocné aleji. Zde poškozenou napadl a za použití kombinovaného mechanismu ji zardousil. Tělo uschoval do zavazadlového prostoru vozidla a odjel zpět do místa jejího bydliště, kde hledal písemnosti dokladující jeho finanční závazky vůči poškozené. S cílem zahladit stopy se cestou zbavil veškerých jejích osobních věcí, včetně mobilního telefonu. Tělo poškozené takto vozil až do odpoledních hodin, kdy ho před nástupem na odpolední směnu provizorně ukryl v lesním porostu. Na místo se téže noci vrátil a tělo zakopal. Na základě oznámení manžela bylo po poškozené vyhlášeno pátrání.

Vzhledem k tomu, že vztah pachatele a poškozené byl čistě milenecký, dobře utajovaný před manželem a jejími přáteli, bylo nalezení motivu a vyřešení otazníků kolem zmizení poškozené velmi složité.

Zásadní průlom v prověřování nastal po vyžádání údajů o telekomunikačním provozu dle § 88a tr. řádu z účastnického čísla poškozené. V množině čísel figurovalo i číslo mobilního telefonu pachatele.

I přesto, že pachatel pracoval sám, sofistikovaně a byl částečně znalý telekomunikačního provozu, udělal několik chyb, které byly pomocí výpisů odhaleny a vedly k jeho dopadení i k nalezení těla poškozené v odlehlém lesním porostu, kde by bylo jen stěží objeveno.

Pachatel byl za tento zvlášť závažný zločin vraždy pravomocně odsouzen k 16 letům trestu odnětí svobody.

Trestný čin loupeže dle § 173 tr. zákoníku

Pachatel s obličejem zahaleným do roušky a vybavený pilkou na dřevo přepadl v časných ranních hodinách recepčního hostelu, kterého pod hrozbou ublížení na zdraví vyzval k vydání hotovosti. V obavě o svůj život a zdraví mu poškozený finanční prostředky vydal.

Postupem dle § 88a tr. řádu byl zajištěn výpis telekomunikačního provozu BTS², tzv. buněk mobilní telefonní sítě, které zachycovaly místo spáchání trestného činu. Analýzou zajištěných dat bylo zjištěno, že na buňce mobilního operátora proběhla krátce po spáchání trestného činu komunikace z mobilního telefonu. K předmětnému telefonu bylo zjištěno jeho IMEI. V rámci dalšího prověřování byly vytýčeny verze k osobě pachatele. Policejnímu orgánu se postupně podařilo soustředit informace ke konkrétní osobě podezřelého a z tohoto důvodu bylo zapotřebí získat údaje o telekomunikačním provozu jeho účastnické stanice. Vzájemným porovnáním údajů bylo zjištěno, že výpis z telefonního čísla podezřelého se shoduje s výpisem IMEI mobilního zařízení. Tím bylo potvrzeno, že osoba užívající konkrétní telefonní číslo a konkrétní telefonní přístroj se v inkriminované době skutečně nacházela na místě činu.

² BTS - Base Transceiver Station (základnová převodní stanice), v Analýze je používán i termín „buňka

Za trestný čin loupeže byl pachateli uložen trest odnětí svobody při horní hranici trestní sazby.

Trestný čin krádeže dle § 205 tr. zákoníku

Neznámý pachatel po odvrtání a rozlomení cylindrické vložky zámku vstupních dveří vnikl v časných ranních hodinách do uzamčené prodejny klenotů, kde z vitrín a polic odcizil podložky s luxusními náramkovými hodinkami v hodnotě cca 1,6 mil.

Policejní orgán nejprve zajistil a vyhodnotil záznamy z kamerových systémů, nacházejících se v blízkosti místa činu. Na záznamech byl identifikován podezřelý pohyb vozidla taxislužby. Prostřednictvím společnosti, které vozidlo taxislužby patřilo, byl zjištěn možný telefonický kontakt na podezřelého. To bylo důvodem pro podání návrhu na zjištění údajů o uskutečněném telekomunikačního provozu ve smyslu § 88a tr. řádu. Vyhodnocením zajištěných výpisů bylo potvrzeno, že pachatel přijel k místu činu vozidlem taxi, a že se na místě činu pohyboval. Na základě tohoto a dalších důkazních prostředků došlo k realizaci případu.

Dalším prověřováním, založeném zejména na výpisech z telekomunikačního provozu a zkoumání zajištěných stop, bylo tomuto pachateli prokázáno dalších deset případů vloupání.

Trestný čin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 tr. zákoníku

Podstatou tohoto trestného činu bylo sdílení dětské pornografie prostřednictvím datového úložiště na internetu.

Ve věci byly za pomoci komplexní analýzy zjištěny přístupové IP adresy do zájmové emailové schránky podezřelého. Zjištěna byla i konkrétní IP adresa, která byla podezřelým užitá k vytvoření účtu na cloudovém úložišti, na němž byla dětská pornografie umístěna a ze kterého byla následně distribuována. K zajištění důkazů o komunikaci podezřelého se zájmovým úložištěm výrazně přispěl postup dle § 88a tr. řádu, který poskytl údaje k zájmovým IP adresám. Jejich rozbořem bylo zjištěno, že se jedná o IP adresy dynamické, tedy adresy přidělené v určitém čase více uživatelům. Nicméně ve všech případech byla v přiděleném okruhu uživatelů identifikována osoba podezřelého, který tak mohl být ze spáchání trestného činu následně obviněn.

Trestný čin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 tr. zákoníku

Policejní orgán získal operativní cestou informace o osobě nezjištěné totožnosti, která dováží z Polska do České republiky metamfetamin - pervitin. K dovozům mělo docházet několikrát do týdne, přičemž každá dodávka údajně obsahovala až 100 g zakázané látky. V předmětné době však byly z důvodu epidemie COVID-19 státní hranice uzavřeny.

V rámci prověřování byla vytypována osoba podezřelého, která shodou okolností bydlela v těsné blízkosti polní cesty do Polska. Postupem dle § 88a tr. řádu byly zajištěny údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu. Jejich vyhodnocením se podařilo zjistit frekvence cest podezřelého do Polska a rovněž v jakých místech a časech překračuje státní hranice. Tímto postupem byla současně zjištěna telefonní čísla na polského dodavatele a také rozsáhlá síť koncových uživatelů. Z výpisů bylo dále zjištěno, že podezřelý distribuuje pervitin i do dalšího českého města. Na základě těchto informací přistoupil policejní orgán k dalšímu a detailnějšímu zadokumentování celé věci s využitím odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu dle § 88 tr. řádu. Výsledkem bylo úspěšné zadržení podezřelého při jeho druhém návratu z Polska, kdy u něj byl nalezen pervitin o hmotnosti 200 g. Při prvním pokusu o zadržení, který se uskutečnil v ten samý týden, se totiž podezřelému podařilo hlídce Policie ČR utéct. Při útěku zahodil balíček s pervitinem o stejné váze.

Trestný čin krádeže dle § 205 tr. zákoníku dílem dokonaným a dílem ve stádiu pokusu podle § 21 tr. zákoníku, v souběhu s trestným činem porušování domovní svobody podle § 178 tr. zákoníku

Trestné činnosti páchané na seniorech se dopustil neznámý pachatel vystupující jako zaměstnanec energetické společnosti tím, že v prvním případě využil okamžiku, kdy poškozená (nar. 1937) odemkla svůj byt v bytovém domě, kam bez jejího svolení neoprávněně vnikl, přičemž poškozenou lživě informoval, že pro ni má přeplatek za elektrickou energii ve výši 2 000 Kč. S předloženou bankovkou v hodnotě 5 000 Kč žádal o vrácení zbylé částky. Poškozená na jeho žádost nepřistoupila, neboť pojala podezření, že by se mohlo jednat o podvod. Pachatel tedy z bytu odešel s nepořízenou. Poškozená, přestože jí žádná hmotná škoda nevznikla, oznámila jednání pachatele na příslušné oddělení Policie ČR.

O cca hodinu později bylo na tomtéž oddělení policie přijato oznámení druhé poškozené (nar. 1940). Jmenovaná uvedla, že v domnění, že na její byt zvoní venkovním zvonkem syn, vpustila do společné chodby bytového domu neznámého muže. Ten se jí následně představil jako energetik s tím, že u ní chce udělat revizi elektřiny. Přes žádost poškozené, aby se dostavil v době, kdy bude doma její syn, do bytu bez jejího souhlasu vnikl. Uvnitř jí požádal, ať jde do obývacího pokoje vypnout televizor. Po jejím vzdálení odcizil z kuchyňského stolu dvě volně položené peněženky s finanční hotovostí v celkové výši 28 000 Kč, osobní doklady a další písemnosti, poté z místa činu odešel. Svým jednáním způsobil poškozené celkovou škodu ve výši 29.200 Kč.

V rámci prověřování udaly obě ženy popis pachatele, který se nápadně shodoval. Následující den kontaktoval tamní oddělení policie místní traktorista, který uvedl, že při polních pracích našel pohozenou peněženku bez finanční hotovosti a tiskopisy. Místo nálezu se nacházelo cca 10 km od bydlišť poškozených. Ve věci bylo provedeno odborné zkoumání zajištěných stop, vyhodnocení zajištěných kamerových záznamů, sestaven identikit pachatele a další šetření, včetně zajištění a vyhodnocení údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a tr. řádu. Žádná zjištění však nevedla k ustanovení osoby podezřelého. Z těchto důvodů byla trestní věc dle ustanovení § 159a odst. 5 trestního řádu odložena.

Po nějaké době bylo na základě nově zjištěných poznatků k osobě pravděpodobného pachatele možno trestní řízení obnovit.

Opětovně byly vyhodnocovány údaje o telekomunikačním provozu, kdy z výpisů zájmových buněk byl v prostorách místa činu zaznamenán uskutečněný telefonní hovor z telefonního čísla registrovaného na natypovaného podezřelého. K jeho osobě bylo zjištěno, že za stejnou trestnou činnost byl již odsouzen a aktuálně se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody. Pod tíhou důkazů se k oběma skutkům v plném rozsahu doznal.

Pachatel se tohoto jednání dopustil přesto, že byl v posledních třech letech pro stejný trestný čin potrestán. Ve spojení s dalšími důkazy byly výpisy o uskutečněném telekomunikačním provozu jedním ze stěžejních důkazů, které vedly k dodatečnému ustanovení pachatele závažné trestné činnosti páchané na seniorech pod legendou pracovníka energetické společnosti.

3.2 Sledování osob a věcí

V roce 2022 byla problematika týkající se sledování osob a věcí upravena následujícími předpisy:

- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),
- Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti,
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR,
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů,
- Nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací,
- Nařízení vlády č. 240/2008 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 528/2005 Sb. o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 529/2005 Sb. o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací,
- Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 415/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 363/2011 Sb., o personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti,
- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby,
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 42/2012 o provádění ochrany utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti,
- Nařízení Ministerstva vnitra a společný služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu a státního tajemníka v Ministerstvu vnitra č. 2/2018 o vnitřní kontrole a supervizi (vnitřní kontrolní řád),
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 12/2019 spisový řád.

§ 158d

Sledování osob a věcí

(1) Sledováním osob a věcí (dále jen "sledování") se rozumí získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Pokud policejní orgán při sledování zjistí, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam s obsahem této komunikace zničit a poznatky, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(2) Sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

(3) Pokud má být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, lze je uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce. Při vstupu do obydlí nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které směřují k umístění technických prostředků.

(4) Povolení podle odstavců 2 a 3 lze vydat jen na základě písemné žádosti. Žádost musí být odůvodněna podezřením na konkrétní trestnou činnost a, jsou-li známy, též údaji o osobách či věcech, které mají být sledovány. V povolení musí být stanovena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než šest měsíců. Tuto dobu může ten, kdo sledování povolil, na základě nové žádosti písemně prodloužit vždy na dobu nejvýše šesti měsíců.

(5) Nesnese-li věc odkladu a nejde-li o případy uvedené v odstavci 3, lze sledování zahájit i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit, případný záznam zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(6) Bez splnění podmínek podle odstavců 2 a 3 lze sledování provést, pokud s tím výslovně souhlasí ten, do jehož práv a svobod má být sledováním zasahováno. Je-li takový souhlas dodatečně odvolán, sledování se neprodleně zastaví.

(7) Má-li být záznam pořízený při sledování použit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s náležitostmi uvedenými v § 55 a 55a.

(8) Pokud nebyly při sledování zjištěny skutečnosti důležité pro trestní řízení, je nutno záznamy předepsaným způsobem zničit.

(9) Provozovatelé telekomunikační činnosti, jejich zaměstnanci a jiné osoby, které se na provozování telekomunikační činnosti podílejí, jakož i pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek jsou povinny bezúplatně poskytovat policejnímu orgánu provádějícímu sledování podle jeho pokynů nezbytnou součinnost. Přitom se nelze dovolávat povinnosti mlčenlivosti stanovené zvláštními zákony.

(10) V jiné trestní věci, než je ta, v níž bylo sledování za podmínek uvedených v odstavci 2 provedeno, lze záznam pořízený při sledování a připojený protokol použít jako důkaz jen tehdy, je-li i v této věci vedeno řízení o úmyslném trestném činu nebo souhlasí-li s tím osoba, do jejíž práv a svobod bylo sledováním zasahováno.

3.2.1 Právní a interní úprava platná v roce 2022

Pověřené policejní orgány postupují v oblasti sledování osob a věcí v souladu s výše uvedenou právní úpravou a právními normami a interními předpisy, platnými v roce 2022:

- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 209/2008, kterým se upravuje postup při vyžadování sledování osob a věcí pro účely trestního řízení,
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 210/2008, kterým se upravuje postup specializovaných pracovišť při používání operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí,
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 215/2021, o zpracování osobních údajů,
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 31/2012, o analyticko statistickém informačním systému MU II,
- Pokyn policejního prezidenta č. 103/2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení,
- Pokyn policejního prezidenta č. 235/2014, o využívání datové sítě intranet Ministerstva vnitra Hermes,
- Pokyn policejního prezidenta č. 170/2015, spisový řád,
- Pokyn policejního prezidenta č. 15/2016, o operativně pátrací činnosti a zřizování pracovních týmů a pracovních skupin,
- Pokyn policejního prezidenta č. 44/2018, o vnitřní kontrole, získávání údajů, referenčním průzkumu a vyřizování podání (vnitřní kontrolní řád).

3.2.1.1 Oprávněný subjekt

Oprávněným subjektem k vyžadování sledování osob a věcí jsou policisté zařazení v oprávněných útvech, kterými jsou útvar nebo organizační článek služby kriminální policie a vyšetřování.

Sledování může vyžádat pouze oprávněný žadatel, kterým je policista zařazený v útvaru nebo organizačním článku služby kriminální policie a vyšetřování, formou schválené žádosti o sledování (dále jen „žádost“), která musí být vyplněna a předána příslušnému specializovanému pracovišti. Oprávněný policista a schvalující vedoucí policista odpovídají za to, že žádost je podávána v souladu s právním řádem České republiky a obsahuje všechny náležitosti, včetně čísla jednacího trestního spisu.

Žádost je oprávněný policista nebo jeho přímý nadřízený před jejím schválením a před předáním žádosti státnímu zástupci nebo soudci povinen předložit specializovanému pracovišti, kde odpovědný pracovník vyznačí stanovisko k technické a kapacitní realizovatelnosti úkonu. Bude-li sledování provedeno se

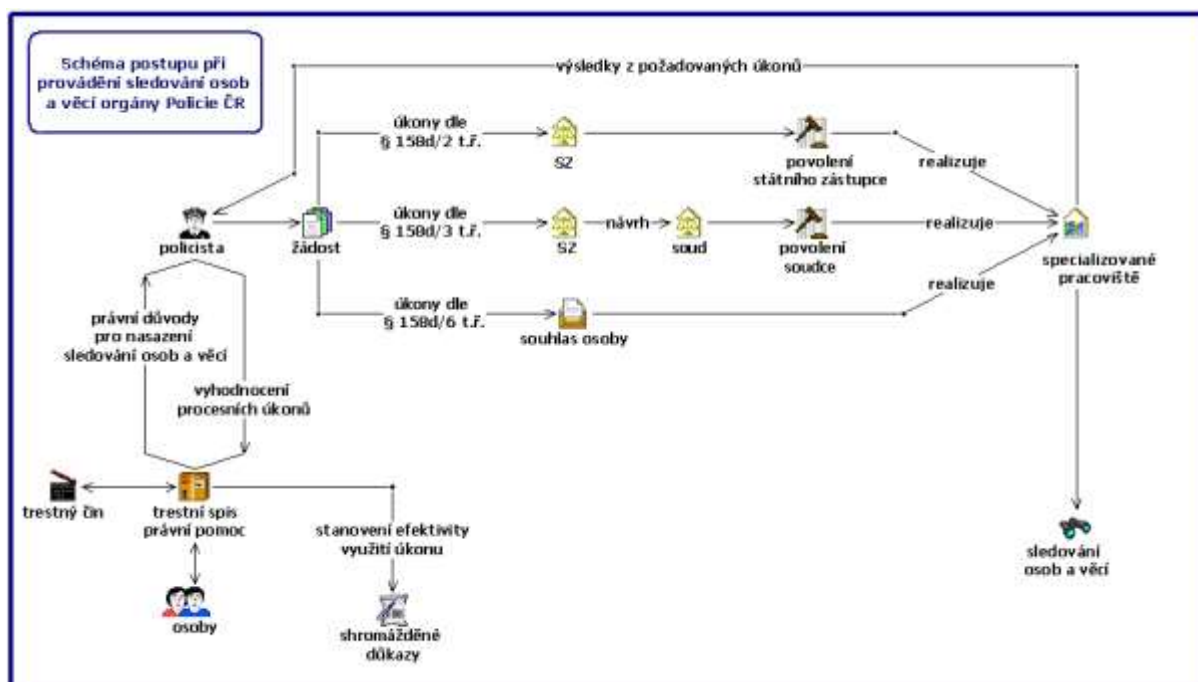
souhlasem vlastníka (uživatele) zájmového prostoru, k žádosti se přiloží jeho písemný souhlas. Stanovisko specializovaného pracoviště se vyznačí na žádosti.

Po obdržení souhlasu zpracuje policejní orgán písemnou žádost o povolení státnímu zástupci nebo soudci. Žádost musí být odůvodněna podezřením na konkrétní trestnou činnost a, jsou-li známy, též údaji o osobách či věcech, které mají být sledovány. V povolení sledování osob a věcí musí být stanovena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než šest měsíců. Tuto dobu může ten, kdo sledování povolil, na základě nové žádosti písemně prodloužit vždy na dobu nejvýše šesti měsíců.

Písemnou žádost schválenou služebními funkcionáři i písemné povolení státního zástupce nebo soudce předloží policejní orgán specializovanému pracovišti, se kterým byla žádost projednána. Na základě těchto dokumentů založí specializované pracoviště spis sledování, ve kterém eviduje veškeré písemnosti vzniklé v souvislosti s prováděním akce. Oprávněný policista se na přípravě sledování podílí zejména informačním zajištěním a je povinen informovat specializované pracoviště o všech skutečnostech, které by mohly ovlivnit provádění nebo technické zabezpečení sledování. V závislosti na složitosti sledování a operativní situaci je nezbytná úzká součinnost, zejména vzájemná informovanost a ochrana všech zúčastněných osob.

Bez splnění kterékoliv z výše uvedených podmínek je sledování osob a věcí specializovanými pracovišti Policie ČR nerealizovatelné, s výjimkou případů, kdy je sledování prováděno na základě výslovného souhlasu osoby, do jejíchž práv a svobod má být sledováním zasahováno (nahrazuje povolení státního zástupce či soudce) a v případech nebezpečí z prodlení (pouze úkony dle § 158d odst. 2 tr. ř.), kdy je shora popsáný postup realizován až po faktickém zahájení sledování.

Specializované pracoviště provádí sledování osob a věcí v rozsahu definovaném v písemném povolení státního zástupce či soudce. Získané informace zpracovává do písemné zprávy či provádí dokumentaci pomocí technických prostředků a jejich evidenci vede ve spise sledování. Spisy sledování a dokumentace pořízené technickými prostředky se archivují po dobu stanovenou zvláštním předpisem, po jejím uplynutí se předepsaným způsobem zničí.

K ochraně a bezpečnosti informací při využití institutu sledování osob a věcí u Policie ČR napomáhá skutečnost, že informace získané sledováním osob a věcí dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., jsou analyticky zpracovávány zvláštním informačním systémem, který je provozován ve stupni utajení „Vyhrazené“, a další opatření, která jsou uvedena v kapitole 3.1.1.3, jež lze adekvátně vztáhnout k tomuto institutu.

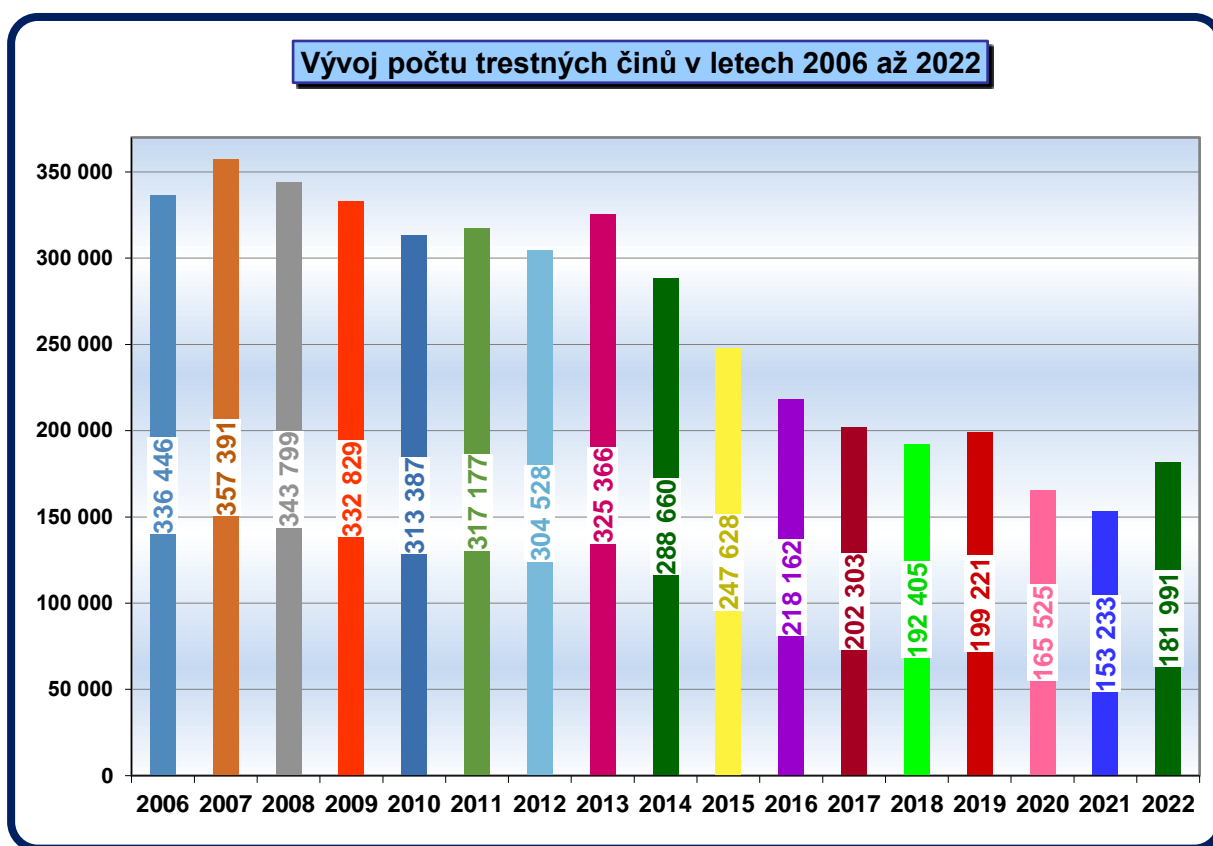
Jeden z prvků, které mohou ovlivňovat úroveň ochrany a bezpečnosti informací při využití institutu sledování osob a věcí u Policie ČR je skutečnost, že pracoviště, která úkon sledování osob a věcí potřebují jako informační či důkazní zdroj v rámci jimi prováděného trestního řízení, jsou fakticky „oddělena“ od specializovaných pracovišť Policie ČR, která toto prolamování v praxi realizují, ale nemají na něm „subjektivní“ zájem.

Kontrolní mechanismy uplatňované při sledování osob a věcí jsou v rámci Policie ČR z hlediska organizačních opatření, oblasti spisové služby a ochrany osobních údajů obdobné jako při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu (viz kapitola 3.1.1.4).

4 STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ

4.1 Vyhodnocení trestné činnosti a trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na území České republiky

V roce 2022 bylo v České republice Policií ČR evidováno celkem 181 991 trestných činů, což ve srovnání s rokem 2021 představuje nárůst o 28 758 (tj. o 18,8 %) trestných činů. Celkem bylo objasněno (včetně dodatečné objasněnosti) 96 229 skutků. K 31. 12. 2022 bylo trestně stíháno 75 160 fyzických osob, což je o 5 787 osob více (tj. 8,3 %), než v předešlém roce.

Do konce roku 2009 nebylo územní členění Policie ČR identické s vyššími územními samosprávnými celky ČR. Z důvodu změny organizační struktury Policie ČR z 8 správ krajů na 14 územních (regionálních) celků, byla pro potřeby komparace vývoje na teritoriích jednotlivých KŘP, která jsou z hlediska územního uspořádání shodná s vyššími územně správními celky České republiky, statistická data z minulých let přepočtena dle nového rozložení tak, aby bylo možno od 1. ledna 2010 plynule navázat na předešlé statistické údaje. Pro účely tohoto materiálu se v souvislosti s útvary Policie ČR, pod pojmem „kraj“ rozumí teritorium příslušného KŘP, resp. „okres“ teritorium územního odboru.

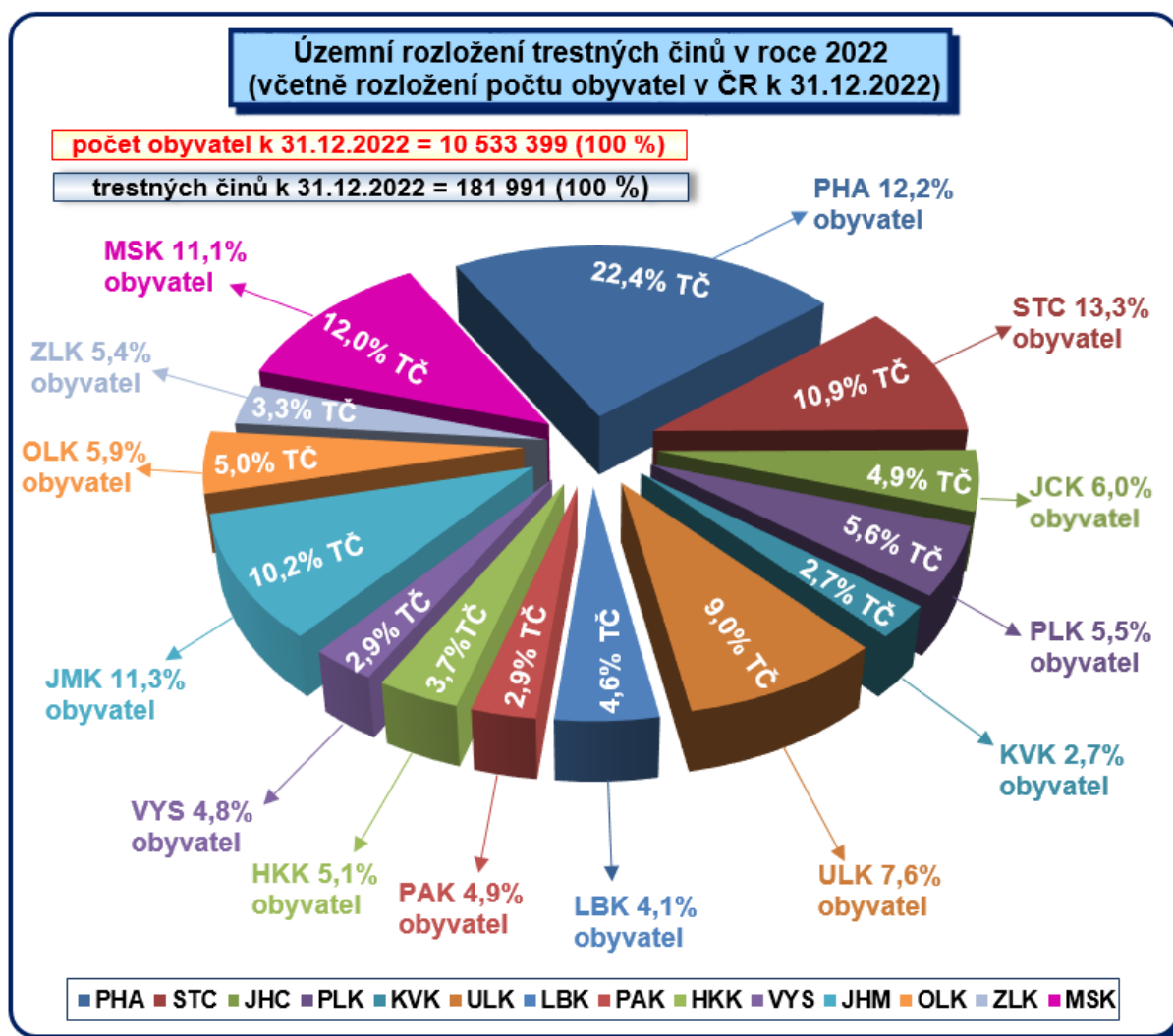
Je nutno zdůraznit, že celkovou kriminalitu před a po nabytí účinnosti zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, nelze bez zohlednění změn srovnávat. Trestní zákoník zavedl nové skutkové podstaty trestných činů a značná část paragrafů byla upravena. Mezi trestné činy již nepatří např. statisticky významný paragraf řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (§ 180d zákona č. 140/1961 Sb.). Kontinuální bezpodmínečné porovnávání statistik kriminality v celém jejich rozsahu by tedy nebylo korektní. Srovnávání uváděných dat před nabytím účinnosti trestního zákoníku a po něm, i když jejich vypovídací hodnota je snížena, je však možno považovat za legitimní.³

Stav počtu obyvatel k 31. 12. 2022 byl převzat od Českého statistického úřadu. Poměr trestných činů na počet obyvatel v jednotlivých krajích je jednoznačně nejvyšší na území hl. m. Prahy, s velkým odstupem následuje kraj Ústecký, Liberecký a Moravskoslezský.

Z hlediska celé struktury územního členění Policie ČR bylo v roce 2022 nejvíce trestných činů registrováno na území hl. m. Prahy, jednalo se o 40 704 trestných činů (tj. 22,4 %), následoval Moravskoslezský kraj s 21 884 trestnými činy (tj. 12,0 %), Středočeský kraj s 19 775 trestnými činy (tj. 10,9 %), Jihomoravský kraj s 18 579 trestnými činy (tj. 10,2 %) a Ústecký kraj s 16 365 trestnými činy (tj. 9,0%). Nejméně trestných činů bylo spácháno na území Karlovarského kraje, jednalo se o 4 939 trestných činů (tj. 2,7 %).

³ Za podmínku legitimacy porovnávání nestejných dat považujeme respektování obsahu odpovídající převodové tabulky, opatřené navíc poznámkami či komentáři ke všem jednotlivým paragrafům. Doporučujeme např. tabulku zpracovanou okresním státním zastupitelstvím v Hodoníně, dostupnou na internetové adrese <http://www.sagit.cz/pages/prehlub.asp?cd=2&typo=r&typ=s&refresh=yes>, zveřejněnou v publikaci *Trestní předpisy ÚZ č. 768*, vydal Sagit 2010.

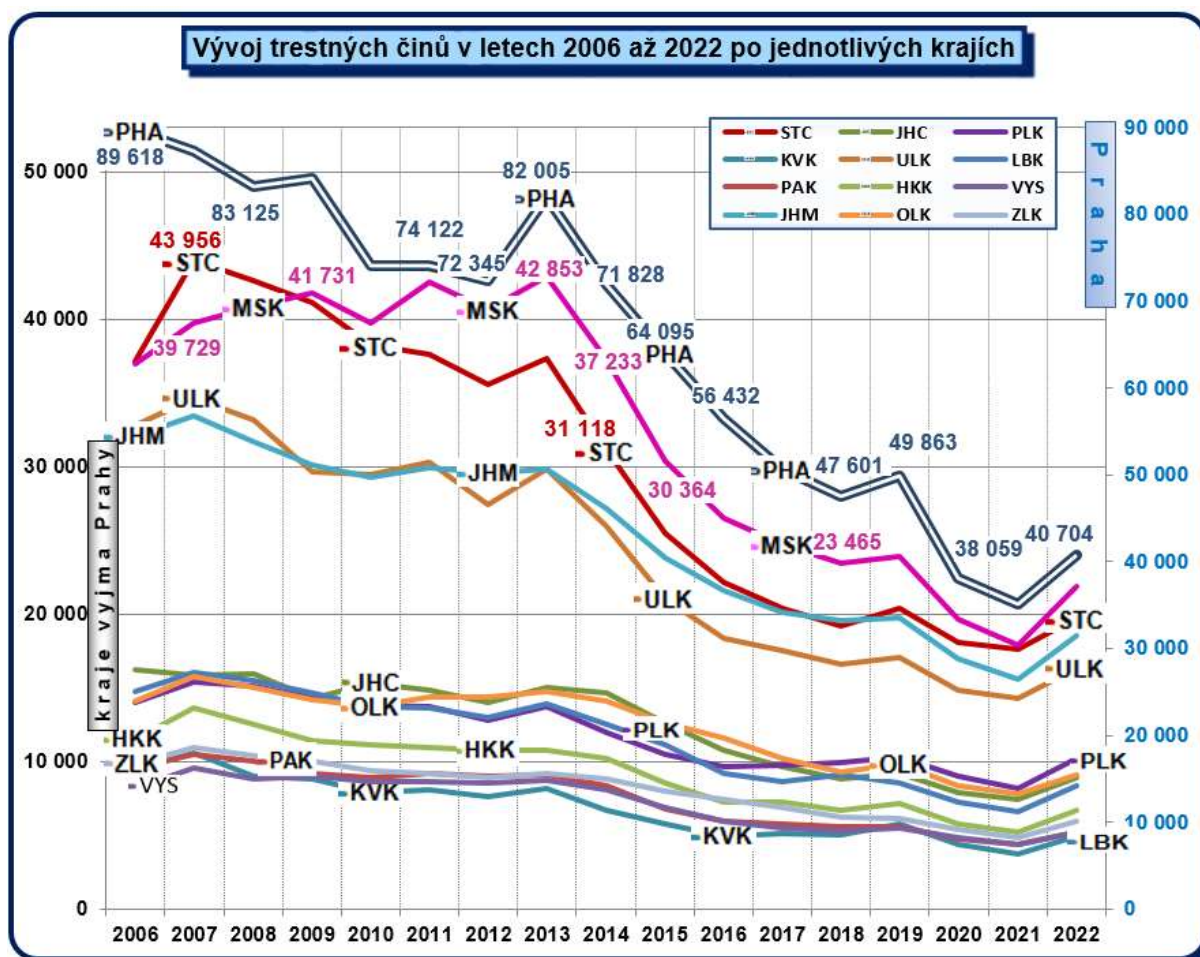

Poznámka: územně správní členění ČR není zcela identické s územně správním členěním KŘP, tento rozdíl je však z hlediska zpracovávané problematiky Analýzy téměř zanedbatelný

KŘP/ rok	registrovaná kriminalita																
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PHA	89 618	87 319	83 125	84 133	74 028	74 122	72 345	82 005	71 828	64 095	56 432	50 726	47 601	49 863	38 059	35 136	40 704
STC	37 188	43 956	42 601	41 171	38 217	37 654	35 612	37 350	31 118	25 442	22 124	20 424	19 210	20 428	18 091	17 625	19 775
JHC	16 205	15 834	15 928	14 282	15 298	14 820	14 005	15 020	14 683	12 595	10 816	9 662	8 861	9 229	7 947	7 484	8 916
PLK	13 986	15 421	15 153	14 296	13 843	13 752	12 822	13 713	11 991	10 512	9 679	9 727	9 923	10 324	8 996	8 224	10 207
KVK	9 492	10 583	9 030	8 834	7 939	8 110	7 582	8 198	6 726	5 737	4 984	5 084	5 034	5 735	4 422	3 754	4 939
ULK	32 837	34 663	33 124	29 670	29 438	30 287	27 427	29 848	25 927	21 061	18 377	17 531	16 560	17 099	14 872	14 333	16 365
LBK	14 778	16 050	15 463	14 692	13 764	13 674	13 003	13 963	12 504	11 154	9 186	8 672	9 065	8 572	7 290	6 586	8 399
PAK	9 587	10 483	10 062	9 226	8 877	9 160	8 994	9 092	8 380	6 812	5 933	5 808	5 558	5 636	4 778	4 420	5 230
HKK	11 557	13 648	12 511	11 435	11 121	11 004	10 785	10 787	10 181	8 575	7 288	7 230	6 723	7 132	5 794	5 268	6 659
VYS	8 184	9 612	8 872	8 984	8 678	8 613	8 543	8 761	8 107	6 880	5 986	5 459	5 312	5 538	4 835	4 374	5 240
JHM	32 042	33 437	31 700	30 095	29 312	29 933	29 533	29 811	27 109	23 828	21 599	20 086	19 562	19 757	16 985	15 544	18 579
OLK	14 092	15 734	15 024	14 235	13 721	14 347	14 367	14 768	14 066	12 609	11 600	10 246	9 332	9 838	8 369	7 802	9 114
ZLK	9 887	10 922	10 395	10 044	9 430	9 227	8 887	9 197	8 807	7 964	7 398	6 867	6 199	6 185	5 452	4 818	5 980
MSK	36 993	39 729	40 811	41 731	39 721	42 474	40 623	42 853	37 233	30 364	26 528	24 781	23 465	23 885	19 635	17 865	21 884
ČR	336 446	357 391	343 799	332 829	313 387	317 177	304 528	325 366	288 660	247 628	218 162	202 303	192 405	199 221	165 525	153 233	181 991

Registrovaná kriminalita se od roku 2008 postupně snižuje, přičemž od roku 2014 byl pokles výraznější. V roce 2018 klesl počet registrovaných skutků pod hranici 200 000. V roce 2019 byl po pětiletém poklesu zaznamenán mírný nárůst. V důsledku koronavirové pandemie následoval v roce 2020 výrazný pokles počtu evidovaných trestných činů. Klesající trend pokračoval i v dalším roce, zasaženém koronavirovou pandemií. Nejméně skutků za celé vyhodnocované období bylo registrováno v roce 2021. V roce 2022 byl meziročně zaznamenán výraznější nárůst počtu trestných činů a činil 181 991.

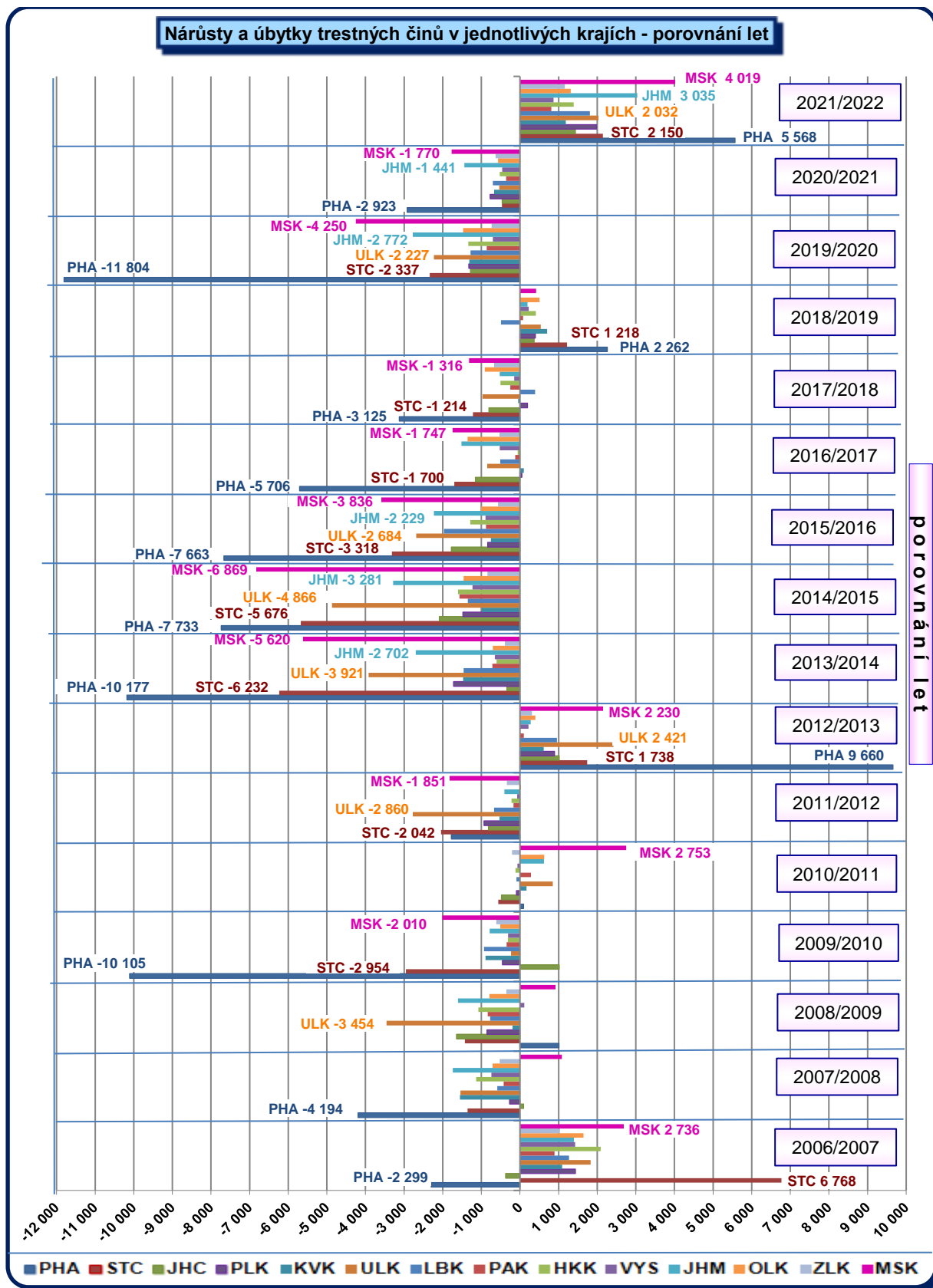
Územní rozložení registrovaných trestných činů se od roku 2006 výrazně nezměnilo. Po celou dobu sledovaného období je nejvíce trestných činů zcela jednoznačně vykazováno v hl. m. Praze. Do roku 2008 evidoval po hl. m. Praze nejvíce trestných činů kraj Středočeský a následně kraj Moravskoslezský, od roku 2009 se jejich pozice vyměnily, a za hl. m. Prahu se na druhé místo zařadil Moravskoslezský kraj. Za Středočeským krajem následuje kraj Jihomoravský a Ústecký. Další kraje se drží ve výraznějším odstupu za nimi, přičemž v roce 2022 žádný další kraj nepřekročil hranici 6% podílu na celkovém počtu registrovaných trestných činů v ČR.

pozn.: z důvodu přehlednějšího grafického znázornění byly hodnoty, početněji zastoupeného hlavního města Prahy, zaneseny na vedlejší svislou osu

Následující graf prezentuje nárůsty a úbytky registrovaných trestných činů vždy v porovnání oproti předchozímu roku. U krajů s největším výkyvem hodnot v daném roce je přiřazena popiska dat s číselným údajem změny. Z hlediska vývoje počtu

zjištěných trestných činů v jednotlivých krajích jsou nejvýraznější výkyvy zaznamenávány u krajů s nejvyšším počtem registrovaných trestných činů, tedy hlavní město Praha, Středočeský, Ústecký, Moravskoslezský a Jihomoravský kraj.

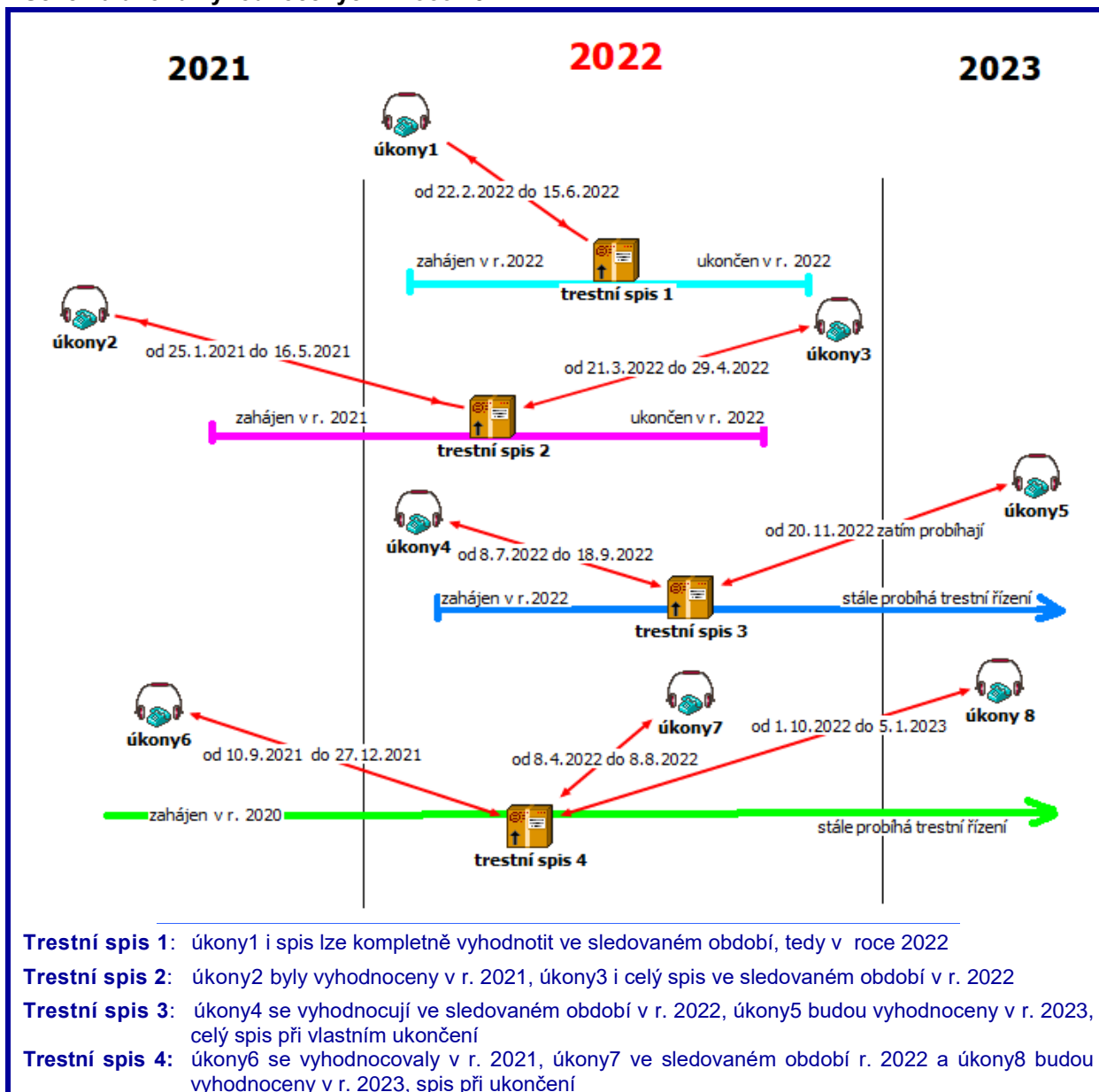

4.1.1 Statistické vyhodnocení využívání úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. v rámci trestních spisů

Odposlechy a sledování osob a věcí jsou nasazovány v rámci trestních spisů Policie ČR SKPV evidovaných v informačním systému Evidence trestního řízení (ETR). V Analýze vykazovanými trestními spisy za Policii ČR SKPV rozumíme tzv. „živé“ spisy, které zahrnují nápad trestních spisů v roce 2022, spisy převedené z uplynulých let a spisy obnovené, šetřené Policií ČR SKPV. Pro tuto část Analýzy není podstatné, zda byly v roce 2022 ukončeny či nikoliv.

K této konečné množině „živých“ trestních spisů je za určitých podmínek možné úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. nasadit. K souboru spisů „živých“ v libovolné části roku 2022 (bez ohledu na to, ve kterém roce byly započaty, a kdy budou ukončeny), je vztažena množina úkonů ukončených pouze v roce 2022 (bez zřetele na to, kdy byly úkony započaty).

Schéma úkonů vyhodnocených v roce 2022

V rámci jednoho spisu bývají mnohdy odposlechy, resp. sledování osob a věcí ukončovány ve více letech, tento spis pak bývá vykazován opakovaně (viz předchozí obrázky – Trestní spis 2, 3 a 4), tudíž meziroční srovnání počtu spisů není relevantní. Počty spisů, v nichž byly předmětné úkony použity, jsou získávány prostřednictvím systému MU II, v němž v případě nejednotnosti zápisu čísla jednacího nedojde ke sloučení a počet spisů se navýší. Proto je počet spisů s úkony nutné považovat za orientační, ve skutečnosti se jedná o nižší hodnotu.

Nástupnickým útwarem zrušeného Útvaru odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality SKPV (ÚONVDK) byl od 1. 1. 2007 Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV (ÚOKFK). Od 1. 8. 2016 došlo ke sloučení Útvaru odhalování organizovaného zločinu SKPV (ÚOOZ) a ÚOKFK do nově vzniklé Národní centrály organizovaného zločinu SKPV (NCOZ). Za celé vyhodnocované období byly úkony ÚONVDK, ÚOKFK a ÚOOZ pro přehlednější vyhodnocování sloučeny a jsou vykazovány u útvaru NCOZ.

V roce 2022 byly z celkového počtu 110 993 „živých“ trestních spisů předmětné úkony nasazeny pouze v 1 379 (tj. 1,2 %) spisech. V porovnání s rokem 2021 došlo k nárůstu počtu tzv. „živých“ spisů (v roce 2021 bylo celkem 105 356 „živých“ spisů), i ke zvýšení počtu spisů, v rámci nichž byly odposlechy a sledování osob a věcí použity (v roce 2021 byly úkony použity v 1 158 spisech). Útvary SKPV KŘP vykázaly 110 402 „živých“ trestních spisů, přičemž zmiňované úkony byly použity v 1 187 (tj. 1,1 %) spisech. Nejvíce trestních spisů s těmito úkony vykázala SKPV KŘP hl. m. Praha (199 spisů), následovala SKPV KŘP Jihomoravského kraje (140 spisů). Útvary SKPV s celostátní působností z celkového počtu 591 „živých“ trestních spisů, nasadily tyto prostředky ve 192 (tj. 32,5 %) spisech. Frekventovanější využívání těchto úkonů útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností (dále jen „ÚCP“) oproti útvarům KŘP SKPV vyplývá obecně z vyšší závažnosti a složitosti případů řešených útvaru NCOZ a NPC. Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV nevykázal v roce 2022, stejně jako v předchozích letech, žádný úkon dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., z tohoto důvodu již tento útvar nebude dále v Analýze zmiňován, ani započítáván do souhrnných počtů.

SPISY/ SPISY S ÚKONY §§ 88/1,5 a 158d/2,3,6 tr. ř. v roce 2022		„živé“ trestní spisy celkem	tj. %	spisů s úkony dle §§ 88/1,5 a 158d/2,3,6 tr.ř	tj.% z živých“ tr. spisů
CELKEM ČR		110 993	100,00%	1379*)	1,2%
KŘP SKPV JEDNOTLIVÝ CH KRAJŮ	CELKEM KŘP SKPV	110 402	99,5%	1 187	1,1%
	PHA	19 786	17,8%	199	1,0%
	STC	12 822	11,6%	90	0,7%
	JHC	4 556	4,1%	77	1,7%
	PLK	7 339	6,6%	78	1,1%
	KVK	3 118	2,8%	43	1,4%
	ULK	11 818	10,6%	110	0,9%
	LBK	5 620	5,1%	44	0,8%
	PAK	3 904	3,5%	30	0,8%
	HKK	4 826	4,3%	56	1,2%
	VYS	3 258	2,9%	82	2,5%
	JHM	11 129	10,0%	140	1,3%
	OLK	5 265	4,7%	77	1,5%
	ZLK	3 909	3,5%	39	1,0%
	MSK	13 052	11,8%	122	0,9%
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ	591	0,5%	192*)	32,5%
	NCOZ	429	0,4%	118	27,5%
	NPC	162	0,1%	63	38,9%

*) v souhrnu spisů s úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř. je zahrnuto i 11 spisů ÚSKPV

U útvarů KŘP SKPV se z celkového počtu 1 187 spisů jednalo o 657 spisů s odposlechy a 830 spisů se sledováním osob a věcí. Útvary SKPV s celostátní působností včetně úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky (dále jen „ÚSKPV“) (přestože ÚSKPV není útvar s celostátní působností, pro zjednodušení nebude v Analýze vykazován zvlášť) použily úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. celkem ve 192 spisech, odposlechy ve 135 a sledování osob a věcí ve 161 z nich.

Z celkového počtu 1 379 spisů, v nichž byly použity úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., se jednalo o 792 spisů s odposlechy a 991 spisů se sledováním osob a věcí. Z uvedeného vyplývá, že ve 404 spisech byly použity kumulativně úkony dle § 88 tr. ř. i dle § 158d tr. ř.

SPISY S ÚKONY §§ 88/1,5 a 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2022		§88/1,5 tr.ř.	§158d/2,3,6 tr.ř.
CELKEM PČR		792	991
CELKEM KŘP SKPV		657	830
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	135	161
	ÚSKPV	7	9
	NCOZ	79	97
	NPC	49	55

legenda: úkony dle § 88/1, 5 a § 158d/2, 3, 6 tr. ř.

úkony dle § 88/1, 5 tr. ř.

úkony dle § 158d/2, 3, 6 tr. ř.

Tabulka zachycuje počty předmětných spisů od roku 2006. V roce 2010 došlo ke změně organizační struktury Policie ČR z 8 správ krajů na 14 KŘP, z tohoto důvodu jsou za útvary SKPV s územně vymezenou působností uvedeny pouze souhrnné počty spisů.

Spisy s úkony dle §§ 88/1,5 a 158d/2,3,6 tr.ř.		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
CELKEM PČR		1 590	1 403	1 289	1 362	1 426	1 563	1 765	1 837	1 861	1 681	1 617	1 577	1 507	1 467	1 271	1 158	1 379
CELKEM KŘP SKPV		1 291	1 148	1 040	1 123	1 136	1 278	1 454	1 528	1 598	1 449	1 350	1 325	1 301	1 269	1 101	1 005	1 187
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	299	255	249	239	290	285	311	309	263	232	267	252	206	198	170	153	192
	ÚSKPV	2	13	9	6	13	17	26	30	18	17	22	21	17	11	5	4	11
	NCOZ	245	187	169	162	206	195	213	215	163	157	181	157	123	127	109	105	118
	NPC	52	55	71	71	71	73	72	64	82	58	64	74	66	60	56	44	63

V porovnání s rokem 2021 došlo k nárůstu trestních spisů, v rámci nichž byly nasazeny úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. o 221 spisů. Útvary Policie ČR SKPV KŘP vykázaly navýšení počtu trestních spisů s použitím těchto úkonů o 182 spisů a útvary PČR SKPV ÚCP o 39 spisů.

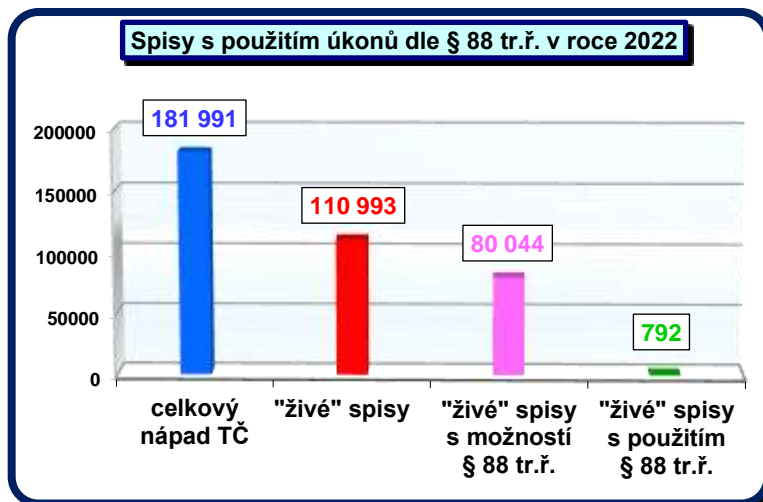
4.1.1.1 Trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř.

Podmínky nařízení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu jsou striktně vymezeny v § 88 tr. ř., kde v odst. 1 je definován i okruh trestných činů, na které lze odposlechy nařídit. Jde o zločiny, na které zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, vybraná ustanovení devíti určených trestných činů a úmyslné trestné činy, k jejichž stíhání nás zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva (viz příloha č. 1). V § 88 tr. ř. odst. 5 jsou uvedeny trestné činy, na něž může nařídit odposlech policejní orgán, pokud s tím uživatel telekomunikačního prostředku souhlasí.

KŘP/ÚCP SKPV úkony dle §§ 88/1, 5 tr.ř. rok 2022		"živé" spisy	spisy s možností úkonů dle § 88 tr.ř.	spisy s použitím úkonů dle § 88 tr.ř.	tj. % z celkového počtu "živých" spisů	tj. % ze spisů, kde bylo možno použít úkony dle § 88 tr.ř.
CELKEM PČR		110 993	80 044	792*)	0,7%	1,0%
PČR SKPV JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘP SKPV	110 402	79 674	657	0,6%	0,8%
	PHA	19 786	14 431	97	0,5%	0,7%
	STC	12 822	9 138	52	0,4%	0,6%
	JHC	4 556	4 448	45	1,0%	1,0%
	PLK	7 339	4 153	47	0,6%	1,1%
	KVK	3 118	2 390	22	0,7%	0,9%
	ULK	11 818	10 633	68	0,6%	0,6%
	LBK	5 620	3 736	28	0,5%	0,7%
	PAK	3 904	3 325	18	0,5%	0,5%
	HKK	4 826	2 266	23	0,5%	1,0%
	VYS	3 258	2 095	51	1,6%	2,4%
	JHM	11 129	6 019	72	0,6%	1,2%
	OLK	5 265	4 056	50	0,9%	1,2%
	ZLK	3 909	2 656	20	0,5%	0,8%
	MSK	13 052	10 328	64	0,5%	0,6%
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	591	370	135*)	22,8%	36,5%
	NCOZ	429	279	79	18,4%	28,3%
	NPC	162	91	49	30,2%	53,8%

*) v souhrnu spisů s použitím úkonů dle § 88 tr.ř. je zahrnuto i 7 spisů ÚSKPV (2 spisy spadající do kategorie pátrání a 5 trestních spisů)

Odposlechy ukončené v roce 2022 byly použity v 792 spisech, což je 0,7 % spisů z celkového počtu „živých“ spisů a 1,0 % spisů, které splňovaly právní podmínky pro využití těchto úkonů. Nejvyšší procento v používání tohoto prostředku vykazují útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností.

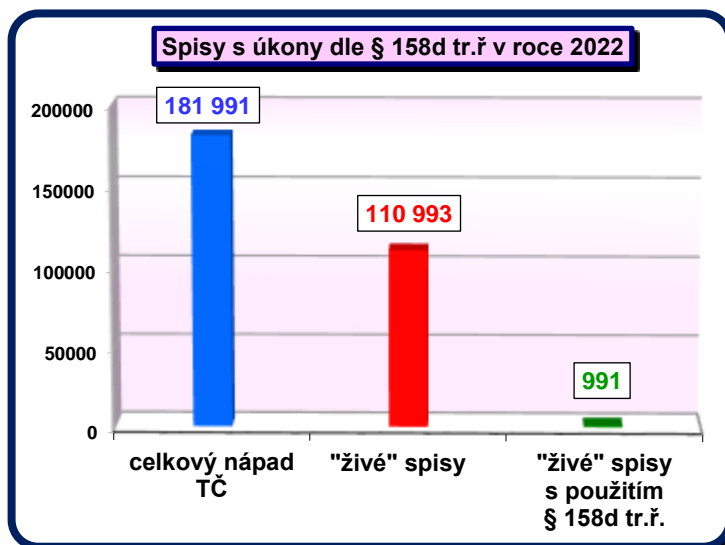
4.1.1.2 Trestní spisy s úkony dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

Nasazení operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí umožňuje ustanovení § 158b tr. ř. za podmínek uvedených v § 158d tr. ř. Zjednodušeně řečeno, operativně pátrací prostředek sledování osob a věcí mohou v rámci Policie ČR použít útvary SKPV v trestním řízení o úmyslném trestném činu (jedná se tedy o většinu „živých“ spisů Policie ČR SKPV).

KŘP/ÚCP SKPV úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. rok 2022		"živé" spisy	spisy s použitím úkonů dle § 158d tr.ř.	tj. % z celkového počtu "živých" spisů
CELKEM PČR		110 993	991*)	0,9%
PČR SKPV JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘP SKPV	110 402	830	0,8%
	PHA	19 786	141	0,7%
	STC	12 822	60	0,5%
	JHC	4 556	48	1,1%
	PLK	7 339	51	0,7%
	KVK	3 118	33	1,1%
	ULK	11 818	71	0,6%
	LBK	5 620	26	0,5%
	PAK	3 904	20	0,5%
	HKK	4 826	46	1,0%
	VYS	3 258	62	1,9%
	JHM	11 129	111	1,0%
	OLK	5 265	41	0,8%
	ZLK	3 909	31	0,8%
	MSK	13 052	89	0,7%
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	591	161*)	27,2%
	NCOZ	429	97	22,6%
	NPC	162	55	34,0%

*) v souhrnu spisů s použitím úkonů dle § 158d tr.ř. je zahrnuto i 9 spisů ÚSKPV (4 spisy spadající do kategorie pátrání a 5 trestních spisů)

Úkony sledování osob a věcí, které byly ukončeny v roce 2022, byly použity v rámci 991 spisů, což je 0,9 % z celkového počtu „živých“ spisů. Nejvyšší procento používání těchto prostředků vykazují, stejně jako u odposlechů, útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností.

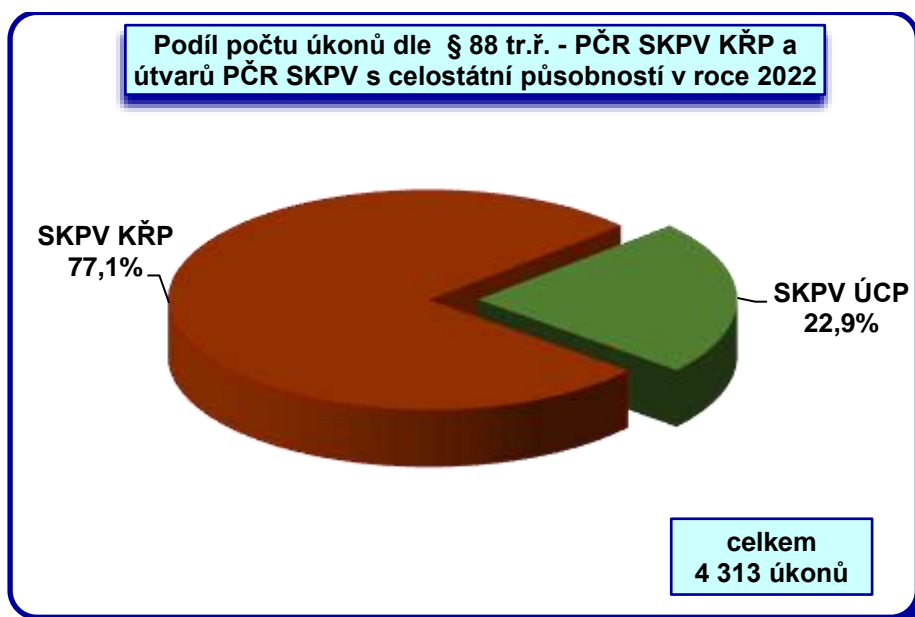
4.2 Využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

4.2.1 Počty odposlouchávaných linek a osob

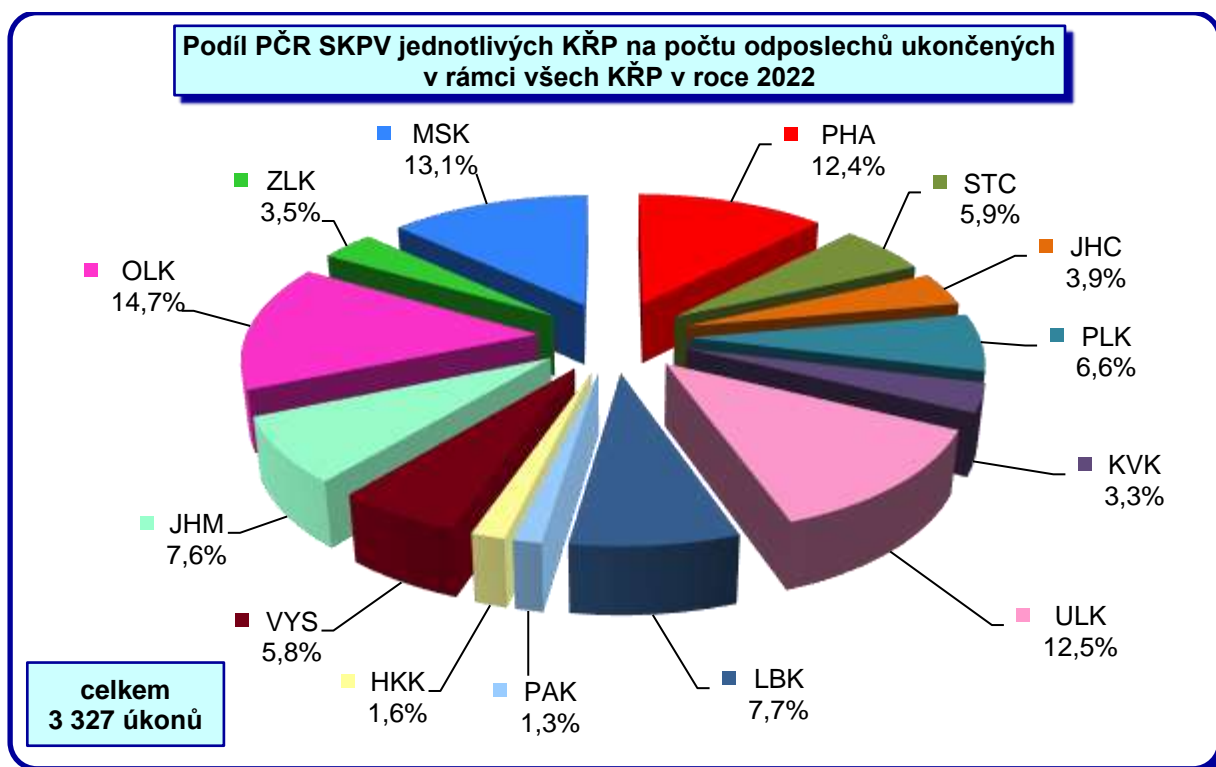
V rámci celé České republiky bylo v souladu s § 88 odst. 1, 5 tr. ř. v roce 2022 Policií ČR SKPV ukončeno celkem 4 313 nasazených úkonů, což představuje odposlechy a záznamy hovorů uskutečňovaných prostřednictvím mobilních a pevných telefonních stanic, komunikaci s využitím telefaxu i jiného telekomunikačního zařízení, včetně komunikace prostřednictvím sítě Internet (dále jen „linky“).

Úkony dle § 88/1,5 tr.ř. v roce 2022		počet odp. linek celkem	počet odp. osob	průměr odp. linek na osobu	spisů s úkony dle § 88/1,5 tr.ř.	průměr odp. linek na spis
CELKEM PČR		4 313	2 192	2,0	792	5,4
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	3 327	1 545	2,2	657	5,1
	PHA	412	193	2,1	97	4,2
	STC	196	127	1,5	52	3,8
	JHC	131	65	2,0	45	2,9
	PLK	220	86	2,6	47	4,7
	KVK	110	51	2,2	22	5,0
	ULK	417	201	2,1	68	6,1
	LBK	257	58	4,4	28	9,2
	PAK	44	31	1,4	18	2,4
	HKK	52	39	1,3	23	2,3
	VYS	192	134	1,4	51	3,8
	JHM	253	181	1,4	72	3,5
	OLK	489	96	5,1	50	9,8
	ZLK	117	62	1,9	20	5,9
	MSK	437	221	2,0	64	6,8
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	986	647	1,5	135	7,3
	ÚSKPV	29	13	2,2	7	4,1
	NCOZ	456	315	1,4	79	5,8
	NPC	501	319	1,6	49	16,9

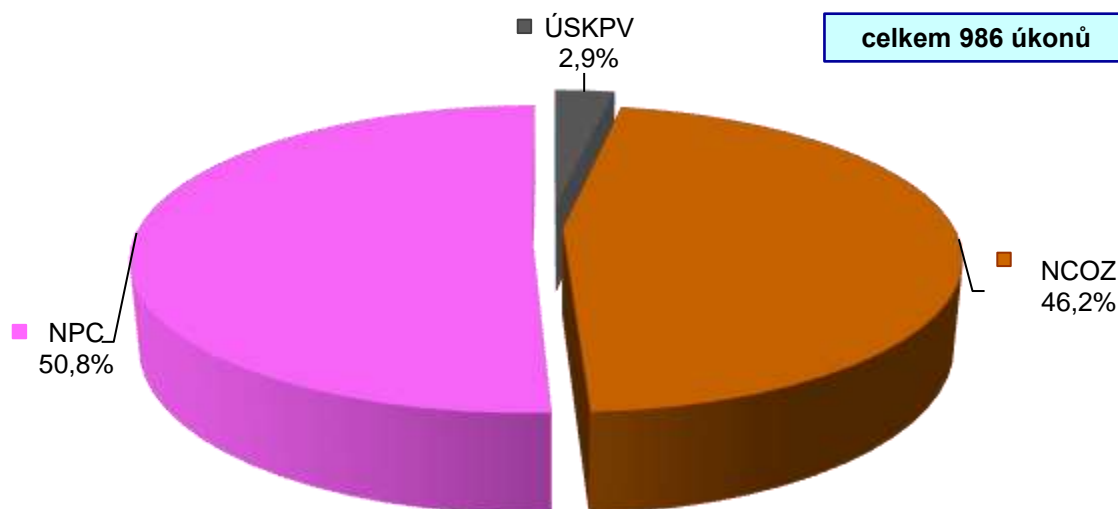
Z celkového počtu 4 313 ukončených odposlechů v roce 2022 připadlo 3 327 úkonů (tj. 77,1 %) na SKPV KŘP, zbývajících 986 (tj. 22,9 %) úkonů vyžádaly útvary SKPV ÚCP.

Je nezbytné upozornit na skutečnost, že trestná činnost často přesahuje hranice jednoho území. Zvláště pro SKPV KŘP hl. m. Prahy je pak typická součinnost s ostatními útvary, kdy v mnohých případech jsou nasazené úkony vykazovány na SKPV KŘP hl. m. Praha, ačkoli informace z provedených úkonů nakonec sloužily jinému organizačnímu celku Policie ČR SKPV. Především to platí u trestné činnosti na úseku toxikomanie, kdy „varny“ pervitinu a sklady prekurzorů se nachází mimo území hlavního města, ale k prodeji dochází v Praze.

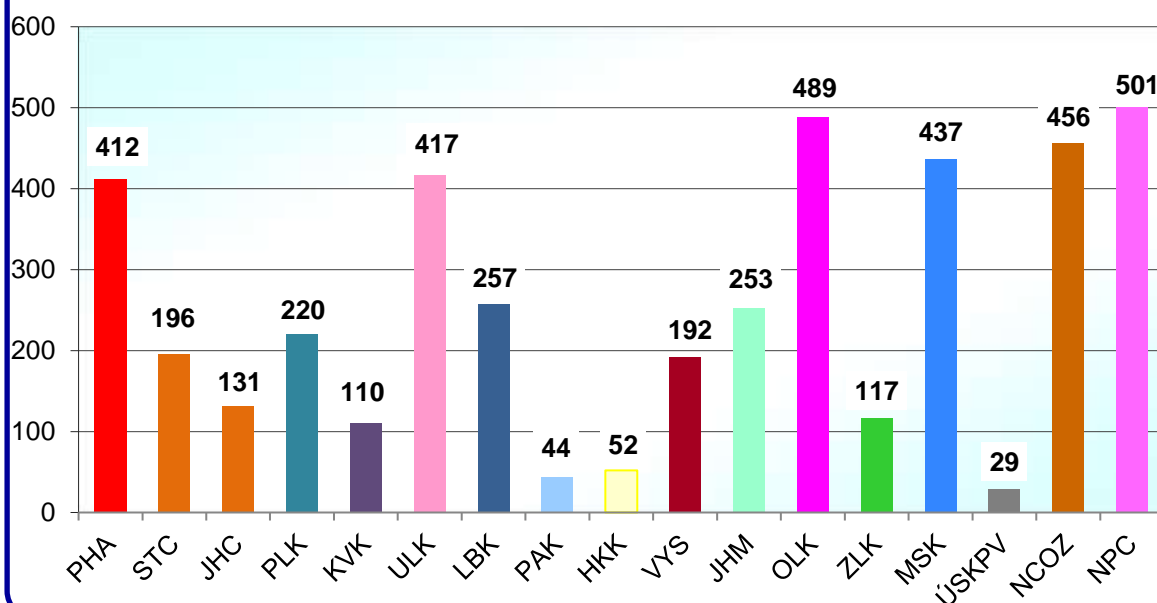

Podíl útvarů PČR SKPV s celostátní působností na počtu odposlechnů ukončených v rámci všech těchto útvarů v roce 2022

Stran absolutního počtu odposlouchávaných linek, nejvyšší počty odposlechnů za rok 2022 vykazuje NPC (501 linek), SKPV KŘP Olomouckého kraje (489), NCOZ (456), SKPV KŘP Moravskoslezského kraje (437) a SKPV KŘP Ústeckého kraje (417).

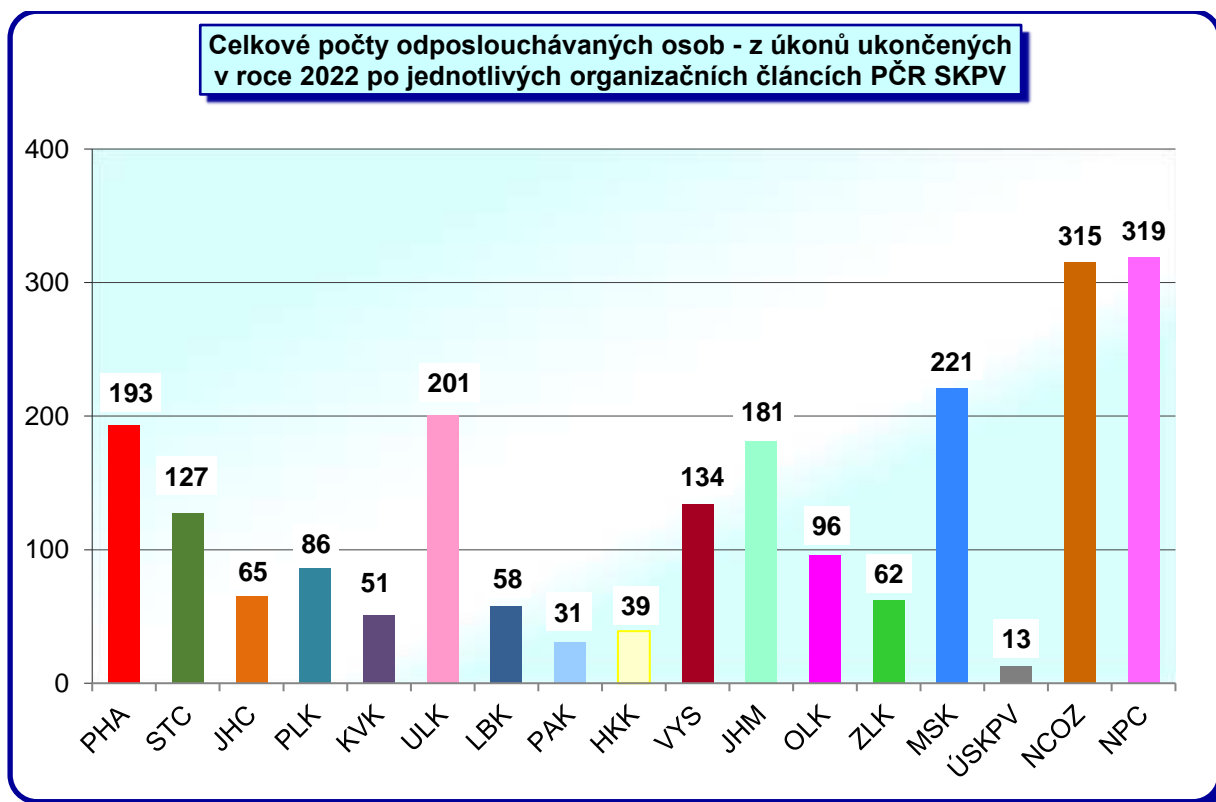
Celkové počty odposlechnů - úkonů ukončených v roce 2022 po jednotlivých organizačních článcích PČR SKPV

V roce 2022 připadalo celkově na jeden spis průměrně 5,4 odposlouchávaných linek. Útvary PČR SKPV s celostátní působností vykazují vyšší podíl (7,3 odposlechlů na spis). Nejvyšší podíl odposlouchávaných linek je zaznamenán u NPC, a to 16,9 odposlouchávaných linek na jeden spis, následuje NCOZ s 5,8 linkami. Z hlediska SKPV KŘP je průměr 5,1 odposlouchávaných linek na spis, přičemž poměr se pohybuje v rozpětí od 2,3 do 9,8 odposlouchávaných linek. Je nutno zdůraznit, že v případech nestejně zapsaného čísla jednacího do systému MU II nedojde ke sloučení „vykazovaných spisů“, počet čísel jednacích může být ve skutečnosti tedy o něco nižší a analogicky průměr odposlouchávaných linek v jednom spise vyšší.

Vytěžením systému MU II bylo zjištěno nasazení odposlechlů na 2 192 osob, současně je však nezbytné ozřejmit, že v souvislosti s principem zjišťování počtu odposlouchávaných osob prostřednictvím systému MU II a s možnou nejednotností zápisu čísla jednacího, nedochází ke sloučení osob v rámci jednoho spisu v případě rozdílně zapsaného čísla jednacího. Z bezpečnostních důvodů systém neobsahuje žádné osobní údaje, nelze proto osoby v systému dodatečně žádným způsobem dohledat a případně sloučit. K jednotlivým úkonům přiřazuje objekty (osoby) vyplňující kriminalista a ten jediný může správně zadat k úkonu příslušnou osobu, na kterou již měl v rámci čísla jednacího nasazen nějaký úkon či osobu novou. Rovněž je nutno připomenout vícečetné vykázání osoby v případě nasazení odposlechlů na tutéž osobu v rámci různých útvarů, resp. odlišných čísel jednacích. Stejně tak mohl být odposlechl v rámci jednoho roku ukončen na jednu osobu vícekrát. Proto je nutno považovat uváděný počet odposlouchávaných osob pouze za orientační, ve skutečnosti se jedná o nižší počet.

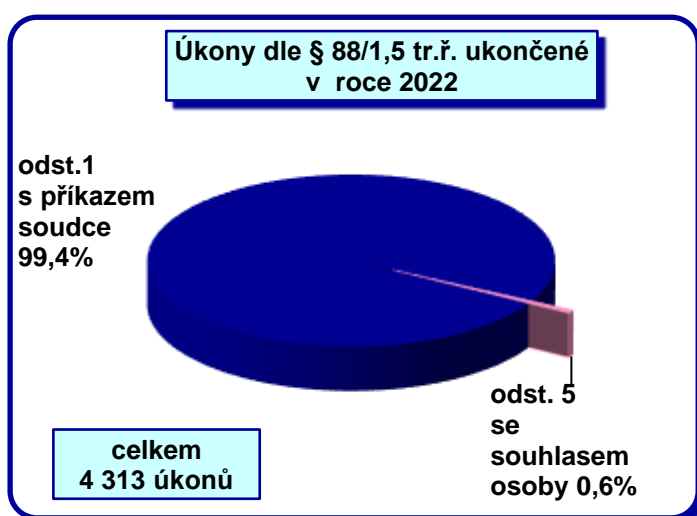
Nejvyšší počet odposlouchávaných osob byl zaznamenán u NPC (319 osob), NCOZ (315 osob) a SKPV KŘP Moravskoslezského kraje (221 osob).

4.2.2 Odposlechy se souhlasem osoby a s příkazem soudce

Dle § 88 odst. 5 tr. ř. je možno nasadit odposlech se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice pouze u taxativně vymezených trestných činů, na něž se vede trestní řízení. V roce 2022 představovaly úkony realizované se souhlasem odposlouchávané osoby 26 úkonů (tj. 0,6 % z celkového počtu odposlechnů).

Úkony dle § 88/1,5 tr.ř. v roce 2022		počet odp. linek celkem	z toho dle §88/1 tr.ř.	z toho dle §88/5 tr.ř.	tj. % ze všech odp. linek v org. celku
CELKEM PČR		4 313	4 287	26	0,6%
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	3 327	3 301	26	0,8%
	PHA	412	401	11	2,7%
	STC	196	192	4	2,0%
	JHC	131	129	2	1,5%
	PLK	220	216	4	1,8%
	KVK	110	109	1	0,9%
	ULK	417	417		
	LBK	257	256	1	0,4%
	PAK	44	44		
	HKK	52	52		
	VYS	192	191	1	0,5%
	JHM	253	252	1	0,4%
	OLK	489	489		
	ZLK	117	117		
	MSK	437	436	1	0,2%
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	986	986		
	ÚSKPV	29	29		
	NCOZ	456	456		
	NPC	501	501		

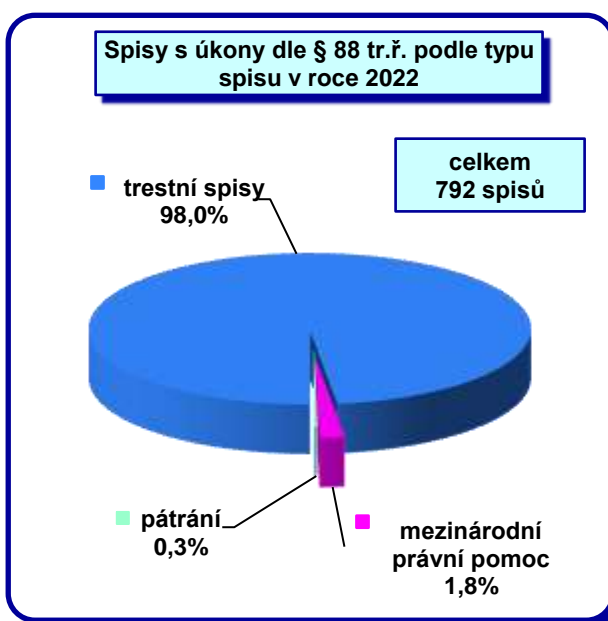
Z celkového počtu 3 327 odposlechnů evidovaných u SKPV KŘP jich bylo 26 (tj. 0,8 %) vyžádáno se souhlasem odposlouchávané osoby. Z pohledu SKPV KŘP byl nejvyšší počet i podíl těchto odposlechnů zaznamenán u SKPV KŘP hl. m. Prahy (11 úkonů, tj. 2,7 % odposlechnů vyžádaných tímto KŘP), u SKPV KŘP ostatních krajů bylo procento odposlechnů vyžádaných dle § 88/5 tr. ř. výrazně nižší.

Z celkového počtu 986 odposlechnů, vyžádaných útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností, nebyl žádný odposlech nasazen se souhlasem odposlouchávané osoby.

4.2.3 Spisy s odposlechy členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání)

Spisy s úkony § 88/1,5 tr.ř. v roce 2022		spisů s úkony dle § 88/1,5 tr.ř.	z toho:		
			trestní spis	mzn. právní pomoc	pátrání
CELKEM PČR		792	776	14	2
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	657	652	5	
	PHA	97	92	5	
	STC	52	52		
	JHC	45	45		
	PLK	47	47		
	KVK	22	22		
	ULK	68	68		
	LBK	28	28		
	PAK	18	18		
	HKK	23	23		
	VYS	51	51		
	JHM	72	72		
	OLK	50	50		
	ZLK	20	20		
	MSK	64	64		
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	135	124	9	2
	ÚSKPV	7	5		2
	NCOZ	79	72	7	
	NPC	49	47	2	

Odposlechy byly použity v 776 (tj. 98 %) trestních spisech. Spisy s mezinárodní právní pomocí a pátráním tvořily minimum. V případě souběhu trestního spisu s mezinárodní právní pomocí či pátráním se v systému sběru dat tyto případy vykazují pouze v rámci trestního spisu. U útvarů Policie SKPV KŘP byly odposlechy použity u mezinárodní právní pomoci (5 spisů). Útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností použily odposlechy v 9 spisech na mezinárodní právní pomoc a pouze ve dvou spisech na pátrání.

4.2.4 Využívání odposlechů na jednotlivé druhy trestné činnosti

Součástí Analýzy je vyhodnocování jednotlivých druhů trestné činnosti, na něž jsou nasazovány odposlechy a sledování osob a věcí. Při tvorbě systému MU II, jehož výstupní data jsou základem pro zpracování analýz, byl použit jako východisko oficiální číselník IS KSU (Kriminalisticky sledovaná událost), potažmo IS ETŘ s tím, že byl pro tyto účely upraven. Byl sestaven interaktivní číselník kriminality trestných činů s vazbou na třídy IS KSU (viz příloha č. 2), přičemž důležitým aspektem bylo maximální zjednodušení práce policistů vyplňujících webový formulář. Číselník byl užít do druhé úrovně, neboť podrobnější členění je pro účely Analýzy nadbytečné.

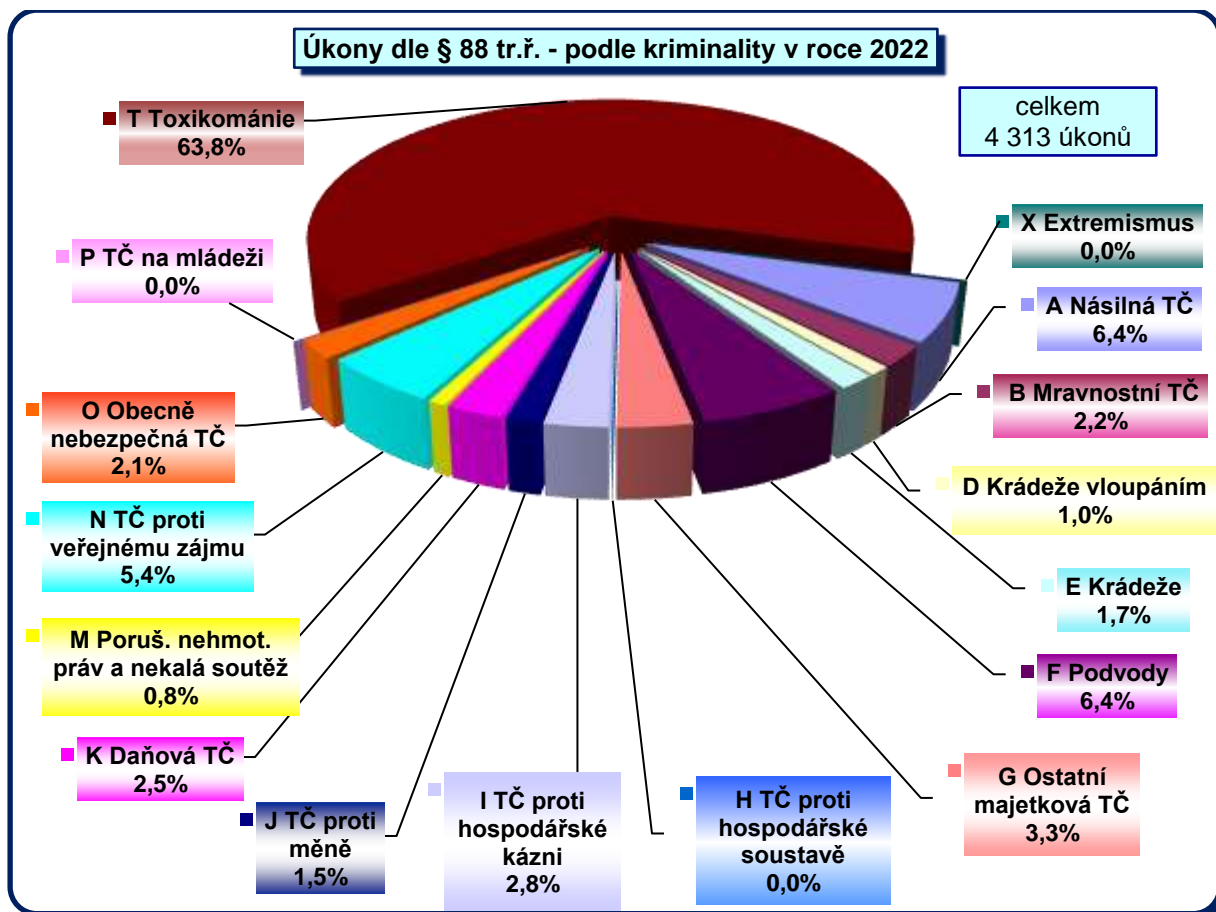
K vlastnímu vyhodnocení kriminality je nutno dodat, že v rámci sběru dat bylo možné většině spisů, resp. úkonů, přiřadit dle stanovené metodiky více druhů trestné činnosti (v tabulkách vykázano jako souběhy), ale není povinností kriminalisty vypisovat úplný výčet druhů trestné činnosti, na něž byly úkony použity. Vždy jsou však vyplňovány nejzávažnější druhy trestné činnosti a záleží na volbě konkrétního policisty, jak široký výčet zvolí. V případě, že považuje za vhodné uvést i další trestné činy, není systémem MU II v tomto případě omezen. Z uvedeného vyplývá, že ve skutečnosti se jedná o vyšší počet souběhů, a to jak v rámci základních druhů trestné činnosti, tak i jejich podkategorií. Vzhledem k počtu možných kombinací by bylo obtížné stanovit všechny variace, byly tedy použity absolutní hodnoty jednotlivých druhů trestných činností a absolutní počet souběhů. Toto je platné pro vyhodnocení odposlechů i sledování osob a věcí.

V případě, že mají být využity úkony odposlechu, musí vždy alespoň jeden trestný čin v rámci spisu opravňovat k jejich nasazení (viz § 88 tr. ř.). Statisticky se tedy může stát, že odposlech bude vykázan i na trestný čin, na který „samostatně“ odposlech použít nelze, to ovšem v žádném případě neznamená, že odposlech byl nařízen na základě vazby pouze k tomuto méně závažnému trestnému činu. V těchto případech je potřebné nařízený odposlech vztahovat vždy k nejzávažnějšímu trestnému činu ve smyslu ustanovení § 88 odst. 1 tr. ř., resp. odst. 5, pouze k vybraným trestným činům.

POUZE PRO VNITŘNÍ POTŘEBU

Úkony dle § 88/ 1,5 tr.ř. podle kriminality v roce 2022		DRUHY TRESTNÉ ČINNOSTI																
		A Násilná TČ	B Mravnostní TČ	D Krádeže vloupáním	E Krádeže	F Podvody	G Ostatní majetková TČ	H TČ proti hospodářské soustavě	I TČ proti hospodářské kázni	J TČ proti měně	K Daňová TČ	M Poruš. nehmotných práv a nekalá soutěž	N TČ proti veřejnému zájmu	O Obecně nebezpečná TČ	P TČ na mládeži	T Toxikománie	X Extremismus	z toho v souběhu
CELKEM PČR		300	104	47	78	300	155	1	131	68	118	37	251	99		2 983		359
PČR SKPV JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘP SKPV	244	57	47	78	217	77		26	61	66	37	68	77		2 476		204
	PHA	44	20	13	9	81	46			34	11		14	18		205		83
	STC	34	2	18		9	3				5		13	19		137		44
	JHC	9	21			5										96		
	PLK	25	6	4		2					6		5	19		169		16
	KVK	20				2			2				10	1		77		2
	ULK	18		3	4	57	7		5				1	2		321		1
	LBK	12			47	25							12	6		155		
	PAK				4				1				2			39		2
	HKK	4	6		2	3	2		7							30		2
	VYS	26	1	2	2	18	7				9			1		129		3
	JHM	12		1	5	4	2		4	4			2			226		7
	OLK	2				8										479		
	ZLK	6			5		10				12		4			85		5
	MSK	32	1	6		3			7	23	23	37	5	11		328		39
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	56	47			83	78	1	105	7	52		183	22		507		155
	ÚSKPV	9					11				2			5		2		
	NCOZ	47	47			83	67	1	105	7	50		183	17		4		155
	NPC															501		

Při analyzování jednotlivých druhů trestné činnosti, na které byly odposlechy nasazeny, lze konstatovat, že největší podíl tvořily odposlechy použité na toxikomanii 2 983 (tj. 63,8 %), na násilnou trestnou činnost (300, tj. 6,4 %), na podvody (rovněž 300, tj. 6,4 %) a na trestnou činnost proti veřejnému zájmu (251, tj. 5,4 %). Úkony použité na další druhy trestné činnosti se pohybovaly pod hranicí 4 %.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

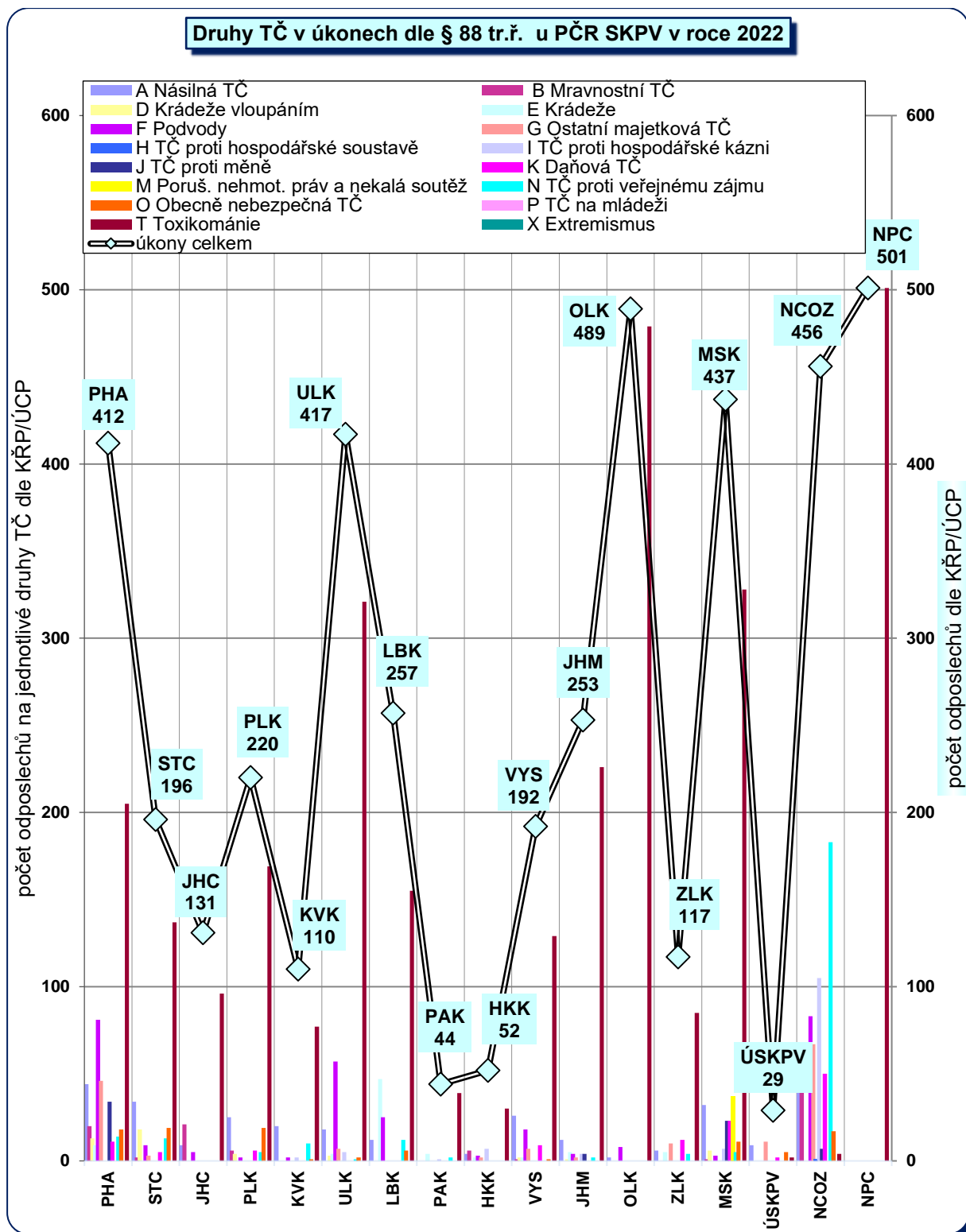
Graf zachycuje podíly jednotlivých druhů trestné činnosti, k jejichž šetření byly odposlechy využity.

Z hlediska šetření nejpočetněji zastoupené trestné činnosti – toxikomanie, na kterou byly úkony nasazeny, se na první místo logicky řadí NPC (501 úkonů), následovala SKPV KŘP Olomouckého kraje (479) a Moravskoslezského kraje (328). U všech SKPV KŘP krajů bylo nejvíce odposlechnů použito právě na tento druh trestné činnosti.

Nejvíce odposlechnů na násilnou trestnou činnost použila NCOZ (47). U tohoto útvaru bylo rovněž registrováno nejvíce úkonů použitých na podvody (83), trestnou činnost proti veřejnému zájmu (183), trestnou činnost proti hospodářské kázi (105), ostatní majetkovou trestnou činnost (67), daňovou trestnou činnost (50) a mravnostní trestnou činnost (47).

Na krádeže (47 úkonů) použila nejvíce úkonů SKPV KŘP Libereckého kraje, na porušování nehmotných práv a nekalou soutěž (37) použila nejvíce úkonů SKPV KŘP Moravskoslezského kraje a na trestnou činnost proti měně (34) použila nejvíce úkonů SKPV KŘP hl. města Prahy.

Nejvíce odposlechnů na obecně nebezpečnou trestnou činnost bylo evidováno u SKPV KŘP Plzeňského kraje (19). Stejný počet úkonů u tohoto druhu trestné činnosti použila i SKPV KŘP Středočeského kraje, která použila nejvíce úkonů i na krádeže vloupáním (18).

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

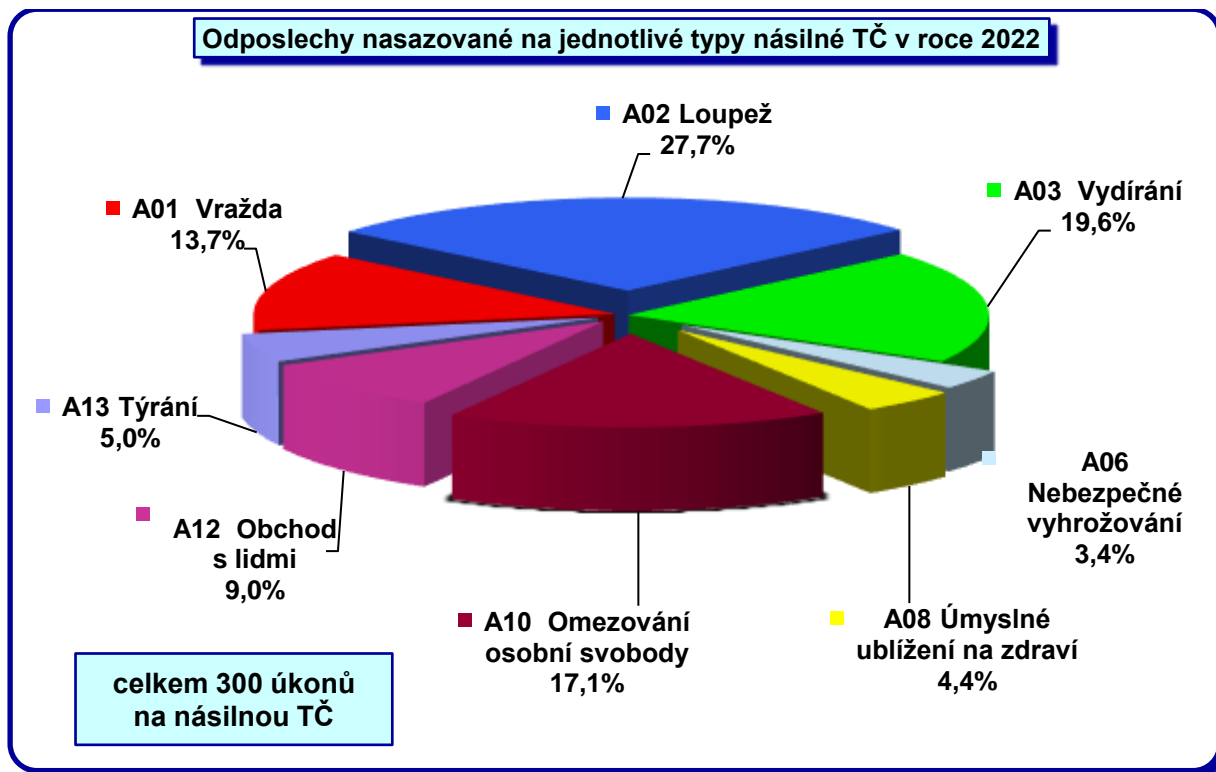
Při analyzování odposlechů nasazených na jednotlivé druhy násilné trestné činnosti je vzhledem k nejvyšším počtům odposlechů nutno hovořit především o úkonech použitých v souvislosti s objasňováním trestných činů loupeže (89 úkonů), vydírání (63), omezování osobní svobody (55), vraždy (44) a pro trestnou činnost související s obchodem s lidmi (29). Dále byly odposlechy použity v trestních řízeních vedených pro trestnou činnost týrání (16), úmyslné ublížení na zdraví (14) a nebezpečné vyhrožování (11). Stejně jako u ostatních kategorií trestné činnosti, tak i u násilné trestné činnosti se vyskytují souběhy, a to jak v rámci jednotlivých podskupin této trestné činnosti, tak i souběhy s dalšími druhy trestné činnosti. Tyto souběhy nejsou v tabulce vykázány.

V následujících tabulkách, resp. grafech, týkající se podskupin trestné činnosti, jsou uvedeny pouze útvary PČR SKPV a podskupiny trestné činnosti s hodnotami.

Úkony dle § 88/ 1,5 tr.ř. A - násilná trestná činnost v roce 2022		A01 Vražda	A02 Loupež	A03 Vydírání	A06 Nebezpečné vyhrožování	A08 Úmyslné ublížení na zdraví	A10 Omezování osobní svobody	A12 Obchod s lidmi	A13 Týrání
CELKEM PČR		44	89	63	11	14	55	29	16
KŘP SKPV JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ	CELKEM KŘP SKPV	37	87	38	10	14	55	7	16
	PHA	6	7	17	5	7	7	2	
	STC	1	29	3	1				
	JHC	5	2	2					
	PLK			2	4	3			16
	KVK	8	9	3					
	ULK	2					12	4	
	LBK		5	3		4			
	HKK	2		2			2		
	VYS	11	5				10		
	JHM			5			7		
	OLK	2							
	ZLK						6		
	MSK		30	1			11	1	
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	7	2	25	1			22	
	ÚSKPV	7	2						
	NCOZ			25	1			22	

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Nejvíce odposlechů na trestný čin vraždy (11) využila SKPV KŘP kraje Vysočina a na loupež (30) SKPV KŘP Moravskoslezského kraje. Na vydírání (25) a obchod s lidmi (22) použila odposlechy nejčastěji NCOZ. Na týrání (16) SKPV KŘP Plzeňského kraje a na omezování osobní svobody (12) SKPV KŘP Ústeckého kraje.

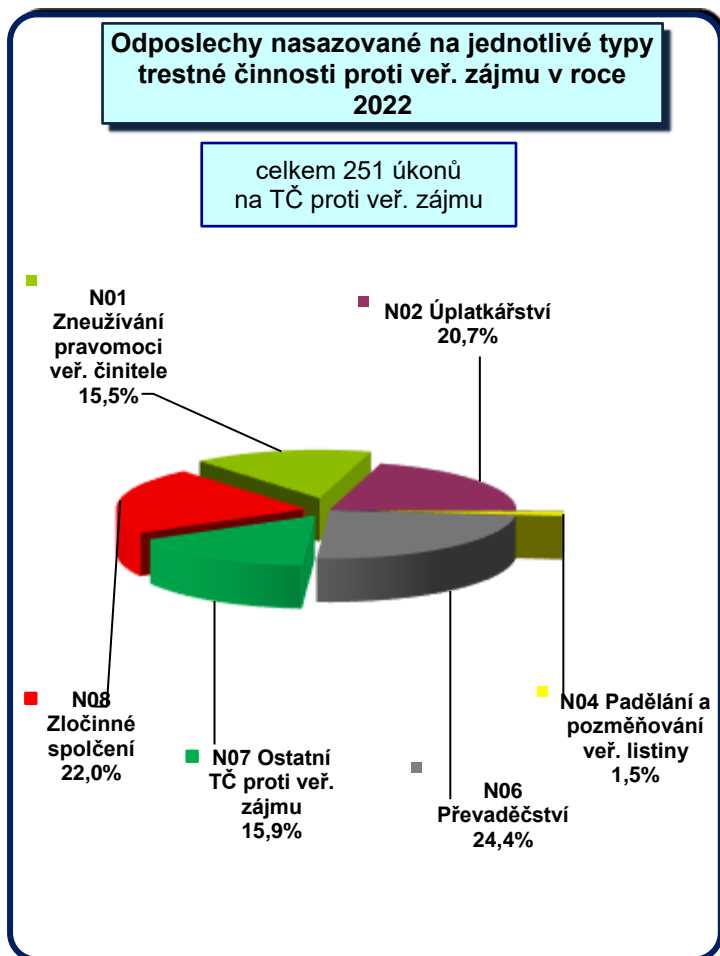

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Z hlediska počtu úkonů následují po toxikománii, násilné trestné činnosti a podvodech odposlechy použité na trestnou činnost proti veřejnému zájmu. Odposlechy na tuto kategorii trestné činnosti jsou doménou NCOZ. Úkony na převaděčství (80), zločinné spolčení (72), úplatkářství (45), ostatní trestnou činnost proti veřejnému zájmu (24), zneužívání pravomoci veřejného činitele (20) a padělání a pozměňování veřejné listiny (5) využila NCOZ ze všech útvarů nejčastěji.

Úkony dle § 88/ 1,5 tr.ř. N - trestná činnost proti veřejnému zájmu v roce 2022		N01 Zneužívání pravomoci veř. činitele	N02 Úplatkářství	N04 Padělání a pozměňování veř. listiny	N06 Převaděčství	N07 Ostatní TČ proti veř. zájmu	N08 Zločinné spolčení
CELKEM PČR		51	68	5	80	52	72
KŘP SKPV JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ	CELKEM KŘP SKPV	31	23			28	
	PHA	4	6			8	
	STC					13	
	PLK					5	
	KVK	10	10				
	ULK		1				
	LBK	12					
	PAK					2	
	JHM		2				
	ZLK		4				
	MSK	5					
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	20	45	5	80	24	72
	NCOZ	20	45	5	80	24	72

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Odposlechy NCOZ vykázané na trestnou činnost proti veřejnému zájmu dosahují většího počtu souběhů, a to jak v rámci této kategorie, nejčastěji se jedná o souběhy se zločinným spolčením (§ 361 tr. z. Účast na organizované zločinecké skupině), úplatkářstvím (§ 331 tr. z. Přijetí úplatku a § 332 Podplácení), zneužívání pravomoci veřejného činitele (§ 329 tr. z. Zneužívání pravomoci úřední osoby) a převaděčstvím (§ 340 tr. z. Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice), tak i s dalšími druhy trestné činnosti. Z hlediska souběhů s dalšími druhy trestné činnosti je nejvýraznější souběh v rámci ostatní majetkové trestné činnosti, zejména s § 220 tr. z. Porušení povinnosti při správě cizího majetku, s § 216 tr. z. Legalizace výnosů z trestné činnosti.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

4.2.5 Vyhodnocení odposlechů v souvislosti s organizovanou skupinou

Vedle hodnocení využívání odposlechů z hlediska druhů trestné činnosti je nutno mít na zřeteli také další důležitý aspekt, a tím je organizovanost trestné činnosti. Šetření trestné činnosti s prvky organizovanosti, se zapojením více osob, často s velkým finančním zázemím, nadstandardním vybavením a mezinárodním propojením, bývá velmi složité.

Za úkony použité na trestnou činnost s prvkem organizovanosti jsou pro potřeby této Analýzy považovány úkony, u nichž lze organizovanost chápat v nejširším slova smyslu. Patří sem tedy úkony na trestné činy páchané ve prospěch organizované zločinecké skupiny dle § 129 tr. z., teroristické skupiny dle § 129a tr. z., dále jsou takto vykazovány úkony použité na šetření trestné činnosti páchané, v zákoně nedefinovanou organizovanou skupinou (jako člen organizované skupiny, kdo trestný čin zorganizuje, kdo se spolčí, srotí, účastní se činnosti skupiny), a na další ustanovení tr. z. v případech, že čin pachatel spáchá nejméně s dvěma osobami.

Úkony dle § 88/1,5 tr.ř. / organizovaná skupina v roce 2022		úkony dle § 88/1,5 tr.ř.	úkony na org. sk.	úkony na org. sk. v %	úkony bez org. sk.
CELKEM ČR		4 313	1 564	36,3%	2 749
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘP SKPV	3 327	853	25,6%	2 474
	PHA	412	131	31,8%	281
	STC	196	37	18,9%	159
	JHC	131	42	32,1%	89
	PLK	220	28	12,7%	192
	KVK	110	16	14,5%	94
	ULK	417	119	28,5%	298
	LBK	257	96	37,4%	161
	PAK	44	0	0,0%	44
	HKK	52	4	7,7%	48
	VYS	192	27	14,1%	165
	JHM	253	22	8,7%	231
	OLK	489	172	35,2%	317
	ZLK	117	54	46,2%	63
	MSK	437	105	24,0%	332
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	986	711	72,1%	275
	ÚSKPV	29	21	72,4%	8
	NCOZ	456	296	64,9%	160
	NPC	501	394	78,6%	107

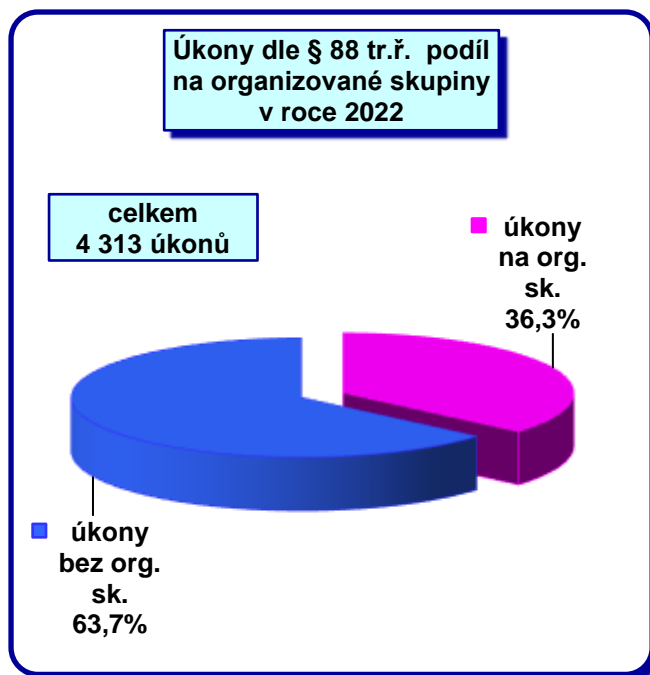
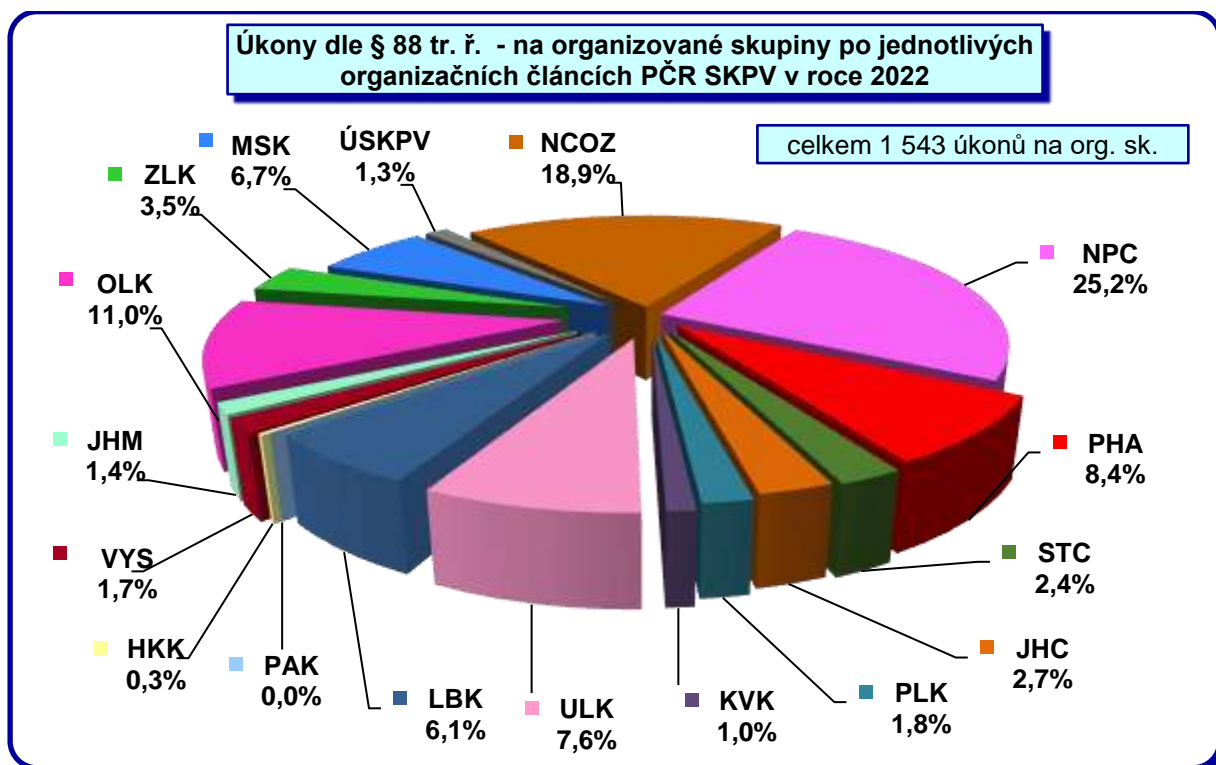
Z celkového počtu 4 313 odposlechů jich bylo 1 564, tj. 36,3 %, využito na organizovanou skupinu.

Při hodnocení SKPV KŘP krajů, vykazuje nejvíce nasazených odposlechů na organizovanou trestnou činnost SKPV KŘP Olomouckého kraje (172 úkonů), tj. 35,2 % z celkového počtu úkonů evidovaných u tohoto KŘP). Nejvyšší podíl

odposlechů na organizovanou kriminalitu je evidován u SKPV KŘP Zlínského kraje (54 úkonů, tj. 46,2 %).

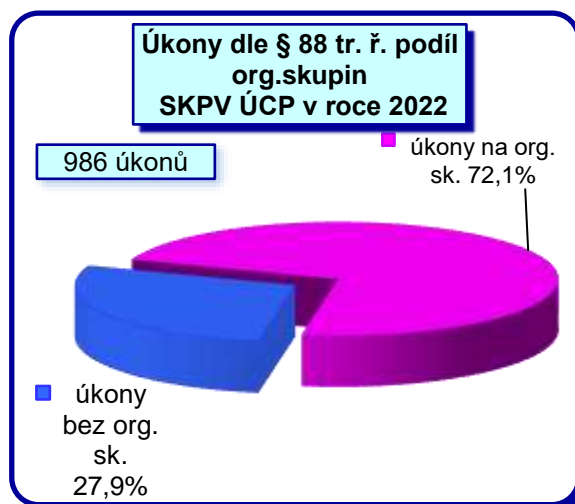
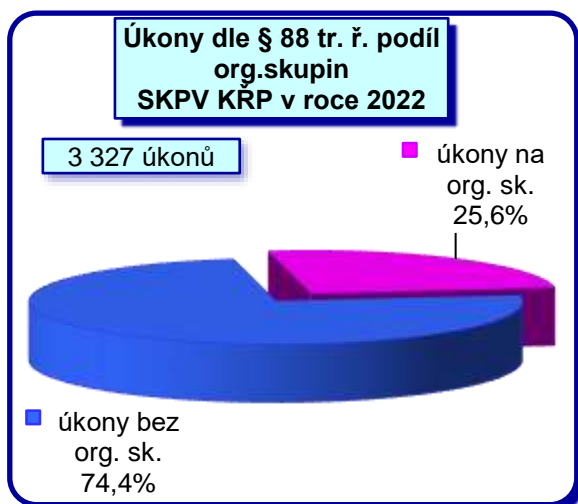
U útvarů SKPV s celostátní působností byl nejvyšší počet i podíl odposlechů na organizovanou trestnou činnost evidován u NPC, jedná se o 394 (tj. 78,6 %) úkonů, s 296 (tj. 64,9 %) úkony následuje NCOZ. V procentuálním zastoupení ale převažuje ÚSKPV s 21 úkony (tj. 72,4 %).

Rozložení podílu použitých odposlechů na organizovanou trestnou činnost z hlediska všech útvarů Policie ČR SKPV zachycuje následující graf.

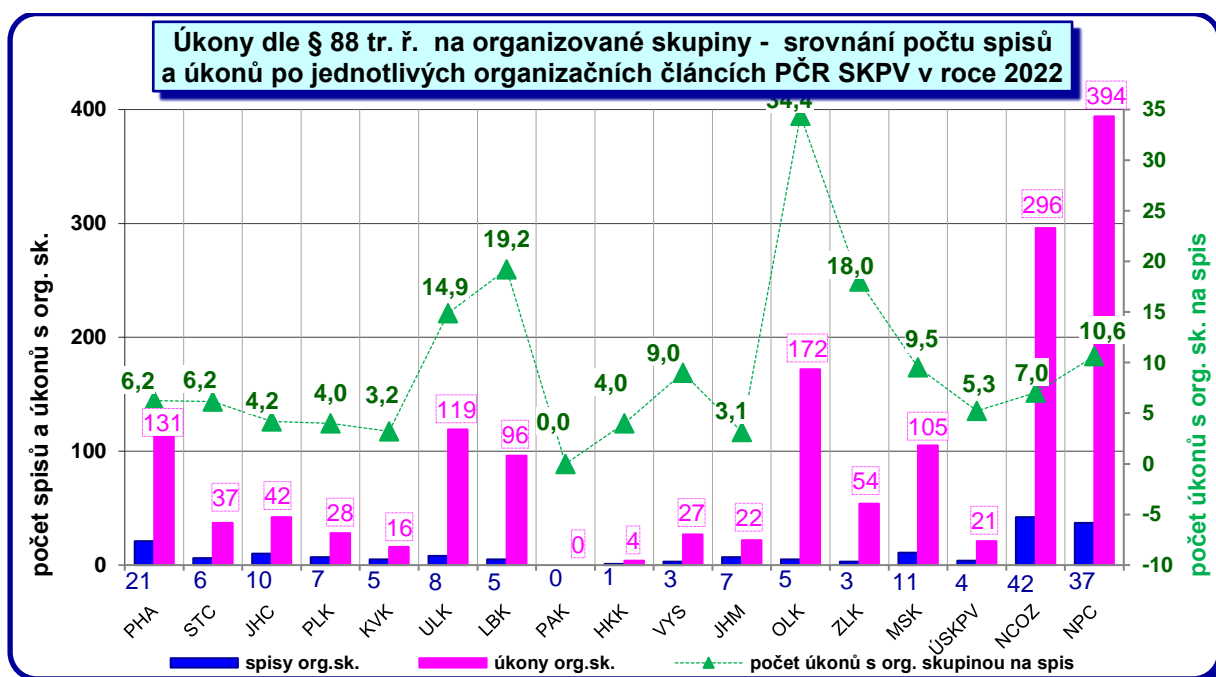

Útvary SKPV s celostátní působností souhrnně vykazují, vzhledem k celkovému množství odposlechů, vyšší podíl odposlechů použitých na organizovanou kriminalitu. Toto je způsobeno větším množstvím odposlechů na organizované skupiny zaznamenaným zejména u NPC. Odposlechy NPC představují 25,2 % ze všech úkonů na organizovanou trestnou činnost, u NCOZ se jedná o 18,9 %.

Zatímco útvary SKPV KŘP označily použití odposlechů na organizované skupiny pouze u 25,6 % z nich, u útvarů SKPV ÚCP činil tento podíl 72,1 %.

K dokreslení situace je vhodné zmínit rozdíly mezi počty spisů s úkony nasazenými na organizované skupiny a počty úkonů v těchto spisech. Jak již bylo uvedeno, šetření trestné činnosti se zapojením organizované skupiny bývá komplikovanější, trestní spis se váže k více osobám, a tudíž odposlechy bývají nasazovány na vyšší počet subjektů než v případech, kde se jedná o osoby bez vazeb na organizovaný zločin. Toto bývalo v minulých letech patrné zejména u útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností, zejména u NPC, případně u NCOZ, v roce 2022 se však před tyto útvary zařadily některé útvary SKPV KŘP, přičemž nejvyšší poměr úkonů na organizovanou trestnou činnost ve vztahu k počtu spisů na organizované skupiny byl zaznamenán u SKPV KŘP Olomouckého kraje (34,4 úkonů bylo použito v rámci jednoho spisu na organizované skupiny tohoto KŘP). Vyšší počet úkonů na organizovanou trestnou činnost ve vztahu k počtu spisů na organizovanou trestnou činnost byl zaznamenán dále u SKPV KŘP Libereckého, Zlínského, Ústeckého a Moravskoslezského kraje. Průměrně za celou PČR SKPV bylo ve spisech na organizované skupiny použito 8,9 odposlechů na spis. Ve spisech bez organizované skupiny byl poměr nižší, jednalo se o 4,5 odposlechů na spis.

Pozn.: z důvodu grafické přehlednosti byla za počátek vedlejší svislé osy (počet úkonů s org. sk. na spis) zvolena hodnota -10

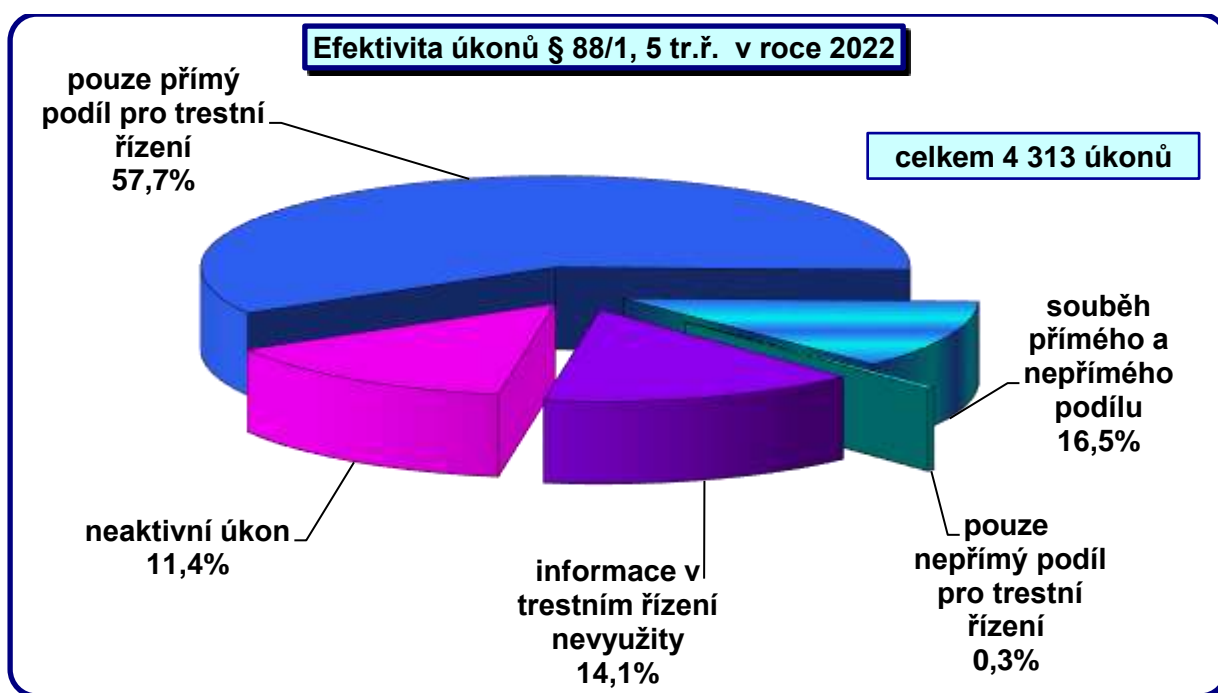
4.2.6 Vyhodnocení efektivity odposlechů v rámci trestního řízení

Efektivitu úkonů nasazených dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. i dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. lze vyhodnotit na základě níže definovaných kategorií:

1. Aktivní - úkon byl aktivován (zahájen, nasazen) ze strany specializovaného pracoviště a byly jím zjištěny informace. U úkonů, které byly aktivní, se dále detailněji vyhodnocuje, jaký měly přínos. Je možno zvolit „přímý podíl pro trestní řízení“, „nepřímý podíl pro trestní řízení“ či „ztotožnění osoby“. První dvě kategorie lze přiřadit jak samostatně, tak i kumulativně. „Ztotožnění osoby“ se vždy vybírá společně s uvedenými prvními dvěma kategoriemi. „Úkonem zjištěné informace nevyužity“ lze vybrat pouze samostatně.
2. Neaktivní - (v případě, že je zvolena tato kategorie, není již možno vybrat jinou kategorii efektivity)
 - a. neaktivní úkon - specializované pracoviště Policie ČR požadavek k realizaci úkonu přijalo, úkon byl realizován (k realizaci úkonu byly nasazeny síly a prostředky specializovaného pracoviště), ale nebyly pořízeny žádné záznamy pro trestní řízení. Např. mobilní telefon byl neaktivní, zájmová osoba se nezdržovala na území ČR a podobně.
 - b. úkon nerealizován - specializované pracoviště Policie ČR požadavek k realizaci úkonu přijalo, přesto k realizaci úkonu nedošlo. Po celou dobu platnosti souhlasu nebo příkazu justičního orgánu nebyly k realizaci úkonu nasazeny žádné síly a prostředky specializovaného pracoviště (z technických, kapacitních nebo jiných důvodů). K pořízení jakýchkoliv záznamů tedy nedošlo (ani dojít nemohlo).
3. Přímý podíl pro trestní řízení – informace byly, jsou či budou využity:
 - a. jako důkaz v tomto trestním řízení - získané informace mohou sloužit jako důkaz v rámci prováděného trestního řízení,
 - b. pro taktiku a další průběh vyšetřování - získané informace mohou být důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci prováděného trestního řízení,
 - c. k odvrácení trestného činu - získané informace úspěšně napomohly odvrátit spáchání (přípravy, pokusu, dokonání) trestného činu,
 - d. k zadržení pachatele trestné činnosti - získané informace úspěšně vedly k zadržení pachatele trestné činnosti.

4. Nepřímý podíl pro trestní řízení – získanými informacemi byla zjištěna:
 - a. nová trestná činnost pachatele - byly získány informace o jiné trestné činnosti pachatele, která původně nebyla předmětem prováděného trestního řízení,
 - b. jiná trestná činnost třetích osob - byla zjištěna jiná trestná činnost třetích osob, které původně nebyly předmětem prováděného trestního řízení.
5. Úkon vedl ke ztotožnění osoby - realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa (např. anonymní SIM karta). Získané informace vedly:
 - a. ke zproštění zájmu pro vedené trestní řízení,
 - b. k potvrzení zájmu pro vedené trestní řízení.
6. Úkonem zjištěné informace nevyužity - nebyly zjištěny informace, které by byly příslušným způsobem využitelné (= neefektivní úkon).

Celkem 57,7 % odposlechů poskytlo kriminalistům informace zahrnuté do kategorie přímý podíl pro trestní řízení (bez souběhu s nepřímým podílem). Dalších 16,5 % úkonů bylo kriminalisty zařazeno současně do přímého i nepřímého podílu pro trestní řízení a v 0,3 % pouze do nepřímého podílu pro trestní řízení. Celkově tedy byla účinnost z hlediska přímého, nepřímého či současně obou těchto podílů vykázána u 74,5 % odposlechů. Informace získané ve 14,1 % úkonů nebyly v trestním řízení využity, v těchto případech by pak bylo možno dané úkony považovat za neefektivní. Zbývajících 11,4 % úkonů bylo neaktivních.

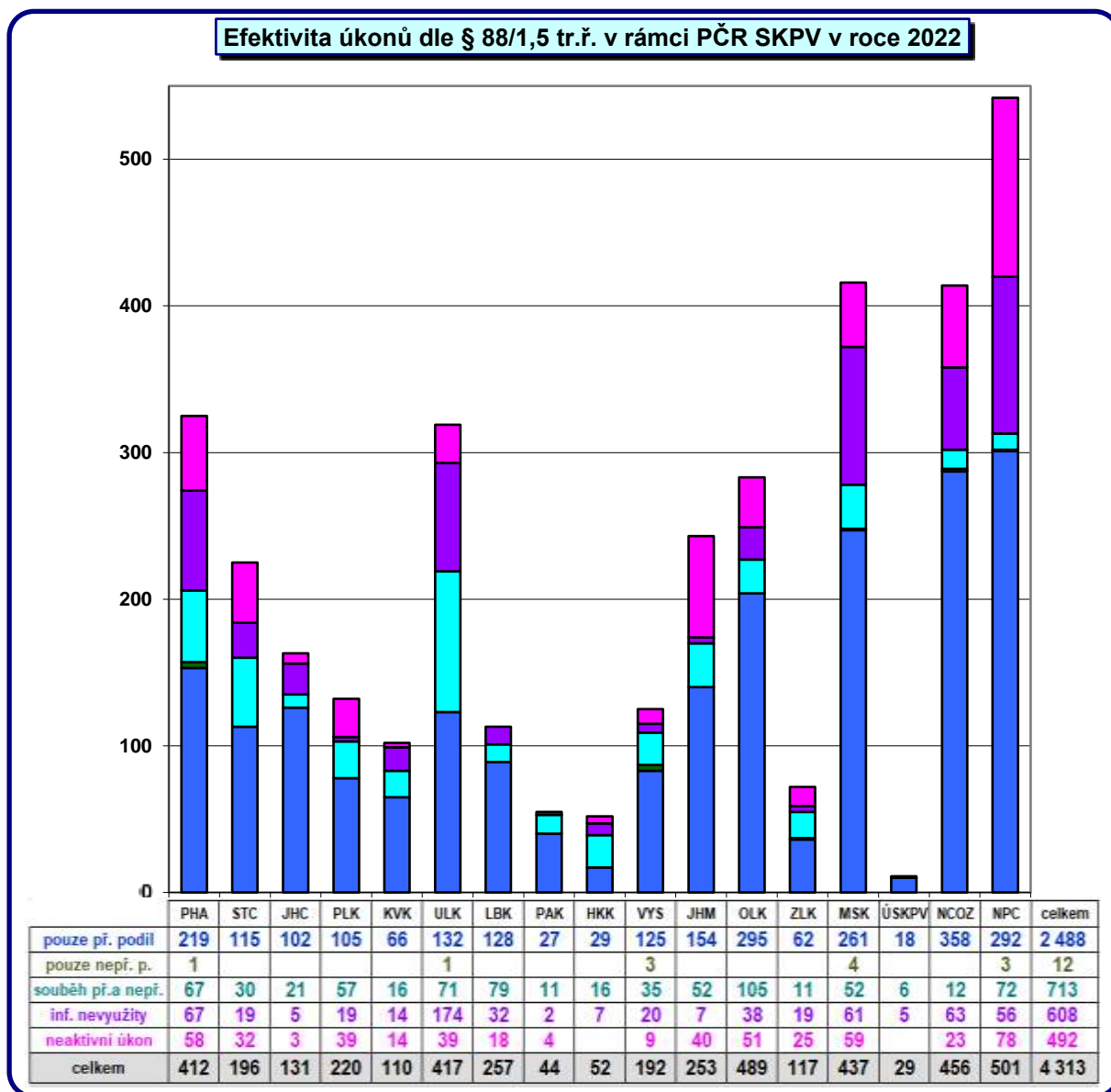

Společně s přímým, případně i nepřímým podílem pro trestní řízení, byly vykazovány případy ztotožnění osoby. Ve 165 případech vedly úkony ke ztotožnění osoby, kdy realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen, a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa. Z toho ve 161 případech došlo za využití odposlechů k potvrzení zájmu o osobu ve vedeném trestním řízení.

EFEKTIVITA ÚKONŮ § 88/1,5 tr.ř. v roce 2022		počet odp. linek celkem	pouze přímý podíl pro trestní řízení	pouze nepřímý podíl pro trestní řízení	souběh přímého a nepřímého podílu	informace v trestním řízení nevyužity	neaktivní úkon
CELKEM ČR		4 313	2 488	12	713	608	492
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘPSKPV	3 327	1 820	9	623	484	391
	PHA	412	219	1	67	67	58
	STC	196	115		30	19	32
	JHC	131	102		21	5	3
	PLK	220	105		57	19	39
	KVK	110	66		16	14	14
	ULK	417	132	1	71	174	39
	LBK	257	128		79	32	18
	PAK	44	27		11	2	4
	HKK	52	29		16	7	
	VYS	192	125	3	35	20	9
	JHM	253	154		52	7	40
	OLK	489	295		105	38	51
	ZLK	117	62		11	19	25
	MSK	437	261	4	52	61	59
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	986	668	3	90	124	101
	ÚSKPV	29	18		6	5	
	NCOZ	456	358		12	63	23
	NPC	501	292	3	72	56	78

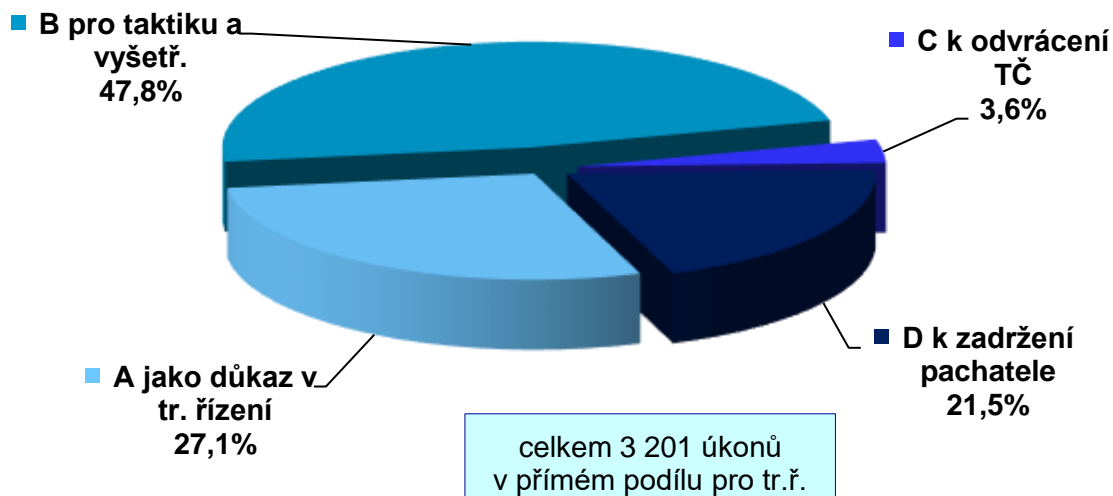
V rámci Policie ČR SKPV útvarů s územně vymezenou působností ve vztahu k počtu nasazených úkonů vykazují největší podíl úkonů, které je možno označit jako efektivní (tj. informace získané z úkonů měly přímý nebo nepřímý podíl pro trestní řízení, případně souběh obou podílů), SKPV KŘP Jihočeského kraje. Následovala SKPV KŘP Královéhradeckého, SKPV KŘP Pardubického kraje a kraje Vysočina. U Policie ČR SKPV s celostátní působností vykázala v roce 2022 nejvyšší podíl efektivních úkonů ÚSKPV.

Z grafu je patrné rozložení efektivity využití odposlechů u útvarů Policie ČR SKPV s územně vymezenou působností a útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností dle pěti zvolených základních hledisek.

Přímý podíl pro trestní řízení lze dle zvoleného sledování efektivity rozdělit do čtyř kategorií. U odposlechů vyhodnocených v přímém podílu pro trestní řízení byl zaznamenán velký počet souběhů. Dle uvedené metodiky, kriminalisté při vyplňování efektivity volili kombinace uvedených čtyř kategorií. Nejčastěji (47,8 %) byly získané informace kvalifikovány jako důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci realizovaného trestního řízení. U 27,1 % úkonů mohly získané informace sloužit jako důkaz v prováděném trestním řízení a ve 21,5 % vedly k zadržení pachatele trestné činnosti. K odvrácení trestného činu přispělo 3,6 % odposlechů vykázaných v rámci přímého podílu.

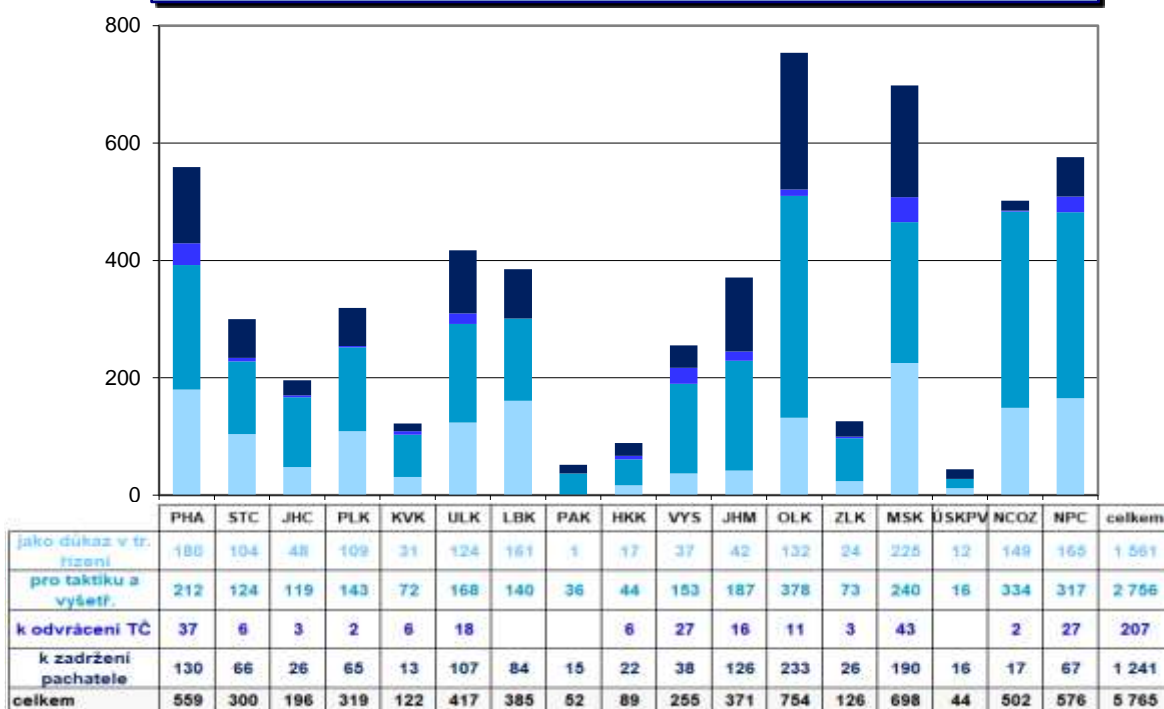
Efektivita úkonů dle § 88/1, 5 tr.ř. - přímý podíl pro trestní řízení v roce 2022

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

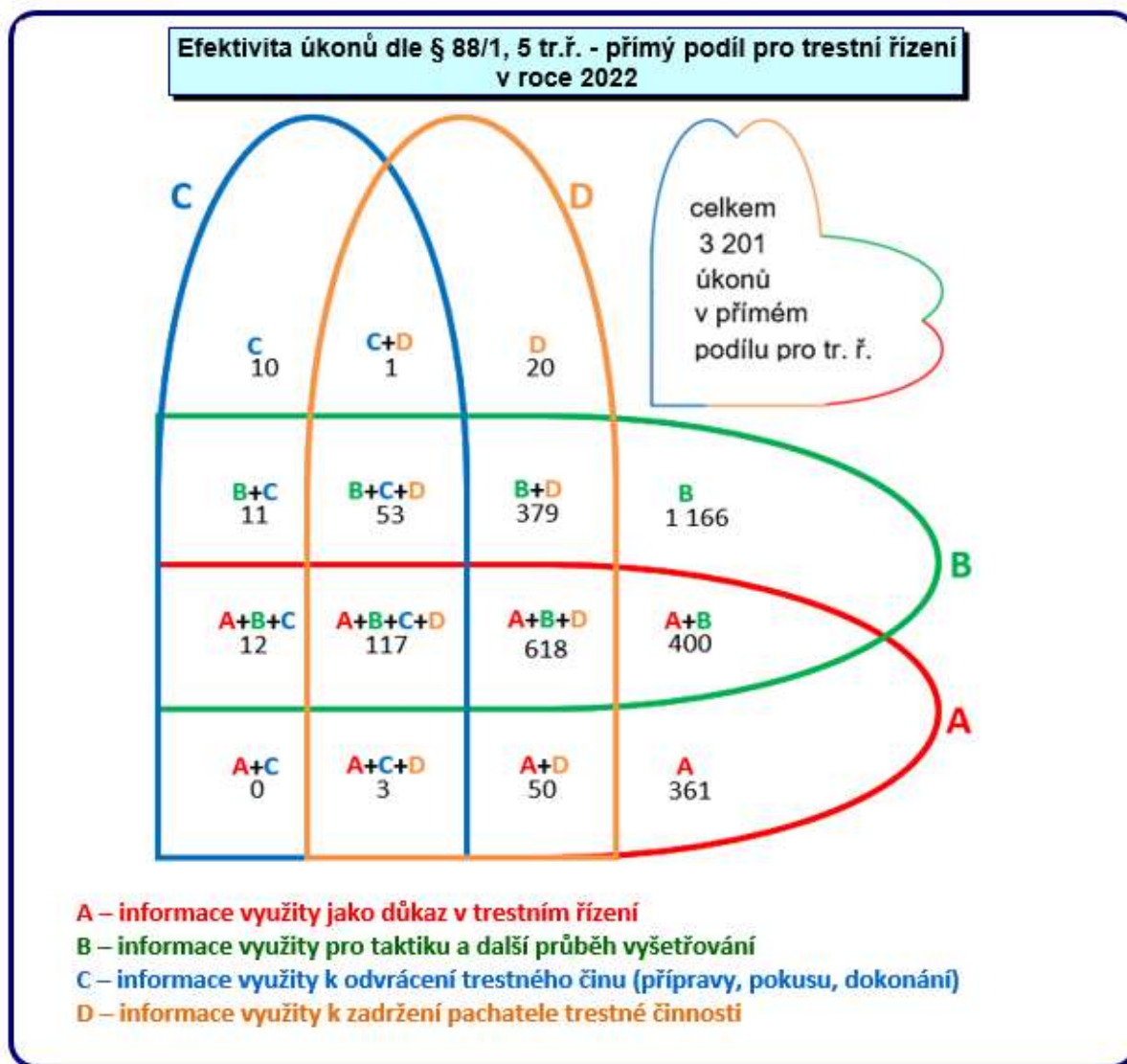
Při hodnocení efektivity jednotlivých kategorií přímého podílu pro trestní řízení z pohledu SKPV KŘP oproti útvarům SKPV ÚCP lze konstatovat, že útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností uvádějí častěji použití získaných informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a dále jako možného důkazu v trestním řízení. Naopak útvary Policie ČR SKPV s územně vymezenou působností vyhodnotily častěji efektivitu úkonů v případech, kdy získané informace vedly k úspěšnému zadržení pachatele. Graf prezentuje jednotlivé kategorie efektivity z hlediska přímého podílu pro trestní řízení. V grafu je efektivita započtena ve všech kategoriích, označených vyplňujícími kriminalisty, nejsou zde vyčísleny souběhy více kategorií.

Efektivita úkonů dle § 88/1, 5 tr.ř. - přímý podíl v rámci PČR SKPV v roce 2022

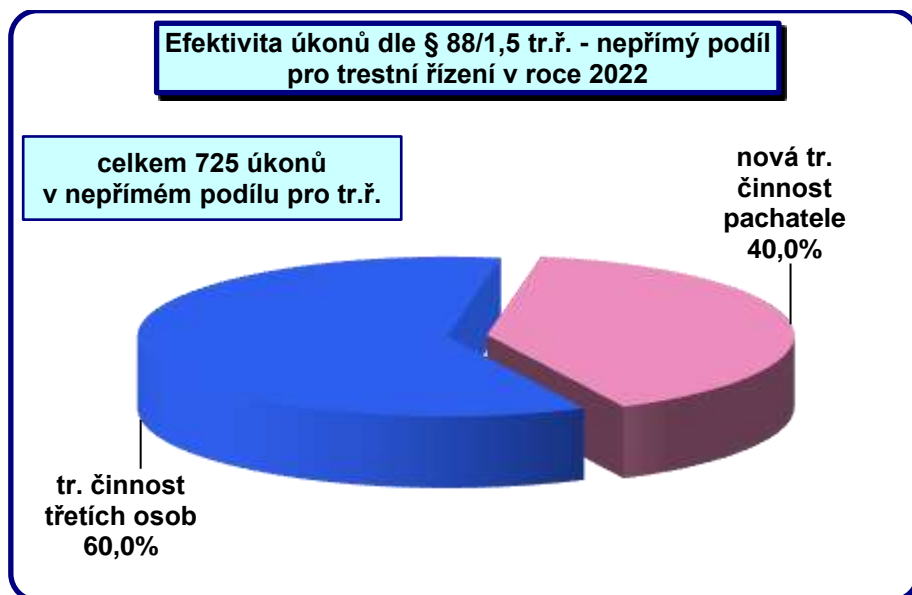
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Nejtransparentnějším schématem zastoupení všech čtyř kategorií přímého podílu pro trestní řízení, včetně jejich vzájemných průniků, se jeví zanesení do množin. Dle uvedeného členění bylo zjištěno, že ze všech 3 201 odposlechů zahrnutých do přímého podílu pro trestní řízení, byla nejfrekventovaněji označena kategorie informace využity pro taktiku a další průběh vyšetřování (1 166, tj. 36,4 %). Následoval souběh tří kategorií, kdy u 618 (tj. 19,3 %) úkonů vedly informace k zadržení pachatele, zároveň sloužily pro taktiku a další vyšetřování a rovněž se předpokládá jejich použití jako důkazu pro trestní řízení. Souběh užití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a současně možného využití jako důkazu v trestním řízení bylo zaznamenáno u 400 (tj. 12,5 %) úkonů. V případě 379 (tj. 11,8 %) odposlechů se jednalo o využití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a současně k zadržení pachatele. U dalších 361 úkonů (tj. 11,3 %) byla vykázána samostatná kategorie, v rámci níž se jednalo o přínos úkonů ve smyslu využití získaných informací jako důkazu v trestním řízení. Celkem 117 (tj. 3,7 %) úkonům byly přiřazeny všechny čtyři podkategorie přímého podílu. Podíly dalších kategorií, resp. jejich souhrny, již nedosahovaly ani dvouprocentního zastoupení v rámci analyzované efektivity přímého podílu pro trestní řízení.

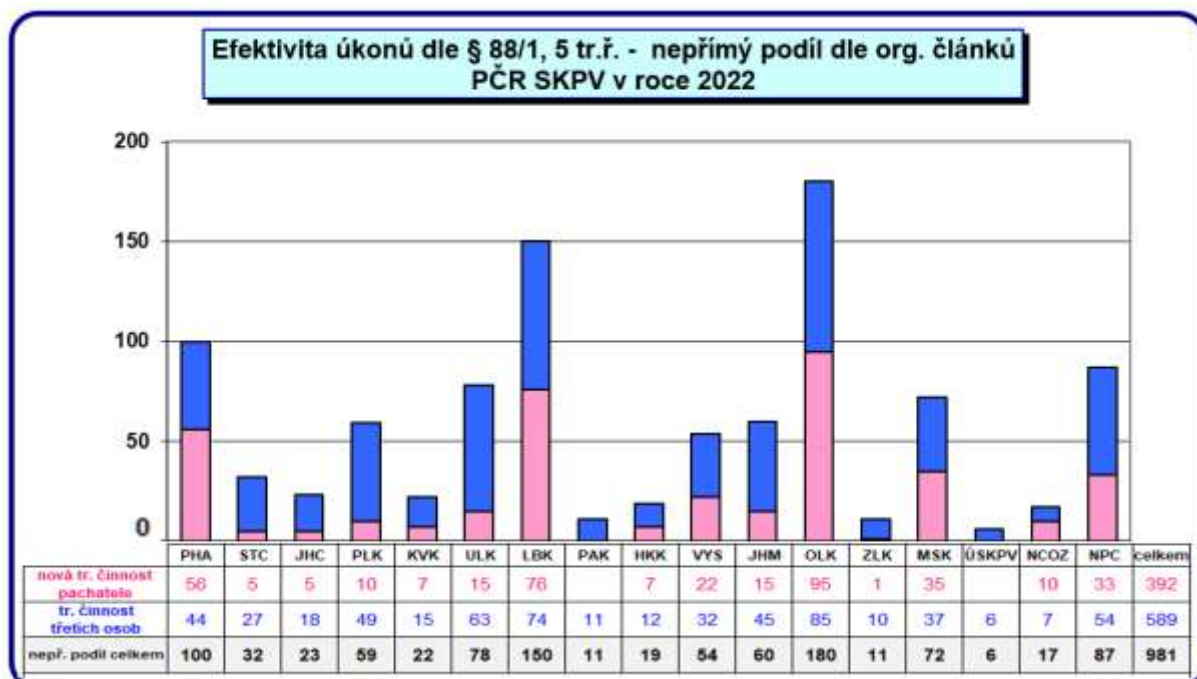
Informace vyhodnocené jako nepřímý podíl pro trestní řízení byly rozčleněny do dvou kategorií. Jedná se o případy, kdy pomocí odposlechů byly získány informace o jiné trestné činnosti pachatele, která původně nebyla předmětem prováděného trestního řízení, druhou kategorií je zjištění trestné činnosti třetích osob, které zpočátku nebyly předmětem prováděného trestního řízení.

Odposlechy, jimiž byla zjištěna trestná činnost třetích osob (60 %), převažovaly nad úkony, pomocí nichž byly zjištěny informace o nové trestné činnosti pachatele (40 %).

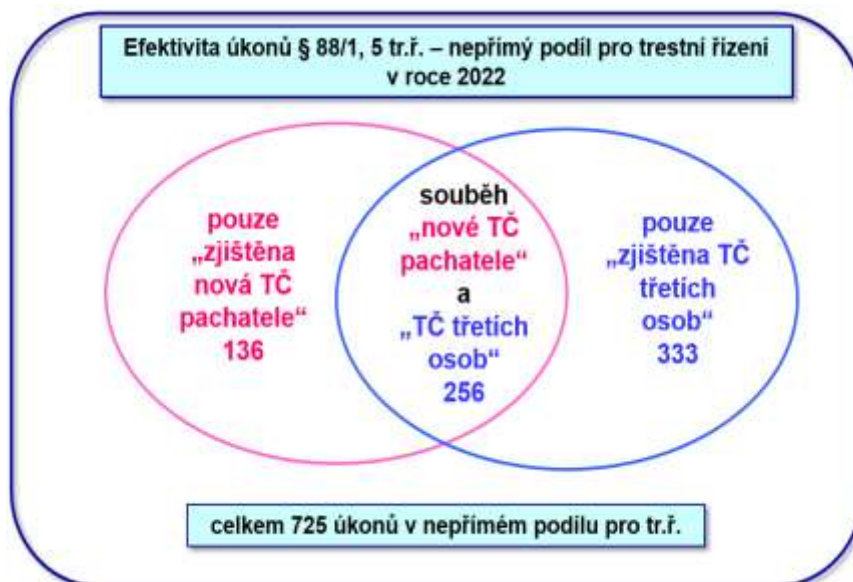
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Z pohledu jednotlivých organizačních článků byl nejvyšší podíl zjištěné trestné činnosti třetích osob vykázán u SKPV KŘP Pardubického kraje. Naopak největší poměr zjištění nové trestné činnosti pachatele byl zaznamenán u NCOZ, následovala SKPV KŘP hl. města Prahy.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Pro přehlednější ilustraci byly rovněž kategorie nepřímého podílu pro trestní řízení, včetně jejich průniků, zaznamenány do množin. Nejvíce úkonů (333, tj. 45,9 %) napomohlo ke zjištění trestné činnosti třetích osob. Následovaly úkony (256, tj. 35,3 %), které přispěly současně jak ke zjištění trestné činnosti třetích osob, tak ke zjištění nové trestné činnosti pachatele. Dalších 136 (tj. 18,8 %) odposlechů napomohlo ke zjištění nové trestné činnosti pachatele.

Při hodnocení efektivity nepřímého podílu pro trestní řízení je nutno připomenout již výše uvedený souběh přímého a nepřímého podílu pro trestní řízení. Nepřímý podíl byl registrován celkem u 725 odposlechů, z toho u 713 (tj. 98,3 %) úkonů v souběhu s přímým podílem a jen u 12 úkonů byl nepřímý podíl vykázán samostatně.

4.2.7 Informování odposlouchávaných osob Policií ČR o odposlechu dle § 88/8, 9 tr. ř.

Novelou trestního řádu – zákonem č. 459/2011 Sb., který nabyl účinnosti 1. ledna 2012, byla policejnímu orgánu podle § 88 odst. 8 tr. ř. uložena informační povinnost vyrozumět osobu, vůči níž byl nařízen odposlech a záznam telekomunikačního provozu, v případě, že trestní věc byla skončena pravomocným rozhodnutím policejního orgánu. Do této doby se povinnost vztahovala pouze na státního zástupce a předsedu senátu.

V § 88 odst. 9 tr. ř. jsou současně uvedeny důvody, kdy policejní orgán informační povinnost nesplní (např. jedná-li se o zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, spáchaný organizovanou skupinou, nebo pokud by tím mohl být zmařen účel trestního řízení).

Od poloviny října 2014 sbírá Policie ČR prostřednictvím systému MU II statistické údaje ohledně informování odposlouchávaných osob dle § 88 odst. 8 a 9 tr. ř., a to pouze u věcí pravomocně skončených policejním orgánem. Doplnování těchto informací do systému MU II za vyhodnocovaný rok se tedy týká odposlechů ukončených v období od 1. 1. do 31. 12. 2022. O odposlechu nejsou informovány osoby v případech, kdy byl odposlech uskutečněn na základě § 88 odst. 5 tr. ř., tedy pokud s ním uživatel odposlouchávané stanice souhlasil, dále v případech, kdy nebyl odposlech aktivní, resp. nebyl realizován, eventuálně byl použit na neznámou osobu.

Nejedná se však o celkový počet všech informovaných odposlouchávaných osob, neboť většinu věcí neukončuje policejní orgán, ale soud nebo státní zástupce. Tyto statistické údaje však Analýza z povahy věci neobsahuje, neboť se zabývá pouze statistikami Policie ČR.

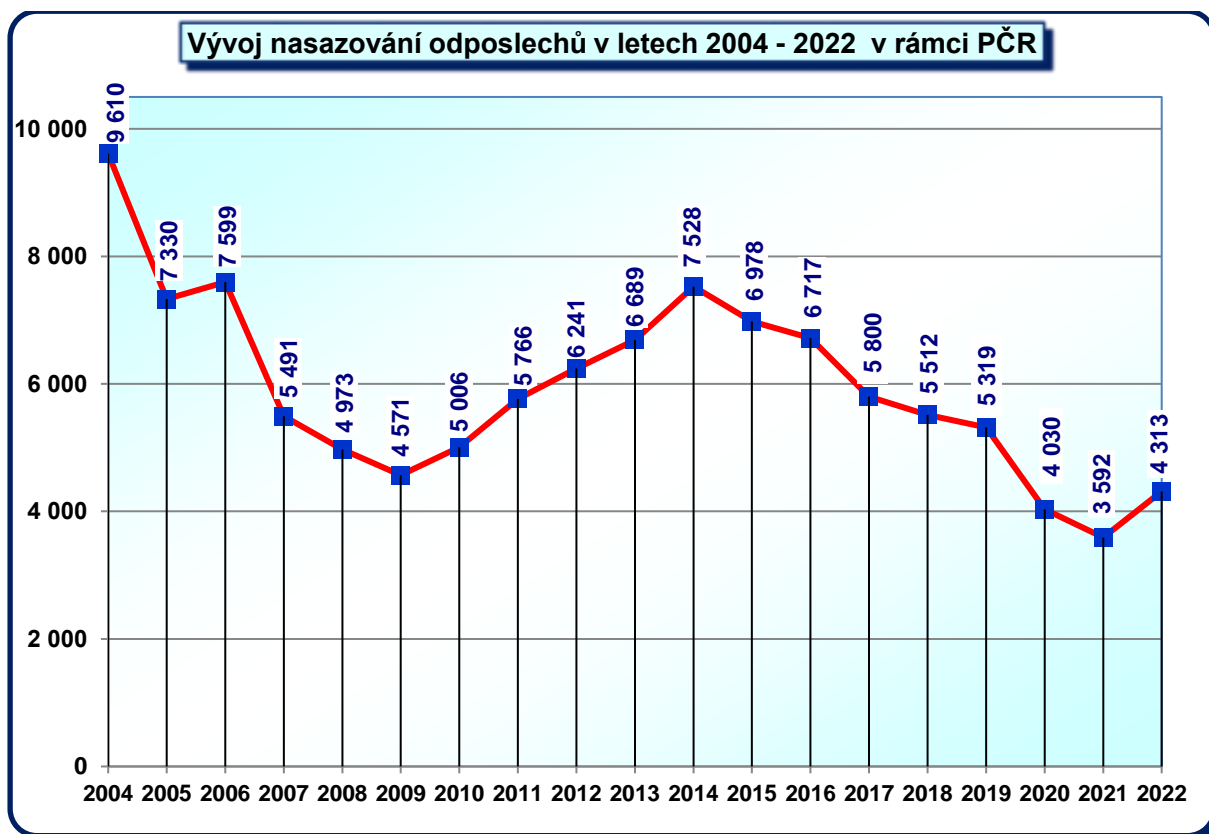
U věcí, které policejní orgán pravomocně skončil, vznikla v roce 2022, dle § 88 odst. 8 tr. ř., policejnímu orgánu povinnost, informovat celkem 146 osob, na něž odposlech skončil v roce 2022. Z toho počtu bylo v roce 2022 informováno 75 z nich.

Celkem 71 osob nebylo informováno o nařízeném odposlechu, z důvodů uvedených v § 88 odst. 9 tr. ř. Jednalo se o zločin s horní hranicí trestní sazby nejméně 8 let, spáchaném organizovanou skupinou - 5 osob, spáchání trestného činu, na němž se podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno - 15 osob, proti osobě, již má být informace sdělena, je vedeno trestní řízení – 17 osob a poskytnutím informace by mohl být zmařen účel trestního řízení – 34 osob.

4.2.8 Vývojové trendy v nasazování odposlechů

Na úvod této kapitoly je třeba konstatovat, že ÚSKPV do roku 2006 nedisponuje vlastními relevantními údaji o počtech odposlechů, od roku 2007 je sběr dat prováděn prostřednictvím systému MU II, což platí i pro úkony sledování osob a věcí. Data za roky 2004 a 2005 byla převzata z ÚZČ.

Vývojové trendy jsou vyhodnocovány od roku 2004, jedná se o počty odposlechů, které byly ukončené v daném roce. V předchozích letech byly sice také sledovány počty odposlechů, avšak dle odlišné metodiky (do roku 2004 se jednalo o počty zahájených odposlechů).

Z výše uvedeného grafu je evidentní výrazná sestupná tendence počtu ukončených odposlechů do roku 2009, tato byla vystřídána setrvalým pětiletým nárůstem. V roce 2015 se směr vývoje opět změnil, a počet odposlechů klesal až do roku 2021. V roce 2022 byl zaznamenán nárůst, oproti předchozímu roku o 721 úkonů (tj. 20,1 %). Za SKPV KŘP představoval nárůst 702 úkonů (tj. 26,7 %) a za SKPV ÚCP 19 úkonů (tj. 2,0 %).

Při porovnání počtu odposlechů ukončených v roce 2022 vůči počátku vyhodnocovaného období v roce 2004 je zřejmý značný pokles (5 297, tj. 55,1 %) v nasazování těchto úkonů. Za celé devatenáctileté období bylo nejméně odposlechů ukončeno v roce 2021.

Do celkového navýšení počtu ukončených odposlechů v roce 2022 se promítl zejména nárůst odposlechů evidovaný u SKPV KŘP Olomouckého (o 206 úkonů, tj. 72,8 %), Libereckého (144, tj. 127,4 %), Ústeckého (98, tj. 30,7 %) a Plzeňského kraje (88, tj. 66,7 %).

Jak již bylo zmíněno výše, do roku 2006 zpracovatel Analýzy nedisponuje vlastními daty, tudíž přepoččet odposlechů na KŘP, vzniklých v roce 2010, byl proveden až od roku 2006. Úkony, které byly vykázány u dřívější správy kraje, která se rozdělila, byly automaticky přiřazeny nástupnickému KŘP.

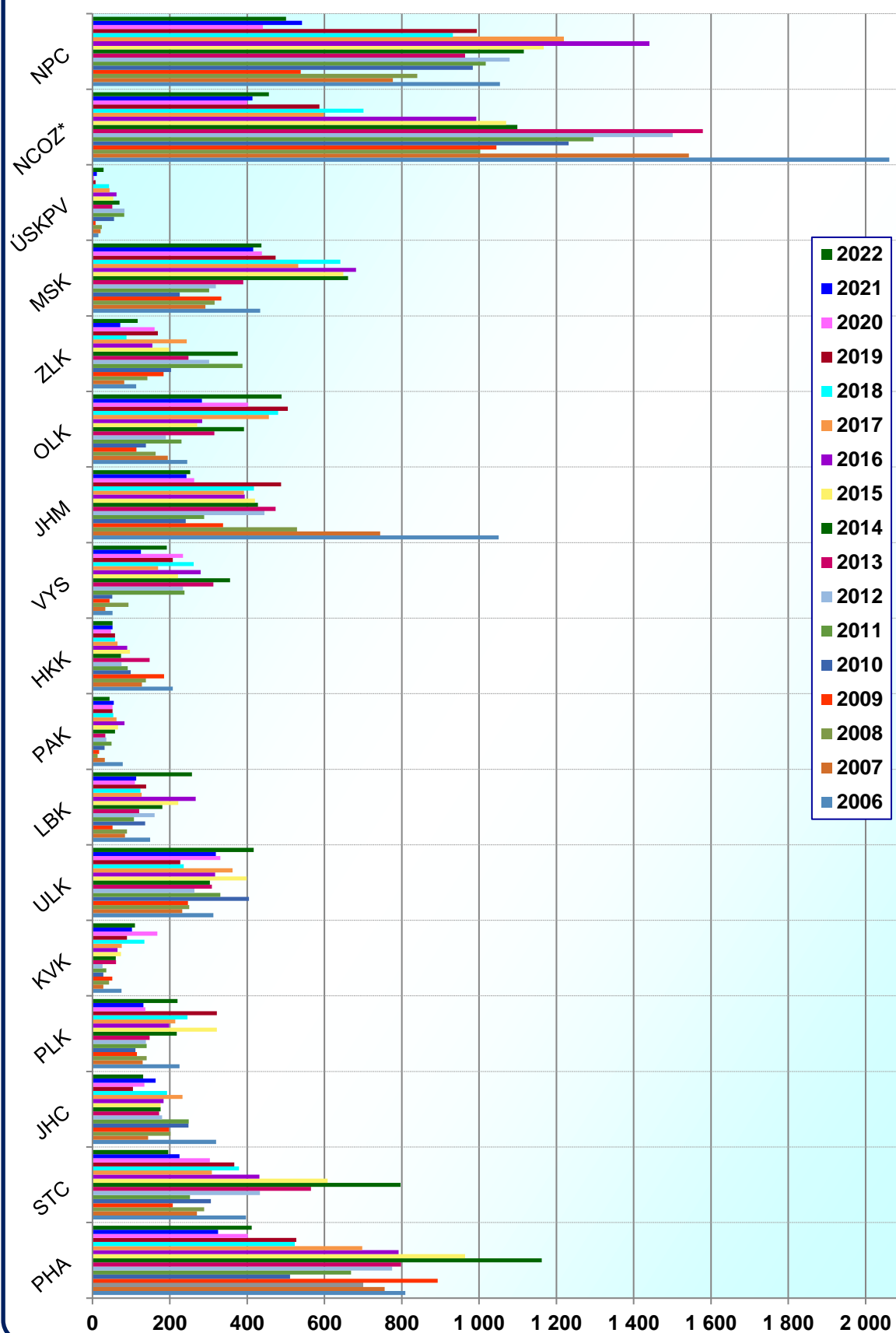
Souhrnně, za celé vyhodnocované období vykázaly nejvíc odposlechů NCOZ a NPC, dále pak SKPV KŘP hl. m. Prahy, následuje SKPV KŘP Moravskoslezského, Jihomoravského a Středočeského kraje.

Stejně jako v předchozích sedmi letech, i v roce 2022 byl nejvyšší počet odposlechů zaznamenán u NPC, následovala SKPV KŘP Olomouckého kraje, NCOZ, SKPV KŘP Moravskoslezského a Ústeckého kraje a SKPV KŘP hl. města Prahy. Za celé sedmnáctileté období vykázala v roce 2022 nejméně úkonů SKPV KŘP Středočeského kraje, naopak nejvíce úkonů vykázala v roce 2022 SKPV KŘP Ústeckého kraje.

Úkony dle § 88/1,5 tr.ř.		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
CELKEM PČR		7 599	5 491	4 973	4 571	5 006	5 766	6 241	6 689	7 528	6 978	6 717	5 800	5 512	5 319	4 030	3 592	4 313
PČR SKPV DLE JEDNOTLIVÝCH KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	4 469	3 150	3 106	2 979	2 734	3 371	3 578	4 095	5 243	4 687	4 223	3 940	3 836	3 730	3 185	2 625	3 327
	PHA	809	756	699	893	511	669	775	798	1 162	964	792	698	523	527	402	325	412
	STC	397	270	289	208	306	252	433	565	797	608	432	309	379	367	304	225	196
	JHC	320	144	202	198	248	249	180	172	176	176	184	233	193	105	134	163	131
	PLK	225	130	140	115	111	140	138	148	218	322	198	214	246	322	137	132	220
	KVK	75	28	43	51	28	36	26	61	60	74	65	76	134	89	168	102	110
	ULK	313	232	250	247	405	331	264	309	304	399	317	362	236	227	331	319	417
	LBK	149	84	89	52	136	107	161	121	181	222	267	127	124	139	110	113	257
	PAK	78	32	13	17	31	49	36	33	58	66	83	62	54	52	52	55	44
	HKK	208	128	138	185	99	91	75	148	74	97	90	65	58	58	48	52	52
	VYS	52	33	93	44	51	238	234	313	356	221	280	170	262	208	234	125	192
	JHM	1 051	744	529	338	241	289	445	474	428	420	394	392	418	488	263	243	253
	OLK	245	195	163	114	138	230	190	315	392	271	284	456	480	505	403	283	489
	ZLK	113	82	142	184	203	388	302	248	376	198	155	244	88	169	161	72	117
	MSK	434	292	316	333	226	302	319	390	661	649	682	532	641	474	438	416	437
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	3 130	2 341	1 867	1 592	2 272	2 395	2 663	2 594	2 285	2 291	2 494	1 860	1 676	1 589	845	967	986
	ÚSKPV	15	21	24	8	56	82	83	51	70	54	62	44	43	8	4	11	29
	NCOZ*	2 061	1 543	1 003	1 045	1 232	1 296	1 501	1 579	1 099	1 070	993	598	701	587	400	414	456
	NPC	1 054	777	840	539	984	1 017	1 079	964	1 116	1 167	1 439	1 218	932	994	441	542	501

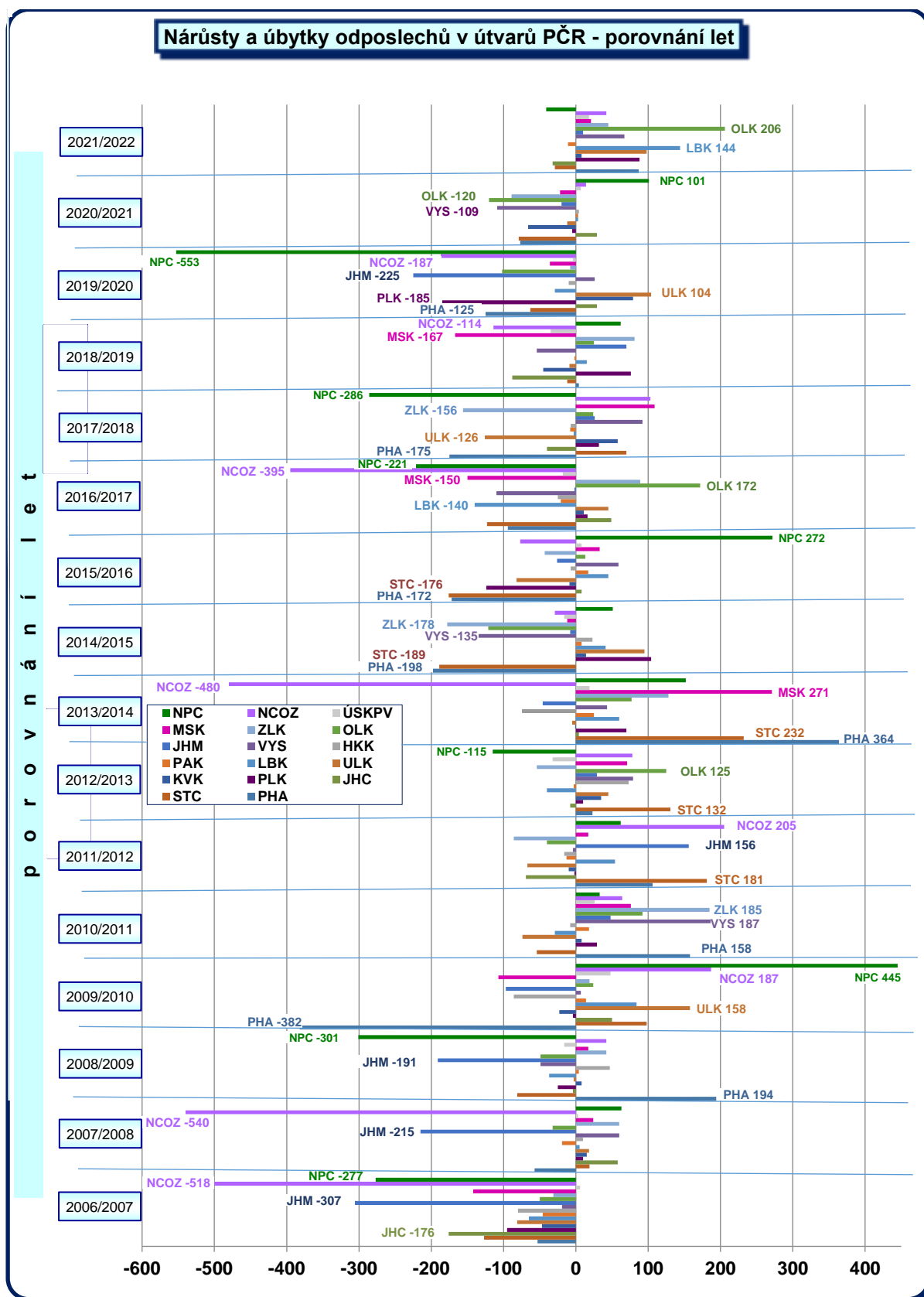
*pod NCOZ jsou vykázány úkony NCOZ i dřívějších ÚOOZ, ÚOKFK, ÚONVDK

Počty odposlechů dle jednotlivých útvarů PČR v letech 2006 - 2022

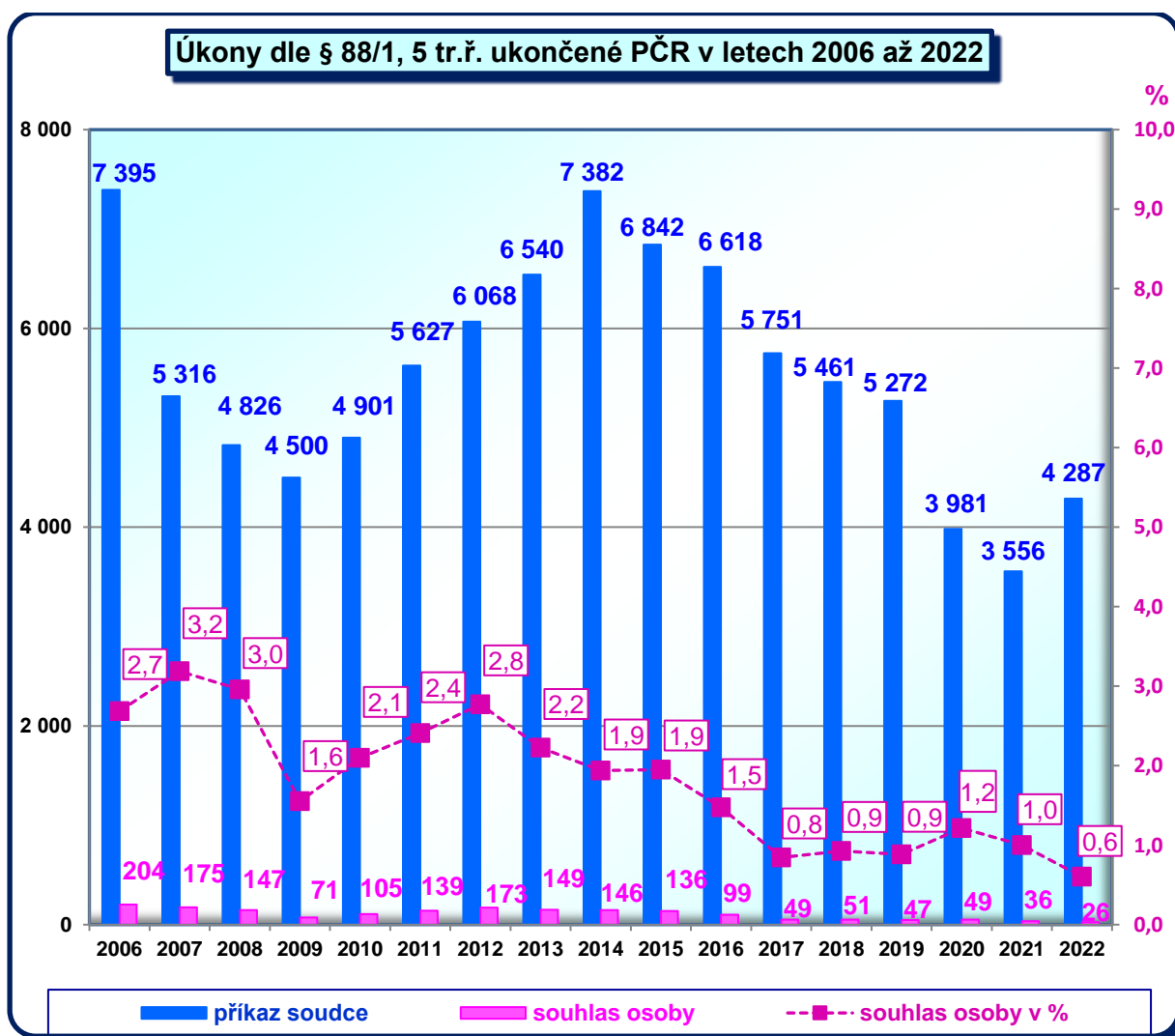
*pod NCOZ jsou vykázány úkony NCOZ i dřívějších ÚOOZ, ÚOKFK, ÚONVDK

Meziroční výkyvy počtu ukončených odposlechů u jednotlivých útvarů Policie ČR SKPV zachycuje následující graf, u nejvýraznějších odchylek byly doplněny popisky s uvedením útvaru PČR SKPV a rozdílem oproti předchozímu roku.

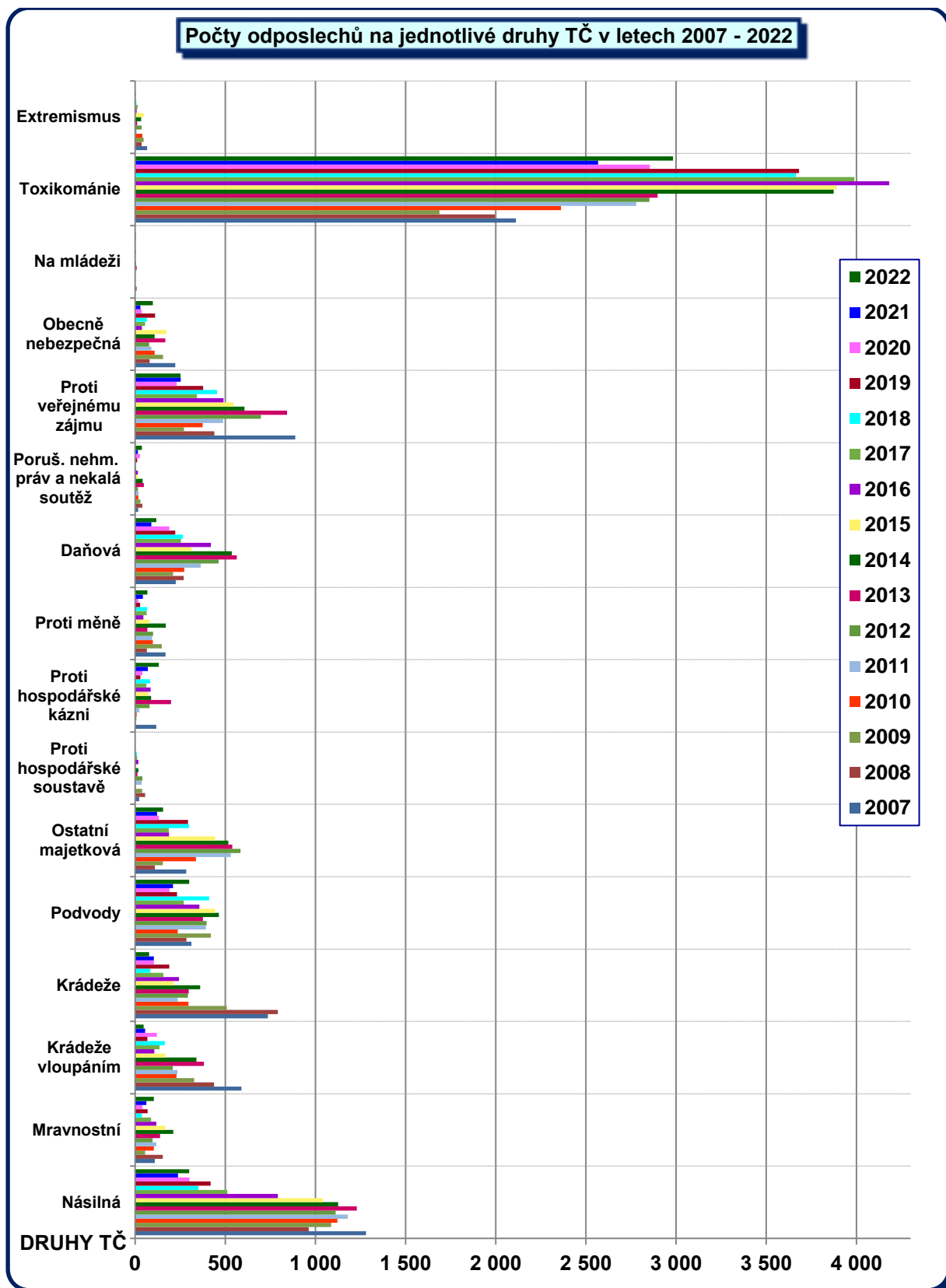

Při porovnání podílu nasazování odposlechů na základě souhlasu osoby, do jejichž práv a svobod má být úkonem zasahováno, se situace do roku 2008 výrazně neměnila, z celkového počtu odposlechů se podíl úkonů vyžádaných na základě souhlasu odposlouchávané osoby pohyboval v rozmezí 2,7 % až 3,2 %. Nabytím účinnosti novely trestního řádu od 1. 7. 2008, umožňující odposlech se souhlasem osoby jen na omezený výčet trestných činů, podíl odposlechů vyžadovaných na základě souhlasu osoby v roce 2009 klesl na 1,6 %. Po roce 2009 se poměr úkonů vyžádaných podle § 88 pátého odstavce tr. ř. navyšoval až do roku 2012. Od roku 2013 následoval pokles podílu odposlechů vyžádaných se souhlasem dotčené osoby. V roce 2017 došlo k prudkému úbytku počtu i podílu odposlechů vyžádaných se souhlasem osoby. V letech 2017 až 2020 počet odposlechů vyžádaných se souhlasem osoby osciloval kolem hodnoty 50, poté následoval jejich úbytek. V roce 2022 bylo vykázáno pouze 26 (tj. 0,6 %) odposlechů vyžádaných se souhlasem odposlouchávané osoby, což je nejnižší počet i podíl od roku 2006.

Úkony se souhlasem osoby bývají nařizovány zejména v případech, kdy je vedeno trestní řízení pro trestný čin vydírání (§ 175 tr. z.), od roku 2010 i pro trestný čin nebezpečné vyhrožování (§ 353 tr. z.) a od roku 2012 také pro trestný čin nebezpečné pronásledování (§ 354 tr. z.).

Počty odposlechů členěné dle druhů trestné činnosti jsou k dispozici od zavedení sběru dat prostřednictvím systému MU II, tedy od roku 2007. Za celé vyhodnocované období jsou odposlechy zcela jednoznačně nejčastěji používány na toxikománii, s velkým odstupem následují odposlechy využívané na šetření násilné trestné činnosti a trestné činnosti proti veřejnému zájmu.

Počty odposlechů na toxikománii od roku 2010 do roku 2016 rostly, k jejich výraznému nárůstu došlo v roce 2014. Navýšení počtu odposlechů na tuto trestnou činnost následovalo i v roce 2015 a 2016, přičemž v roce 2016 bylo na toxikománii nasazeno nejvíce odposlechů za vyhodnocované období (2007 – 2022). Od roku 2017 ubývaly počty odposlechů použitých na toxikománii. V roce 2022 byl pokles přerušen, a počty úkonů na toxikománii se meziročně navýšily. Z výše uvedeného grafu je dobře čitelný výrazný přesah odposlechů použitých na tento druh trestné činnosti.

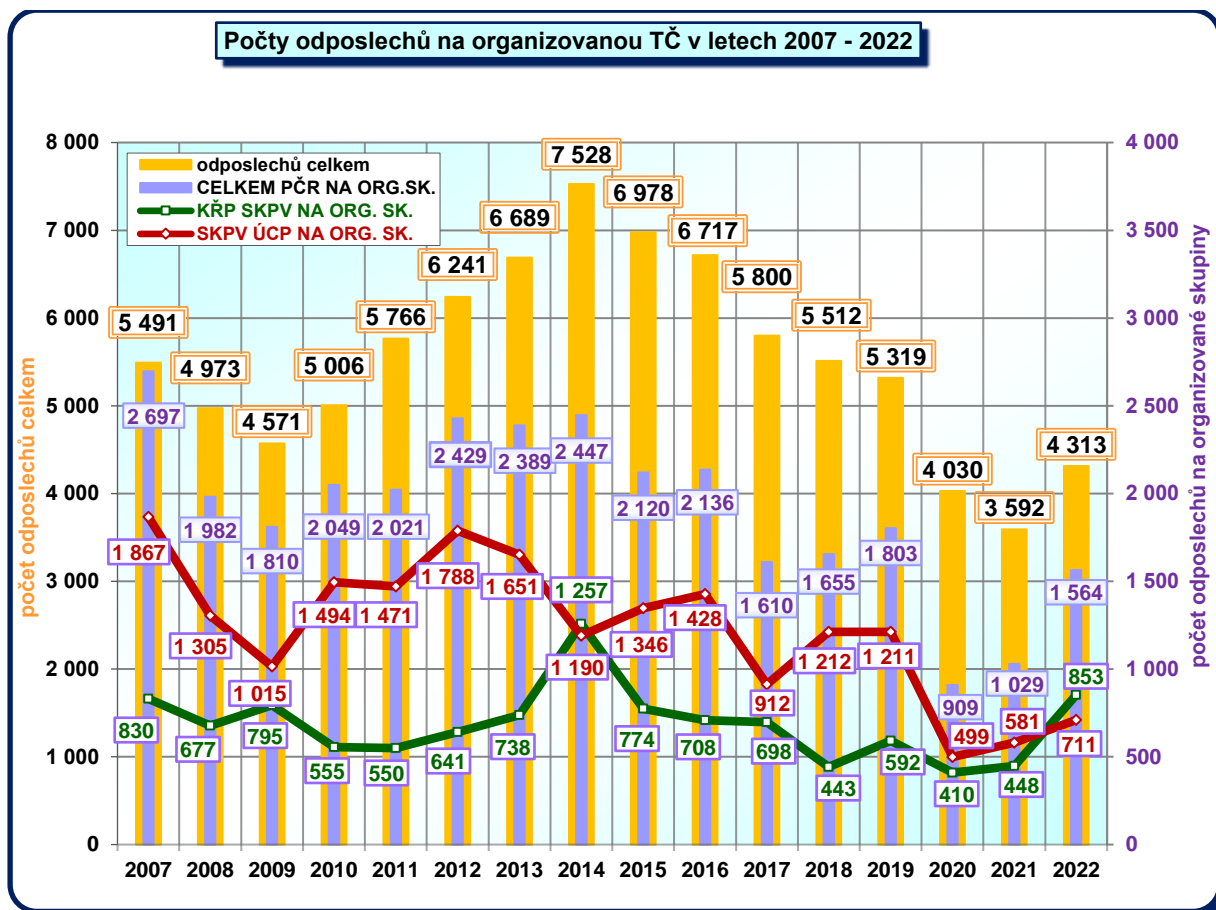
Úkony dle § 88/ 1,5 tr.ř. podle kriminality/rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A Násilná TČ	1 280	963	1 087	1 122	1 179	1 112	1 229	1 126	1 041	791	511	351	418	301	238	300
B Mravnostní TČ	109	153	55	104	118	97	139	211	168	117	88	38	70	41	62	104
D Krádeže vloupáním	590	438	327	230	235	209	381	340	167	106	136	165	68	121	56	47
E Krádeže	736	791	509	296	236	293	297	360	214	243	156	85	189	104	104	78
F Podvody	312	285	420	236	392	396	376	464	443	356	269	411	232	191	210	300
G Ostatní majetková TČ	283	109	154	337	530	585	539	517	444	188	187	299	293	132	122	155
H TČ proti hospodářské soustavě	22	55	39	3	36	41	13	18	7	18	11	10	2	1	1	1
I TČ proti hospodářské kázni	117	3	7	9	24	81	199	88	74	86	63	83	29	41	71	131
J TČ proti měně	169	65	148	98	94	100	68	170	80	46	64	66	28	18	43	68
K Daňová TČ	225	270	210	272	364	463	563	536	312	420	254	265	222	189	90	118
M Poruš. nehmot. práv a nekalá soutěž	17	41	29	18	19	15	49	42	15	15	6	4	11	26	15	37
N TČ proti veřejnému zájmu	888	439	271	374	488	697	842	606	547	491	343	455	377	231	253	251
O Obecně nebezpečná TČ	222	81	155	108	90	77	168	108	173	37	56	65	111	36	29	99
P TČ na mládeži		9	0	1	0	2	8	4	0	0	5	2	0	4	3	0
T Toxikománie	2 111	1 995	1 688	2 361	2 779	2 852	2 898	3 873	3 890	4 182	3 988	3 665	3 682	2 855	2 567	2 983
X Extremismus	66	36	47	41	9	36	11	33	48	9	14	7	2	4	1	0
CELKEM ÚKONŮ	5 491	4 973	4 571	5 006	5 766	6 241	6 689	7 528	6 978	6 717	5 800	5 512	5 319	4 030	3 592	4 313

Počty odposlechů použitých na druhy trestné činnosti, na něž jsou odposlechy využívány nejčastěji (s výjimkou krádeží a podvodů), jsou v níže uvedené tabulce vykázány zvlášť za útvary SKPV KŘP a za útvary SKPV ÚCP. Za celé vyhodnocované období je zřejmé zejména hojnější využívání odposlechů na toxikománii útvary SKPV KŘP.

V roce 2022 vykázaly útvary SKPV KŘP nárůst odposlechů u všech vybraných druhů trestné činnosti, výraznější navýšení je zřejmé zejména na toxikománii. Útvary SKPV ÚCP meziročně zaznamenaly nárůst odposlechů na mravnostní a daňovou trestnou činnost.

Odposlechy na vybrané druhy TČ	PČR SKPV	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A Násilná TČ	KŘP	701	571	618	655	715	744	784	805	655	467	323	291	296	210	174	244
	ÚCP	579	392	469	467	464	368	445	321	386	324	188	60	122	91	64	56
B Mravnostní TČ	KŘP	36	47	43	67	60	71	112	199	154	117	82	38	59	19	46	57
	ÚCP	73	106	12	37	58	26	27	12	14	0	6	0	11	22	16	47
G Ostatní majetková TČ	KŘP	195	94	143	254	412	427	336	272	273	88	158	109	146	79	36	77
	ÚCP	88	15	11	83	118	158	203	245	171	100	29	190	147	53	86	78
K Daňová TČ	KŘP	36	26	43	61	141	144	207	311	149	231	166	153	100	117	60	66
	ÚCP	189	244	167	211	223	319	356	225	163	189	88	112	122	72	30	52
N TČ proti veřej. zájmu	KŘP	23	77	57	25	32	63	72	92	91	77	90	40	56	41	40	68
	ÚCP	865	362	214	349	456	634	770	514	456	414	253	415	321	190	213	183
T Toxikomanie	KŘP	1 202	1 144	1 020	1 338	1 686	1 703	1 849	2 698	2 655	2 734	2 778	2 681	2 647	2 405	2 017	2 476
	ÚCP	909	851	668	1 023	1 093	1 149	1 049	1 175	1 235	1 448	1 210	984	1 035	450	550	507

Množství odposlechů od roku 2007 do roku 2009 klesalo, poté, až do roku 2014, následoval setrvalý nárůst a od roku 2015 do roku 2021 úkonů opět ubývalo. Křivka poklesu úkonů na organizovanou trestnou činnost v letech 2008 a 2009 byla oproti celkovému počtu odposlechů strmější, její vzestup od roku 2010 byl naopak mírnější. V roce 2014 došlo k výjimečné situaci, kdy počet odposlechů na organizovanou trestnou činnost vyskočil u útvarů SKPV KŘP, ale zároveň se propadl u útvarů SKPV ÚCP, čímž vykázaný počet úkonů na tuto trestnou činnost u SKPV KŘP převýšil počet u SKPV ÚCP. Nejméně úkonů na trestnou činnost s prvkem organizovanosti bylo vykázáno v roce 2020, a to jak z pohledu celé Policie ČR, tak za útvary SKPV ÚCP i útvary SKPV KŘP. V roce 2018 a 2019 se navzdory poklesu celkového počtu odposlechů, zvýšil počet úkonů na organizovanou trestnou činnost. V roce 2020 následovalo výrazné snížení celkového počtu odposlechů, ještě prudší úbytek byl zaznamenán u úkonů na trestnou činnost s prvkem organizovanosti. V roce 2021, přes pokles počtu odposlechů, se úkony na organizovanou trestnou činnost zvýšily. Ještě výraznější nárůst odposlechů na organizovanou trestnou činnost byl vykázán v roce 2022. Do nárůstu se promítl nejen nárůst počtu úkonů (o 721, tj. 20,1 %), ale zejména vyšší podíl odposlechů s vykázaným prvkem organizovanosti, meziročně se jednalo o nárůst 535 odposlechů, tj. 52,0%. Zatímco za útvary SKPV ÚCP činil meziroční nárůst 130 odposlechů (tj. 22,4 %) na organizovanou trestnou činnost, za útvary SKPV KŘP představovalo navýšení 405 úkonů, tj. 90,4%. Tato situace je zřetelně zachycena v níže uvedeném grafu, kdy křivka prezentující nárůst počtu odposlechů na organizovanou trestnou činnost za útvary SKPV KŘP je markantně prudší než za útvary SKPV ÚCP, navíc tuto i výrazně předčila.

Celkové počty úkonů na organizované skupiny za útvary SKPV KŘP byly, s výjimkou roku 2014 a 2022, nižší oproti počtům za útvary SKPV ÚCP. Za celé šestnáctileté období činí podíl úkonů na organizovanou trestnou činnost za útvary PČR SKPV celkem 34,6 %, přičemž prvek organizovanosti byl registrován u 64,1 % odposlechů použitých útvary SKPV ÚCP, a u 19,0 % úkonů vykázaných útvary SKPV KŘP.

Délky odposlechu

Podstatnou náležitostí příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je i stanovení doby, po kterou je tento zákonný prostředek povolen. Do poloviny roku 2008 se jednalo o šest měsíců s možností dále tuto dobu opakovaně prodlužovat, vždy maximálně o dalších šest měsíců. Po přijetí novely trestního řádu byla od 1. 7. 2008 tato doba zkrácena na čtyři měsíce, opět s možností opakovaného prodloužení, vždy maximálně o další čtyři měsíce. Pro prodloužení odposlechu byly však novelou stanoveny přísnější podmínky, kdy prodloužení úkonu může nařídit pouze soudce soudu vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce pouze soudce krajského soudu.

Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu (bez prodloužení) a skutečná průměrná délka odposlechu

§ 88 tr.ř./ rok	průměrná délka 1. povolení [dny]	průměrná délka [dny]
2004	121,81*	81,23
2005	129,85	88,76
2006	129,76	92,42
2007	132,05	100,61
2008	116,46	86,58
2009	96,60	79,11
2010	101,96	86,69
2011	101,97	95,43
2012	102,74	97,19
2013	104,75	97,26
2014	104,78	95,28
2015	106,87	99,87
2016	108,79	102,60
2017	109,31	101,61
2018	109,53	103,40
2019	109,00	107,28
2020	110,23	109,85
2021	111,46	108,96
2022	111,07	109,37

* průměrná délka platnosti 1. soudního příkazu za 2. pololetí 2004

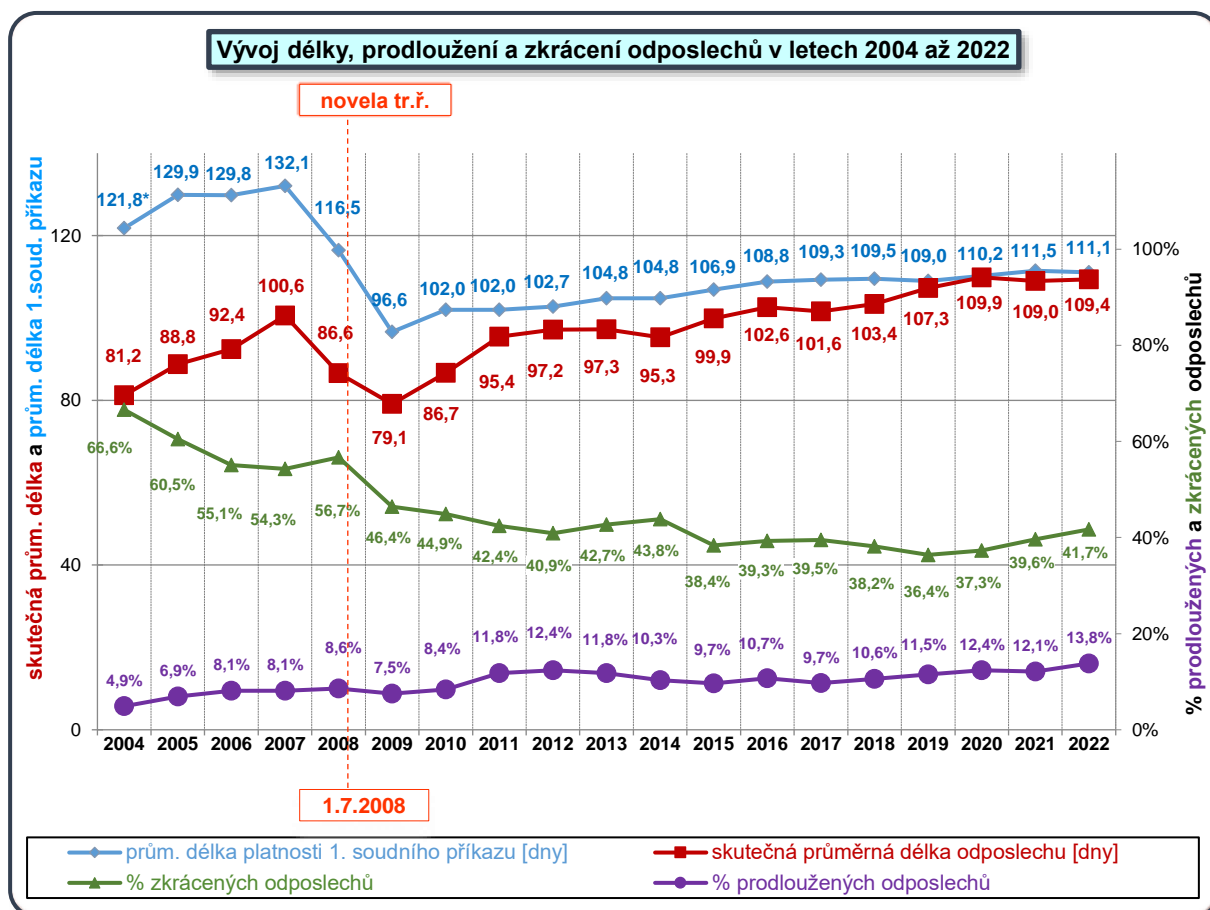
Zkrácení / prodloužení délky odposlechu

§ 88 tr.ř./ rok	zkrácených v %	prodloužených v %
2004	66,6	4,9
2005	60,5	6,9
2006	55,1	8,1
2007	54,3	8,1
2008	56,7	8,6
2009	46,4	7,5
2010	44,9	8,4
2011	42,4	11,8
2012	40,9	12,4
2013	42,7	11,8
2014	43,8	10,3
2015	38,4	9,7
2016	39,3	10,7
2017	39,5	9,7
2018	38,2	10,6
2019	36,4	11,5
2020	37,3	12,4
2021	39,6	12,1
2022	41,7	13,8

Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu (bez prodloužení) i skutečná průměrná délka odposlechu měly v období let 2005 – 2007 vzestupnou tendenci, přičemž po jejich výrazném zkrácení v roce 2008 a 2009, jako důsledku výše uvedené novely trestního řádu, následovalo jejich prodloužování. Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu se od roku 2010 prodlužuje, v roce 2022 se meziročně zanedbatelně zkrátila o 0,4 dne a činila 111,1 dne. Rovněž vývojová křivka skutečné průměrné délky odposlechu se od roku 2010 prodlužuje, imituje směr a přibližuje se k průměrné délce prvního soudního příkazu. V roce 2022 se průměrná skutečná délka odposlechu, oproti roku 2021, prodloužila o 0,4 dne a činila 109,4 dne.

Dle zákona je policejní orgán povinen průběžně vyhodnocovat, zda trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu, a v případě že pominuly, je povinen odposlech ihned ukončit. Od počátku sledovaného období se do roku 2019 snižoval podíl zkrácených odposlechů, přičemž do výraznějšího úbytku předčasně ukončených úkonů se promítlo zkrácení lhůty, na kterou jsou od druhé poloviny roku 2008 odposlechy povolovány. Zatímco od roku 2004 do roku 2007 se zkrácení týkalo v průměru 59 % odposlechů, od roku 2008 bylo předčasně ukončeno přibližně 41 % odposlechů. Od roku 2020 se procento zkrácených odposlechů navyšuje. V roce 2022 bylo zkráceno 1 798 (tj. 41,7 %) odposlechů, přičemž 99 % z nich bylo ukončeno na základě požadavku útvaru, který odposlech vyžadoval.

Podíl prodloužených odposlechů od počátku vyhodnocovaného období narůstá. V období 2004 až 2007, tedy před účinností novely trestního řádu, bylo prodlouženo v průměru asi 7 % odposlechů, po novele (průměr za roky 2009 až 2022) se jednalo zhruba o 11 % prodloužených úkonů. Trend pomalého nárůstu podílu prodloužených odposlechů je patrný z níže uvedeného grafu. Za celé hodnocené období byl nejvyšší podíl prodloužených odposlechů vykázan v roce 2022, jednalo se o 595, tj. 13,8 % odposlechů.

* průměrná délka platnosti 1. soudního příkazu za 2. pololetí 2004

Údaje do roku 2006 poskytl ÚZČ, od roku 2007 jsou data získávána vytěžením systému MU II.

4.3 Využívání sledování osob a věcí

4.3.1 Počty sledování osob a věcí

V roce 2022 bylo útvary Policie ČR SKPV ukončeno celkem 4 209 úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

Sledování osob a věcí bylo realizováno za předem stanovených, výše uvedených podmínek.

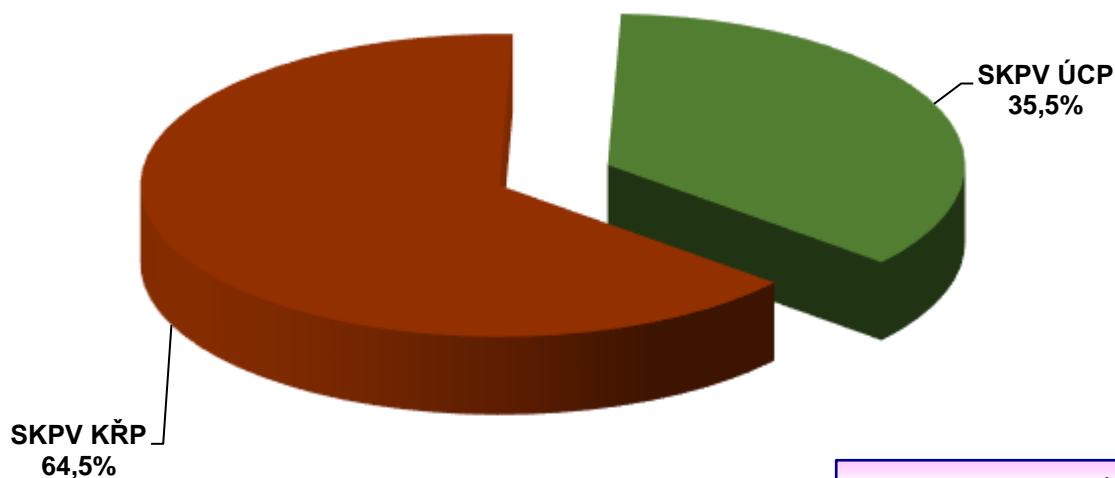
K vlastnímu statistickému vyhodnocení byla použita výstupní data ze systému MU II.

Statistické výstupy mohou být ovlivněny faktem, že jedna a tatáž osoba, resp. věc či prostor může procházet nezávisle na sobě několika trestními kauzami, popř. úkon může být nasazen opakovaně.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2022		počet úkonů celkem	spisů s úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	průměr úkonů na spis
CELKEM PČR		4 209	991	4,2
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	2 714	830	3,3
	PHA	444	141	3,1
	STC	122	60	2,0
	JHC	130	48	2,7
	PLK	218	51	4,3
	KVK	126	33	3,8
	ULK	163	71	2,3
	LBK	78	26	3,0
	PAK	47	20	2,4
	HKK	135	46	2,9
	VYS	228	62	3,7
	JHM	387	111	3,5
	OLK	190	41	4,6
	ZLK	129	31	4,2
	MSK	317	89	3,6
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 495	161	9,3
	ÚSKPV	28	9	3,1
	NCOZ	887	97	9,1
	NPC	580	55	10,5

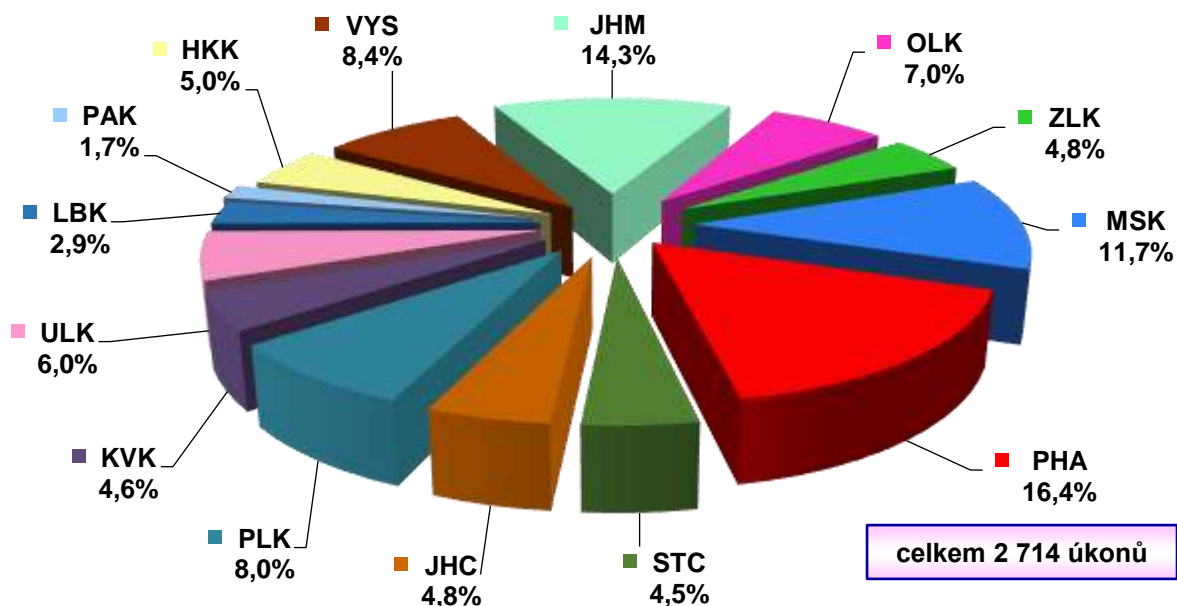
Celkový počet 4 209 úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. je v níže uvedeném grafu rozdělen mezi SKPV KŘP (2 714, tj. 64,5 % úkonů) a útvary SKPV ÚCP (1 495, tj. 35,5 % úkonů).

Podíl počtu úkonů dle § 158d tr.ř. - Policie ČR SKPV KŘP a útvarů PČR SKPV ÚCP v roce 2022

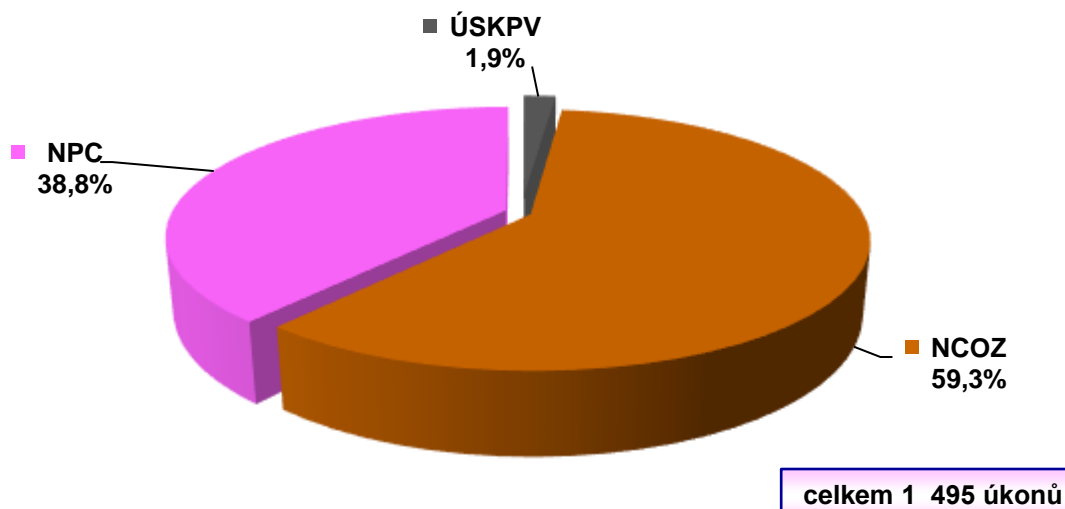
V rámci SKPV KŘP připadá největší podíl úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na SKPV KŘP hl. m. Prahy (444, tj. 16,4 %), SKPV KŘP Jihomoravského (387 úkonů, tj. 14,3 %), SKPV KŘP Moravskoslezského kraje (317, tj. 11,7 %) a SKPV KŘP Vysočina (228, tj. 8,4 %).

Podíl SKPV jednotlivých KŘP na počtu sledování osob a věcí ukončených v rámci všech KŘP v roce 2022

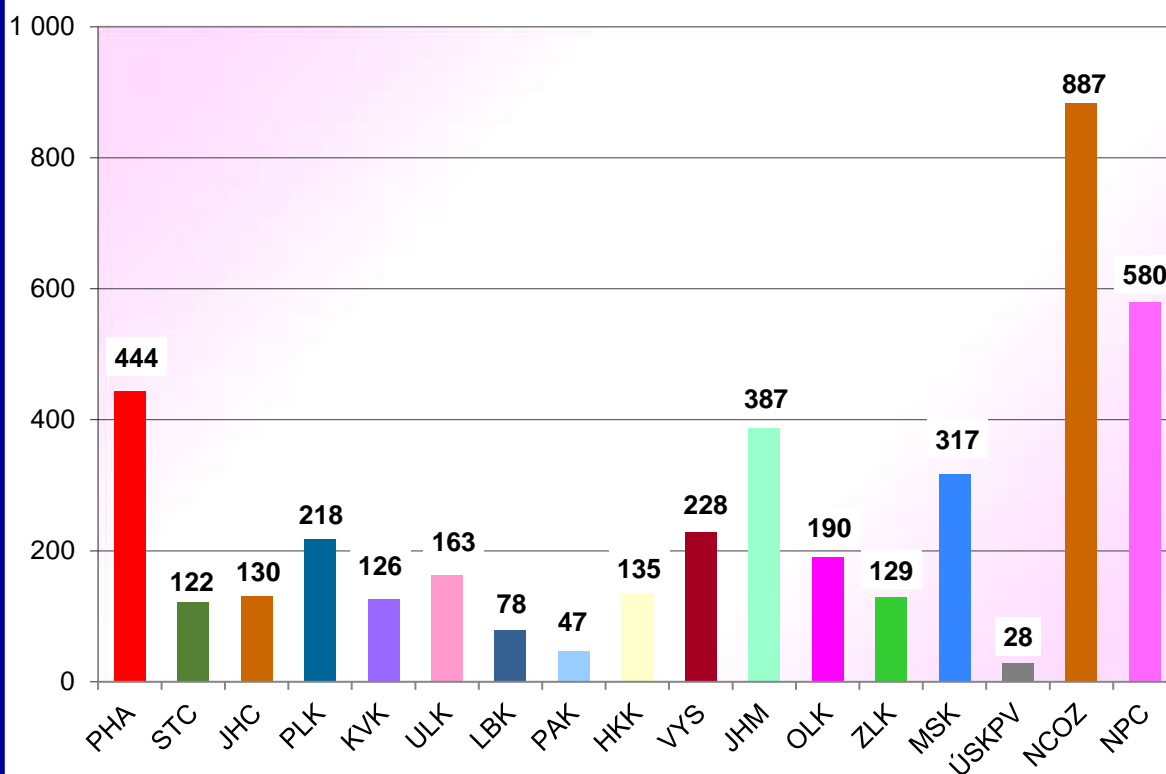
Z hlediska útvarů SKPV ÚCP bylo nejvíce úkonů zaznamenáno na NCOZ. Tento útvar se svými 887 úkony vykázal 59,3 % podíl úkonů v rámci útvarů SKPV s celostátní působností, následovala NPC s 580 úkony, tj. 38,8 %.

Podíl útvarů PČR SKPV s celostátní působností na počtu sledování osob a věcí ukončených v rámci všech těchto útvarů v roce 2022

Obdobně jako u odposlechnů, i v případě sledování osob a věcí platí, že v rámci spolupráce mezi útvary jsou mnohdy úkony vyžadovány organizačním celkem Policie ČR SKPV (zejména KŘP hl. m. Prahy) pro potřeby jiného organizačního celku.

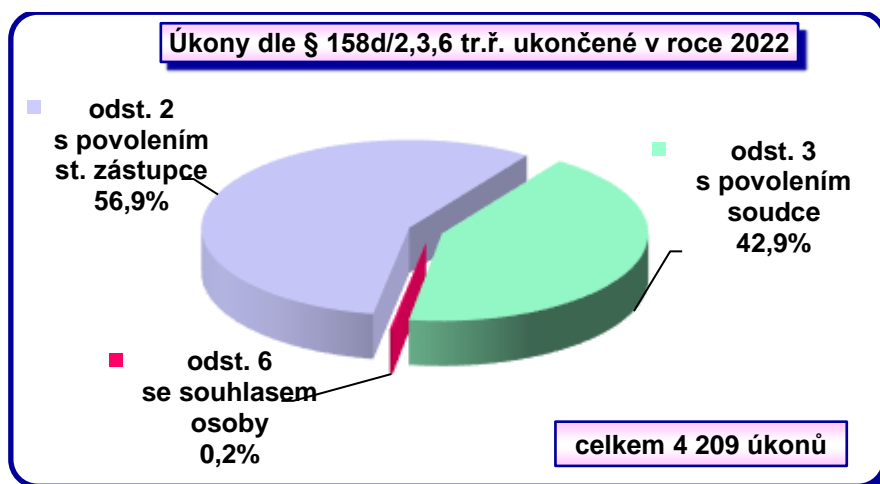
Celkové počty sledování osob a věcí - úkonů ukončených v roce 2022 po jednotlivých organizačních článcích PČR SKPV

4.3.2 Sledování osob a věcí se souhlasem osoby, s povolením státního zástupce a s povolením soudce

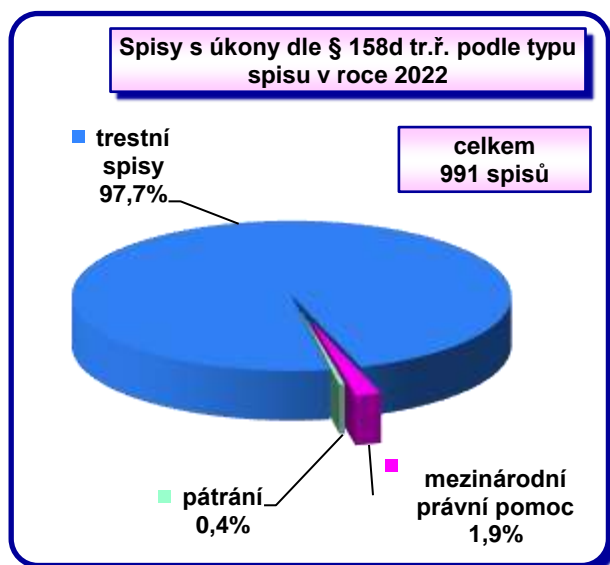
Z celkového počtu 4 209 úkonů sledování osob a věcí ukončených v roce 2022 se jednalo o 2 393 úkonů povolených státním zástupcem (odst. 2), 1 807 úkonů povolených soudcem (odst. 3) a jen 9 úkonů se souhlasem osoby, do jejichž práv a svobod má být sledováním zasahováno (odst. 6).

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2022		počet úkonů celkem	z toho:		
			s povolením st. zástupce (odst.2)	s povolením soudce (odst.3)	se souhlasem osoby (odst.6)
CELKEM PČR		4 209	2 393	1 807	9
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	2 714	1 464	1 242	8
	PHA	444	192	248	4
	STC	122	85	37	
	JHC	130	47	82	1
	PLK	218	132	86	
	KVK	126	113	12	1
	ULK	163	108	53	2
	LBK	78	64	14	
	PAK	47	26	21	
	HKK	135	53	82	
	VYS	228	78	150	
	JHM	387	211	176	
	OLK	190	90	100	
	ZLK	129	51	78	
	MSK	317	214	103	
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 495	929	565	1
	ÚSKPV	28	15	13	
	NCOZ	887	443	443	1
	NPC	580	471	109	

4.3.3 Spisy se sledováním osob a věcí členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání)

Spisy s úkony § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2022		spisů s úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	z toho:		
			trestní spis	mzn. právní pomoc	pátrání
CELKEM PČR		991	968	19	4
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	830	821	9	0
	PHA	141	135	6	
	STC	60	60		
	JHC	48	47	1	
	PLK	51	51		
	KVK	33	33		
	ULK	71	71		
	LBK	26	25	1	
	PAK	20	20		
	HKK	46	46		
	VYS	62	62		
	JHM	111	110	1	
	OLK	41	41		
	ZLK	31	31		
	MSK	89	89		
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	161	147	10	4
	ÚSKPV	9	5		4
	NCOZ	97	88	9	
	NPC	55	54	1	

Z hlediska typu spisů je situace obdobná jako u odposlechů. Rovněž u úkonů dle §158d tr. ř. je počet spisů s mezinárodní právní pomocí i pátráním zanedbatelný. Podíl spisů s mezinárodní právní pomocí tvořil 1,9 % a s pátráním 0,4 %. V 19 spisech s mezinárodní právní pomocí bylo nasazeno 58 úkonů sledování osob a věcí. V rámci pátrání bylo ve 4 spisech využito 11 úkonů sledování osob a věcí. Je nutno zdůraznit, že v případě souběhu trestního spisu s mezinárodní právní pomocí či pátráním, se v systému sběru dat tyto případy vykazují pouze v trestním spisu.

4.3.4 Využívání sledování osob a věcí na jednotlivé druhy trestné činnosti

K důležitému faktoru pro objektivní analýzu úkonů sledování osob a věcí patří i specifikace druhu kriminality, pro kterou jsou tyto úkony nejvíce využívány.

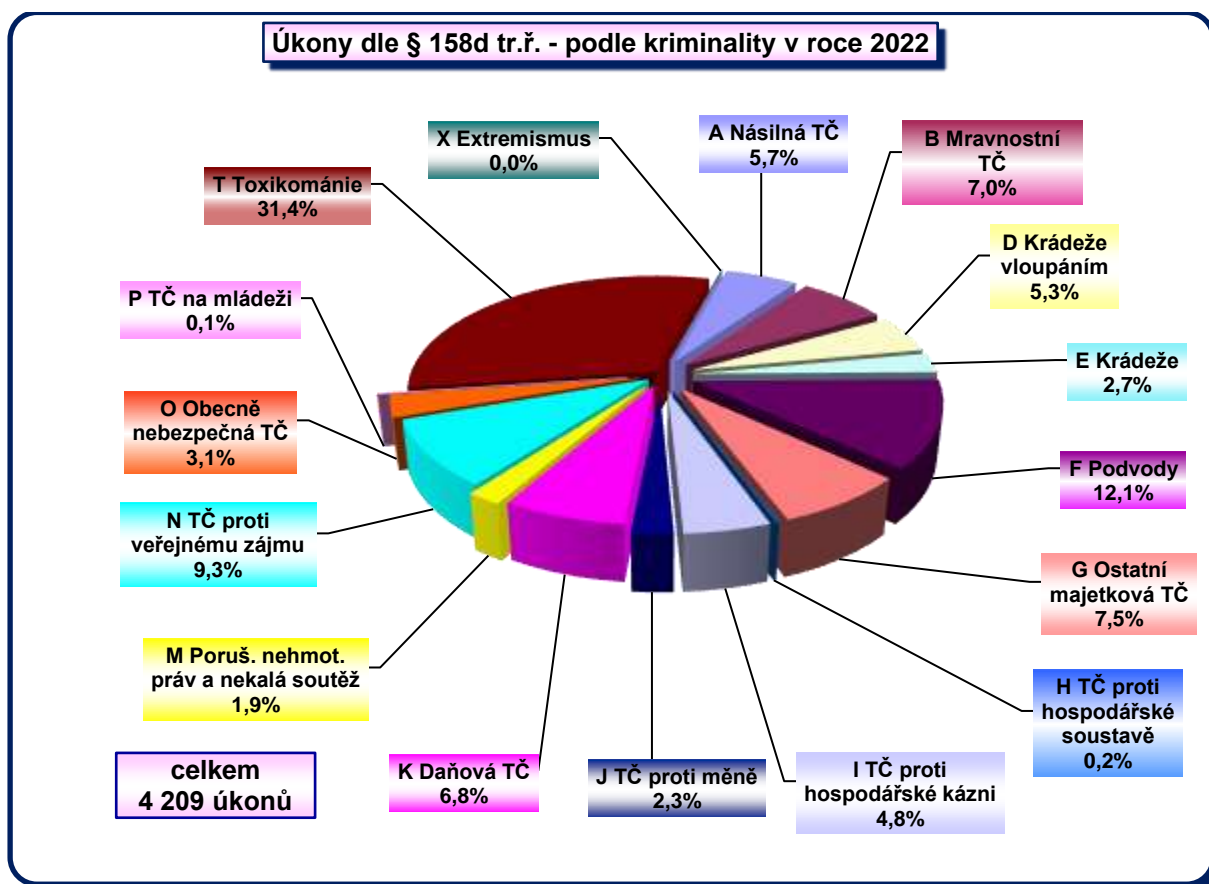
K vlastnímu vyhodnocení kriminality je nutno připomenout, že při sběru dat bylo možné každému spisu, resp. úkonu, přiřadit více druhů trestné činnosti (v tabulce vykázano jako souběhy). Vzhledem k počtu možných kombinací by bylo obtížné stanovit všechny variace, byly tedy, stejně jako u odposlechů, použity absolutní hodnoty jednotlivých trestných činů a absolutní počet souběhů.

Úkony dle § 158d/ 2,3,6 tr.ř. podle kriminality v roce 2022		A Násilná TČ	B Mravnostní TČ	D Krádeže vloupáním	E Krádeže	F Podvody	G Ostatní majetková TČ	H TČ proti hospodářské soustavě	I TČ proti hospodářské kázni	J TČ proti měně	K Daňová TČ	M Poruš. nehmot. práv a nekalá soutěž	N TČ proti veřejnému zájmu	O Obecně nebezpečná TČ	P TČ na mládeži	T Toxikomanie	X Extremismus	z toho v souběhu
CELKEM PČR		276	340	257	133	589	364	8	233	112	332	95	455	151	4	1 530	1	671
PČR SKPV JEDNOTL. KŘP	CELKEM KŘP SKPV	196	222	257	133	437	207	7	61	100	205	94	86	89	4	937	1	322
	PHA	39	34	32	22	126	73		2	41	48	7	11	14		91	1	97
	STC	6	18	30	8	5	5				2	4	2	3		47		8
	JHC	17	20	3	1	41	3			8	3				3	34		3
	PLK	42	24	18	9	28	1		3		18		6	43		66		40
	KVK	11	5		1	5			5				9	7		88		5
	ULK	4	4	8	8	28	12	4		2			3			93		3
	LBK	5	1	7	9	10	2				1	1	12			30		
	PAK	1	5	21	8		8		2	7				8		12		25
	HKK	14	15	35	10	20	39	1	14	11	3	4	4	8		12		55
	VYS	15	34	27	5	31	14	2		2	23		2			74		1
	JHM	16	32	47	20	35	21		4	10	29	8	5			172		12
	OLK	2	9	18	8	75	9			1	3	1	2			65		3
	ZLK	7	4		5	6	3		22		21	1	10			53		3
	MSK	17	17	11	19	27	17		9	18	54	68	20	6	1	100		67
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	80	118			152	157	1	172	12	127	1	369	62		593		349
	ÚSKPV	7				1	5				4			5		7		1
	NCOZ	73	118			151	152	1	172	12	123	1	369	57		6		348
	NPC															580		

Nejvíce úkonů sledování osob a věcí (1 530 úkonů, tj. 31,4 %) bylo využito v souvislosti s toxikomanií.

Dále následovaly úkony použité na podvody 589 úkonů (tj. 12,1 %), na trestnou činnost proti veřejnému zájmu 455 úkonů (tj. 9,3 %), ostatní majetkovou trestnou činnost 364 úkonů (tj. 7,5 %), mravnostní trestnou činnost 340 úkonů (tj. 7,0 %),

daňovou trestnou činností 332 úkonů (tj. 6,8 %), násilnou trestnou činností 276 úkonů (tj. 5,7 %) a krádeže vloupáním 257 úkonů (tj. 5,3 %). Úkony na další druhy trestné činnosti nepřekročily pětiprocentní hranici.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Ze všech útvarů Policie ČR vykázal nejvíce úkonů nasazených za účelem odhalování toxikomanie útvary, jehož hlavním úkolem je odhalování a objasňování drogové trestné činnosti - NPC (580). Z hlediska SKPV KŘP nejvyšší počet úkonů na tuto specifickou trestnou činnost byl registrován u SKPV KŘP Jihomoravského kraje (172).

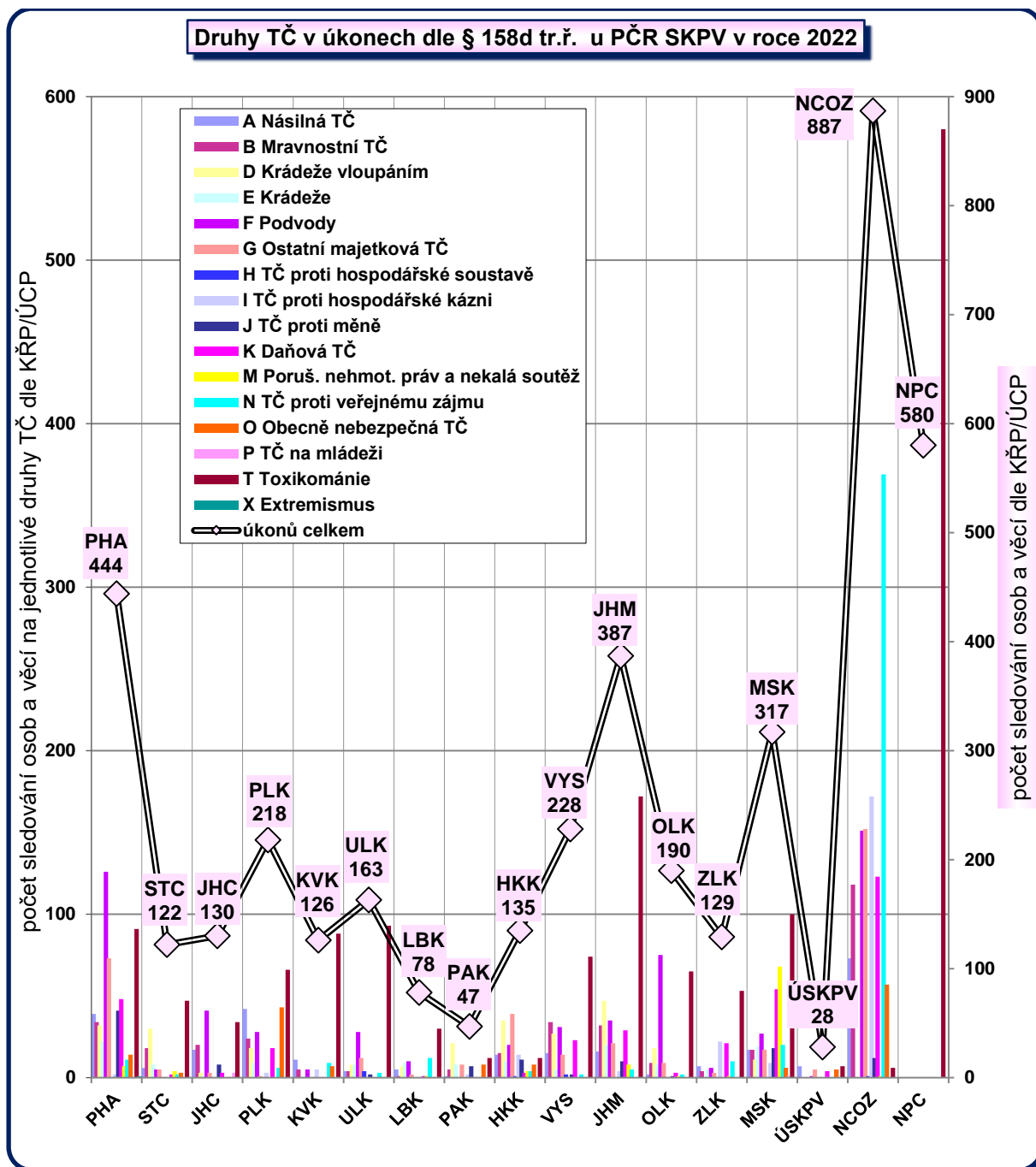
Na trestnou činnost proti veřejnému zájmu (369), na trestnou činnost proti hospodářské kázní (172), ostatní majetkovou trestnou činností (152), podvody (151), daňovou trestnou činností (123), mravnostní trestnou činností (118), násilnou trestnou činností (73) i na obecně nebezpečnou trestnou činností (57) použila nejvyšší počet úkonů NCOZ.

Nejvíce úkonů sledování osob a věcí na trestnou činnost porušování nehmotných práv a nekalá soutěž (68) bylo registrováno u SKPV KŘP Moravskoslezského kraje.

Na krádeže vloupáním (47) vykázala nejvíce SKPV KŘP Jihomoravského kraje.

Nejvíce sledování osob a věcí na trestnou činnost proti měně (41), na krádeže (22) a extremismus (1) použila SKPV KŘP hl. m. Prahy.

Na trestnou činnost proti hospodářské soustavě (4) vykázala SKPV Ústeckého kraje a na trestnou činnost proti mládeži (3) pak SKPV KŘP Jihočeského kraje.

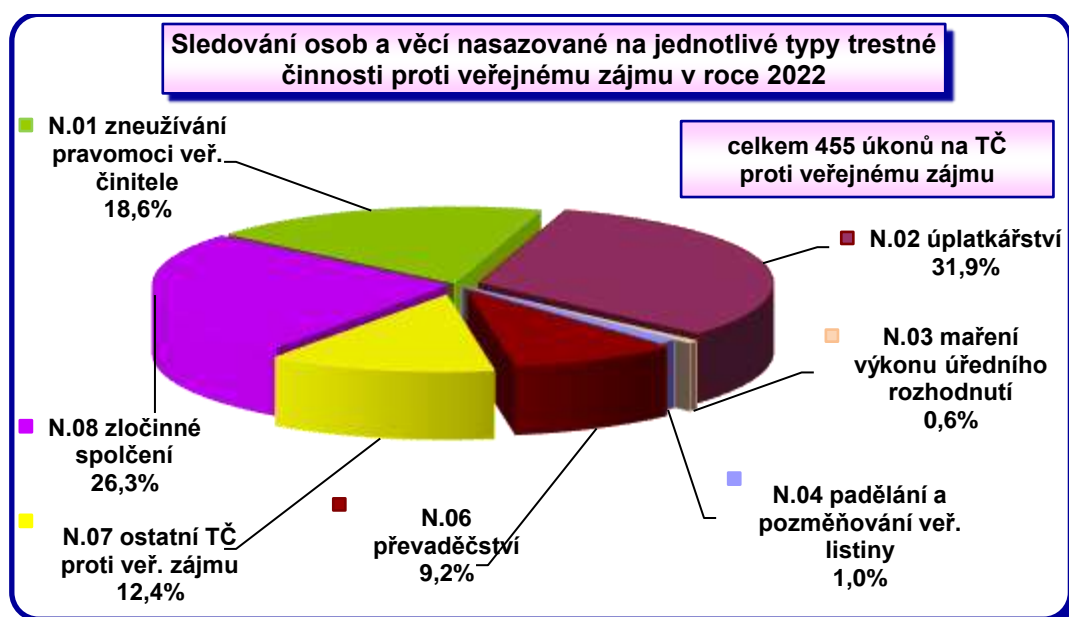
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Z hlediska počtu úkonů následují po toxikomanii a podvodech úkony využívané při šetření trestných činů proti veřejnému zájmu. U tohoto druhu trestné činnosti byly úkony použity zejména na úplatkářství (226, tj. 31,9 %) a zločinné spolčení (186, tj. 26,3 %). Dále bylo sledování osob a věcí vyžádáno na trestné činy spadající do skupiny zneužívání pravomoci veřejného činitele (132, tj. 18,6 %), Následovaly úkony na ostatní trestné činy proti veřejnému zájmu (88, tj. 12,4 %), převaděčství (65, tj. 9,2 %) a padělání a pozměňování veřejné listiny (7, tj. 1 %). Podíl úkonů na maření výkonu úředního rozhodnutí byl zanedbatelný. Je třeba doplnit, že zločinné spolčení je vždy vykazováno v souběhu s další trestnou činností.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. N - trestná činnost proti veřejnému zájmu v roce 2022		N.01 zneužívání pravomoci veř. činitele	N.02 úplatkářství	N.03 maření výkonu úředního rozhodnutí	N.04 padělání a pozměňování veř. listiny	N.06 převaděčství	N.07 ostatní TČ proti veř. zájmu	N.08 zločinné spolčení
CELKEM PČR		132	226	4	7	65	88	186
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	36	34	4	2	2	19	
	PHA	2	6	1	2		2	
	STC						2	
	PLK		1				5	
	KVK	9	9					
	ULK		3					
	LBK	12						
	HKK						4	
	VYS						2	
	JHM		4	1				
	OLK			2				
	ZLK		7				3	
	MSK	13	4			2	1	
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	96	192		5	63	69	186
	NCOZ	96	192		5	63	69	186

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Trestné činy proti veřejnému zájmu řeší převážně útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností, resp. NCOZ (369). Útvary SKPV s územně vymezenou působností vykazují úkony pro dotčené trestné činy v nižším počtu.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

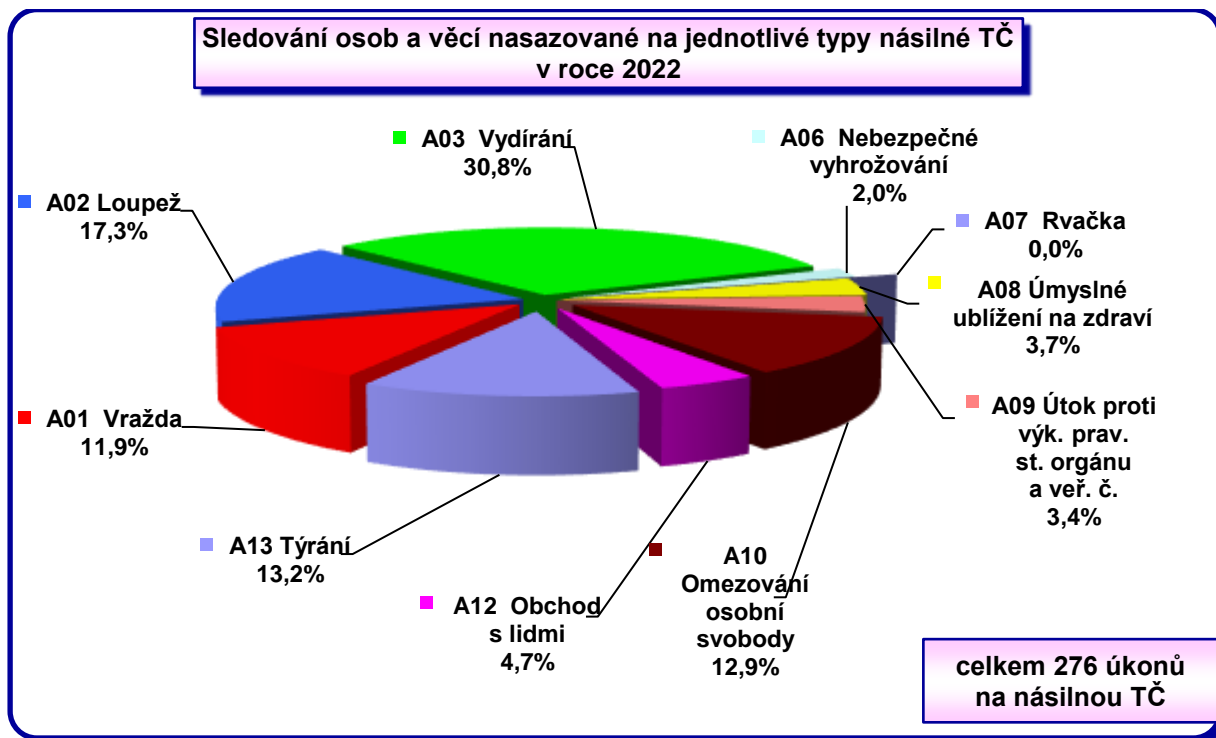
Dále je hlubší analýze podrobena oblast využívání úkonů sledování osob a věcí v trestním řízení vedeném pro násilnou trestnou činnost. Násilná trestná činnost zahrnuje širokou škálu kriminality, patří mezi nejzávažnější druhy trestné činnosti, a proto také ochrana života a zdraví osob je jedním z nejdůležitějších úkolů Policie ČR. Úkony sledování osob a věcí byly v souvislosti s vyšetřováním násilné trestné činnosti využívány zejména pro trestné činy vydírání (91 tj. 30,7 % ze všech úkonů vykázaných na násilnou trestnou činnost), loupeže (51, tj. 17,2 %) a týrání (39, tj. 13,2 %). Dále byly úkony vykázané na omezování osobní svobody (38, tj. 12,8 %), vraždy (35, tj. 11,8 %), a na obchod s lidmi (14, tj. 4,7 %) Další podkategorie této trestné činnosti již nepřekračují 4 % podíl.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. A - násilná trestná činnost v roce 2022		A01 Vražda	A02 Loupež	A03 Vydírání	A06 Nebezpečné vyhrožování	A08 Úmyslné ublížení na zdraví	A09 Útok proti výk. prav. st. orgánu a veř. č.	A10 Omezování osobní svobody	A11 Únos	A12 Obchod s lidmi	A13 Týrání
CELKEM PČR		35	51	91	6	11	10	38	1	14	39
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	28	51	33	4	11	5	38	1	5	39
	PHA	1	9	15	1	8	5	4	1	1	
	STC		5	1							
	JHC	9	3	2	3						
	PLK		3			1					38
	KVK	3	8								
	ULK		1	2						1	
	LBK	2						3			
	PAK									1	
	HKK	4		7		1		7		2	
	VYS	7	6					2			
	JHM			6		1		9			
	OLK	2									
	ZLK							7			
	MSK		16					6			1
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	7		58	2		5			9	
	ÚSKPV	7									
	NCOZ			58	2		5			9	

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Nejvíce úkonů sledování osob a věcí na trestnou činnost související s vydíráním (58) a obchodem s lidmi (9) použila NCOZ. Na trestný čin týrání (38) využila nejvíce úkonů SKPV KŘP Plzeňského kraje. Na trestný čin loupeže (16) použila tyto úkony SKPV KŘP Moravskoslezského kraje. Celkem 9 úkonů na trestný čin vraždy použila SKPV KŘP Jihočeského kraje. SKPV KŘP hl. města Prahy využila 8 úkonů na trestný čin úmyslné ublížení na zdraví a 5 úkonů, stejně jako NCOZ, na trestný čin útoku proti výkonu pravomoci státního orgánu a veřejného činitele. Na trestný čin omezování osobní svobody použila stejný počet úkonů (7) SKPV KŘP Královéhradeckého

a Zlínského kraje. U zbývajících druhů násilné trestní činnosti byly použity nepatrné počty úkonů, vykázané vesměs útvary SKPV KŘP.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

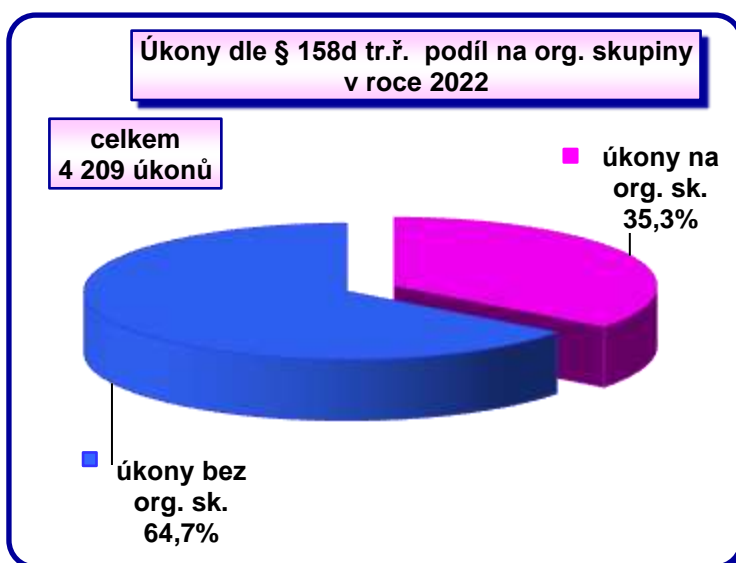
Z celkového počtu 332 úkonů sledování osob a věcí použitých na šetření daňové trestné činnosti byly všechny úkony použity na trestné činy související se zkrácením daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 tr. z. Samostatně byl tento paragraf vykázán u 79,2 % úkonů, u 20,8 % pak v souběhu s dalšími trestnými činy.

4.3.5 Vyhodnocení sledování osob a věcí v souvislosti s organizovanou skupinou

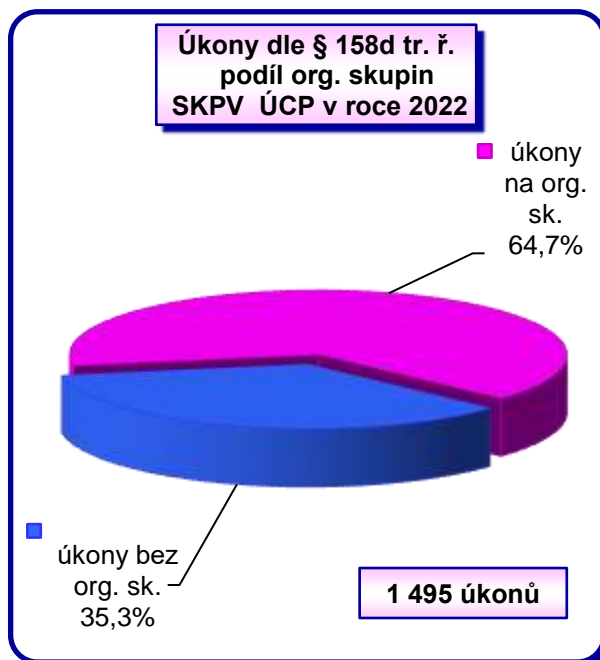
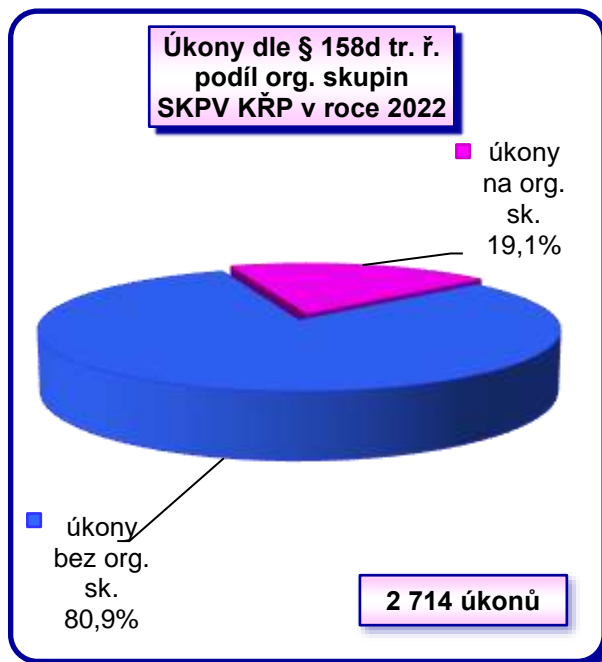
Při analýze využívání úkonů sledování osob a věcí ve vazbě na druh trestného činu, pro který je vedeno trestní řízení, je nutno zohlednit i prvek organizované trestné činnosti (vykazování úkonů s prvkem organizovanosti - viz strana 57). V případě spáchání trestného činu členy organizované skupiny, organizované zločinecké skupiny nebo teroristické skupiny je zřejmé, že dopadení pachatelů bude, ve většině případů, složitým procesem.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. / organizovaná skupina v roce 2022		úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	úkony na org. sk.	úkony na org. sk. v %	úkony bez org. sk.
CELKEM PČR		4 209	1 486	35,3%	2 723
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 714	519	19,1%	2 195
	PHA	444	107	24,1%	337
	STC	122	7	5,7%	115
	JHC	130	20	15,4%	110
	PLK	218	54	24,8%	164
	KVK	126	20	15,9%	106
	ULK	163	37	22,7%	126
	LBK	78	18	23,1%	60
	PAK	47		0,0%	47
	HKK	135	12	8,9%	123
	VYS	228	24	10,5%	204
	JHM	387	53	13,7%	334
	OLK	190	44	23,2%	146
	ZLK	129	49	38,0%	80
	MSK	317	74	23,3%	243
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 495	967	64,7%	528
	ÚSKPV	28	22	78,6%	6
	NCOZ	887	450	50,7%	437
	NPC	580	495	85,3%	85

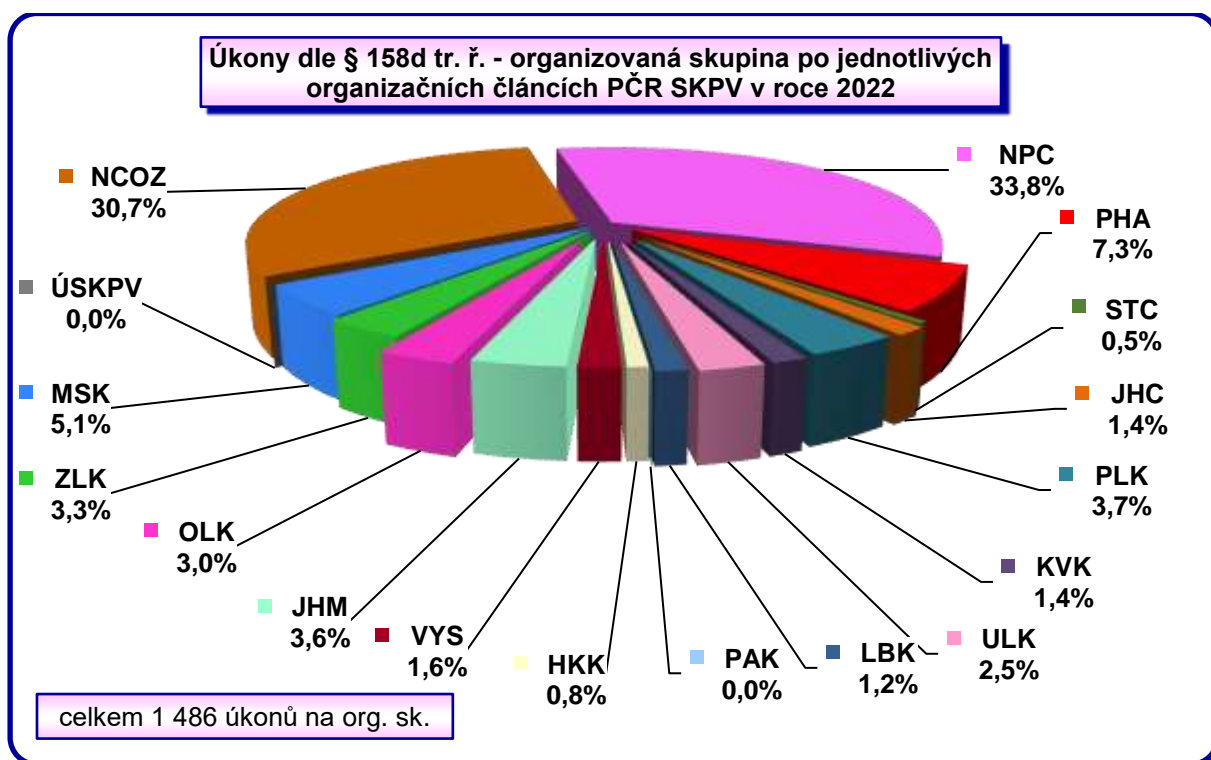
Za celou Policii ČR SKPV činí podíl úkonů s vazbou na organizovanou trestnou činnost 35,3 % (1 486 úkonů). Sledování osob a věcí na objasňování organizované trestné činnosti využívají především útvary SKPV s celostátní působností. V rámci útvarů SKPV KŘP bylo nejvíce úkonů sledování osob a věcí na trestnou činnost s prvkem organizovanosti registrováno u útvarů SKPV KŘP hl. m. Prahy (107 úkonů).

Využívání úkonů na objasňování trestné činnosti páchané organizovanými skupinami je rozdílné z pohledu útvarů SKPV KŘP a SKPV ÚCP. Stejně jako u odposlechů, i u sledování osob a věcí, jsou úkony na organizovanou trestnou činnost vykazovány převážně útvary SKPV ÚCP. Zatímco útvary SKPV ÚCP použily 64,7 % úkonů sledování osob a věcí na organizované skupiny, u útvarů SKPV KŘP se jednalo pouze o 19,1 % úkonů.

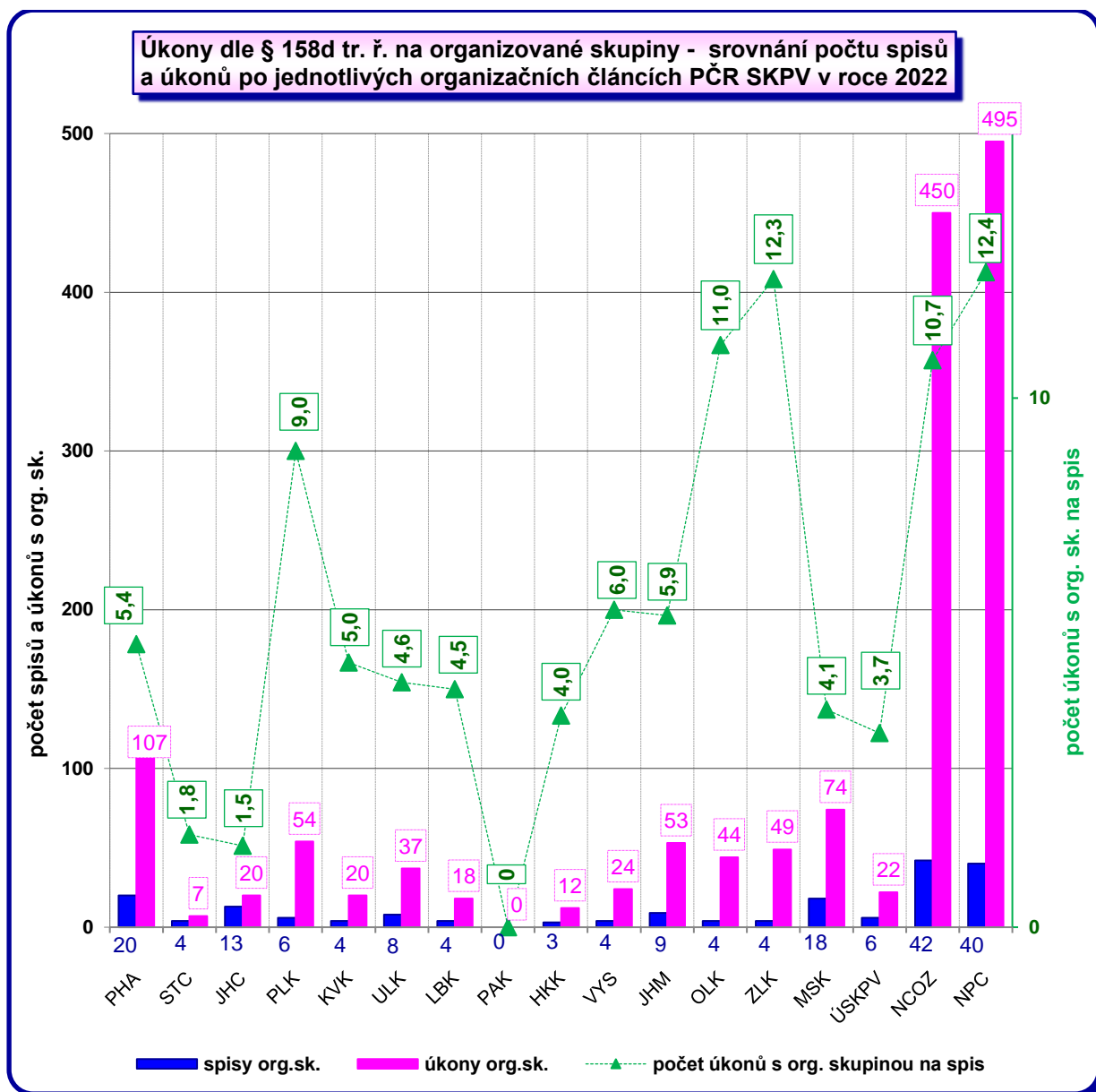

Největší podíl úkonů s prvkem organizované skupiny v roce 2022 vykazala NPC (33,8 % ze všech úkonů evidovaných na organizovanou trestnou činnost), NCOZ (30,7 %) a SKPV KŘP hl. m. Prahy (7,3 %).

Objasňování organizované trestné činnosti se promítá do množství úkonů využitých v rámci spisů. Počet použitých úkonů ve spisech bez organizované trestné činnosti je zřetelně nižší než ve spisech na organizované skupiny, v nichž se nasazují úkony na větší počet subjektů.

Z celkového počtu 991 spisů se 189 spisů týkalo šetření organizované trestné činnosti. V těchto 189 spisech bylo použito 1 486 úkonů, z čehož vyplývá, že na jeden spis, v němž figuruje organizované páchaní kriminality, připadá průměrně 7,9 úkonů. Ve zbývajících 802 spisech, v nichž prvek organizovanosti nebyl zaevidován, bylo použito 2 723 úkonů, tedy průměrně 3,4 úkonů sledování osob a věcí na spis.

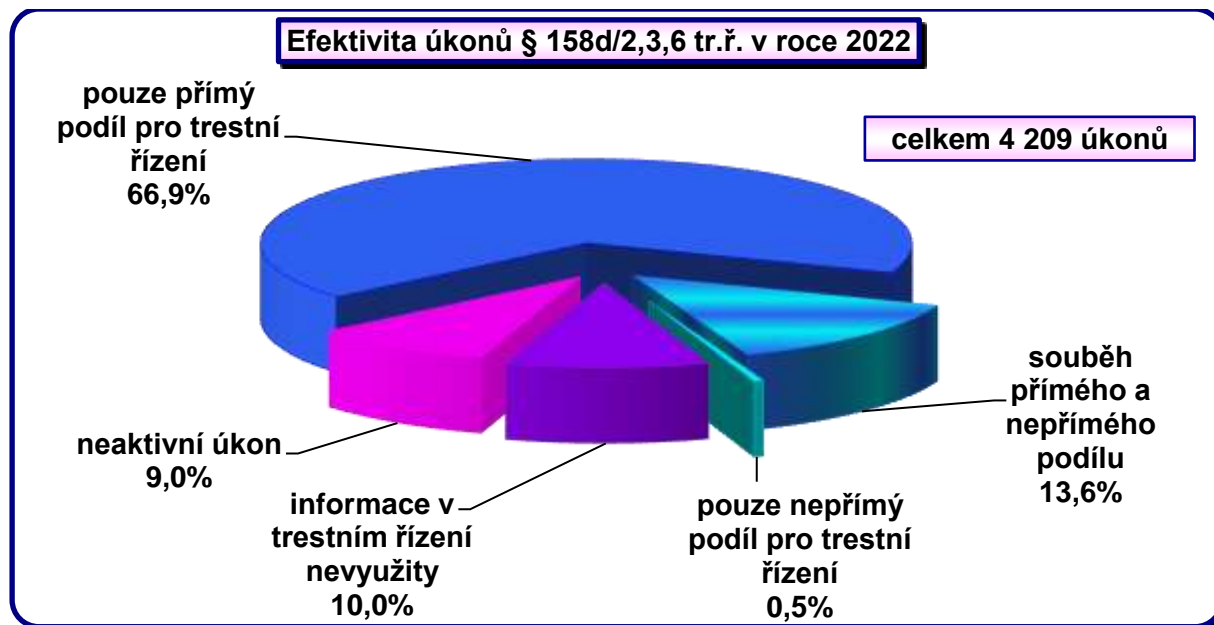
Nejvyšší poměr úkonů sledování osob a věcí na organizovanou trestnou činnost ve vztahu k počtu spisů (s organizovanou skupinou) byl zaznamenán u NPC (12,4), KŘP SKPV Zlínského kraje (12,3), dále KŘP SKPV Olomouckého kraje (11,0), následovala NCOZ s 10,7 úkony na spis.

4.3.6 Vyhodnocení efektivity sledování osob a věcí v rámci trestního řízení

Stejně jako odposlechy i sledování osob a věcí bylo vyhodnoceno z hlediska efektivity každého jednotlivého úkonu s respektováním čtyř základních kategorií – přímý podíl pro trestní řízení, nepřímý podíl pro trestní řízení, informace v trestním řízení nevyužity a neaktivní úkon. V případě přímého a nepřímého podílu často dochází k souběhu obojího.

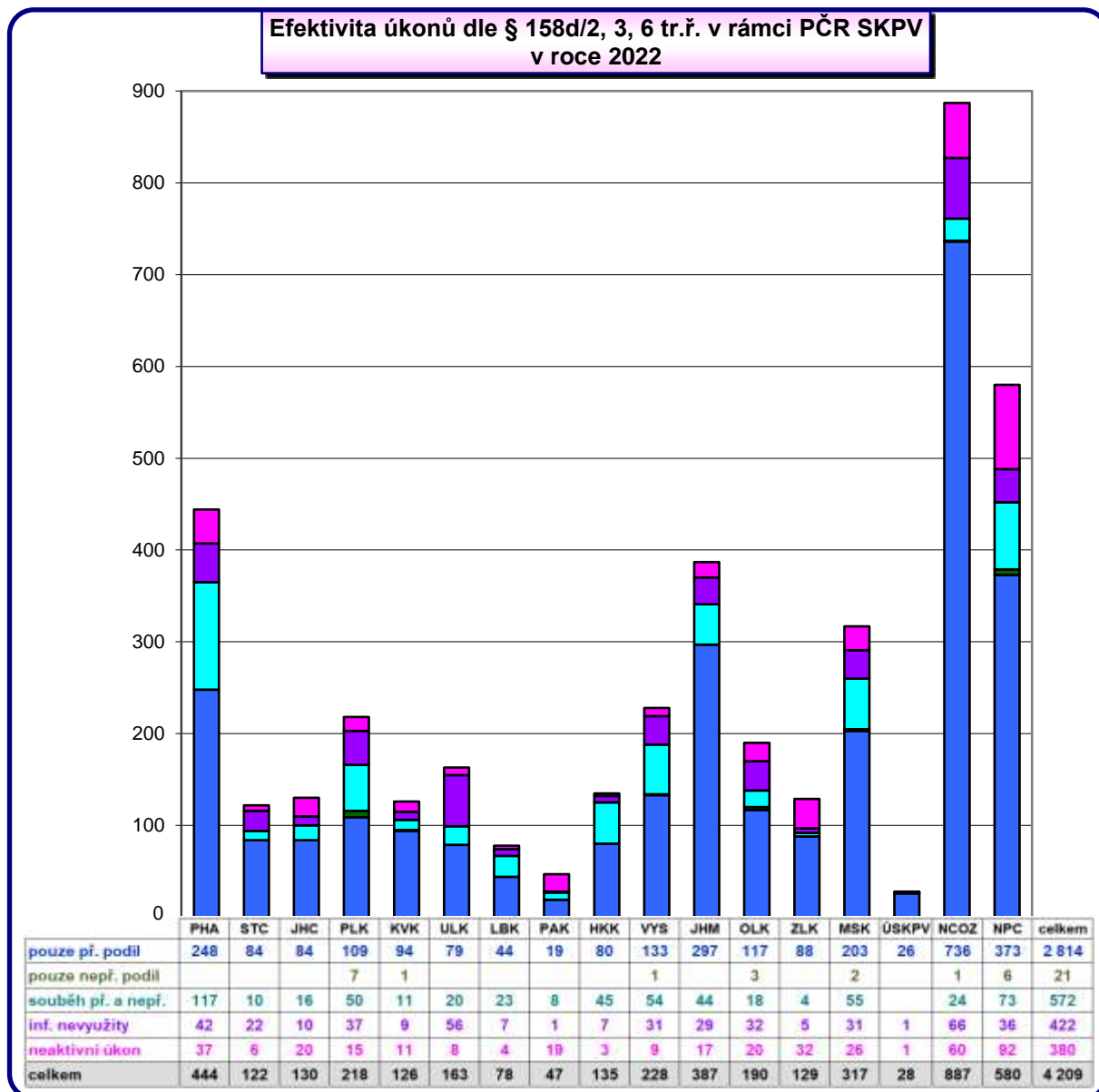
EFEKTIVITA ÚKONŮ § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2022		počet úkonů celkem	pouze přímý podíl pro trestní řízení	pouze nepřímý podíl pro trestní řízení	souběh přímého a nepřímého podílu	informace v trestním řízení nevyužity	neaktivní úkon
CELKEM PČR		4 209	2 814	21	572	422	380
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 714	1 679	14	475	319	227
	PHA	444	248		117	42	37
	STC	122	84		10	22	6
	JHC	130	84		16	10	20
	PLK	218	109	7	50	37	15
	KVK	126	94	1	11	9	11
	ULK	163	79		20	56	8
	LBK	78	44		23	7	4
	PAK	47	19		8	1	19
	HKK	135	80		45	7	3
	VYS	228	133	1	54	31	9
	JHM	387	297		44	29	17
	OLK	190	117	3	18	32	20
	ZLK	129	88		4	5	32
	MSK	317	203	2	55	31	26
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 495	1 135	7	97	103	153
	ÚSKPV	28	26			1	1
	NCOZ	887	736	1	24	66	60
	NPC	580	373	6	73	36	92

Z pohledu stanovených základních kategorií efektivity lze 80,9 % úkonů označit jako efektivní, z toho u 66,9 % úkonů byl přiřazen pouze přímý podíl pro trestní řízení, u 13,6 % došlo k souběhu přímého i nepřímého podílu a zbývajících 0,5 % úkonů bylo zařazeno samostatně do nepřímého podílu. V 9,0 % byly úkony neaktivní a v 10,0 % nebyly získané informace v trestním řízení využity.

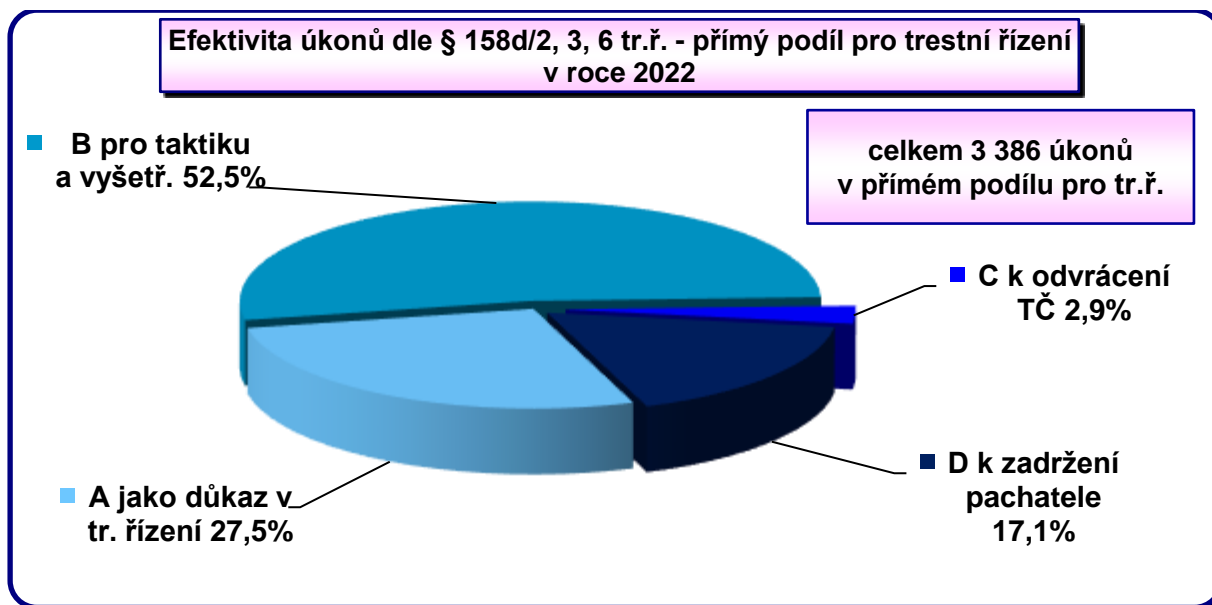
Současně s přímým či nepřímým podílem vedlo 182 úkonů ke ztotožnění osoby, kdy realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen, a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa. Z celkového množství ztotožnění osoby, byl ve 178 případech potvrzen zájem pro trestní řízení, ve zbývajících 4 případech se jednalo o zproštění zájmu pro trestní řízení.

Níže zobrazený graf prezentuje rozložení efektivity úkonů sledování osob a věcí u SKPV KŘP a útvarů SKPV s celostátní působností dle zvolených pěti základních hledisek.

Ve vztahu k počtu nasazených úkonů vykázaly největší podíl úkonů, které je možno označit jako efektivní (tj. informace získané z úkonů měly přímý nebo nepřímý podíl pro trestní řízení, případně souběh obou podílů), ÚSKPV, SKPV KŘP Královéhradeckého, Jihomoravského a Libereckého kraje.

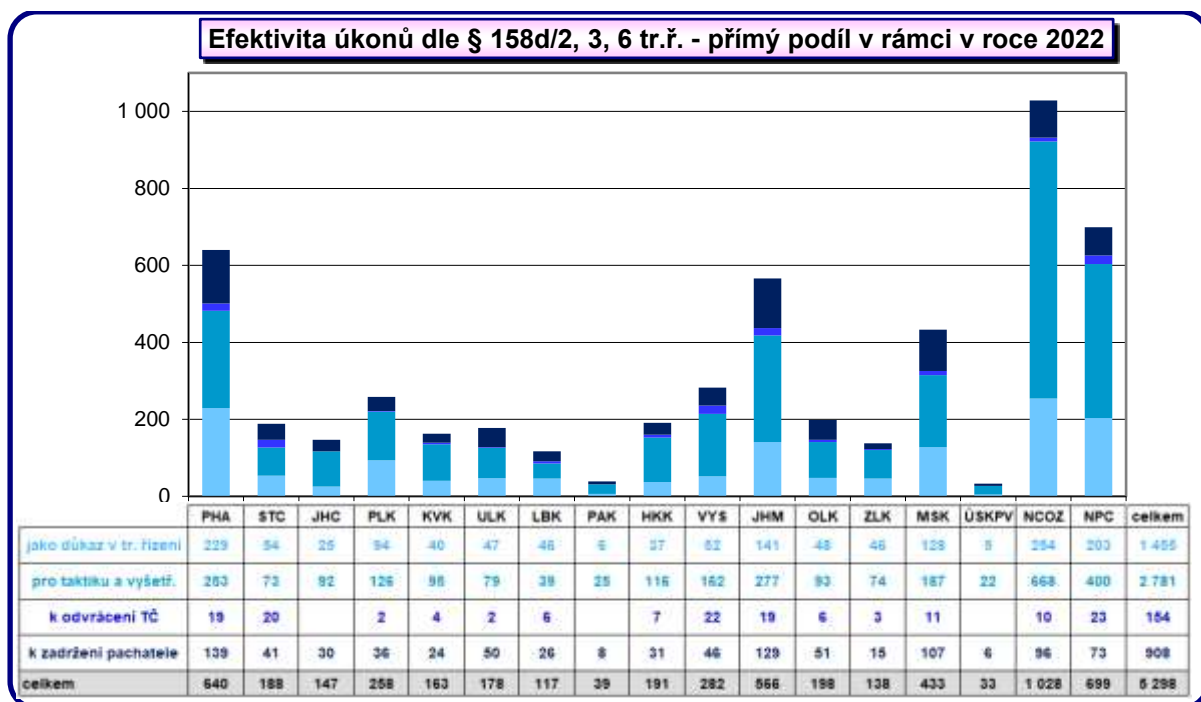
Následně je efektivita přímého podílu pro trestní řízení hodnocena dle dalších čtyř kategorií. Nejfrekventovaněji (52,5 %) byly získané informace kvalifikovány jako důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci prováděného trestního řízení, v 27,5 % efektivitě přímého podílu by získané informace mohly sloužit jako důkaz v prováděném trestním řízení. K zadržení pachatele vedlo 17,1 % sledování osob a věcí a 2,9 % úkonů k odvrácení trestného činu. Stejně jako u odposlechů, dochází v jednotlivých kategoriích efektivitě hodnocené jako přímý podíl pro trestní řízení k souběhu více kategorií. Tyto souběhy jsou zohledněny dále.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

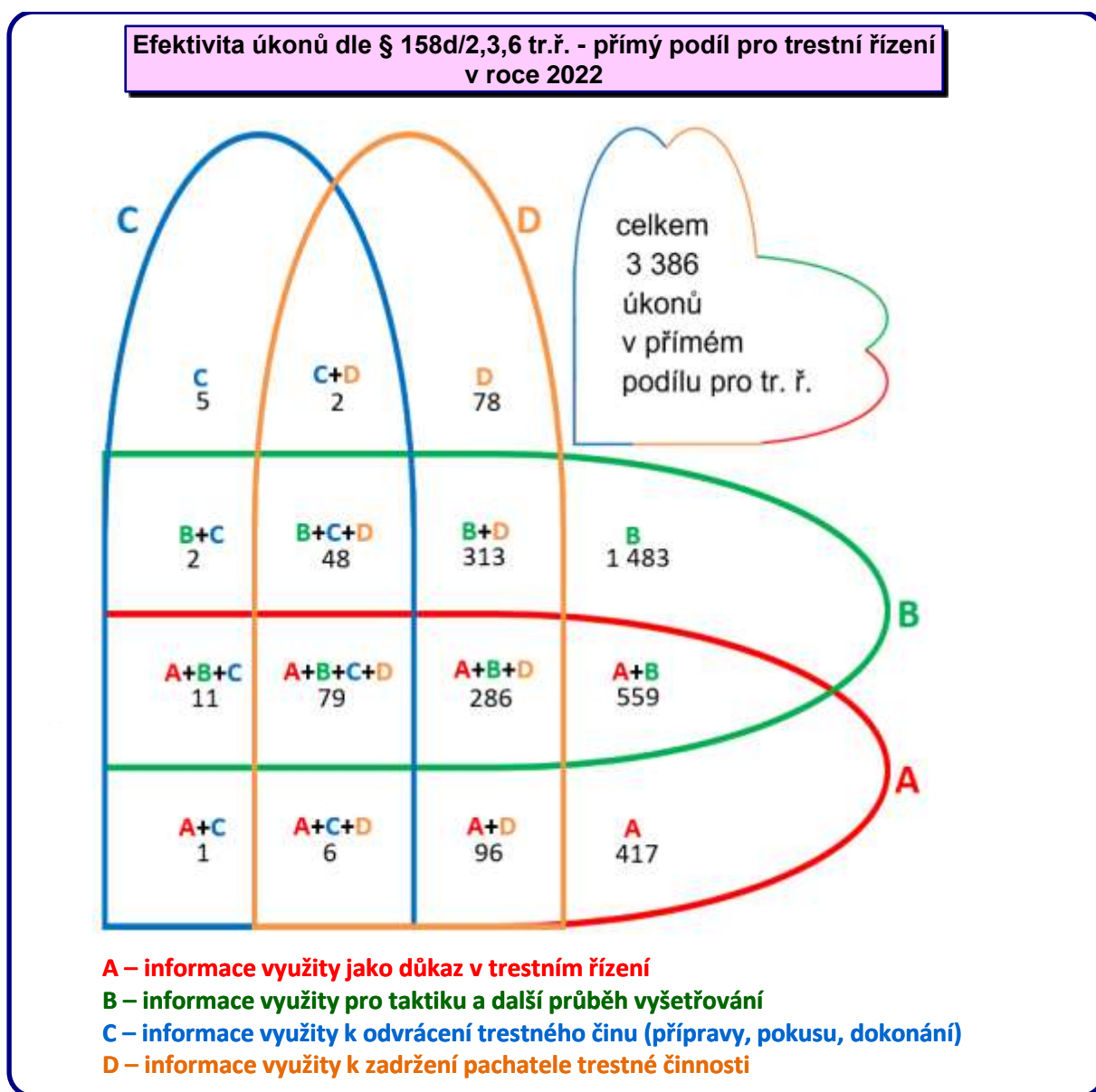
V rámci přímého podílu útvary SKPV ÚCP, oproti útvarům SKPV KŘP, vyhodnotily vyšším poměrem úkony, jimiž byly získány informace potřebné pro taktiku a další průběh vyšetřování. Naopak útvary SKPV KŘP získaly častěji pomocí sledování osob a věcí informace, které vedly k úspěšnému zadržení pachatele, přičemž nejvyšší podíl úkonů s tímto přínosem označily SKPV KŘP Ústeckého a Olomouckého kraje. Útvary SKPV KŘP rovněž vyhodnotily vyšším poměrem úkony, které přispěly k odvrácení trestného činu, i úkony, které by mohly být využity jako důkaz v trestním řízení.

Graf ilustruje zastoupení jednotlivých podkategorií efektivity přímého podílu pro trestní řízení. Efektivita úkonu je započtena ve všech podkategoriích, do nichž ji kriminalisté zařadili (nejsou zde vyjádřeny souběhy).

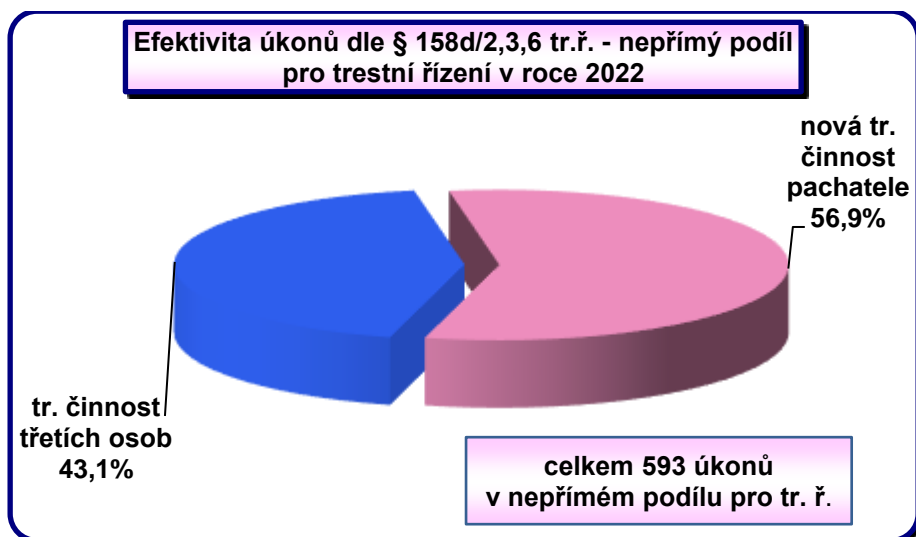

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Dále jsou všechny čtyři kategorie přímého podílu pro trestní řízení, včetně jejich vzájemných souběhů, zaneseny do množin. Dle uvedeného členění bylo zjištěno, že ze všech 3 386 úkonů sledování osob a věcí zahrnutých do přímého podílu pro trestní řízení, byla nejfrekventovaněji označena samostatně kategorie informace využity pro taktiku a další průběh vyšetřování (1 483 úkonů, tj. 43,8 %). Následoval souběh dvou kategorií, kdy u 559 (tj. 16,5 %) úkonů došlo k souběhu užití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a jako důkaz pro trestní řízení. Efektivita 417 úkonů (tj. 12,3 %) byla spatřena v jejich možném využití jako důkazu v trestním řízení. U 313 (tj. 9,2 %) úkonů sledování osob a věcí se jednalo o využití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a k zadržení pachatele. Dále se vyskytoval souběh tří kategorií, 286 (tj. 8,4 %) úkonů bylo využito pro taktiku a další průběh vyšetřování, k zadržení pachatele a současně se předpokládá jejich použití jako důkazu pro trestní řízení. Podíly dalších kategorií, resp. jejich souhrny, již nedosahovaly ani tříprocentního zastoupení v rámci analyzované efektivity přímého podílu pro trestní řízení.

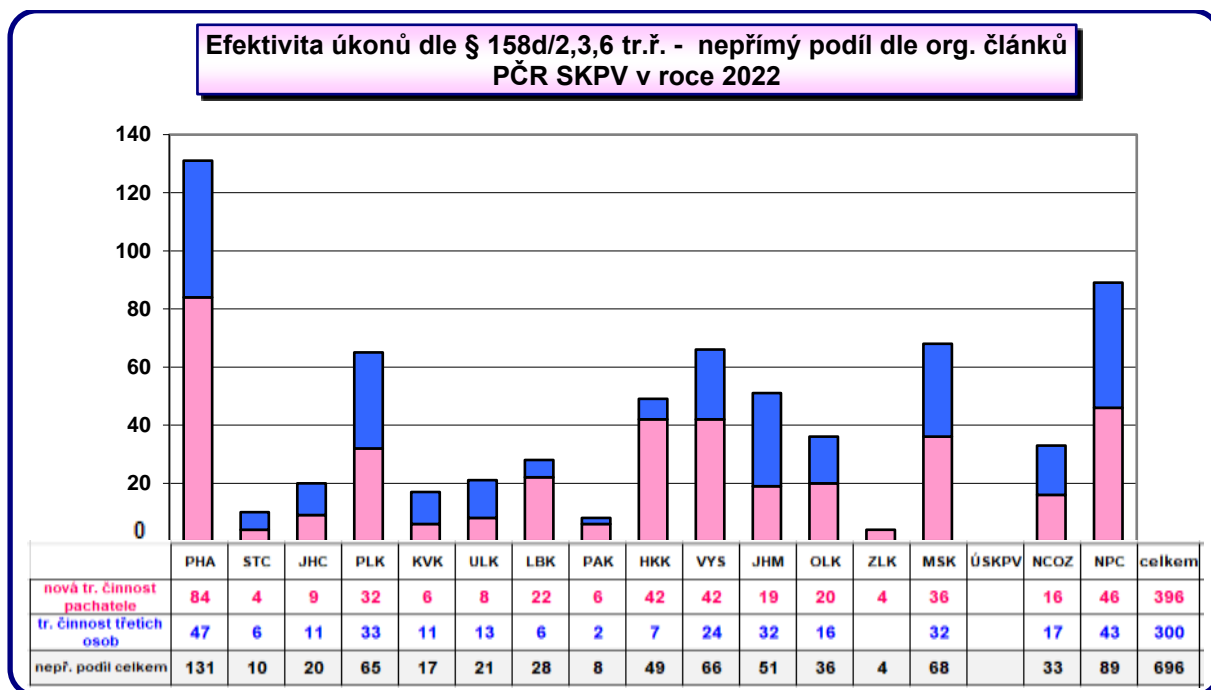

Přínos 593 úkonů, vyhodnocených jako nepřímý podíl pro trestní řízení, byl rozčleněn do dvou kategorií, přičemž za využití 396 úkonů byla odhalena nová trestná činnost pachatele, která původně nebyla předmětem prováděného trestního řízení (56,9 %) a pomocí 300 úkonů byla zjištěna trestná činnost třetích osob (43,1 %).

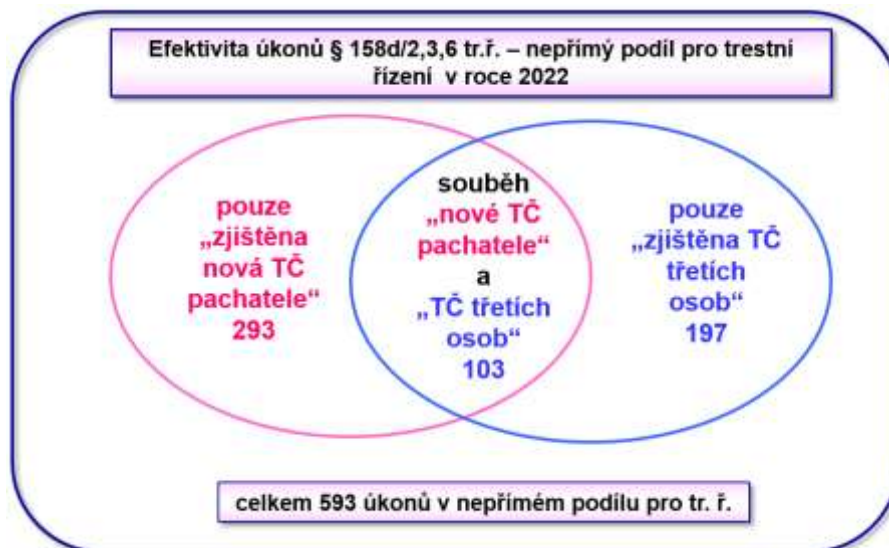
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Při porovnání rozložení těchto kategorií nepřímého podílu efektivity mezi útvary SKPV ÚCP a útvary SKPV KŘP lze konstatovat, že nejsou patrné výraznější rozdíly, které by bylo nutno popisovat.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

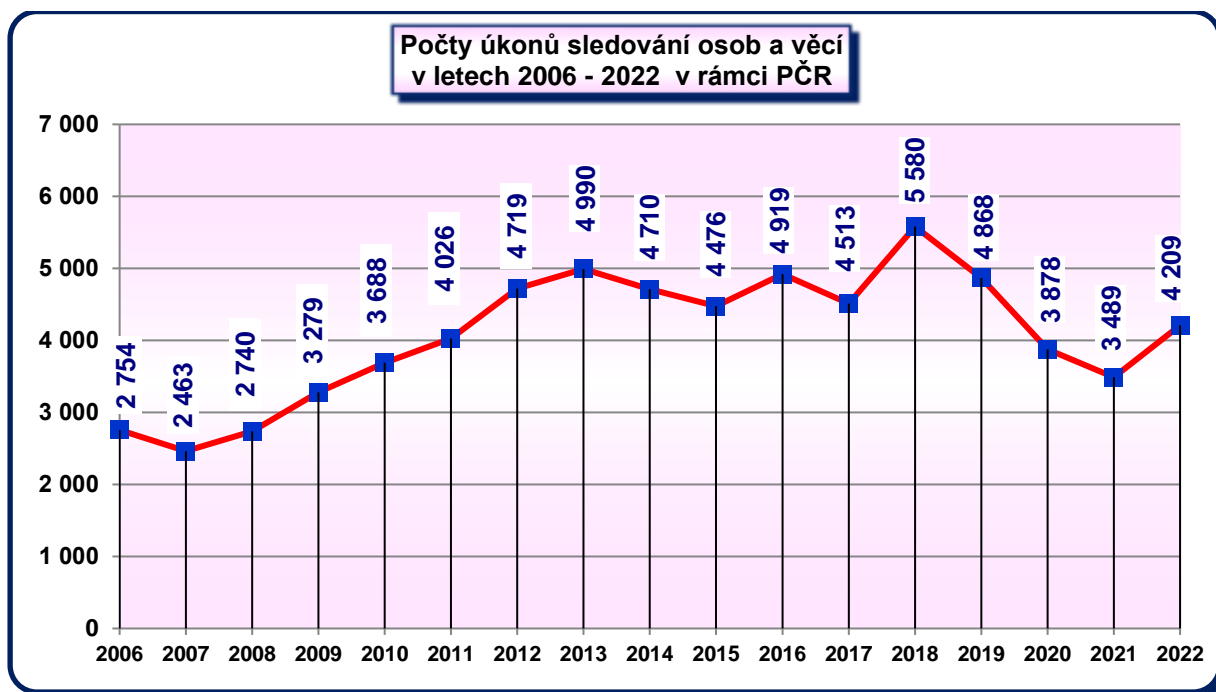
Pro lepší názornost jsou níže zobrazeny množiny, které zohledňují i souběhy kategorií nepřímého podílu. Ke zjištění nové trestné činnosti pachatele napomohlo 293 (tj. 49,4 %) úkonů a 197 (tj. 33,2 %) úkonů k vypátrání trestné činnosti třetích osob. Informace získané využitím 103 (tj. 17,4 %) úkonů vedly k odhalení jak trestné činnosti třetích osob, tak nové trestné činnosti pachatele.

Ve většině případů (572 úkonů, tj. 96,5 %) byl nepřímý podíl registrován v souběhu s podílem přímým, jen v minimální míře byl vykázán samostatně (21 úkonů).

4.3.7 Vývojové trendy v nasazování sledování osob a věcí

Na rozdíl od odposlechů jsou vývojové trendy v nasazování sledování osob a věcí komparovány až od roku 2006, data z předchozích období neobsahují souměřitelné údaje.

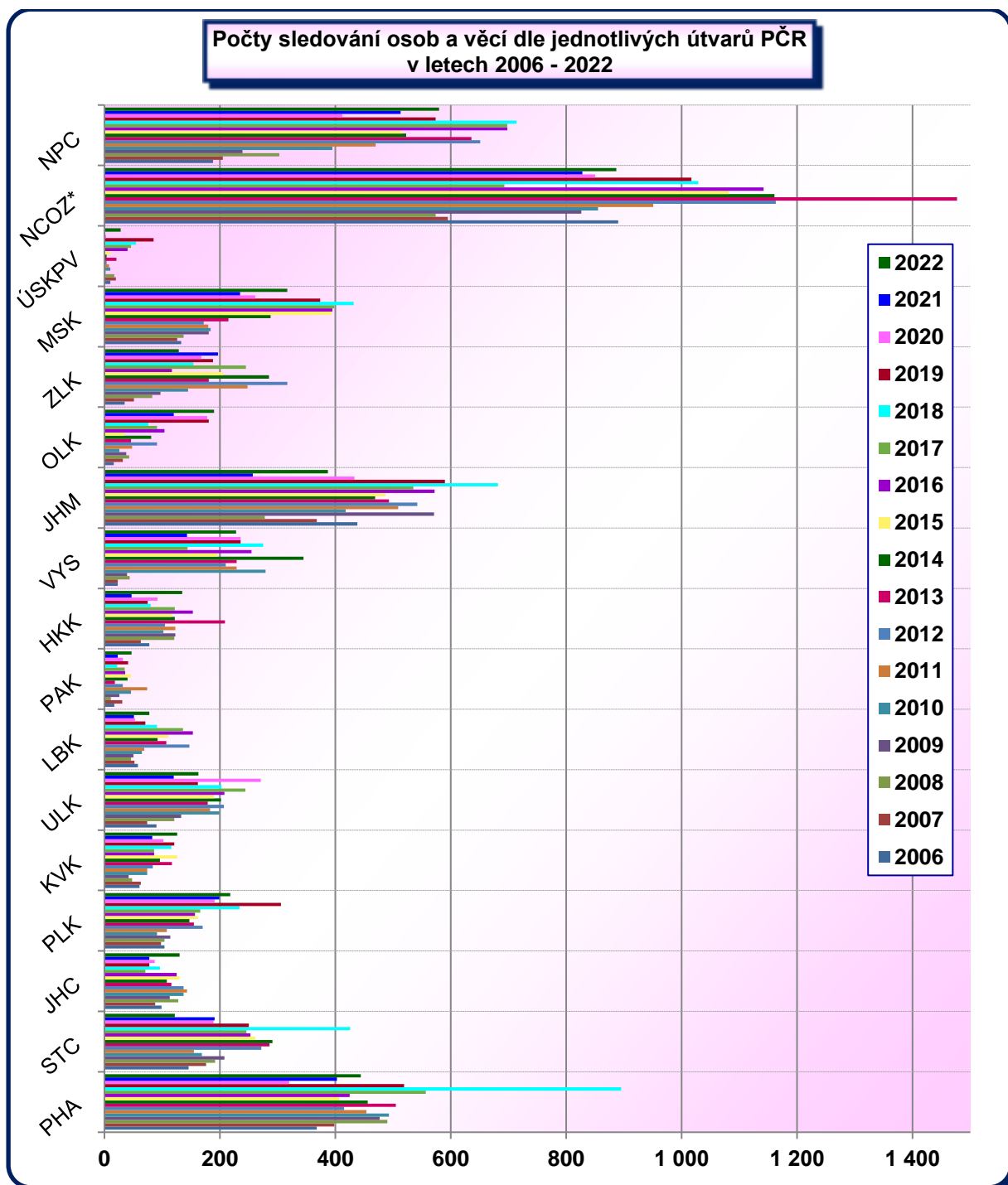

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
CELKEM PČR		2 754	2 463	2 740	3 279	3 688	4 026	4 719	4 990	4 710	4 476	4 919	4 513	5 580	4 868	3 878	3 489	4 209
PČR SKPV DLE JEDNOTLIVÝCH KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	1 666	1 643	1 846	2 212	2 428	2 597	2 901	2 856	3 022	2 867	3 039	3 076	3 782	3 192	2 613	2 147	2 714
	PHA	368	398	490	477	493	454	415	505	456	407	425	557	895	519	320	403	444
	STC	146	176	192	208	169	155	272	286	291	261	253	246	426	250	189	191	122
	JHC	99	88	128	113	137	143	137	116	108	130	125	71	96	78	87	78	130
	PLK	104	98	104	114	91	108	170	155	147	162	157	166	234	306	191	199	218
	KVK	61	63	48	42	74	74	84	117	96	126	86	86	116	121	102	83	126
	ULK	90	74	121	133	199	183	207	179	202	190	208	244	203	162	271	120	163
	LBK	58	52	46	50	65	69	147	107	92	111	153	136	91	71	53	51	78
	PAK	17	31	11	26	46	74	32	18	40	46	36	35	22	41	32	23	47
	HKK	78	63	121	123	102	123	105	209	122	117	153	122	80	75	92	47	135
	VYS	23	23	44	39	279	229	210	229	345	196	255	144	275	236	236	143	228
	JHM	438	368	278	571	418	509	542	493	469	487	572	535	682	590	433	257	387
	OLK	16	32	43	38	26	48	91	46	81	35	104	91	76	181	178	120	190
	ZLK	35	51	83	97	145	248	317	181	285	206	117	245	154	188	168	197	129
	MSK	133	126	137	181	184	180	172	215	288	393	395	398	432	374	261	235	317
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 088	820	894	1 067	1 260	1 429	1 818	2 134	1 688	1 609	1 880	1 437	1 798	1 676	1 265	1 342	1 495
	ÚSKPV	10	20	17	2	10	8	4	21	4	11	40	46	55	85	3	1	28
	NCOZ*	890	595	574	826	855	951	1 163	1 477	1 161	1 082	1 142	693	1 029	1 017	850	828	887
	NPC	188	205	303	239	395	470	651	636	523	516	698	698	714	574	412	513	580

*pod NCOZ jsou vykázány úkony NCOZ i dřívějších ÚOOZ, ÚOKFK, ÚONVDK

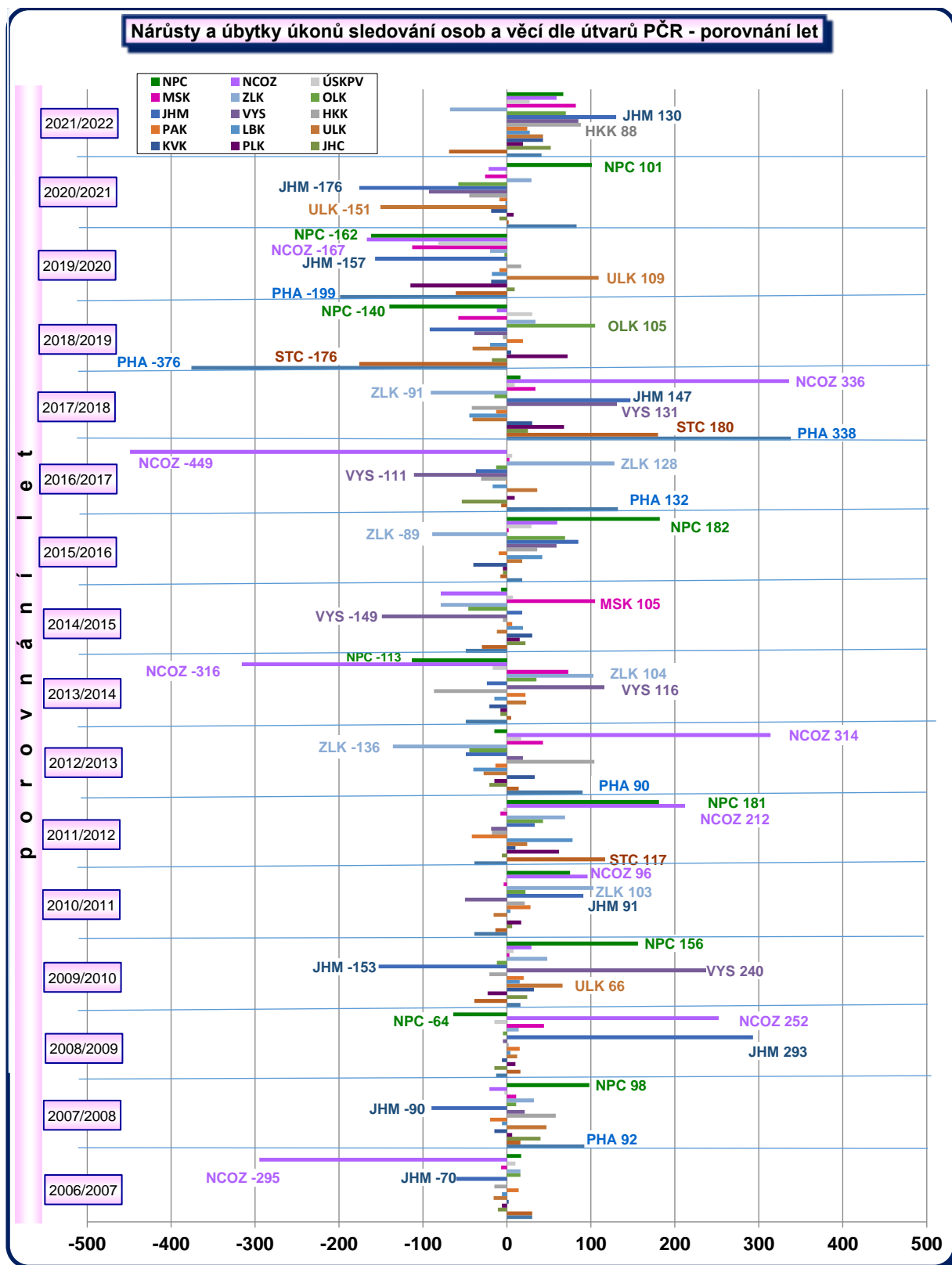
Setrvalý vzestup počtu úkonů sledování osob a věcí od roku 2008 byl v letech 2014 a 2015 přerušen poklesem. K výraznějšímu navýšení počtu úkonů došlo v roce 2018, v tomto roce bylo registrováno 5 580 sledování osob a věcí, což představuje nejvyšší počet za celé sledované období. Pokles počtu úkonů v letech 2019 až 2021 vystřídal v roce 2022 nárůst, a to o 720, tj. 20,6 % úkonů.

Zvýšení počtu sledování osob a věcí za rok 2022 bylo, s výjimkou SKPV KŘP Středočeského a Zlínského kraje, zaznamenáno u všech SKPV KŘP i SKPV ÚCP. Za celé sedmnáctileté období byl registrován nejvyšší počet úkonů u SKPV KŘP Olomouckého kraje, naopak nejnižší počet úkonů sledování osob a věcí u SKPV KŘP Středočeského kraje.

*pod NCOZ jsou vykázány úkony NCOZ i dřívějších ÚOOZ, ÚOKFK, ÚONVDK

V roce 2022 byl u většiny útvarů SKPV zaznamenán nárůst, nejvýraznější navýšení bylo registrováno u SKPV KŘP Jihomoravského kraje (130, tj. 50,6 %) a u SKPV KŘP Královéhradeckého kraje (88, tj. 187,2 %). Pokles úkonů byl zaznamenán pouze u SKPV KŘP Středočeského kraje (69, tj. 36,1 % úkonů) a u SKPV KŘP Zlínského kraje (68, tj. 34,5 % úkonů).

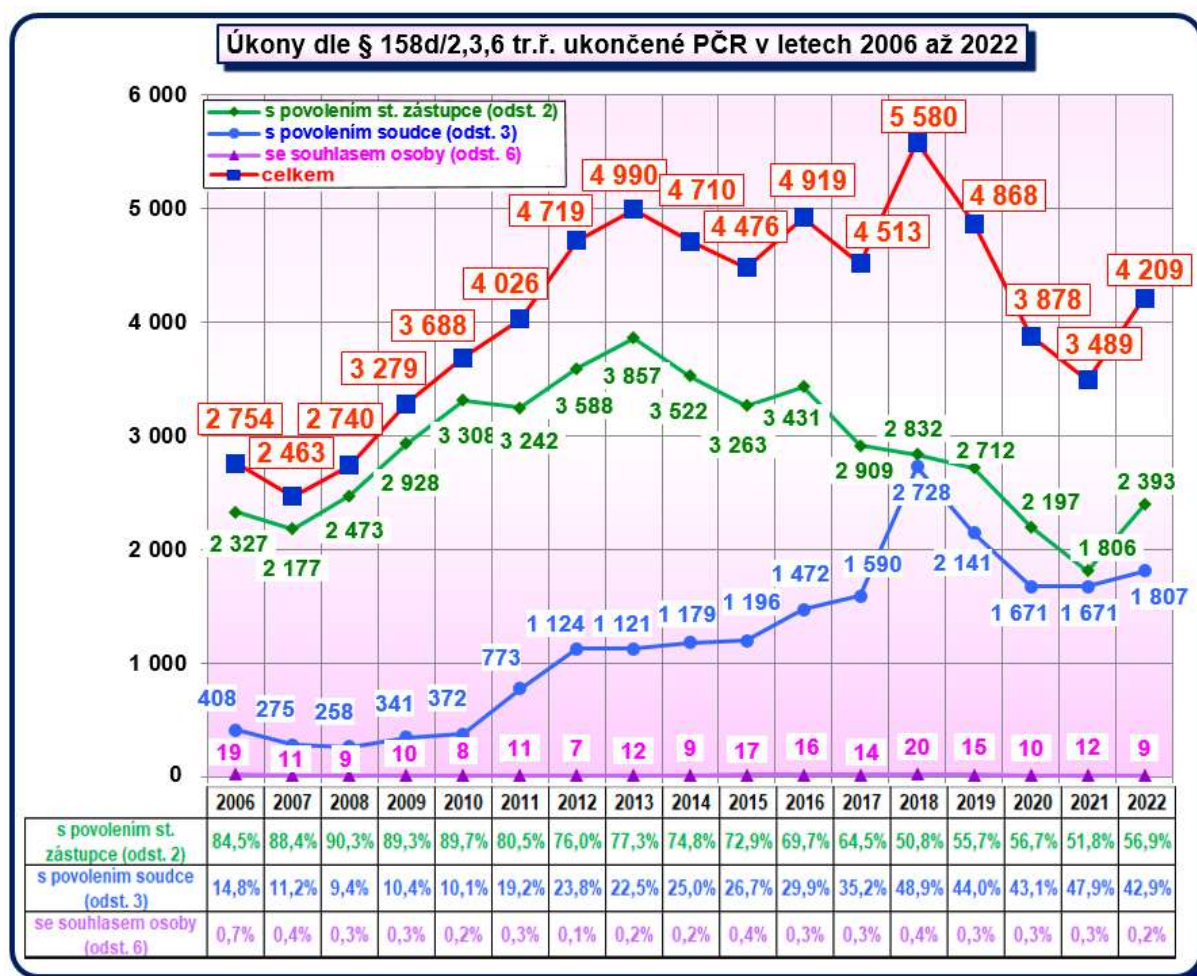

Vývoj nasazování sledování osob a věcí dle jednotlivých odstavců § 158d tr. ř. není rovnoměrný, je ovlivněn zejména strukturou a charakterem trestných činů, možnostmi jejich objasňování, především nepravděpodobností získání potřebných informací a důkazů jiným zákonným způsobem.

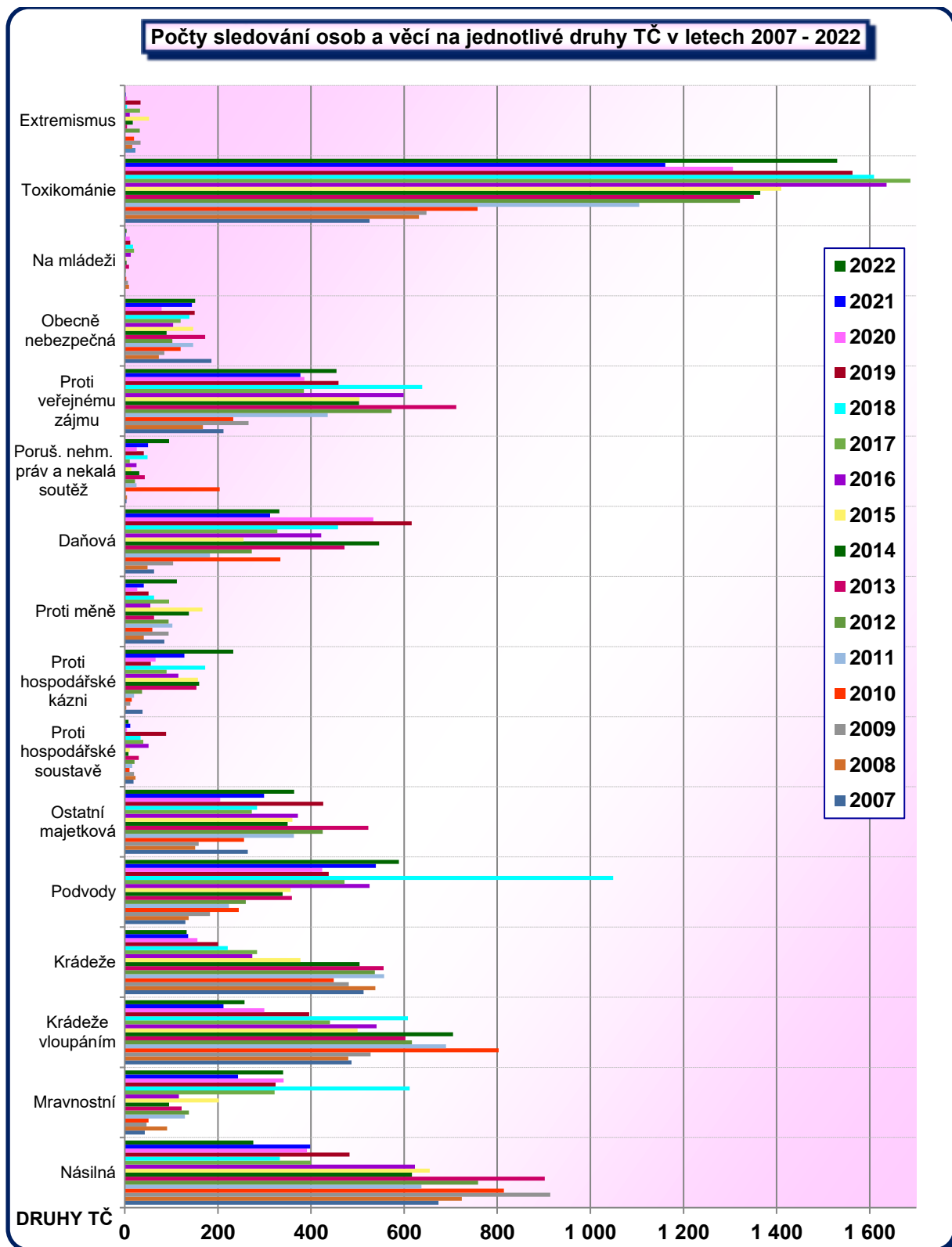
Každoročně nejvyšší objem úkonů představují ty, co byly vyžádané s povolením státního zástupce podle odstavce 2. Dle níže uvedeného grafu je patrná vzestupná tendence využívání těchto úkonů až do roku 2013, poté se směr vývojové křivky obrátil. V roce 2021 bylo ukončeno 1 806 úkonů vyžádaných na základě povolení státního zástupce, což představuje nejnižší počet od počátku sledovaného období. V roce 2022 se počet těchto úkonů navýšil, jednalo se o 2 393 úkonů.

Množství úkonů vyžádaných na základě povolení soudce (odst. 3) od roku 2009 až do roku 2018 stouvalo, přičemž v roce 2018 se jednalo o enormní vzestup sledování osob a věcí se souhlasem soudce, v tomto roce bylo ukončeno 2 728 úkonů, což je nejvíce za celé sledované období. V roce 2019 a 2020 se počet úkonů se souhlasem soudce výrazně snížil. V roce 2022 se počet úkonů meziročně mírně navýšil, ukončeno bylo 1 807 úkonů. V procentuálním zastoupení se poměr úkonů vyžádaných s povolením státního zástupce snižuje ve prospěch úkonů povolených soudcem.

Podíl úkonů sledování osob a věcí realizovaných se souhlasem osoby je zanedbatelný, od počátku vyhodnocovaného období se pohyboval v rozmezí 0,1 % až 0,7 %.

Za celé vyhodnocované období od roku 2007, kdy jsou data získávána prostřednictvím systému MU II, je sledování osob a věcí, obdobně jako odposlechy, nejčastěji využíváno na vyšetřování trestných činů toxikománie. Po toxikománii je sledování osob a věcí nejčastěji využíváno na šetření násilné trestné činnosti, krádeží vloupáním, trestné činnosti proti veřejnému zájmu, podvodů, krádeží a daňové trestné činnosti.

POUZE PRO VNITŘNÍ POTŘEBU

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. podle kriminality/rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A Násilná TČ	674	724	914	814	637	759	902	617	655	623	400	333	483	391	398	276
B Mravnostní TČ	43	91	47	51	129	138	122	95	202	116	322	612	324	341	243	340
D Krádeže vloupáním	487	480	528	803	690	617	603	705	500	541	441	608	396	300	212	257
E Krádeže	513	538	481	449	557	537	556	504	377	274	284	221	200	156	136	133
F Podvody	130	137	183	245	224	260	359	339	356	526	472	1 049	438	424	539	589
G Ostatní majetková TČ	264	151	159	256	363	425	523	350	360	372	273	284	426	205	299	364
H TČ proti hosp. soustavě	19	23	20	10	16	21	30	8	11	51	40	34	89	5	12	8
I TČ proti hosp. kázní	38	3	12	15	20	37	154	160	157	115	90	173	56	66	128	233
J TČ proti měně	85	41	94	59	102	94	63	138	167	55	95	63	51	27	41	112
K Daňová TČ	63	49	104	334	183	273	472	546	255	422	328	458	616	534	312	332
M Poruš. nehm. práv a n. s.	4	5	2	204	25	22	43	31	14	25	11	49	41	26	50	95
N TČ proti veř. zájmu	212	168	266	233	436	573	712	503	504	599	385	639	459	386	377	455
O Obecně nebezpečná TČ	186	73	85	120	147	102	173	90	147	104	120	139	150	79	144	151
P TČ na mládeži		9	7	3	2	2	9	4	3	13	20	18	12	11	2	4
T Toxikománie	526	632	648	758	1 105	1 321	1 351	1 365	1 410	1 636	1 687	1 609	1 563	1 306	1 161	1 530
X Extremismus	23	16	34	20	0	32	5	17	52	11	33	5	34	5	2	1
CELKEM ÚKONŮ	2 463	2 740	3 279	3 688	4 026	4 719	4 990	4 710	4 476	4 919	4 513	5 580	4 868	3 878	3 489	4 209

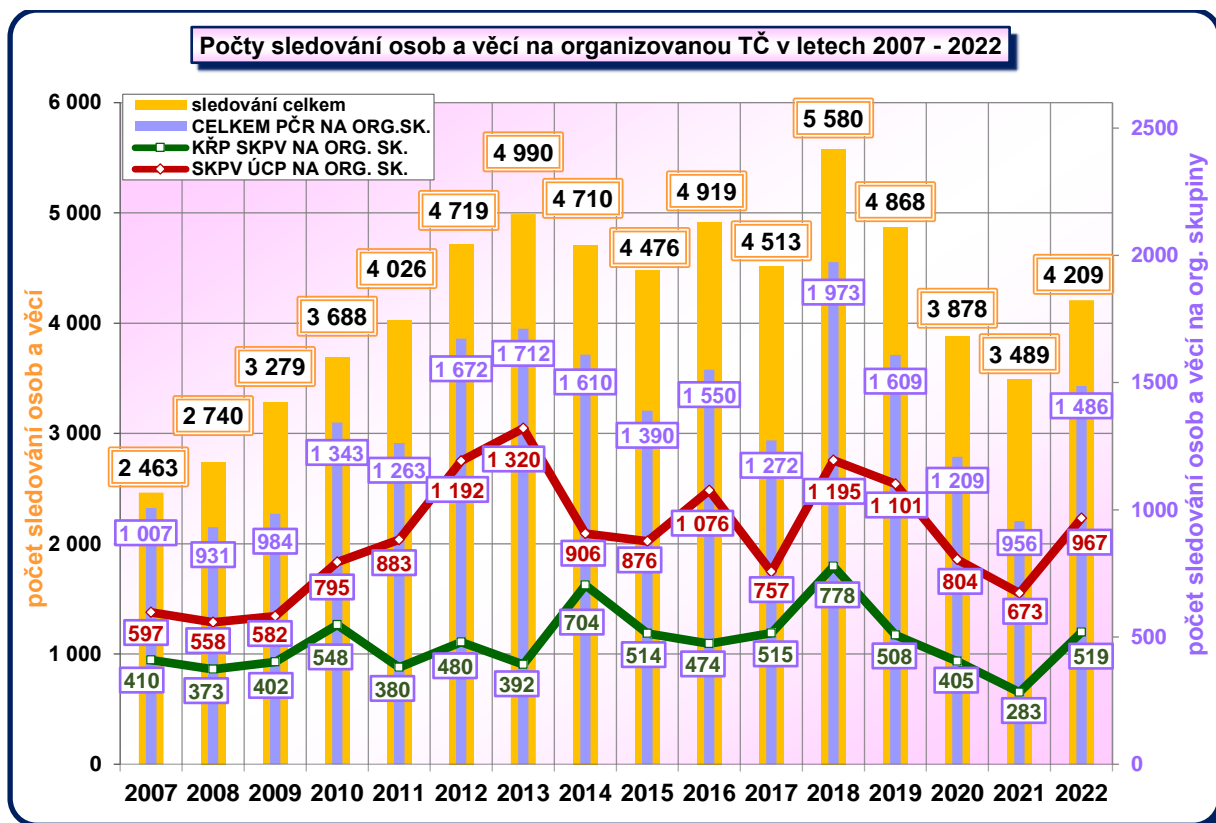
Následující popis vývoje používání sledování osob a věcí na vybrané druhy trestné činnosti se zaměřuje na rozlišení úkonů vykázaných útvarů SKPV KŘP a útvarů SKPV ÚCP.

Sledování osob a věcí na vybrané druhy TČ	PČR SKPV	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A Násilná TČ	KŘP	397	371	555	473	381	477	495	470	324	329	248	192	281	146	136	196
	ÚCP	277	353	359	341	256	282	407	147	331	294	152	141	202	245	262	80
B Mravnostní TČ	KŘP	10	36	46	24	58	98	96	78	175	116	311	587	312	309	235	222
	ÚCP	33	55	1	27	71	40	26	17	27	0	11	25	12	32	8	118
G Ostatní majetková TČ	KŘP	225	146	146	170	295	339	316	202	213	201	226	189	254	122	166	207
	ÚCP	39	5	13	86	68	86	207	148	147	171	47	95	172	83	133	157
K Daňová TČ	KŘP	5	8	23	233	30	83	84	164	96	196	181	214	292	300	221	205
	ÚCP	58	41	81	101	153	190	388	382	159	226	147	244	324	234	91	127
N TČ proti veř. zájmu	KŘP	31	40	37	23	32	67	76	64	53	73	107	49	100	56	49	86
	ÚCP	181	128	229	210	404	506	636	439	451	526	278	590	359	330	328	369
T Toxikománie	KŘP	276	322	356	355	614	645	663	804	871	930	969	836	947	880	641	937
	ÚCP	250	310	292	403	491	676	688	561	539	706	718	773	616	426	520	593

Z dlouhodobějšího hlediska je zřejmé, že útvary SKPV ÚCP, oproti útvarům SKPV KŘP, využívají sledování osob a věcí častěji na trestnou činnost proti veřejnému zájmu a na daňovou trestnou činnost. Naopak frekventovanější používání úkonů na mravnostní trestnou činnost, na ostatní majetkovou trestnou činnost, na násilnou trestnou činnost a na toxikománii lze připsat na vrub útvarům SKPV KŘP.

V oblasti vykazování úkonů sledování osob a věcí na organizovanou trestnou činnost platí analogicky totéž, co bylo uvedeno v kapitole pojednávající o této problematice v části věnované odposlechům.

Do roku 2013 vzrůstal počet sledování osob a věcí, nárůst množství úkonů na organizovanou trestnou činnost byl ve vztahu k tomuto navýšení nerovnoměrný a v letech 2008 a 2011 byl dokonce zaznamenán pokles úkonů na organizovanou trestnou činnost. Navýšení počtu úkonů na organizovanou trestnou činnost tak nedosahovalo úrovně navýšení celkového počtu úkonů a poměr úkonů na organizovanou trestnou činnost klesal. Atypický vývoj nastal v roce 2014, kdy se markantně snížil počet i podíl úkonů SKPV ÚCP použitých na organizovanou trestnou činnost, a naopak u SKPV KŘP tento počet i podíl výrazně vzrostl. V roce 2016 došlo po dvouletém poklesu k opětovnému navýšení počtu použitých úkonů sledování osob a věcí i úkonů vykázaných na šetření organizované trestné činnosti. Významné snížení počtu sledování osob a věcí v roce 2017 u NCOZ se promítlo do úbytku vykázaných úkonů na organizovanou trestnou činnost za útvary SKPV ÚCP, resp. za celou Policii ČR. V roce 2018 se situace obrátila, následovalo výrazné navýšení sledování osob a věcí použité na organizovanou trestnou činnost (+701, tj. 55,1 %), přičemž nejvyšší početní nárůst úkonů na organizované skupiny byl vykázán právě u NCOZ. Pokles úkonů na organizovanou trestnou činnost v letech 2019 až 2021 a jejich nárůst v roce 2022 byl v těchto letech adekvátní vývoji počtu sledování osob a věcí. Jak již bylo uvedeno u odposlechů, úkony na organizovanou trestnou činnost používají zejména útvary SKPV ÚCP, tudíž vývojové křivky za celou Policii ČR ovlivňují především útvary SKPV ÚCP. Souhrnně od roku 2007 do roku 2022 představovaly úkony použité na šetření trestné činnosti s prvkem organizovanosti za celou Policii ČR 33,0% podíl. Zatímco útvary SKPV KŘP vykázaly celkově za šestnáctileté období prvek organizovanosti u 17,9 % „svých“ úkonů, u útvarů SKPV ÚCP se jednalo o 60,5 % úkonů.

4.4 Spisy s úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2022 a způsoby jejich vyřízení

4.4.1 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2022

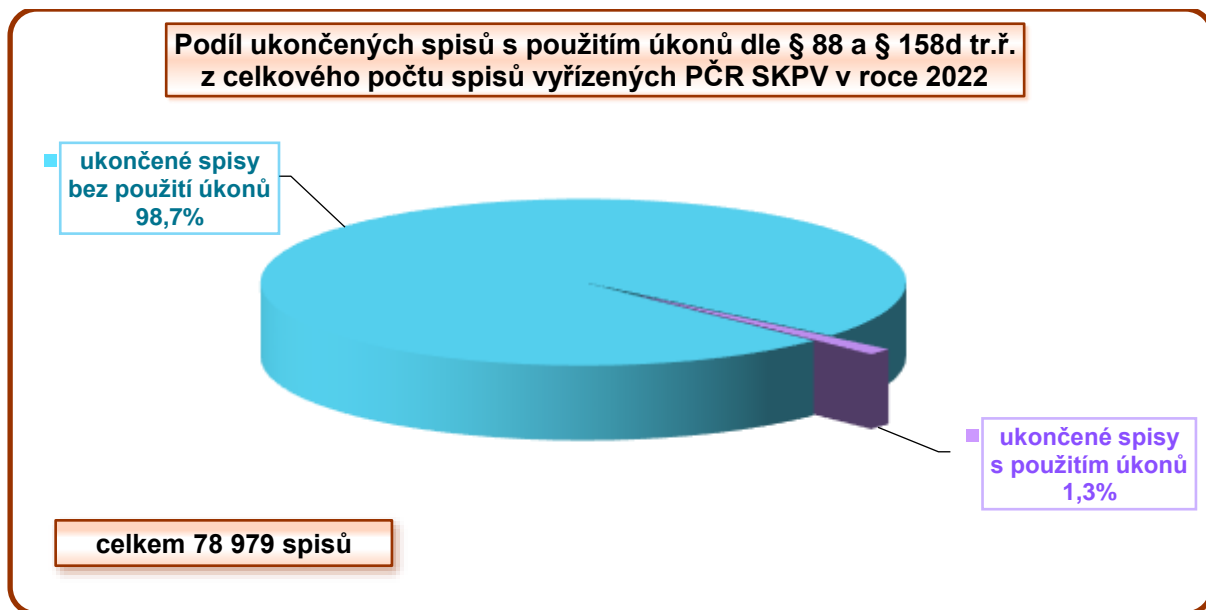
V otázce efektivnosti aplikace úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. pro vlastní trestní řízení, se v rámci Analýzy vyhodnocuje způsob vyřízení spisů ukončených v daném roce, u nichž byly v průběhu prověřování a vyšetřování nasazeny sledované úkony. Tato část Analýzy byla zpracována na základě podkladů zaslaných jednotlivými útvary Policie ČR SKPV.

Níže uvedené spisy mohly být zahájeny kdykoliv, ukončeny však byly v roce 2022. Předmětné úkony byly zahájeny kdykoli, ukončeny však byly nejpozději v roce 2022, proto jejich počty nelze srovnávat s úkony vyhodnocenými v předchozích kapitolách.

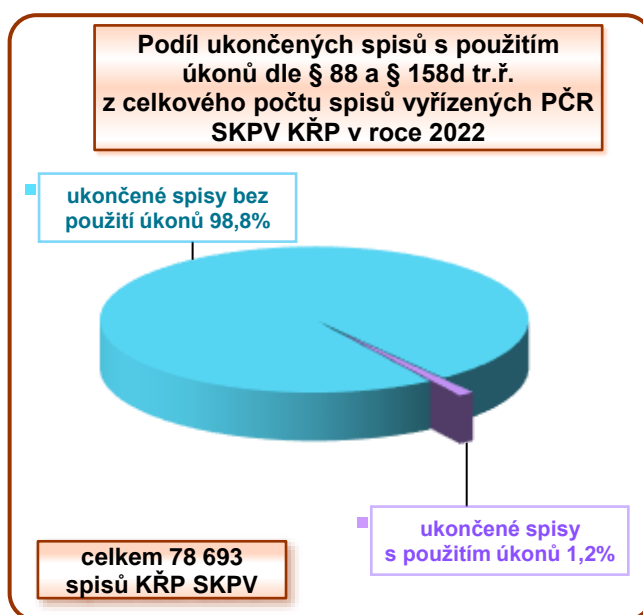
Rok 2022		celkem vyřízeno spisů*)	z toho spisů s použitím úkonů dle § 88/1,5 a § 158d/2,3,6 tr.ř.	tj. v %
CELKEM PČR		78 979	1 009	1,3%
KŘP SKPV JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ	CELKEM KŘP SKPV	78 693	941	1,2%
	PHA	13 411	158	1,2%
	STC	8 790	87	1,0%
	JHC	3 317	84	2,5%
	PLK	5 453	58	1,1%
	KVK	2 239	31	1,4%
	ULK	8 656	70	0,8%
	LBK	3 685	34	0,9%
	PAK	2 936	26	0,9%
	HKK	3 372	37	1,1%
	VYS	2 411	66	2,7%
	JHM	7 812	103	1,3%
	OLK	3 736	76	2,0%
	ZLK	2 729	35	1,3%
	MSK	10 146	76	0,7%
ÚTVARY PČR SKPV CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	286	68	23,8%
	NCOZ	145	13	9,0%
	NPC	55	55	100,0%
	ÚDV	86		0,0%

*)Zdroj: Základní hlášení o stavu trestního řízení na SKPV KŘP a SKPV ÚCP

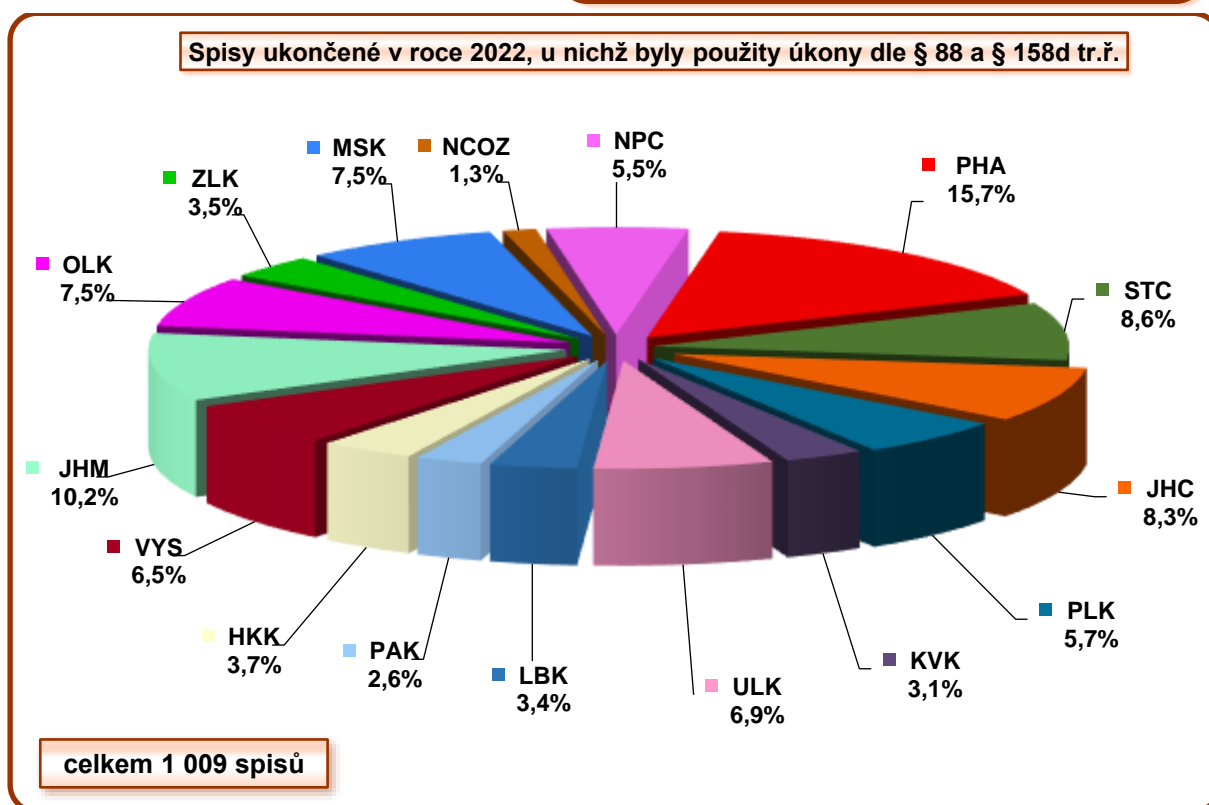
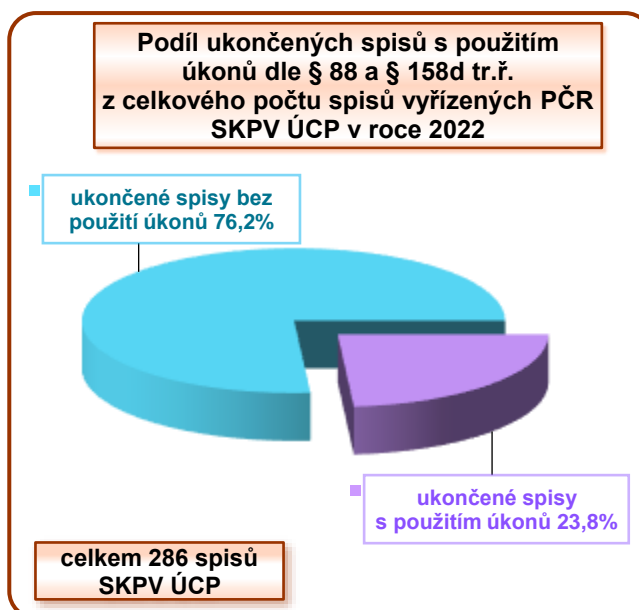
V roce 2022 bylo v rámci Policie ČR SKPV ukončeno celkem 78 979 spisů, přičemž z tohoto počtu se jednalo o 1 009 spisů, ve kterých byly použity úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. Z celkového počtu spisů vyřízených Policií ČR SKPV v roce 2022 tak podíl ukončených spisů, ve kterých byly použity tyto úkony, tvořil 1,3 %.

V roce 2022 bylo celkově za všechny SKPV KŘP ukončeno 941 spisů, v rámci nichž byly použity předmětné úkony, tj. 1,2 % z celkového počtu spisů ukončených v roce 2022 útvary SKPV KŘP.

Z celkového počtu 286 spisů ukončených útvary SKPV ÚCP v roce 2022 představovaly spisy s použitými úkony výrazně vyšší podíl (68 spisů, tj. 23,8 %).

Pro vlastní Analýzu lze shrnout, že z celorepublikového hlediska zcela jednoznačně nejvíce spisů, v rámci nichž byly během šetření použity úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., v roce 2022 ukončily SKPV KŘP hl. m. Prahy (158), SKPV KŘP Jihomoravského (103), Středočeského (87) a Jihočeského kraje (84). Nejméně ukončených spisů s úkony eviduje SKPV KŘP Karlovarského kraje (31) a NCOZ (13).

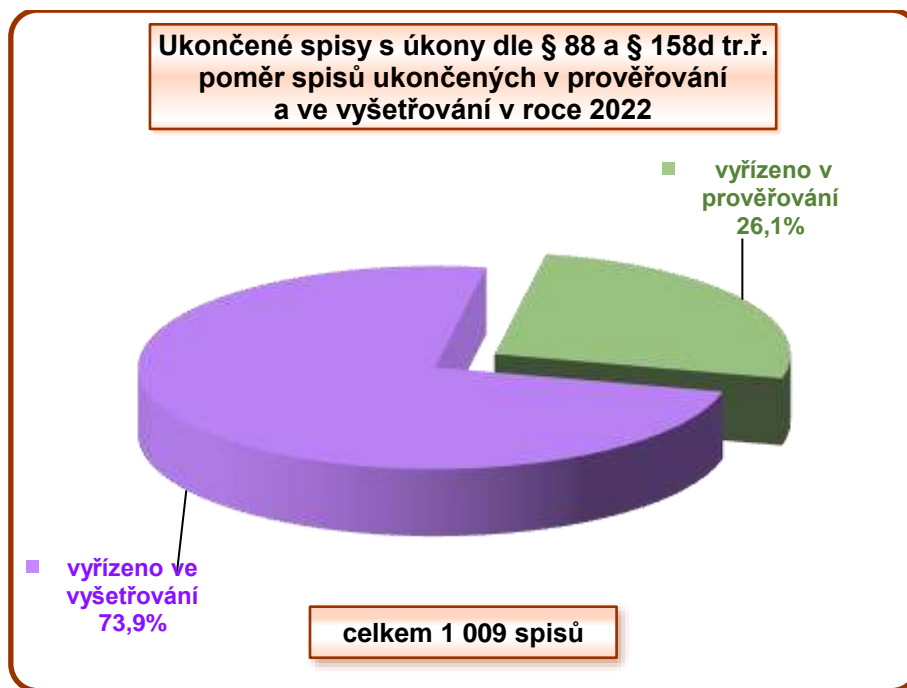
4.4.2 Způsob vyřízení spisů s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončených v roce 2022

Pro stanovení efektivity použití úkonů pro každý ukončený spis je zapotřebí vyhodnotit jednotlivé způsoby vyřízení dotčených spisů, u nichž byly během šetření použity úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

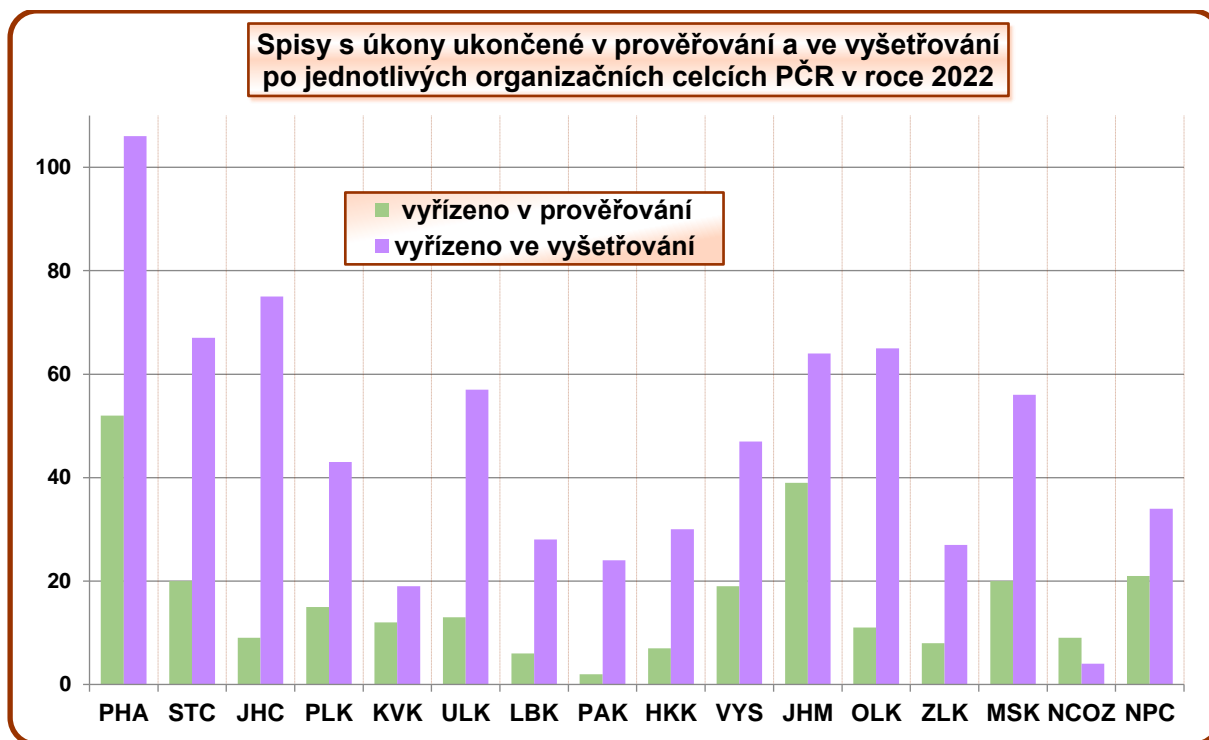
Z celkového počtu ukončených spisů se sledovanými úkony, bylo v roce 2022 vyřízeno 263 spisů v prověřování a 746 spisů ve vyšetřování.

Rok 2022		celkem vyřízeno spisů s použitím úkonů dle § 88 a § 158d tr.ř.	z toho v:	
			prověřování	vyšetřování
CELKEM PČR		1 009	263	746
KŘP SKPV JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ	CELKEM KŘP SKPV	941	233	708
	PHA	158	52	106
	STC	87	20	67
	JHC	84	9	75
	PLK	58	15	43
	KVK	31	12	19
	ULK	70	13	57
	LBK	34	6	28
	PAK	26	2	24
	HKK	37	7	30
	VYS	66	19	47
	JHM	103	39	64
	OLK	76	11	65
	ZLK	35	8	27
	MSK	76	20	56
ÚTVARY PČR SKPV CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	68	30	38
	NCOZ	13	9	4
	NPC	55	21	34

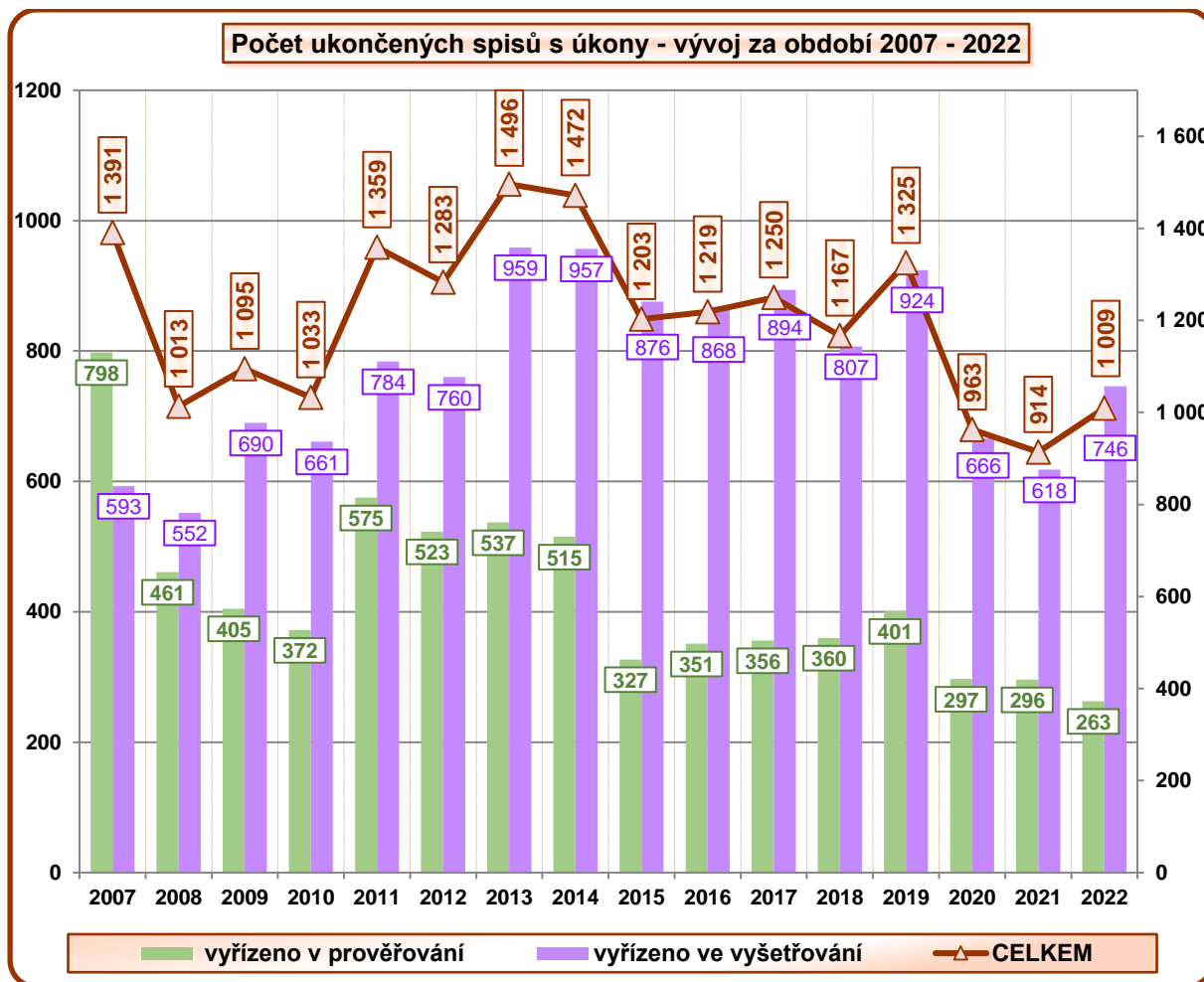
pozn.: způsoby ukončení spisů v prověřování a ve vyšetřování podle tr. ř. jsou blíže specifikovány v příloze č. 3

U většiny složek Policie ČR SKPV převládají spisy s úkony, které byly ukončeny ve vyšetřování. Více spisů s úkony, které byly vyřízeny v prověřování, vykázala pouze NCOZ (69,2 %). Nejvyšší podíl spisů s použitými úkony ukončenými ve vyšetřování vykázala SKPV KŘP Pardubického (92,3 %), Jihočeského (89,3 %) a Olomouckého (85,5 %) kraje.

Celkový počet spisů s použitými úkony, které byly vyřízené v prověřování a ve vyšetřování v roce 2022, ukazuje oproti roku 2021 na nárůst, a to o 95 spisů (tj. 10,4 %). V prověřování bylo ukončeno o 33 spisů (11,1 %) méně. U spisů ukončených ve vyšetřování činil nárůst 128 spisů (tj. 20,7 %). V roce 2022 bylo v prověřování vyřízeno 26,1 % spisů a ve vyšetřování 73,9 % spisů, což oproti roku 2021 představuje zvýšení podílu spisů ukončených ve vyšetřování.

Z dlouhodobějšího hlediska lze konstatovat, že nejvyšší podíl spisů vyřízených v prověřování (57,4 %) a analogicky nejnižší podíl spisů vyřízených ve vyšetřování (42,6 %) byl v roce 2007. Nejpříznivější situace nastala v roce 2022, kdy podíl spisů vyřízených v prověřování představoval 26,1 % a ve vyšetřování 73,9 %.

4.4.3 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2022 a vyřízené v prověřování

Spisy vyřízené v prověřování (celkem 263 spisů) byly v rámci SKPV KŘP a útvarů SKPV s celostátní působností ukončeny následujícími způsoby.

SKPV KŘP/ÚCP rok 2022	předáno jinému org. celku	sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno č.j.	odloženo §159a/1 tr.ř.	odevzdáno §159a/1a tr.ř.	odevzdáno §159a/1b tr. ř.	odloženo §159a/2 tr.ř	odloženo §159a/3 tr.ř	odloženo §159a/4 tr.ř.	odloženo §159a/5 tr.ř.	dočasně odloženo § 159b tr.ř.	uloženo podezřelých	podezření neprokázáno	neznámé ukončení	§ 70 zák. č. 218/2003 Sb., (ve všechny mládeže)	vyřízeno jinak	CELKEM
PHA	8	1	11	1				4	20						7	52
STC	4	1	7			1			6						1	20
JHC	3		1						5							9
PLK	4		5						6							15
KVK			6	1	1				1			1			2	12
ULK	1		7						3						2	13
LBK	2		1						3							6
PAK			1						1							2
HKK	2		3						2							7
VYS	3	5	2	1		2			6							19
JHM	4	1	7						11			1			15	39
OLK	1		4	1					5							11
ZLK	1		4						3							8
MSK	5	1	6	1		1			4						2	20
NCOZ			3						5				1			9
NPC			4						7						10	21
CELKEM	38	9	72	5	1	4		4	88			2	1		39	263

pozn.: způsoby ukončení spisů v prověřování i ve vyšetřování podle tr. ř. jsou blíže specifikovány v příloze č. 3

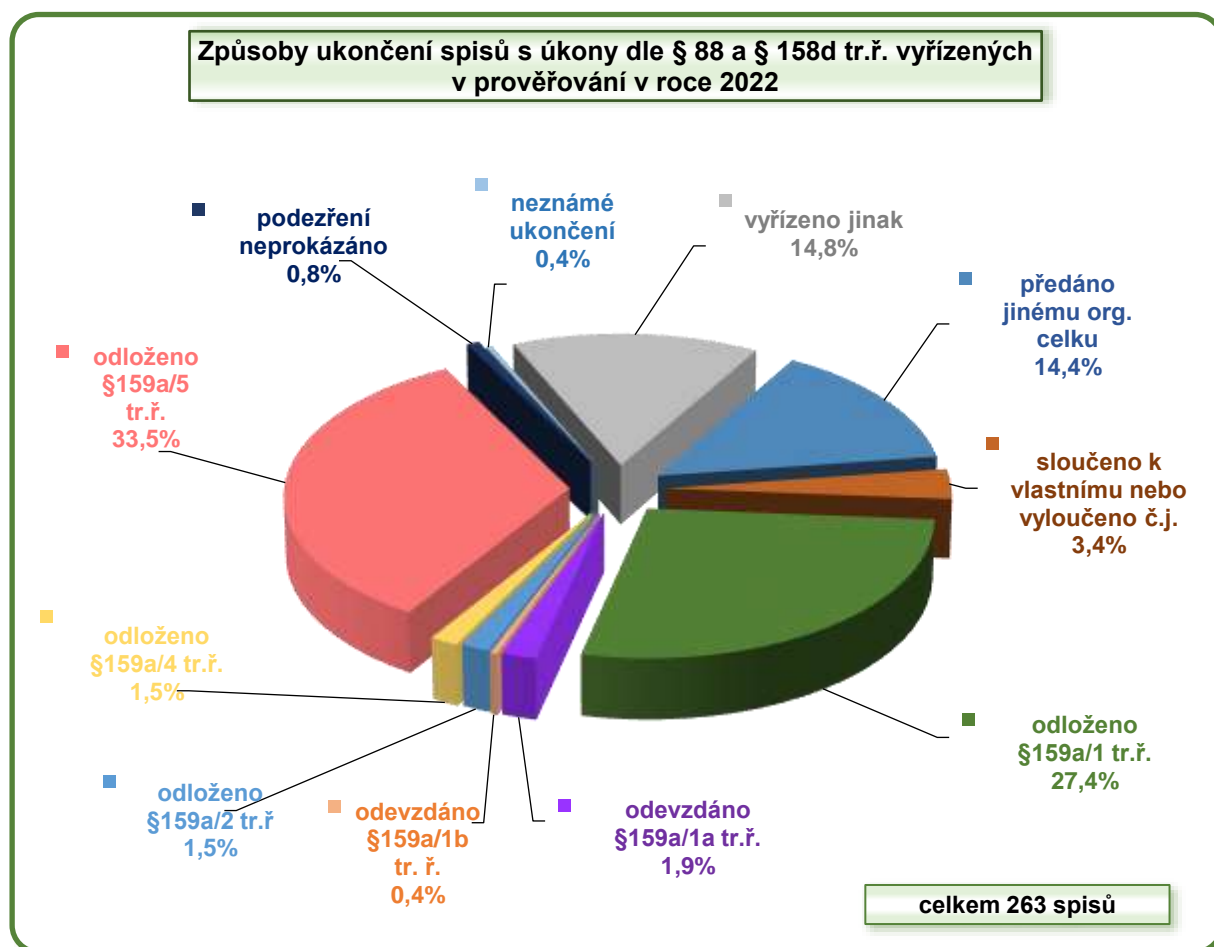
Nejčastější způsob ukončení spisů s úkony v prověřování (33,5 %) je „odloženo dle § 159a/5 tr. ř.“, kdy se zpravidla jedná o neznámého pachatele (NP). Nejvíce takto ukončených spisů je evidováno u SKPV KŘP hl. m. Prahy a SKPV KŘP Jihomoravského kraje.

Druhý největší podíl spisů s využitím sledovaných úkonů a ukončených v prověřování představují spisy ukončené způsobem „odloženo § 159a/1 tr. ř.“ (27,4 %), kdy ve věci takto odložené nejde o podezření z trestného činu a není na místě vyřídit věc jinak. Tímto způsobem bylo vyřízeno nejvíc spisů v rámci SKPV KŘP hl. města Prahy, SKPV KŘP Středočeského, Ústeckého a Jihomoravského kraje.

Celkem 39 (14,8 %) spisů bylo vyřízeno jinak, tedy žádným z uvedených způsobů.

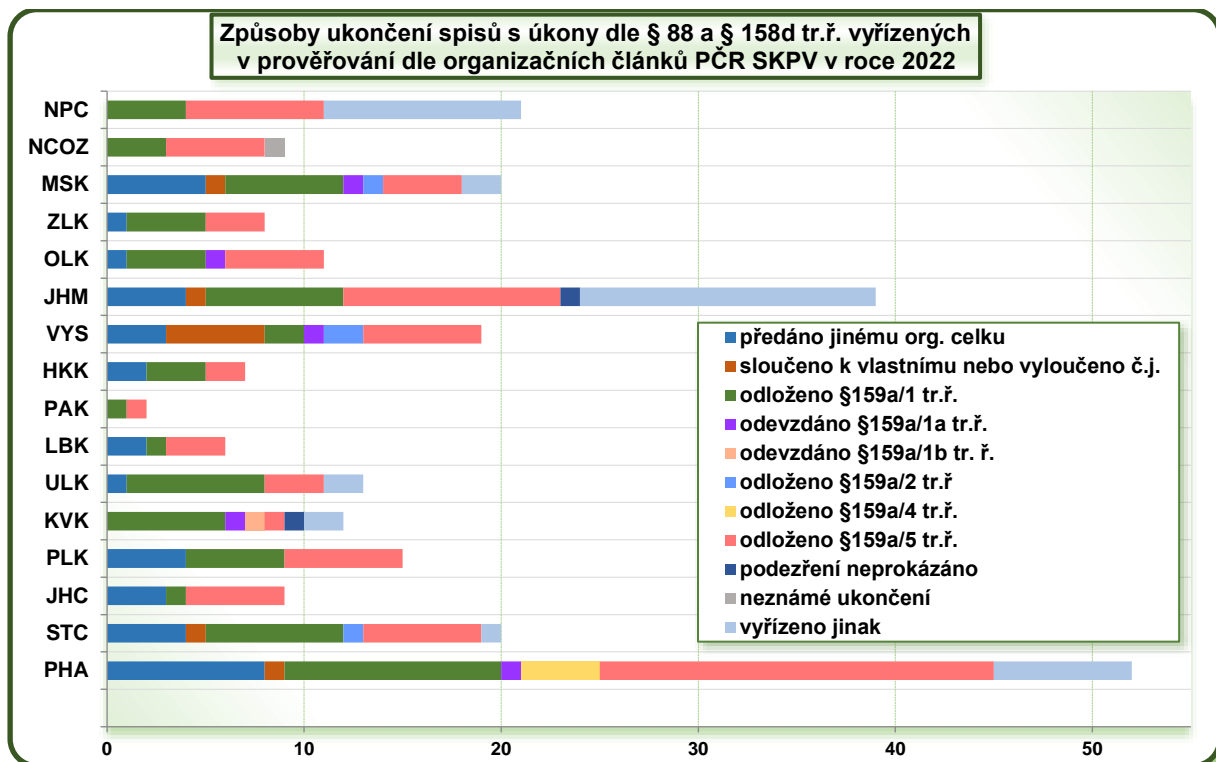
Následuje způsob vyřízení „předáno jinému organizačnímu celku“ (14,4 %), zpravidla se jedná o postoupení na vyšší organizační článek Policie ČR SKPV nebo naopak, o vrácení na nižší organizační článek. V těchto případech může být následně postoupený spis vyřízen ve vyšetřování na organizačním článku, kam byl předán.

V roce 2022 byly další spisy (3,4 %) ukončeny způsobem „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučení čísla jednacím“. Tento specifický způsob ukončení spisu vychází ze skutečnosti, že v průběhu prověřování trestné činnosti může být zjištěno, že v rámci několika spisů se objevuje stejný pachatel nebo pachatelé a stejná nebo obdobná trestná činnost. Stává se tak zejména v případě sériové trestné činnosti. V takovém případě tedy dojde ke sloučení všech dotčených spisů do jednoho trestního spisu, který může být následně ukončen jiným způsobem vyřízení, např. návrhem na podání obžaloby (dále jen „NPO“). Může dojít i k opačnému případu, kdy se vyloučí ze spisu pachatel, který se jen podílí na šetřené trestné činnosti, zatímco sám spáchal další závažný trestný čin, který je dále šetřen samostatně v rámci nového trestního spisu s předpokladem samostatného ukončení, např. způsobem NPO, eventuálně z důvodu urychlení trestního řízení původního spisu.

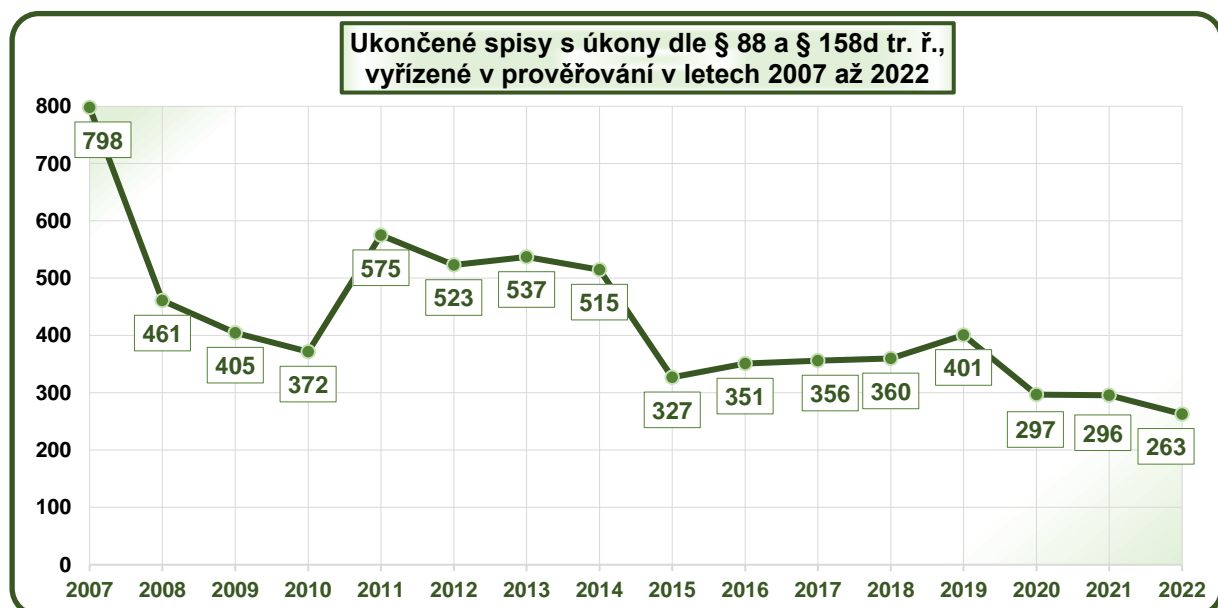

Ostatní způsoby ukončení spisu v prověřování byly použity ve zbývajících případech a nedosahují ani 2% podílu spisů vyřízených v prověřování.

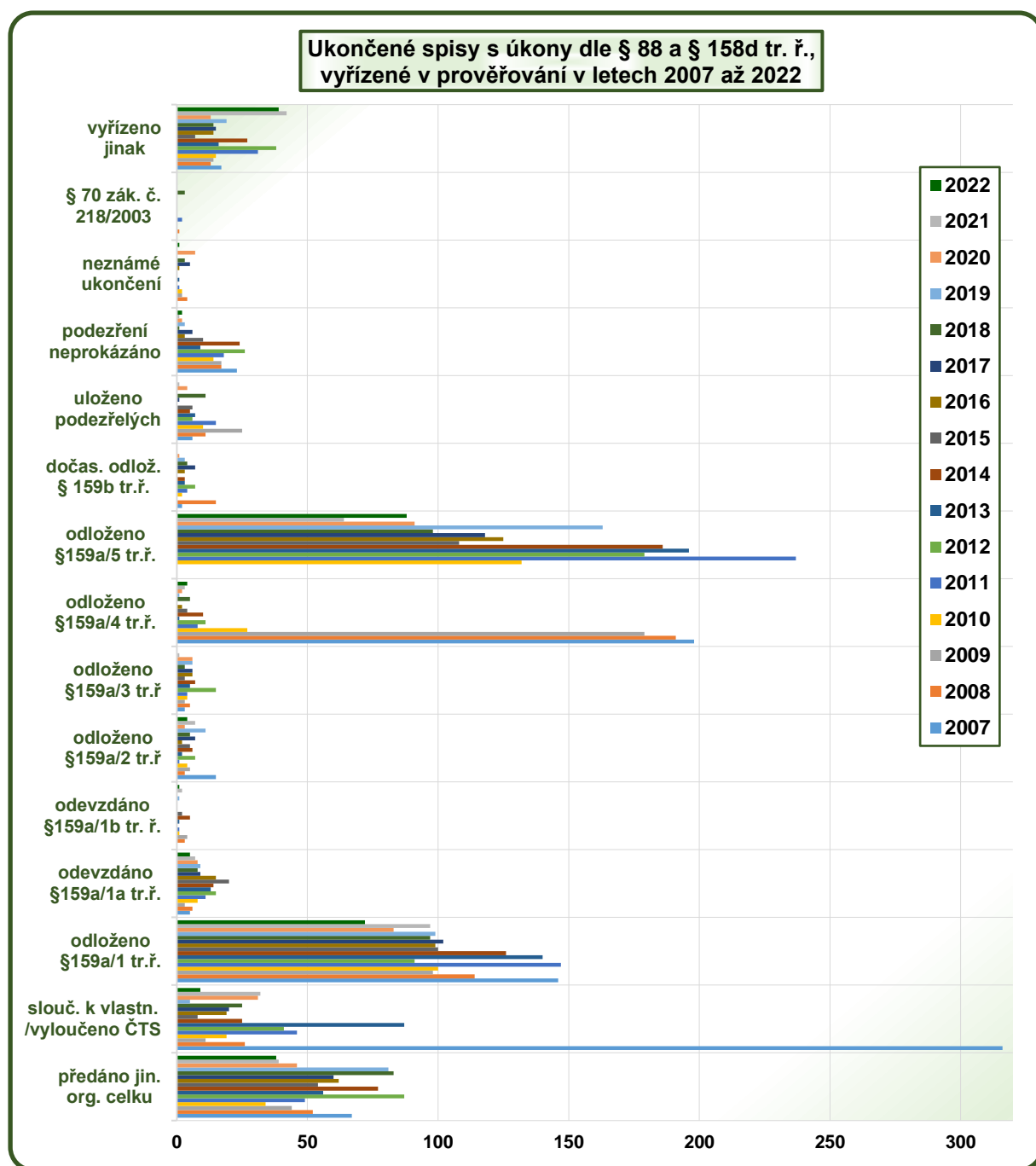
Následující graf prezentuje rozložení spisů s úkony, které byly ukončené v roce 2022, dle jednotlivých organizačních článků SKPV, včetně způsobů jejich vyřízení v prověřování.

Z vývoje za období od roku 2007 do konce roku 2010 je zřejmý klesající trend počtu spisů vyřízených v prověřování. V roce 2011 došlo k prudkému nárůstu počtu spisů s úkony ukončenými v prověřování, který se v následujících třech letech mírně snižoval. Po výrazném poklesu počtu spisů ukončených v prověřování v roce 2015 následoval čtyřletý pozvolný růst. Od roku 2020 mírně klesá počet spisů ukončených v prověřování, přičemž v roce 2022 bylo v prověřování ukončeno 263 spisů s úkony, což je nejméně za celé vyhodnocované období let 2007 až 2022.

V souhrnu, za celé vyhodnocované období let 2007 až 2022 bylo nejvíce spisů s úkony dle § 88 a § 158d tr. ř. odloženo dle § 159a odst. 5 tr. ř. (zejména neznámý pachatel). Druhý nejčastější způsob vyřízení spisů představuje odložení dle § 159a odst. 1 tr. ř., kdy nešlo o podezření z trestného činu. S velkým odstupem následují spisy ukončené z důvodu předání jinému organizačnímu celku. Dalšími v pořadí jsou spisy ukončené způsobem „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno č.j.“, počet takto ukončených spisů byl enormní v roce 2007, v letech následujících se zastoupení těchto spisů rapidně snížilo. Nezanedbatelný podíl vykazují také spisy odložené dle § 159a odst. 4 tr. ř., kdy se jedná o odložení státním zástupcem, přičemž vyšší počty byly patrné v letech 2007 až 2009, poté následoval prudký pokles. Za celé období celkově další způsoby ukončení nepřesáhly 5% zastoupení.

4.4.4 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2022 a vyřízené ve vyšetřování

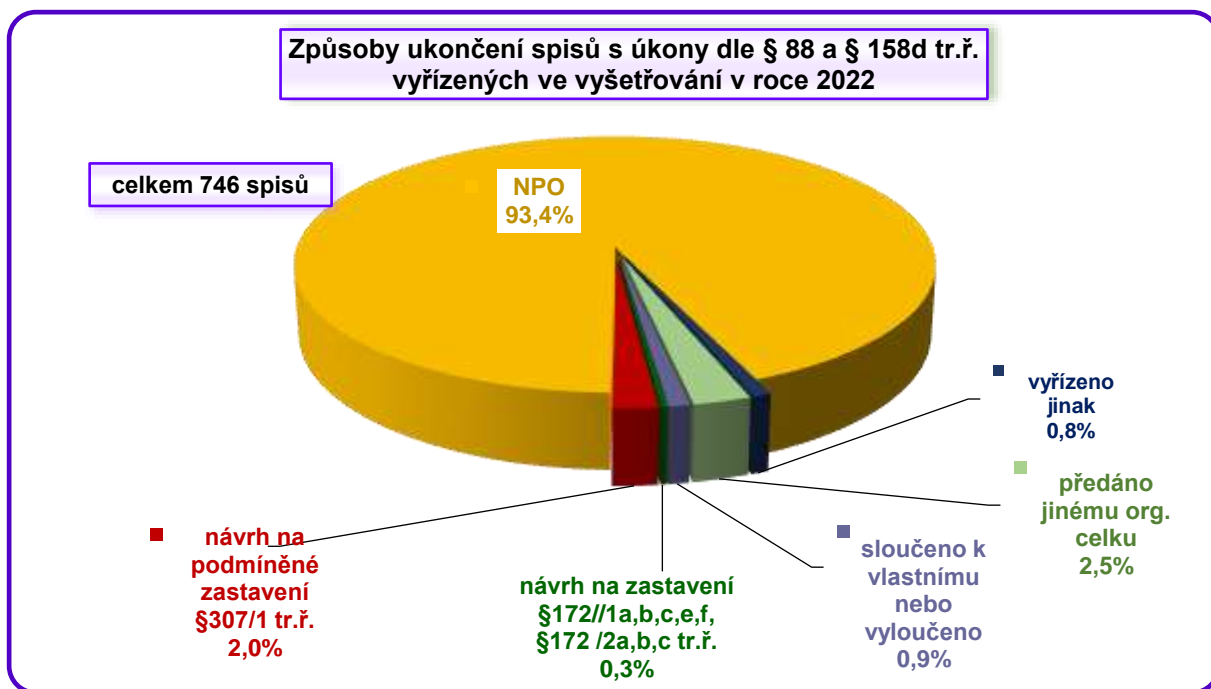
Z hlediska hodnocení efektivity je významnější část o spisech, které byly vyřízeny ve vyšetřování. Tyto spisy (celkem 746) byly v rámci jednotlivých složek SKPV KŘP a SKPV útvarů s celostátní působností vyřízeny následujícími způsoby.

KŘP/ÚCP SKPV rok 2022	předáno jinému org. celku	sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno	návrh na postoupení §171 tr.ř.	návrh na zastavení §172/1d tr.ř.	návrh na zastavení §172/1a,b,c,e,f, §172 /2a,b,c tr.ř.	návrh na přerušení §173/1a tr.ř.	návrh na přerušení §173/1 b,c,d tr.ř.	návrh na podmíněné zastavení §307/1 tr.ř.	návrh na schválení narovnání §309 tr.ř.	NPO	vyřízeno jinak	CELKEM
PHA	2	2						1		98	3	106
STC	3							1		62	1	67
JHC	1									74		75
PLK	1									41	1	43
KVK	2	1								16		19
ULK	1									56		57
LBK	3				1			1		23		28
PAK	2									22		24
HKK	2							1		27		30
VYS								2		45		47
JHM								2		62		64
OLK	1	2						1		61		65
ZLK		1						4		22		27
MSK	1				1			2		51	1	56
NCOZ										4		4
NPC		1								33		34
CELKEM	19	7			2			15		697	6	746

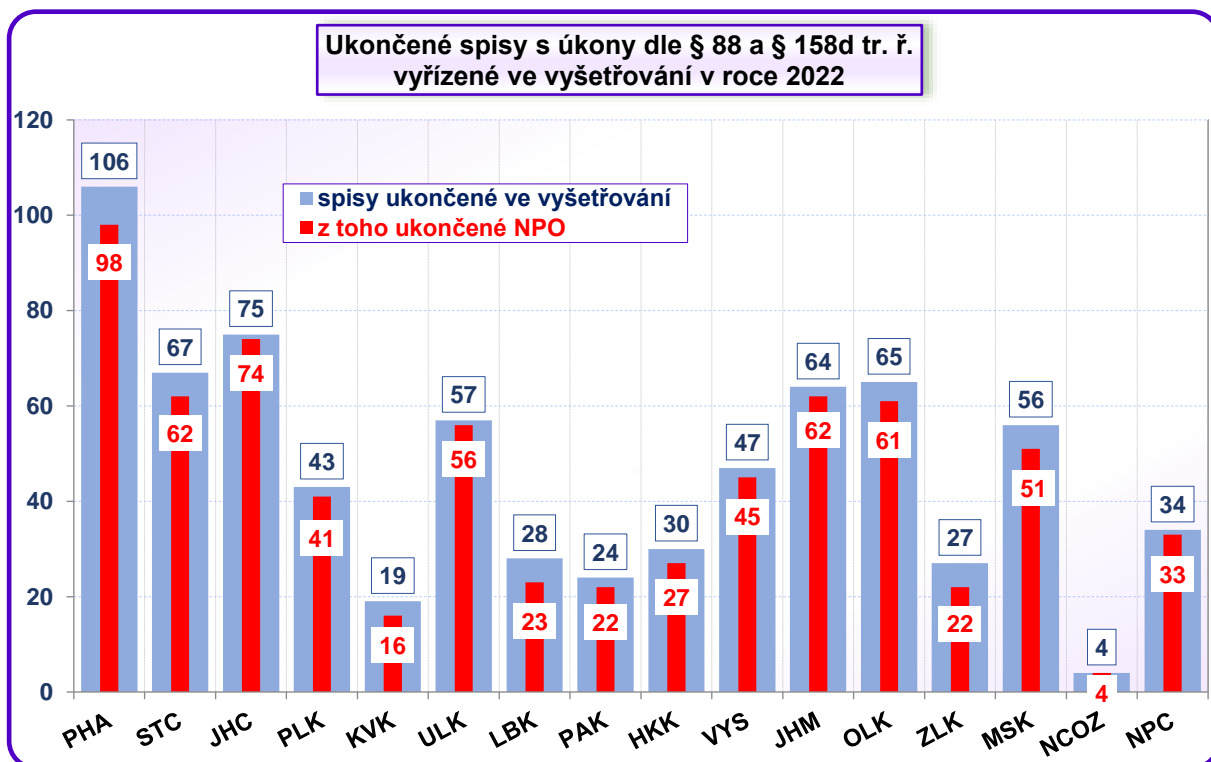
pozn.: způsoby ukončení spisů v prověřování i ve vyšetřování jsou blíže specifikovány v příloze č. 3

Nejvíce spisů s úkony, které byly v roce 2022 vyřízeny ve vyšetřování, bylo ukončeno NPO, jednalo se o 697 spisů, tj. 93,4 % ze spisů ukončených ve vyšetřování. Nejvyšší podíl spisů ukončených NPO, z počtu spisů ukončených ve vyšetřování jednotlivými útvary, vykazala NCOZ (100 %), následovala SKPV KŘP Jihočeského a Ústeckého kraje, u nichž se podíl spisů vyřízených NPO pohyboval nad 98 procenty.

Ukončení spisů způsobem „předáno jinému organizačnímu celku“, kdy se zpravidla jedná o postoupení na vyšší organizační článek Policie ČR SKPV nebo o vrácení na nižší organizační článek, případně předání z důvodu místní příslušnosti, kde spis může být následně úspěšně vyřešen, představovalo v roce 2022 celkem 2,5 % spisů ukončených ve vyšetřování.

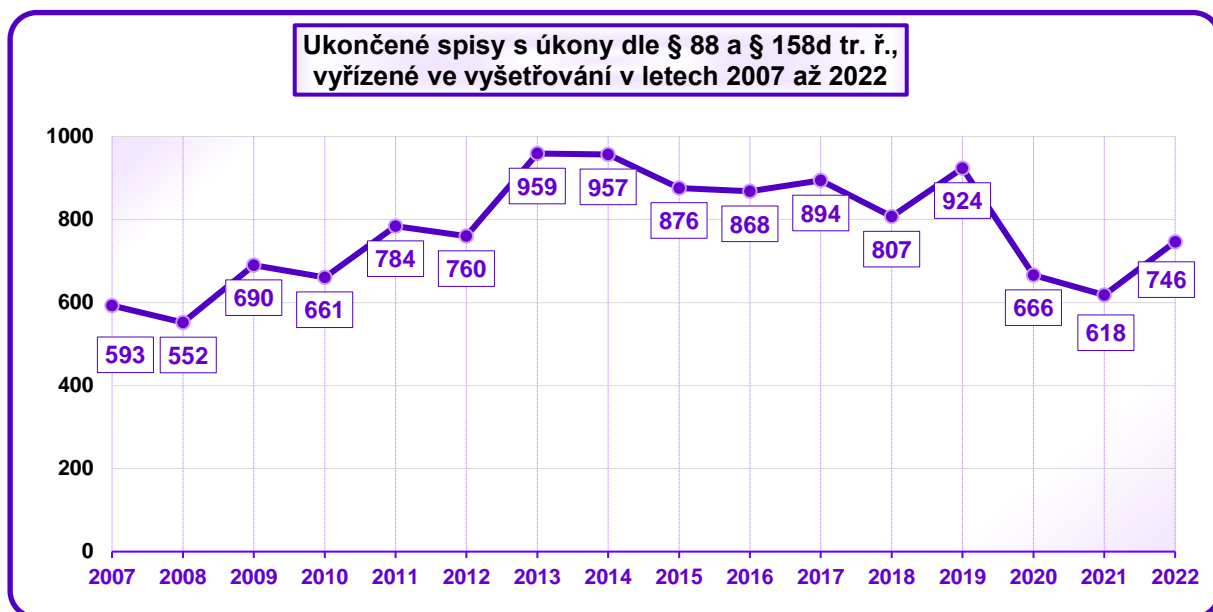

Podíly ostatních způsobů vyřízení spisů se sledovanými úkony ve vyšetřování jsou téměř zanedbatelné, pohybují se pod hranicí 1 %, vyjma způsobu ukončení „návrh na podmíněné zastavení trestního stíhání dle § 307/1 tr. ř.“, takto ukončené spisy představují 2% podíl.

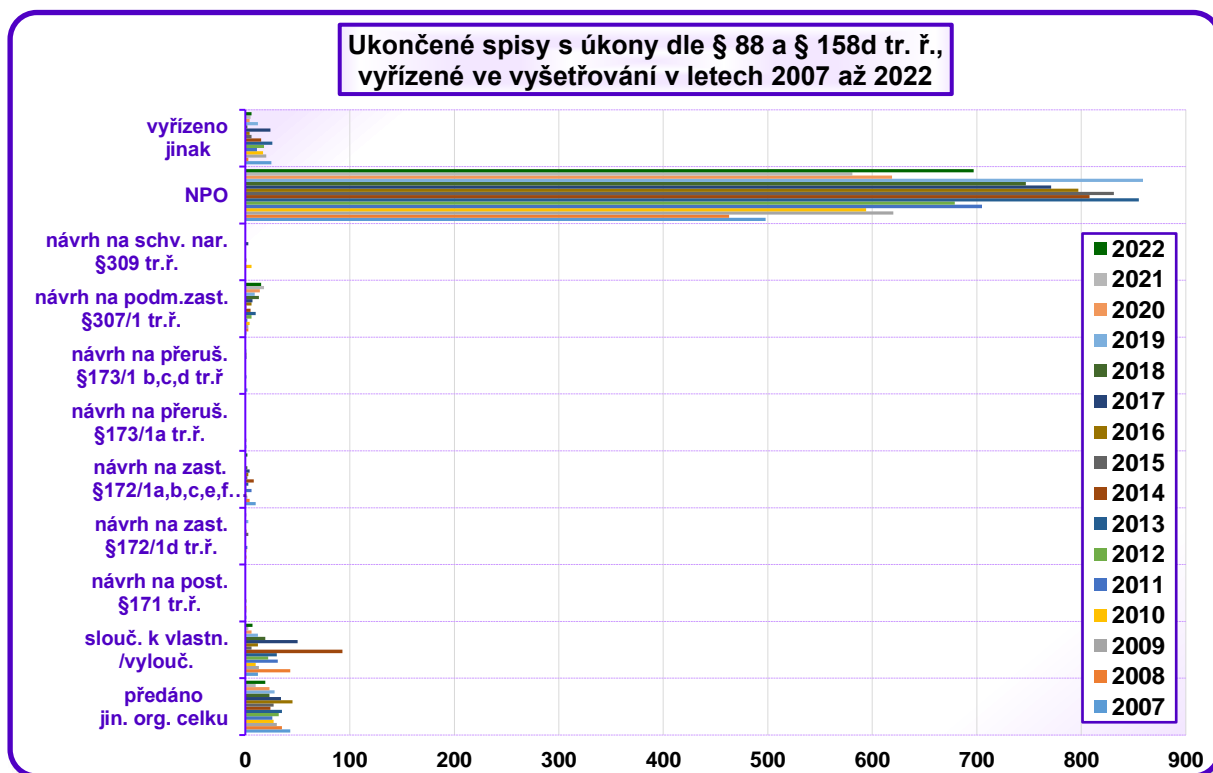

Z následujícího grafu je zřejmé, že křivka vývoje počtu ukončených spisů s úkony, vyřízených ve vyšetřování v letech 2007 až 2022, vykazovala do roku 2013 vzestupnou tendenci. Od roku 2014, s výjimkou roku 2019 a 2022, počty klesají. V roce 2022 bylo vykázáno o 128 (tj. 20,7%) ukončených spisů s úkony více.

Ve vyhodnocovaném období bylo nejméně spisů ve vyšetřování ukončeno v roce 2008, naopak nejvyšší počet byl zaznamenán v roce 2013.

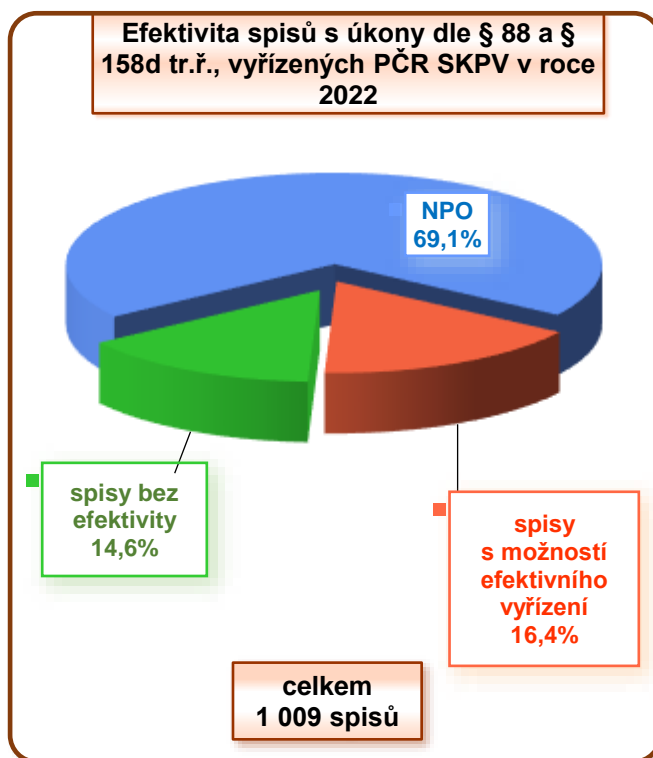

V období let 2007 až 2022 bylo jednoznačně nejvíce spisů s úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř. ukončeno NPO (za celé období se jedná o 90,0 % spisů s úkony vyřízených ve vyšetřování). Nejvyšší počet takto ukončených spisů byl zaznamenán v roce 2019. Se značným odstupem následují spisy ukončené způsobem „předáno jinému organizačnímu celku“, dále pak „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno“, zřetelnější zastoupení takto ukončených spisů bylo zaznamenáno v roce 2014. Počty zbývajících způsobů ukončení jsou zanedbatelné.

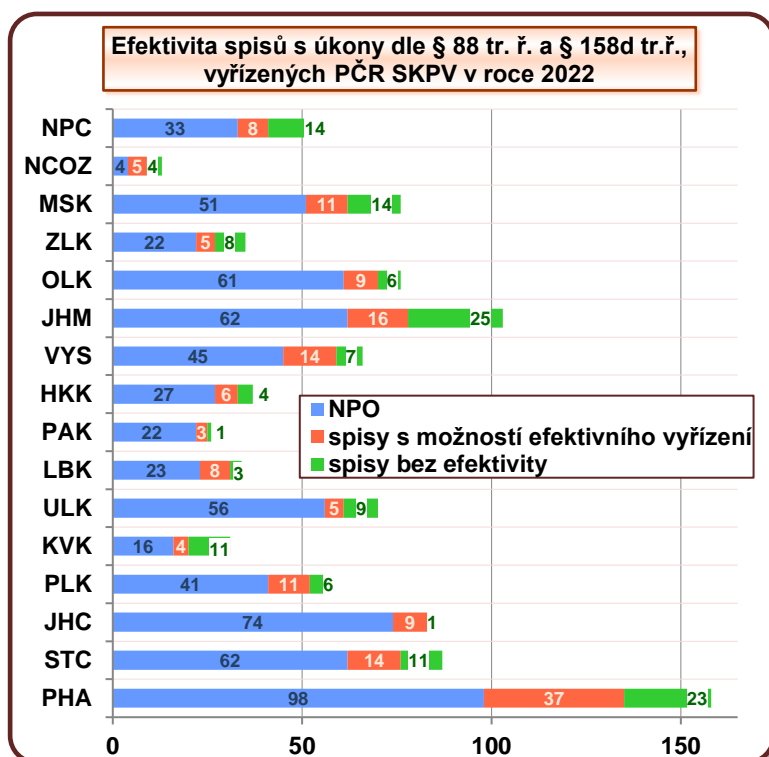

4.4.5 Efektivita spisů s použitými úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř., ukončených v roce 2022

Pro vyhodnocení efektivity způsobu vyřízení skončených spisů je třeba uvážit, že kromě spisů ukončených ve vyšetřování přímo způsobem NPO, se tento způsob vyřízení předpokládá u spisů vyřízených v prověřování, a to způsobem „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno č. j.“, „předáno jinému organizačnímu celku“, stejně jako u spisů vyřízených ve vyšetřování způsobem „předáno jinému organizačnímu celku“. O možné efektivitě lze hovořit i v souvislosti s vyřízením spisů způsobem „dočasné odložení trestního stíhání § 159b tr. ř.“, „přerušeno trestního stíhání § 173 tr. ř.“ a „uloženo podezřelých“, kdy se jedná o dočasné odložení spisu z důvodu nedostupnosti podezřelé osoby (osoba je např. v cizině). – viz příloha č. 3.

Za neefektivní spisy s použitím sledovaných úkonů jsou považovány především spisy vyřízené způsobem „odloženo dle § 159a/1 tr. ř.“, tedy podezření se neprokázalo, a dalšími vykazovanými způsoby blíže specifikovanými v příloze č. 3.

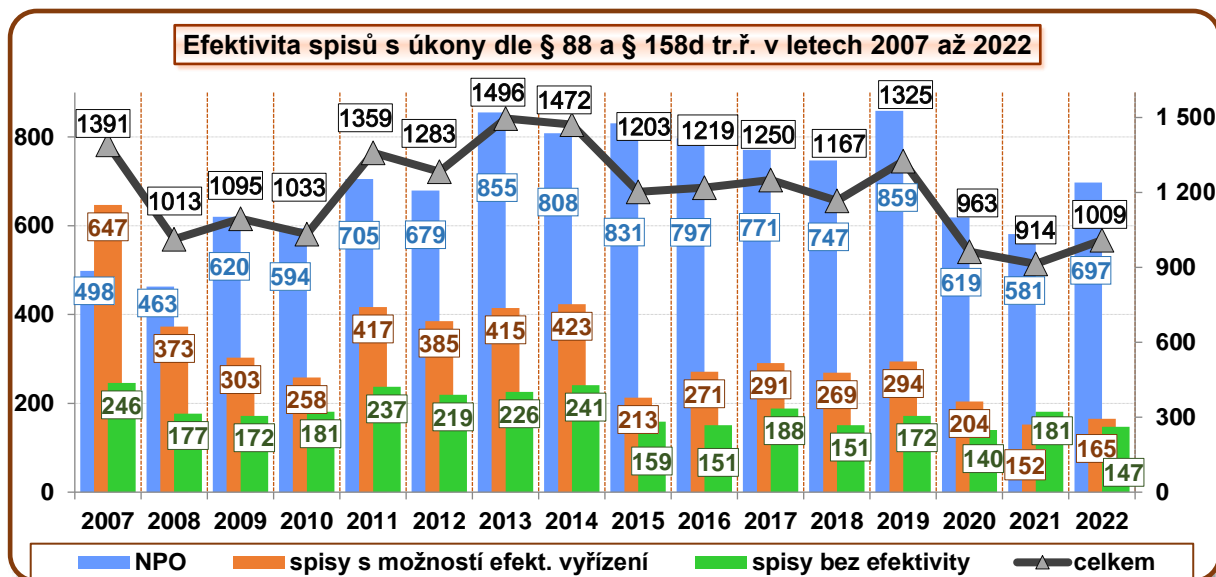

Z celkového počtu vyřízených spisů s úkony za rok 2022 bylo 69,1 % spisů vyřízeno způsobem NPO, u 16,4 % spisů je předpoklad pro následné efektivní vyřízení a 14,6 % spisů s úkony bylo bez efektivity. Z procentuálního srovnání vyplývá, že oproti roku 2021 vzrostl podíl ukončených spisů NPO o 5,5 %.

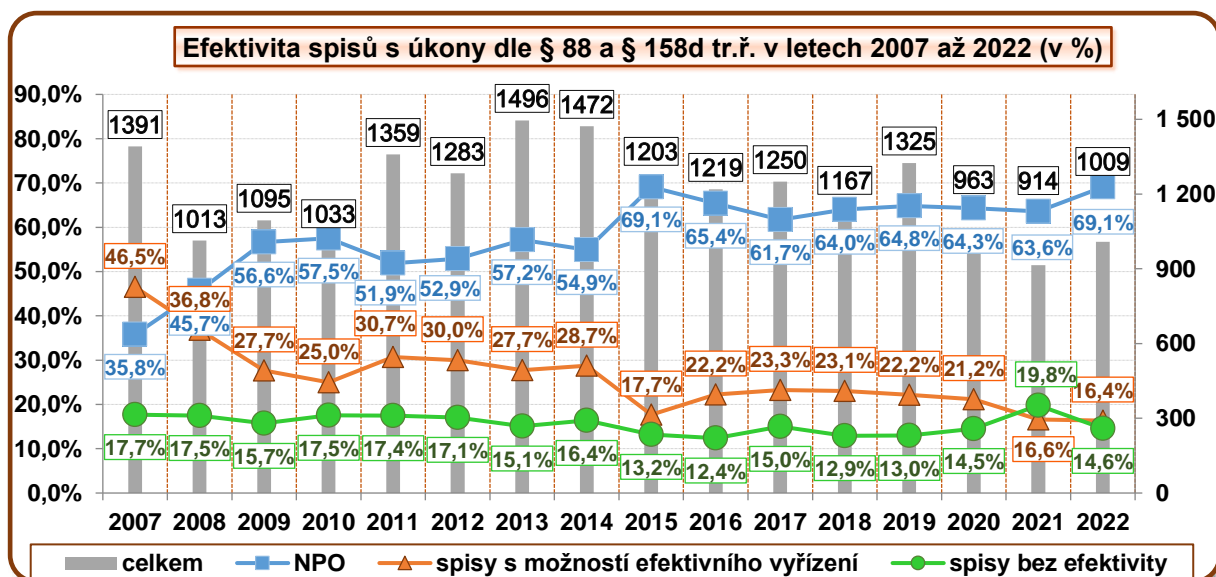
Z pohledu jednotlivých SKPV KŘP v roce 2022 vykázala (z procentuálního hlediska) při vyřizování předmětných spisů nejvyšší efektivitu SKPV KŘP Jihočeského kraje.

4.4.6 Efektivita spisů s použitými úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř., ukončených v letech 2007 až 2022

Při hodnocení počtu ukončených spisů s úkony v období let 2007 až 2022, byl patrný úbytek v roce 2008, kdy se jejich počet oproti roku 2007 snížil o 27,2 %. V následujících letech počet ukončených spisů s úkony vykazoval vzestupný trend. V roce 2015 došlo k prudšímu poklesu a v následujících čtyřech letech se počet těchto spisů pohyboval na srovnatelné úrovni. Po nárůstu v roce 2019 byl v roce 2020 zaznamenán výraznější propad, další snížení pokračovalo v roce 2021, kdy byl registrován nejnižší počet ukončených spisů s úkony (914). V roce 2022 následoval nárůst, ukončeno bylo 1 009 spisů, v nichž byly použity úkony.

Pro komparaci efektivity je potřeba porovnat nejen absolutní počty spisů v jednotlivých kategoriích, ale i procentuální podíly těchto kategorií efektivity v jednotlivých letech. Z dlouhodobého vývoje způsobu ukončených spisů s úkony lze konstatovat, že vývojová křivka podílu spisů ukončených způsobem NPO roste. Nejnižší podíl ukončených spisů NPO byl zaznamenán v roce 2007 (35,8 %), naopak nejvyšší poměr spisů ukončených NPO byl v roce 2015 a 2022 (69,1 %).

4.5 Využívání výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a tr. ř.

4.5.1 Počty výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu

Metodika vykazování jednotlivých úkonů § 88a tr. ř. byla nastavena tak, aby co nejvíce odpovídala skutečnému stavu dané problematiky. V kapitolách pojednávajících o úkonech dle § 88a tr. ř. jsou vykazovány úkony vyžádané v roce 2022. Časové hledisko zařazení předmětných úkonů do Analýzy je tedy odlišné od odposlechů a sledování osob a věcí, u nichž se jedná o úkony ukončené v roce 2022.

V případě příkazu na výpis z IMEI jsou žádosti adresovány všem mobilním operátorům, předem totiž nelze stanovit, ve které síti se přístroj nachází. V Analýze je však tento způsob zaznamenán jako jeden úkon, neboť jde o jeden požadavek na údaje z jednoho přístroje⁴. Obdobně je tomu při požadavku na výpis z BTS, který musí být pro potřeby providerů (z technických důvodů) rozdělen do samostatných žádostí po maximálně tříhodinových časových intervalech.

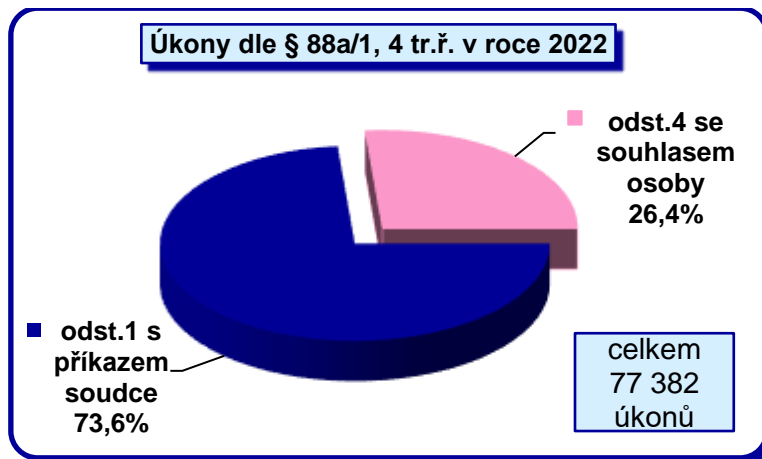
V roce 2022 bylo v rámci celé České republiky v souladu s § 88a tr. ř. Policií ČR realizováno 77 382 záznamů o uskutečněném telekomunikačním provozu, což představuje výpisy o uskutečněné komunikaci prostřednictvím mobilních a pevných telefonních stanic a sítě Internet.

Úkony dle § 88a tr.ř. v roce 2022	spisy	PL odst.1	PL odst.4	ML odst.1	ML odst.4	B odst.1	ost. odst.1	ost. odst.4	IP odst.1	IP odst.4	celkem
CELKEM PČR	7 740	107	77	6 731	6 196	46 873	1 097	14 147	2 135	19	77 382

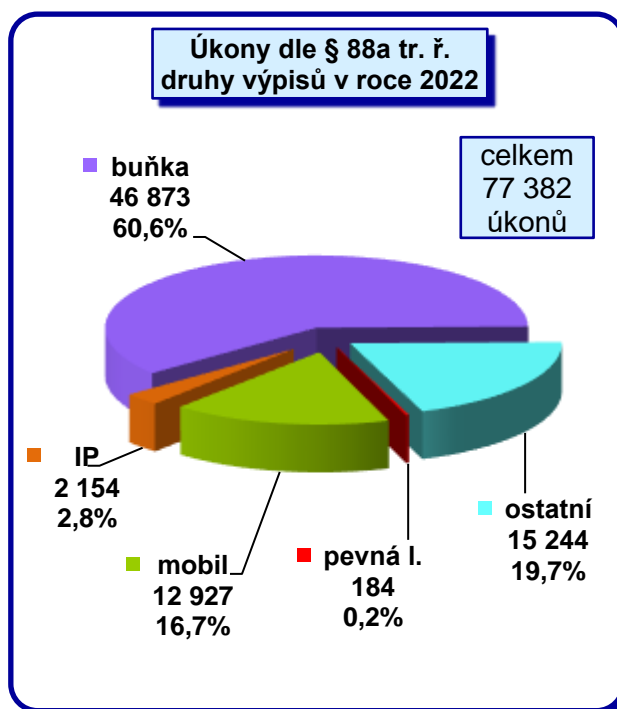
legenda: PL - výpisy na pevnou linku
ML - výpisy na mobilní linku
IP - výpisy z datové komunikace
B - výpisy na buňku
ost. - ostatní údaje

⁴ pozn.: Statistické údaje Policie ČR se značně odlišují od statistik Českého telekomunikačního úřadu (ČTÚ), který je povinen shromažďovat údaje od operátorů a souhrnné údaje zasílat Evropské komisi. ČTÚ však zaznamenává požadavky podle odlišné metodiky. Uvádí souhrnné počty dotazů, které byly vzneseny na veškeré podnikatele dle zákona o elektronických komunikacích, a to od všech oprávněných orgánů, což vedle PČR představuje také zpravodajské služby a Českou národní banku. Další rozdíl plyne z toho, že zatímco policie vznesla například jeden dotaz na konkrétní číslo IMEI, ve statistikách ČTÚ je obsažen až třikrát (v závislosti na tom, kolika operátorů se policie dotázala).

Následující graf znázorňuje rozložení výpisů dle jednotlivých odstavců § 88a tr. ř., tedy na základě příkazu soudce (odst. 1) a souhlasu uživatele telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat (odst. 4). Z celkového počtu 77 382 vykázaných výpisů bylo 20 439 (tj. 26,4 %) vyžádáno dle § 88a odst. 4 tr. ř.

Největší objem výpisů představují výpisy na buňky, v roce 2022 se jednalo o 46 873 úkonů, což tvoří 60,6 % z celkového počtu vyžádaných úkonů dle § 88a tr. ř. Dalších 15 244 (tj. 19,7 %) výpisů bylo použito na ostatní druhy výpisů. Následuje 12 927 (tj. 16,7 %) výpisů na mobilní telefony. Nižších hodnot dosahují výpisy z elektronické komunikace realizované prostřednictvím Internetu. U IP adres se jednalo o 2 154 (tj. 2,8 %) úkonů. Na pevné linky bylo uskutečněno 184 (tj. 0,2 %) výpisů.

4.6 Rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR

Na základě ustanovení § 98 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ministr předkládá vládě, příslušnému výboru Poslanecké sněmovny a kontrolnímu orgánu také analýzu o rušení provozu elektronických komunikací. Tato problematika byla zpracovaná z podkladů Pyrotechnické služby Policie ČR.

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

HLAVA VI

§ 39

Rušení provozu elektronických komunikací

(1) Policie může za účelem odstranění bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob nebo za účelem odstranění bezprostředně hrozící škody velkého rozsahu na majetku, případně při zajišťování bezpečnosti chráněných objektů, prostorů a osob, rušit v nezbytné míře a po nezbytnou dobu

- a) provoz elektronických komunikačních zařízení a sítí,*
- b) poskytování služeb elektronických komunikací, nebo*
- c) provozování radiokomunikačních služeb.*

(2) Policie může provádět rušení podle odstavce 1 rovněž při výcviku, přičemž ohlásí Českému telekomunikačnímu úřadu (dále jen "úřad"), územně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku integrovaného záchranného systému a Národnímu úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost zavedení rušení v přiměřené lhůtě předem. Za účelem odstranění nebo zmírnění dopadů ohlášeného rušení může úřad stanovit podmínky tohoto rušení včetně povinnosti informovat v nezbytné míře o rušení dotčené provozovatele sítí elektronických komunikací a poskytovatele služeb elektronických komunikací; to neplatí, pokud by poskytnutí informace mohlo ohrozit plnění úkolů policie. V takovém případě může úřad uložit povinnost informovat dotčené provozovatele sítí elektronických komunikací a poskytovatele služeb elektronických komunikací bez zbytečného odkladu poté, co tyto důvody pominou.

(3) Policie může provádět rušení poskytování služeb elektronických komunikací rovněž za účelem odstranění bezprostředně hrozící škody způsobené

- a) protiprávním zásahem do počítačové sítě vedeným proti informačnímu systému kritické informační infrastruktury nebo významnému informačnímu systému, nebo*
- b) kybernetickým útokem s dopadem na větší počet počítačových systémů orgánů veřejné moci, který způsobuje nefunkčnost těchto systémů.*

(4) Zavedení rušení podle odstavců 1 a 3 policie bez zbytečného odkladu ohlásí úřadu, územně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku integrovaného záchranného systému a Národnímu úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost. Pokud by ohlášení mohlo ohrozit plnění úkolů policie, ohlásí policie zavedení rušení bez zbytečného odkladu poté, co tyto důvody ohrožení pominou.

Zařízení k rušení provozu elektronických komunikací byla používána v souvislosti se zákroky příslušníků Pyrotechnické služby Policie ČR při prověřování podezřelých předmětů a zneškodňování nástražných výbušných systémů, kdy na základě dostupných informací vzniklo důvodné podezření, že se jedná o nález nástražného výbušného systému s možností dálkové iniciace pomocí elektronických bezdrátových zařízení.

Rušení bylo prováděno za účelem odstranění bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob anebo bezprostředně hrozící škody velkého rozsahu, v nezbytné míře, a po nezbytnou dobu. Vždy byla dodržena povinnost řádného ohlášení rušení příslušným orgánům ve smyslu ustanovení § 39 odst. 2 a 4 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky a Závazného pokynu policejního prezidenta č. 12/2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezů podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu, ve znění pozdějších předpisů. Dále bylo zařízení využito také k výcviku Pyrotechnické služby PCŘ v kooperaci s jednotkami IZS.

Účinek rušení provozu elektronických komunikací nastává v rozsahu metrů, maximálně desítek metrů od místa nálezů podezřelého předmětu nebo nástražného výbušného systému, vzhledem k okolnímu prostředí místa zásahu (budovy, terén apod.). Provoz elektronických komunikací je tedy ovlivněn v minimálním rozsahu a v úzce vymezené lokalitě, která byla v rámci prováděného bezpečnostního opatření předem evakuována.

V roce 2022 bylo rušení elektronických komunikací realizováno celkem ve 13 případech.

5 Závěr

Předkládaná Analýza se zaměřuje na detailní popis jak právní, tak faktické stránky odposlechů a sledování osob a věcí dle trestního řádu. Významnou část Analýzy tvoří popis mechanismů, které mají za cíl zabránit zneužití těchto institutů. Vývoj využívání všech úkonů popsanych v Analýze byl v letech 2020 až 2022 ovlivněn pandemií koronaviru SARS-CoV-2.

Hlavní část Analýzy je tvořena statistickým vyhodnocením, které je rozděleno do šesti částí. První část je věnovaná využívání úkonů odposlechu a sledování osob a věcí v souvislosti s nápadem trestních spisů. Oproti roku 2021 došlo v roce 2022 k nárůstu registrované kriminality. Zvýšil se také počet „živých“ spisů, počet spisů, v rámci nichž byly použity odposlechy, i počet spisů s úkony sledování osob a věcí.

Druhá statistická část podrobně analyzuje využívání odposlechu dle § 88 tr. ř. V rámci celé České republiky bylo v roce 2022 ukončeno celkem 4 313 odposlechů použitých Policií ČR, a to v 792 spisech. V porovnání s rokem 2021 došlo v roce 2022 k nárůstu počtu odposlechů, a to o 721 (tj. 20,1 %). Z hlediska SKPV KŘP bylo registrováno nejvíce odposlechů u SKPV KŘP Olomouckého kraje. Z SKPV útvarů s celostátní působností, i celkově za všechny útvary PČR SKPV, ukončila nejvíce odposlechů NPC.

Úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. byly v loňském roce Policií ČR využívány zejména v souvislosti se šetřením toxikomanie, násilné trestné činnosti (zejména loupeže, vydírání a omezování osobní svobody), podvodů a trestné činnosti proti veřejnému zájmu (zejména převaděčství, zločinné spolčení a úplatkářství). U 36,3 % odposlechů vykázali kriminalisté použití odposlechů na organizovanou trestnou činnost. Z hlediska efektivity úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. lze konstatovat, že 74,5 % úkonů bylo efektivních, 14,1 % úkonů lze považovat za neefektivní a 11,4 % úkonů nebylo realizováno, resp. bylo neaktivních.

U věcí, které policejní orgán pravomocně skončil, vznikla v roce 2022, dle § 88 odst. 8 tr. ř., policejnímu orgánu povinnost, informovat celkem 146 osob, na něž odposlech skončil v roce 2022. Z tohoto počtu bylo v roce 2022 informováno 75 z nich, zbývajících 71 osob informováno nebylo, a to z důvodů uvedených v § 88 odst. 9 tr. ř. O odposlechu nejsou rovněž informováni uživatelé odposlouchávané stanice, kteří dle § 88 odst. 5 tr. ř. s odposlechem souhlasili, dále osoby v případech, kdy nebyl odposlech aktivní, resp. nedošlo k jeho realizaci, případně byl odposlech použit na neznámou osobu. V Analýze však není uveden celkový počet informovaných odposlouchávaných osob, resp. neinformovaných, neboť absolutní většinu věcí ukončují soudy nebo státní zástupci.

Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu se v období bezprostředně po novele trestního řádu v roce 2008 výrazně zkrátila, nicméně od roku 2010 se mírně prodlužuje. V roce 2022 činila 111,1 dne. Rovněž skutečná průměrná délka odposlechu se bezprostředně po uvedené novele zřetelně zkrátila, ale od roku 2010 se také prodlužuje. V roce 2022 činila průměrná skutečná délka odposlechu 109,4 dne.

Od počátku sledovaného období se do roku 2019 snižoval podíl zkrácených odposlechů. Od roku 2020 se procento zkrácených odposlechů navyšuje. V roce 2022 bylo zkráceno 1 798 (tj. 41,7 %) odposlechů, přičemž 99 % z nich bylo ukončeno na základě požadavku útvaru, který odposlech vyžadoval. Podíl prodloužených

odposlechů od počátku vyhodnocovaného období do roku 2012 narůstal. Zatímco před účinností novely trestního řádu bylo v letech 2004 až 2007 prodlouženo průměrně 7 % odposlechů, za roky 2009 až 2022, se jednalo v průměru o 11 % prodloužených odposlechů. Za celé vyhodnocované období byl nejvyšší podíl prodloužených odposlechů vykázán v roce 2022, a to 595, tj. 13,8 % odposlechů.

Využívání úkonů sledování osob a věcí je podrobně analyzováno ve třetí části statistického vyhodnocení. Policie ČR v roce 2022 vykázala 4 209 úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., celkem v 991 spisech. V roce 2022 došlo oproti roku 2021 k nárůstu počtu, a to o 720 (tj. 20,6 %) úkonů. Nejvíce úkonů vykázala NCOZ, s velkým odstupem následovala NPC a SKPV KŘP hl. m. Prahy. Zvýšení počtu sledování osob a věcí za rok 2022 bylo zaznamenáno u SKPV ÚCP i u SKPV KŘP, vyjma SKPV KŘP Středočeského a Zlínského kraje, které vykázaly mírný pokles. Za celé sedmnáctileté období byl registrován nejvyšší počet úkonů u SKPV KŘP Olomouckého kraje, naopak nejnižší počet úkonů sledování osob a věcí u SKPV KŘP Středočeského kraje.

Sledování osob a věcí bylo v roce 2022 využito zejména v souvislosti s šetřením toxikomanie, s velkým odstupem následovaly úkony použité na podvody, na trestnou činnost proti veřejnému zájmu (zejména úplatkářství a zločinné spolčení) a na ostatní majetkovou trestnou činnost. U 35,3 % (1 486) úkonů sledování osob a věcí bylo vykázáno použití na odhalování trestné činnosti páchané organizovanou skupinou. Stejně jako u odposlechů, většina (80,9 %) nasazených úkonů sledování osob a věcí byla efektivních, 10,0 % úkonů bylo neefektivních a 9,0 % úkonů nebylo aktivních či realizovaných.

Analýza způsobu vyřízení trestních spisů ukončených v roce 2022, v rámci kterých byly během vlastního šetření nasazeny úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., bez ohledu na skutečnost, ve kterém roce byly tyto úkony ukončeny, je obsahem čtvrté části statistického vyhodnocení. Podrobně zde byly rozebrány způsoby vyřízení spisů jak v prověřování, tak ve vyšetřování. Z celkového počtu vyřízených spisů s úkony za rok 2022 bylo 69,1 % spisů vyřízeno způsobem NPO, u 16,4 % spisů byl předpoklad pro následné efektivní vyřízení a 14,6 % spisů s úkony bylo bez efektivity.

V páté statistické části, která obsahuje vyhodnocení výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a tr. ř., se jedná o získávání provozních a lokalizačních údajů ke komunikaci uskutečněné prostřednictvím mobilních a pevných telefonních stanic a sítě Internet. V roce 2022 bylo operátory poskytnuto 77 382 výpisů dle § 88a trestního řádu, přičemž největší objem výpisů představují výpisy na buňky, jednalo se o 46 873 úkonů, což tvoří 60,6 % z celkového počtu vyžádaných úkonů dle § 88a tr. ř. Dalších 15 244 (tj. 19,7 %) výpisů bylo použito na ostatní druhy výpisů. Následuje 12 927 (tj. 16,7 %) výpisů na mobilní telefony. Celkem 2 154 (tj. 2,8 %) výpisů bylo uskutečněno z elektronické komunikace realizované prostřednictvím Internetu. Nižších hodnot dosahují výpisy na pevné linky, jednalo se o 184 (tj. 0,2 %) výpisů. Z celkového počtu 77 382 vykázaných výpisů bylo 20 439 (tj. 26,4 %) vyžádáno dle § 88a odst. 4 tr. ř.

Šestá statistická část se zabývá rušením provozu elektronických komunikací Policií ČR, tedy opatřeními, které slouží k zamezení případné iniciace nástražného výbušného systému elektronickým bezdrátovým zařízením. V roce 2022 bylo toto opatření realizováno ve 13 případech. Tento postup ovlivňuje provoz elektronických komunikací v ČR v zanedbatelném rozsahu, neboť k rušení dochází pouze v minimálním časovém úseku a v úzce vymezené lokalitě, která byla v rámci prováděného bezpečnostního opatření předem evakuována.

Seznam příloh:

- Příloha 1** Trestné činy, u nichž zákon umožňuje provedení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř.
- Příloha 2** Číselník systému MU II pro výběr druhu trestné činnosti
- Příloha 3** Způsoby ukončení spisů – příslušná ustanovení trestního řádu